

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ Σ.Δ.Ο
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥΣ
(ΔΟΜΗ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ)

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΚΑΝΑΒΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ

ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝ/ΝΑ

ΠΑΤΡΑ 1997

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2352
----------------------	------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρακάτω θα προσπαθήσουμε να κάνουμε μια ανάλυση του θέματος. Το θέμα είναι πάρα πολύ μεγάλο και γι' αυτό θα προσπαθήσουμε να είμαστε όσο πιο περιληπτικοί μπορούμε ώστε να μπορέσουμε να το αναλύσουμε από όλες τις σκοπιές.

Στο Κεφάλαιο 1 δίνουμε ένα γενικό ορισμό για τις τηλεπικοινωνίες, δίνουμε μερικά ιστορικά στοιχεία και αναφέρουμε τις μορφές τηλεπικοινωνίας.

Στο Κεφάλαιο 2 αναλύουμε της τηλεπικοινωνίες σε σχέση με την εθνική οικονομία.

Στο Κεφάλαιο 3 αναλύουμε τους φορείς της τηλεπικοινωνίας που είναι ο ΟΤΕ, η Telestet και η Panafon.

Στο Κεφάλαιο 4 μιλάμε για την βιομηχανία παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

Στο Κεφάλαιο 5 αναφερόμαστε στο θεσμικό πλαίσιο του τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Στο Κεφάλαιο 6 βλέπουμε τις τηλεπικοινωνίες στις χώρες της ΕΕ και την Κύπρο.

Στο Κεφάλαιο 7 αναφέρουμε τις μορφές και τα όργανα διεθνούς συνεργασίας στις τηλεπικοινωνίες και τέλος στο Κεφάλαιο 8 βλέπουμε μερικές προτάσεις για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα.

Πριν αρχίσουμε την ανάλυση του θέματος αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε όλους όσους βοήθησαν έμμεσα ή άμεσα στην περάτωση αυτής της εργασίας.

Κατ' αρχήν θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον Καθηγητή μας κ. Καναβό Νικόλαο για το κίνητρο που μας έδωσε να ασχοληθούμε με το θέμα, καθώς και για τη βοήθεια και την καθοδήγηση του σε όλο τον χρόνο που ασχοληθήκαμε με το θέμα.

Ευχαριστούμε επίσης τον κ. Μπακόπουλο Ιωάννη από τον ΟΤΕ και την δεσποινίδα Μιχαλοπούλου Ρούλα από την Panafon .

Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους που μας έδωσαν χρήσιμες πληροφορίες για αυτό το τόσο μεγάλο και ενδιαφέρον θέμα.

Με τιμή
Μαραγκάκη Αγγελική
Τριανταφυλλοπούλου Κων/να

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	1
ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	1
1.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΈΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	1
1.2 ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ	2
1.3 ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	4
1.4 ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΗΜΕΡΑ	7
1.5 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	8
1.6 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	10
1.7 ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	12
1.7.1 ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13
1.7.2 ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13
1.7.3 ΤΗΛΕΤΥΠΙΑ	18
1.7.4 ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ	18
1.7.5 VIDEOTEΧ	20
1.7.6 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑ	21
1.7.7 ΤΗΛΕΝΧΟΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	21
1.7.8 ΤΗΛΕΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ	22
1.7.9 INTERNET	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	40
<i>ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ</i>	<i>40</i>
2.1 ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	40
2.1.1. ΓΕΝΙΚΑ	40
2.1.2 ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	41
2.1.3 Η ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΜΕ ΆΛΛΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ	43
2.1.4 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	44
2.2 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	46
2.2.1. ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	46
2.2.2 ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΆΛΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	50
ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	50
3.1. ΟΤΕ	50
3.1.1 ΝΟΜΟΙ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠ/ΝΙΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΟΤΕ	50
3.1.2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ	56
3.1.3 ΕΔΡΑ	56
3.1.4 ΣΚΟΠΟΣ	56
3.1.5 ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	60
3.1.6 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	60
3.1.7 ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	62
3.1.8. ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ	63
3.2. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΟΥ ΟΤΕ	65
3.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΤΕ	68
3.4 ΝΟΜΙΚΈΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	76
3.6. ΚΡΙΤΙΚΉ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΤΕ	78
3.7 ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΟΥ ΟΤΕ	79
3.8 ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΟΤΕ	80
3.9 "ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΣΤΟΝ ΟΤΕ"	81

3.10 ΡΑΝΑΦΟΝ	83
3.10.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	83
3.10.2. ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΡΑΝΑΦΟΝ	84
3.10.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΝΑΦΟΝ	86
3.10.4. ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΤΗΣ ΡΑΝΑΦΟΝ	88
3.10.5 ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	91
3.11 ΣΤΕΤ ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ	92
3.11.1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	93
3.11.2 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΛΕΣΤΕΤ	94
3.11.3 MARKETING ΤΗΣ ΤΕΛΕΣΤΕΤ	96
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	97
Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	97
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	97
4.1 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	97
4.1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	97
4.1.2. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	99
4.1.3 Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ.	99
4.2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	102
4.2.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	110
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	110
5.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	110
5.2 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ	111
5.3. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΙΕΘΝΩΣ	113
5.3.1. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	113
5.3.2. ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ	115
5.4 Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	118
5.4.1 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	118
5.4.2. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε.	122
5.4.3. ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.	126
5.4.4. ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	127
5.5 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	133
5.5.1. Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΩΝ ΤΥ	133
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	136
ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ- ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.	136
Α. ΧΩΡΕΣ – ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.	137
Α. ΒΕΛΓΙΟ.	137
Β. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	140
Γ. ΓΑΛΛΙΑ	143
Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	146
Ε. ΔΑΝΙΑ	150
ΣΤ. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	153
Ζ. ΙΣΠΑΝΙΑ	155
Η. ΙΤΑΛΙΑ	157
Θ. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	160
Ι. ΟΛΛΑΝΔΙΑ	161
ΙΑ. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	165
ΙΒ. ΑΥΣΤΡΙΑ ΣΟΥΗΔΙΑ ΦΙΛΑΝΔΙΑ	170
Β. ΚΥΠΡΟΣ	170
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	172

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	172
ΣΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ.....	172
1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	172
7.1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	172
7.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	176
7.3 ΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	178
2. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.....	179
2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ.....	179
2.2 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΒΡΥΧΙΩΝ ΚΑΛΩΔΙΩΝ.....	181
3. ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	182
3.1 ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....	183
3.2 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	184
3.3 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ VAS.....	184
3.4 ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΜΟΥ).....	185
3.5 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ - GATT.....	185
3.6 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ.....	187
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.....	190
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	190
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....</u>	198

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

1.1 Γενικές έννοιες και ορισμοί.

Σύμφωνα με τον ορισμό της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (International Telecommunications Union), τηλεπικοινωνία είναι οποιαδήποτε μετάδοση, εκπομπή ή λήψη σημείων, σημάτων, γραπτών κειμένων, εικόνων, ήχων ή πληροφοριών οποιασδήποτε φύσης με ενσύρματα ή ασυρματικά ή οπτικά ή άλλα ηλεκτρομαγνητικά συστήματα.

Όπως είναι φανερό, ο ορισμός καλύπτει τη μετάδοση πληροφοριών κάθε φύσης σε απόσταση με τηλεπικοινωνιακά (τεχνικά) μέσα. Σε αυτήν περιλαμβάνονται και οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές μεταδόσεις.

Η παρούσα μελέτη αναφέρεται γενικά σε όλες τις μορφές των τηλεπικοινωνιών πλην της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης.

Βασικές έννοιες των τηλεπικοινωνιών είναι οι έννοιες του τηλεπικοινωνιακού δικτύου, της τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας και της τηλεπικοινωνιακής τερματικής συσκευής, οι οποίες, ορίζονται αμέσως παρακάτω.

Τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (ΤΔ) είναι κάθε εγκατάσταση ή σύνολο εγκαταστάσεων, που εξασφαλίζει τη μετάδοση τηλεπικοινωνιακών σημάτων και την μέσω αυτών ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων.

Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (ΤΥ) είναι οι υπηρεσίες, των οποίων η παροχή περιλαμβάνει, εν μέρει ή εξολοκλήρου, τη μετάδοση και δρομολόγηση σημάτων σε τηλεπικοινωνιακό δίκτυο μέσω τηλεπικοινωνιακών διαδικασιών, με εξαίρεση τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές μεταδόσεις.

Επισημαίνεται ότι ο τελικός σκοπός των τηλεπικοινωνιών είναι η παροχή συγκεκριμένων «υπηρεσιών» στο ευρύ κοινό. Οι υπηρεσίες αυτές είναι

πληροφορίες διαφόρων μορφών (φωνή, ήχος, γραπτά κείμενα, γραφικά, εικόνες,).

Η παροχή (ανταλλαγή) των πληροφοριών μέσω των τηλεπικοινωνιών καθίσταται δυνατή, όταν υπάρχει η απαιτούμενη υποδομή (Infrastructure) και χρησιμοποιούνται οι κατάλληλες Τ.Σ από τους χρήστες. Η υποδομή ουσιαστικά συμπίπτει με το ΤΔ και περιλαμβάνει κατά βάση.

A. Τα Συστήματα Μεταγωγής (Switching), στα οποία πραγματοποιείται η διασύνδεση των γραμμών ή φορέων μετάδοσης με στόχο τη ροή των πληροφοριών στην επιθυμητή εκάστοτε κατεύθυνση. Περιλαμβάνουν τα διάφορα Κέντρα (τηλεφωνικά, τηλετυπικά, μεταγωγής data κ.τ.λ.).

B. Τα Συστήματα Μετάδοσης (Transmission), με τα οποία πραγματοποιείται η μετάδοση των πληροφοριών. Σε αυτά ανήκουν οι εναέριες μεταλλικές γραμμές, τα χάλκινα καλώδια, τα ομοαξονικά συστήματα, τα καλώδια οπτικών ινών, τα ραδιοηλεκτρικά και δορυφορικά δίκτυα, καθώς και τα συστήματα πολυπλεξίας.

Στην ελληνική γλώσσα ο όρος «δίκτυο» χρησιμοποιείται τόσο με την έννοια του συνόλου της υποδομής (Κέντρα και Συστήματα Μετάδοσης) -όπως ορίσθηκε παραπάνω- όσο και με την έννοια της αναφοράς μόνο στα Μέσα Μετάδοσης (συνολικά ή ορισμένα από αυτά).

Σε ό,τι αφορά τις παρεχόμενες ΤΥ διευκρινίζεται ότι ιστορικά η πρώτη ΤΥ που αναπτύχθηκε ήταν η τηλεγραφία (μετάδοση γραπτών μηνυμάτων με διαδοχική κωδικοποιημένη μεταβίβαση των χαρακτήρων του γραπτού λόγου). Ακολούθησε η τηλεφωνία (μετάδοση φωνής ζωντανή). Τέλος, εξέλιξη της τηλεγραφίας αποτελεί η τηλετυπία, με την οποία πραγματοποιείται η μετάδοση γραπτού κειμένου απευθείας μεταξύ χρηστών χωρίς να παρεμβάλλεται υπηρεσία του Τηλεπικοινωνιακού Οργανισμού (ΤΟ).

1.2. Πατέρες της τηλεφωνίας

Samuel Morse (1791-1872):

Ο θεμελιωτής και πατέρας της ηλεκτρικής τηλεγραφίας. Το σύστημα Morse παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 1837 και η δημόσια εκμετάλλευσή του άρχισε με τα εγκαίνια της γραμμής Washington και Baltimore το 1844.

Alexander Graham Bell (1847-1922):

Δίδασκε την ομιλία στους κωφούς. Αν και οι γνώσεις του για τον ηλεκτρισμό ήταν περιορισμένες πέτυχε το θαύμα της μεταβίβασης της φωνής το 1876 με μια συσκευή που πολύ λίγο θυμίζει το σημερινό τηλέφωνο.

Almon E. Strowger (1839-1902):

Εφευρέτης του υποστροφικού επιλογέα που έδωσε λύση στο πρόβλημα της αυτόματης τηλεφωνίας. Το πρώτο αυτόματο τηλεφωνικό κέντρο συστήματος Strowger εγκαταστάθηκε στην Indiana το 1892.

Guglielmo Marconi (1874-1937):

Εφευρέτης της ασύρματης επικοινωνίας (1896). Κατόρθωσε να πετύχει συνεννόηση με σήματα μεταξύ θέσεων αρχικά όχι πολύ απομακρυσμένων, αργότερα όμως και σε μεγάλες αποστάσεις (μεταξύ των ακτών της Μάγχης το 1899, μεταξύ Ευρώπης και Αμερικής το 1901).

Werner Von Siemens (1816-1892):

Το 1878 πρότεινε την αντικατάσταση του ραβδοειδούς μαγνήτη μορφής πετάλου και αντί κοινού οπλισμού μεταλλική μεμβράνη. Ακόμη εισήγαγε τον αυτόματο διακόπτη ανάρτησης του ακουστικού επιτυγχάνοντας έτσι σημαντικότερη βελτίωση της τηλεφωνικής συσκευής.

Lars Magnus Ericson (1846-1926):

Το 1878 κατασκεύασε τα πρώτα τηλέφωνα στη Σουηδία και συνέλαβε σημαντικά στη βελτίωση της τηλεφωνικής συσκευής εισάγοντας τον περιστρεφόμενο δίσκο κλήσης (καντράν).το 1907 παρέδωσε ο ίδιος το πρώτο

τηλεφωνικό κέντρο τοπικής συστοιχίας δυναμικότητας 100 συνδρομητών στην Ελλάδα.

1.3 Σύντομη επισκόπηση της ιστορίας των Ελληνικών Τηλεπικοινωνιών

11^{ος} π.Χ. αιώνας: Ο βασιλιάς των Μυκηνών Αγαμέμνων αναγγέλλει το 1084 π.Χ. από το Ίλιον, την πτώση της Τροίας στη γυναίκα του Κληταιμνήστρα που βρίσκεται στο Άργος, οκτακόσια χιλιόμετρα μακριά, τις φρυκτωρίες, ένα σύστημα οπτικής επικοινωνίας που βασιζόταν στην αναμεταβίβαστη σημάτων με φωτιά από βουνό σε βουνό. Το σύστημα χρησιμοποιήθηκε για πολλούς αιώνες μέχρι το 1850, αλλά μπορούσε να μεταφέρει μόνο μηνύματα με προσυμφωνημένο κώδικα.

1859: Εγκαινιάζεται η λειτουργία του πρώτου τηλεγράφου μεταξύ Αθηνών και Πειραιά. Το έτος αυτό ιδρύονται τα πρώτα τηλεγραφεία Αθηνών, Πειραιά, Σύρου, Αιγίου και Πατρών. Αποστέλλεται το πρώτο τηλεγραφικό μήνυμα από την Αθήνα μέσω Χίου στην Κων/πολη.

1887: Η Τηλεγραφική Υπηρεσία ενώνεται με την Ταχυδρομική και λειτουργεί ως Γενική Διεύθυνση Ταχυδρομείων και Τηλεγραφείων του Υπουργείου Εσωτερικών.

1892: Αποφασίζεται η εγκατάσταση τηλεφώνων στην Ελλάδα. Εκδίδεται νόμος περί «τηλεφωνικής συγκοινωνίας».

1895-Η ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Η τηλεφωνία αφίχθη στην Ελλάδα λίγο καθυστερημένα. Τουλάχιστον μια εικοσαετία μετά τον πρωτόλειο τηλεφωνικό Μονόλογο του Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπέλ προς τον συνεργάτη τον κ. Ουότσον στις 10/3/1876.

«Κύριε Ουότσον ελάτε εδώ, σας χρειάζομαι». Στην πραγματικότητα αυτός ήταν και ο λόγος που το Ελληνικό κράτος αγκάλιασε το μυστικό κόσμο των επίγειων τηλε-συνευρέσεων.τις χρειαζόταν για το εκσυγχρονισμό του.Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι το ντεπτούτο των εγχώριων τηλεπικοινωνιών έγινε το Νοέμβριο του 1895, λίγους μήνες πριν από την εν Ελλάδι αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων.Ο κρατικός μηχανισμός της εποχής θορυβήθηκε, αμφιταλαντεύτηκε προς στιγμήν για να σπεύσει ασθμαίνων να προλάβει το τρένο της εξέλιξης. Η κυβέρνηση του Χαρίλαου Τρικούπη έθεσε ως ζωτικής σημασίας προτεραιότητα που θα εξυπηρετούσαν τις αποστολές των αθλητών, των δημοσιογράφων και των επισκεπτών της πρωτεύουσας.

Η ίδια η Υπηρεσία της Τηλεφωνίας ήταν κατά τι γηραιότερη τη θεσμοθέτηση της είχε ήδη εξασφαλίσει ο νόμος ΒΚΖ΄του 1892. Τα τηλέφωνα όμως που λειτούργησαν με ιδιαίτερη επιτυχία κατά την διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων –παράλληλα με την Τηλεγραφία, η οποία ήταν ήδη εκείνη την εποχή αρκετά αξιόπιστη – δεν ήταν παρά η επισημοποίηση της ύπαρξής της. Αξίζει βέβαια να σημειωθούν και οι ανεπίσημες απόπειρες που είχαν προηγηθεί κυρίως από ξένους εμπορικούς οίκους, οι οποίοι προσέφυγαν στην εγκατάσταση ιδιωτικής «τηλεφωνική συγκοινωνίας» -όπως ήταν τότε ο προσφιλής όρος- για την κάλυψη των ενδοεπικοινωνιακών αναγκών τους. Από τους ερασιτέχνες πρωτοπόρους του είδους η εταιρεία Βαρφ. και ΣΙΑ, ένας παλιός εμπορικοτραπεζικός οίκος-με υποκαταστήματα στην Πάτρα και στην Ζάκυνθο – ο οποίος έβαλε «σύρματα και κολόνες» για την τηλεφωνική σύνδεση της κατοικίας του διευθυντή του με το εργοστάσιο του.

Ο νεοσυσταθείς νόμος κατοχύρωσε ευθύς το κρατικό μονοπώλιο και με ειδικές διατάξεις του περιέλαβε – αρκετές από τις οποίες ισχύουν ως σήμερα – προχώρησε τον Ιανουάριο του 1896 στη σύσταση των δυο πρώτων κεντρικών τηλεφωνικών γραφείων στην Αθήνα και στον Πειραιά . Με 60 «τηλεφωνικούς σταθμούς» η πρωτεύουσα και 30 το λιμάνι του Πειραιά , έλαβαν χώρα οι πρώτες αμιγώς ελληνικές συνδιαλέξεις εξ αποστάσεως.Οι παρθένοι «σταθμοί» ήταν βέβαια αποκλειστικότητα των κρατικών υπηρεσιών. Σύμφωνα

με έναν ολιγαρχή τηλεφωνικό κατάλογο της εποχής, οι εννέα πρώτοι αριθμοί ανήκουν στην κυβέρνηση (Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρικό Ταμείο του Κράτους, τελωνειακό Τμήμα, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Παιδείας) και οι υπόλοιποι 51 διανέμονται ισότιμα στην Αστυνομία, στο Δικαστικό Σώμα και πάσης φύσεως Υπηρεσίες (ανάμεσα τους η Διεύθυνση Εργων, το Σιδηροδρομικό Τμήμα, η Νομαρχία Αττικοβοιωτίας, η Γεωργική Σχολή, το Αστεροσκοπείο, τα Ανάκτορα Α.Μ. Βασιλέως, τα Ανάκτορα Α.Υ. Διαδόχου).

Η εγκατάσταση του πρώτου ελληνικού τηλεφώνου δεν μπορεί παρά να σημάνει και την έναρξη των προσφιλών διενέξεων περί ιδιωτικής και δημόσιας τηλεφωνίας. Σε σχετικό αριθμό της «Εστίας» 18/6/1895 καθίσταται εξ αρχής σαφής η ανάγκη αποδέσμευσης των τηλεπικοινωνιών από τη διαβόητη κρατική ολιγωρία: «Ας κάμει ό,τι θέλει επιτέλους (σ.σ. τον Δημόσιον) αλλά ας μη αποστερήσει τον κόσμο από το θαυμαστό αυτό μέσο συγκοινωνίας, το οποίο μεταχειρίζονται και αυτοί οι Κινέζοι εις τας καθημερινάς ανάγκας των. Πού ακούεται η φωνή της λογικής εις τοιαύτας περιστάσεις, όταν τα δήθεν συμφέροντα του κράτους έχουν φράξει ως δυο μεγάλα στουπιά τα κυβερνητικά ώτα. Και ιδού διατί είμεθα χωρίς τηλέφωνον, οι μακάριοι κάτοικοι του Άστεως εν έτει 1895, καταδικασμένοι να αναγιγνώσκωμεν ζηλοτύπως εις ευρωπαϊκά φύλλα τα περί διαδόσεως και λειτουργίας του τηλεφώνου.

Τα υπέρογκα τηλεφωνικά τέλη έρχονται σύντομα να προστεθούν στα προβλήματα της εκκολαπτόμενης ελληνικής τηλεφωνίας. Η ετήσια συνδρομή για έκαστο σταθμό στην πόλη των Αθηνών είναι 250 δρχ., 200 δρχ. για την πόλη του Πειραιά και 150 δρχ. για το Νέο Φάληρο (το τρίτο κατά σειρά τηλεφωνικό κέντρο που εγκαταστάθηκε το 1897), ποσά λίαν υψηλά σε σχέση με τους μισθούς και τα μεροκάματα της εποχής. (Η ίδια γραμμή Αθηνών-Πειραιώς χαρακτηριζόταν υπεραστική και χρεώνονταν με 150 δρχ. επιπλέον). Ως εκ τούτου η πλειονότητα των τηλεφωνικών σταθμών δεν ανήκει σε ιδιώτες αλλά σε καφενεία, λέσχες και καταστήματα «για την εξυπηρέτηση της εκλεκτής πελατείας τους». Τα τέλη προκαταβάλλονται καθ' εξαμηνίαν στον λογιστή της τηλεγραφικής Υποδιεύθυνσης Αθηνών και τον προϊστάμενο του Τηλεγραφείου Πειραιά.

Σύντομα το 1907 , η ελληνική επαρχία θα διεκδικήσει και αυτή το δικό της μερίδιο από την πίτα των τηλεπικοινωνιών. Η Πάτρα αποκτά το πρώτο τοπικό τηλεφωνικό κέντρο δυναμικότητας εκατό συνδρομητών. Το 1914 ιδρύεται το Υπουργείο Συγκοινωνιών στο οποίο και θα υπάγεται εις το εξής η υπηρεσία των τριών Τα («Ταχυδρομείων, Τηλεγραφείων και Τηλεφώνων»).

Ο αριθμός των σταθμών αυξάνεται ,με ιδιαίτερα βραδείς όμως για τα ευρωπαϊκά δεδομένα ρυθμούς. Το 1908 υπάρχουν 1350 τηλέφωνα, το 1910 περί τα 2000 , το 1917 κάτι παραπάνω από 4000.

Η ζήτηση όμως φαίνεται να έχει παραπετάξει την τηλεφωνία στο αρχείο με τα «προς συζήτησιν».στην κυριότητα του Ελληνικού Κράτους .Το όνομα αυτής ΑΕΤΕ (Ανώνυμος Ελληνική Τηλεφωνική Εταιρεία).

Η Ελληνική τηλεφωνία παίρνει επιτέλους το δρόμο της.

Την προπολεμική δεκαετία 1930-1940 εγκαθίσταται στην Αθήνα και σε 20 πόλεις της επαρχίας Αυτόματα Τηλεφωνικά Κέντρα βηματοπορικού δεκαδικού τύπου Siemens-Stronger από την ΑΕΤΕ.Οι 8500 συνδρομητές το 1929 έγιναν στις παραμονές του πολέμου 44917 ενώ η εγκατεστημένη χωρητικότητα έφτασε στις 64000 παροχές.

Ο Β΄ παγκόσμιος πόλεμος θα έρθει γρήγορα να κλονίσει τις ευαίσθητες ισορροπίες της ελληνικής τηλεφωνίας . Μεγάλες ζημιές .θα προκληθούν σε ολόκληρο το τηλεγραφικό και τηλεφωνικό δίκτυο της χώρας ,ενώ κατά την αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής θα καταστραφούν ολοσχερώς τα Αυτόματα Τηλεφωνικά Κέντρα Κέρκυρας ,Τρικάλων, Πύργου, Λαμίας ,Ελευσίνας Ελληνικού και προξενούνται ζημιές μικρότερης έκτασης σε άλλα κέντρα.Η ανακαίνιση όμως και η ενιαία οργάνωση των Τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα θα γίνει εντός ολίγου πραγματικότητα το 1949 ιδρύεται ο ΟΤΕ (Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος).Η αληθινή ιστορία του ελληνικού τηλεφώνου μόλις αρχίζει...

1.4 Οι τηλεπικοινωνίες σήμερα

Γενικά

Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980 περίπου, η κύρια φροντίδα των Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (ΤΟ) εστιαζόταν στην ικανοποίηση της

ζήτησης για τηλεφωνικές συνδέσεις. Όλες οι άλλες τηλεπικοινωνιακές ανάγκες (π.χ. τηλετυπία, μισθωμένα κυκλώματα κ.λ.π.), που αντιπροσώπευαν πολύ μικρό ποσοστό από άποψη ζήτησης σε σχέση με την τηλεφωνία, χρησιμοποιούσαν την υποδομή του τηλεφωνικού δικτύου, κύρια σε ό,τι αφορά τα μέσα μετάδοσης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι και τα προγράμματα ανάπτυξης των ΤΔ καταρτίζονταν σύμφωνα με την κυρίαρχη αντίληψη ότι κατά βάση θα έπρεπε να ικανοποιούνται οι ανάγκες διεκπεραίωσης της τηλεφωνικής κίνησης.

1.5 Η εξέλιξη της τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας

Η τηλεπικοινωνιακή τεχνολογία ακολούθησε, σε όλη την ιστορική πορεία των τηλεπικοινωνιών, την εξέλιξη της Ηλεκτρονικής. Κάθε πρόοδος ή επιστημονική ανακάλυψη της Ηλεκτρονικής είχε ως άμεσο επακόλουθο την εφαρμογή της στις τηλεπικοινωνίες.

Η Ηλεκτρονική χρησιμοποιήθηκε από τα πρώτα της βήματα στην τεχνολογία των μεσών μετάδοσης (συστήματα πολυπλεξίας, αναλογικά φερέσυχνα, ενώ στα μέσα μεταγωγής, στην πρώτη φάση, αναπτύχθηκαν τα συστήματα κεντρικού ελέγχου με H/Y (Stored Program Control / SPC) και στη συνέχεια η ψηφιακοποίηση επεκτάθηκε στο επιλογικό πεδίο (Switching Network).

Σήμερα η εισαγωγή της ψηφιακής τεχνολογίας θεωρείται έννοια ταυτόσημη με τον “εκσυγχρονισμό” του ΤΔ για δύο κύριους λόγους:

A. Από τεχνική άποψη, διότι εξασφαλίζει καλλίτερη ποιότητα επικοινωνίας, εφόσον η ψηφιακή μετάδοση ελαχιστοποιεί τους θορύβους και αυξάνει σημαντικά τις ταχύτητες μετάδοσης.

B. Από λειτουργική άποψη, διότι τα βασικά στοιχεία συγκρότησης των ψηφιακών κέντρων είναι ειδικά σχεδιασμένα H/Y, που μπορούν μέσω του λογισμικού (S/W) να παρέχουν πλήθος ευκολιών στους χρήστες.

Ταυτόχρονα αυτός ο εκσυγχρονισμός του ΤΔ – και κυρίως η ψηφιακή υποδομή στους φορείς μετάδοσης- δημιούργησε την ευχέρεια μεταβίβασης δεδομένων (data) σε υψηλότερες ταχύτητες και κατά συνέπεια κατέστησε δυνατή την επικοινωνία Η/Υ για τη μεταφορά πολύ μεγάλου όγκου πληροφοριών σε μικρούς χρόνους ή ακόμη και την εμφάνιση εφαρμογών που απαιτούν μεγάλο φάσμα συχνοτήτων.

Παράλληλα με την εξέλιξη του βασικού τηλεφωνικού δικτύου –αλλά πάντοτε με τη χρησιμοποίηση φορέων μετάδοσης που εγκαθίστανται για αυτό – αναπτύχθηκαν την τελευταία δεκαετία ειδικά δίκτυα για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών. Τα εν λόγω δίκτυα αποβλέπουν κατά κύριο λόγο την εξυπηρέτηση των τηλεπικοινωνιών των συστημάτων πληροφορικής και ονομάστηκαν, γενικά, δίκτυα τηλεπληροφορικής.

Τα δίκτυα αυτά χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

1. Σε δίκτυα, που στα ακραία τους σημεία συνδέονται Η/Υ ή τερματικά Η/Υ και επιτρέπουν τη σύνδεση ενός ακραίου σημείου με οποιοδήποτε άλλο μέσω της επιλογής αριθμού κλήσης όπως και στο τηλεφωνικό δίκτυο. Για λόγους εξοικονόμησης δικτύου περισσότερα του ενός σημεία, τα δίκτυα αυτά ακολούθησαν την τεχνική της μεταγωγής πακέτων (σε αντίθεση με την τηλεφωνία η οποία πραγματοποιεί συνδέσεις με την αποκατάσταση κυκλώματος) και είναι γνωστά με εμπορικά ονόματα που έχουν το συνθετικό PAC όπως Transpac, Datarac, Iberpac και το ελληνικό Hellaspac.

2. Σε δίκτυα, που παρέχουν γρήγορη (για μικρούς χρόνους και σε διαφορετικές ταχύτητες) μίσθωση των τερματικών τους σημείων. Τα δίκτυα αυτά μειώνουν τους χρόνους εκμίσθωσης (και κατά συνέπεια το κόστος), ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν στους χρήστες με μια μοναδική τους σύνδεση να έχουν διαφορετικά μισθωμένα κυκλώματα σε διαφορετικές ώρες ή μέρες. Τέτοιας μορφής δίκτυα είναι τα γνωστά Kilostream, Megastream κ.τ.λ., καθώς και το ελληνικό Hellascom.

Τέλος, η εξέλιξη της τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας δεν ήταν δυνατό να αφήσει ανεπηρέαστο και τον τομέα των κινουμένων χρηστών (κινητές επικοινωνίες).

Έτσι, από τις αρχές της δεκαετίας του '80, άρχισαν να αναπτύσσονται τα κυψελοειδή δίκτυα κινητής τηλεφωνίας ξηράς, των οποίων η εξέλιξη υπήρξε εντυπωσιακή μέσα σε μια δεκαετία. Τα πρώτα δίκτυα ήταν αναλογικής τεχνικής (πρώτη γενιά), ενώ στη συνέχεια αναπτύχθηκαν συστήματα ψηφιακής τεχνικής (δεύτερη γενιά), τα οποία άρχισαν να εγκαθίστανται από το 1992 (π.χ. το GSM στην Ευρώπη).

Παράλληλα υπήρξε η εξέλιξη στον τομέα των θαλασσίων επικοινωνιών. Τα συστήματα (χειροκίνητα ή ημιαυτόματα) των παρακτίων επικοινωνιών για τα πλοία, που χρησιμοποιούντο παλαιότερα, ξεπεράστηκαν με τη ραγδαία ανάπτυξη των δορυφορικών συστημάτων, τα οποία παρέχουν καλλίτερης ποιότητας εξυπηρέτηση και καλύπτουν όχι μόνο τα πλοία (σταθμοί Standard A) αλλά και οχήματα και αεροπλάνα (σταθμοί Standard C και B/ M).

Άλλες υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών, που εμφανίσθηκαν τα τελευταία χρόνια και παρέχονται ήδη στο ευρύ κοινό, είναι η τηλεειδοποίηση (Paging), τα ασυρματικά τηλέφωνα κ.τ.λ.

Συμπερασματικά, η εξέλιξη της τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας δημιούργησε πλήθος νέων δυνατοτήτων και επέτρεψε την αύξηση του πλήθους των προσφερομένων ΤΥ, αλλά και τη σημαντική βελτίωση της ποιότητάς τους.

1.6 Βασικά στοιχεία κλάδου τηλεπικοινωνιών σήμερα

1) Κύριος φορέας εκμετάλλευσης του ΔΤΔ και παροχής ΤΥ είναι ο ΟΤΕ παρά το γεγονός ότι έχει πραγματοποιηθεί η απελευθέρωση του τομέα.

2) Από το 1993 οι ΤΥ κινητής τηλεφωνίας παρέχονται από δύο εταιρίες την PANAFON και την TELESTET.

3) Στον θεσμικό τομέα από το 1992 πραγματοποιήθηκε η απελευθέρωση των ΤΥ πλην της εκμετάλλευσης του ΔΤΔ και της φωνητικής τηλεφωνίας, τομείς στους οποίους διατηρείται επί του παρόντος το μονοπώλιο του ΟΤΕ.

4) Οι οδηγίες και οι αποφάσεις της Ε.Ε που αφορούν τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, έχουν ως επί το πλείστον ενσωματωθεί στο Νόμο 2075/92 πλην την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών (16-6-1993) που εισάγει την απελευθέρωση με χρονικό όριο για την Ελλάδα την 1.1.1999.

5) Η ελληνική τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία έχει παρουσιάσει σημαντικά αναπτυξιακά βήματα, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία χρόνια. Έτσι σήμερα υπάρχουν στη χώρα 12 μεγάλες και μικρές βιομηχανίες των οποίων η παραγωγή καλύπτει το σύνολο σχεδόν των αναγκών της ελληνικής αγοράς σε τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό –και ιδιαίτερα σε συστήματα προηγμένης τεχνολογίας- ενώ παράλληλα πραγματοποιούν αξιόλογες εξαγωγές.

6) Ο ΟΤΕ βρίσκεται σε φάση μερικής ιδιωτικοποίησης.

7) Σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού της τηλεπικοινωνιακής υποδομής και ανάπτυξης των τηλεπικοινωνιών της χώρας πραγματοποιήθηκαν την τελευταία δεκαετία.

8) Εν όψει της απελευθέρωσης του τομέα τηλεπικοινωνιών και την ανάπτυξη πολλών νέων ΤΥ, εκδηλώνεται ζωηρό ενδιαφέρον από διάφορους ιδιωτικούς φορείς εγχώριους και ξένους για εκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κατά τα τελευταία χρόνια. Ο εκσυγχρονισμός και η πλήρης ανάπτυξη του τομέα των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα αποτελεί άμεση ανάγκη που θα πρέπει να συμπορευτεί με την αναπτυξιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα τα προβλήματα να ξεπεραστούν είναι τα ακόλουθα:

Α. Ρύθμιση θεσμικών ζητημάτων.

Τέτοια εκκρεμή ζητήματα είναι η αναμόρφωση και η συμπλήρωση του Ν. 2075/92, η πλήρη εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις πρόσφατες οδηγίες και αποφάσεις τις Ε.Ε.

Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δωθεί επίσης στην τιμολογιακή πολιτική.

Θα πρέπει συγκεκριμένα να κανονισθεί από το κράτος ένα σαφές πλαίσιο κανόνων τιμολόγησης των παρεχόμενων Τ.Υ τόσο από τον ΟΤΕ όσο και από τους άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών και να συγκροτηθεί

αποτελεσματικός μηχανισμός ελέγχου εφαρμογής τους με στόχο την προστασία του καταναλωτή.

Β. Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ΟΤΕ.

Αναγκαία είναι η άμεση ψήφιση νέου νόμου που θα διέπει το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τον τρόπο λειτουργίας του ΟΤΕ κάτω από τις σημερινές συνθήκες της απελευθερωμένης αγοράς των τηλεπικοινωνιών.

Γ. Ανάπτυξη των νέων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Πρόκειται για τις κινητές επικοινωνίες οι οποίες έχουν απελευθερωθεί σύμφωνα τόσο με την ελληνική όσο και την Κοινοτική Νομοθεσία. Η ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών έχει ιδιαίτερη σημασία για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Δ. Εκτέλεση και χρηματοδότηση ανάπτυξιακών προγ/των.

Έχει εκτιμηθεί ότι η πλήρης ανάπτυξη του τομέα περιλαμβάνει την πραγματοποίηση επενδύσεων ύψους 3.6 τρις.δρχ. εντός της προσεχούς δεκαετίας. Από το ποσό 2.3 τρις.δρχ καλύπτουν τα αναπτυξιακά προγράμματα του ΟΤΕ, για τα οποία υπάρχει θέμα χρηματοδοτικής στήριξης.

Ε. Διεθνείς επιχ/τικές δραστηριότητες.

Ο ΟΤΕ και οι άλλοι φορείς των τηλεπικοινωνιών της χώρας θα πρέπει να σχεδιάσουν και να προωθήσουν την επέκταση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων σε ξένες χώρες με διάφορες μορφές. Ιδιαίτερα ο χώρος της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (και κατά προτεραιότητα οι χώρες της Βαλκανικής και της Μαύρης Θάλασσας) προσφέρονται για παρόμοια επιχειρηματικά ανοίγματα.

1.7 Μορφές τηλεπικοινωνίας

Υπάρχουν διάφορες μορφές τηλεπικοινωνίας και είναι οι εξής, οι οποίες αναλύονται παρακάτω:

- Σταθερή τηλεφωνία.
- Κινητή τηλεφωνία.
- Τηλετυπία.

- Τηλεδιάσκεψη.
- Videotext.
- Τηλεγραφία.
- Τηλεπληροφόρηση.
- Τηλεειδοποίηση.
- Telex.
- Τηλεομοιοτυπία (fax).
- Internet.

1.7.1 ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

Στην Ελλάδα ο ΟΤΕ ασκεί μονοπωλιακά το δικαίωμα της εγκατάστασης, λειτουργίας, εκμετάλλευσης, διαχείρισης και ανάπτυξης κάθε είδους τηλεπικοινωνιακής υποδομής σε τοπικό, εθνικό, διακρατικό και διεθνές επίπεδο.

Αν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πιέζει την Ελλάδα να απεμπολήσει το κρατικό μονοπώλιο, αυτό δεν προβλέπεται να γίνει πριν το 2001 και αυτό γιατί ο ΟΤΕ θέλει να αποκτήσει την υποδομή που θα του επιτρέψει να παλέψει με τα "θηρία" που θα θελήσουν να διεκδικήσουν μέρος της ελληνικής αγοράς. Η προετοιμασία του ΟΤΕ για την "αρένα" της απελευθέρωσης και του ανταγωνισμού βάζει ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις: ταχύτητα στις αποφάσεις, άμεση προώθηση της ψηφιακοποίησης, αποφασιστικές επενδύσεις στις νέες υπηρεσίες προστιθεμένης αξίας (ISBN, δορυφορικά, καλωδιακά) δυναμικό μάρκετινγκ απαλλαγμένο από δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία, στρατηγικές και αποτελεσματικές επενδύσεις στο εξωτερικό για να αναπληρωθεί το μερίδιο αγοράς που θα αποτελεστεί εντός Ελλάδος.

1.7.2. ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

Η κινητή τηλεφωνία παραμένει σίγουρα ένα από τα καυτά θέματα της επικαιρότητας, καθώς μέρα με τη μέρα τα πλεονεκτήματα της γίνονται περισσότερο ελκυστικά και οι πιστοί της αυξάνουν και πληθαίνουν. Μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, δηλαδή ως το 2000, ο αριθμός των κινητών τηλεφώνων

στις βιομηχανικές αναπτυγμένες χώρες θα έχει διπλασιασθεί. Πώς λειτουργεί όμως η συσκευή αυτή που έχει αλλάξει τον τρόπο ζωής των ανθρώπων;

Η ανάπτυξη του GSM ξεκίνησε το 1982 έπειτα από σχετική απόφαση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και κόστισε αρκετά, σε χρόνο και σε χρήμα, στις ευρωπαϊκές τηλεπικοινωνιακές βιομηχανίες. Με την εφαρμογή του GSM διεθνώς επιτυγχάνεται η πλήρης ομογενοποίηση των τηλεφωνικών δικτύων, γεγονός που θα επιτρέψει στους κατόχους κινητών τηλεφώνων να τα χρησιμοποιούν και εκτός των γεωγραφικών ορίων της χώρας τους.

Η τεχνολογία της γένεσης GSM/ Η ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Όταν λέμε GSM εννοούμε:

Όταν λέμε ότι το σύστημα GSM είναι κινητό, εννοούμε ότι η καλυπτόμενη γεωγραφική περιοχή διαιρείται σε κυψέλες. Μέσα σε κάθε κυψέλη υπάρχει ένας σταθμός βάσης με πομπούς, δέκτες και κεραίες, ο οποίος επικοινωνεί με τα κινητά τηλέφωνα των συνδρομητών καθώς και ένα ειδικό κέντρο κινητής τηλεφωνίας. Ένας σταθμός Ελέγχου Βάσης καθορίζει, ελέγχει και κατανέμει τα κανάλια στους σταθμούς βάσης της περιοχής του. Οι διαστάσεις της κάθε κυψέλης καθορίζονται από τον αριθμό των κινουμένων συνδρομητών και τη γενικότερη μετακίνηση. Όταν υπάρχει μεγαλύτερη μετακίνηση σε αστικές περιοχές μια κυψέλη διαιρείται αυτόματα σε δύο.

Εν αρχή ην: Το GSM είναι το ευρωπαϊκό κυψελωτό σύστημα κινητής τηλεφωνίας που παρέχει τη δυνατότητα στους συνδρομητές να πραγματοποιούν ή να δέχονται κλήσεις από διάφορες περιοχές μέσα στα καλυπτόμενα γεωγραφικά όρια ανεξάρτητα από το εάν βρίσκονται σε ένα σημείο ή εάν μετακινούνται. Το GSM εξασφαλίζει γρήγορη και άριστης ποιότητας μετάδοση ήχου και δεδομένων, ενώ το σημαντικότερο πλεονέκτημά του είναι η απόλυτα ψηφιακή λειτουργία του. Η ψηφιακή τεχνολογία του GSM αποτελεί εγγύηση για ακριβή και καθαρό ήχο

αποκλείοντας τη δυνατότητα παρακολούθησης των συνδιαλέξεων από τρίτους. Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό του GSM είναι η δυνατότητα διασφάλισης του απόρρητου των συνομιλιών με την αποκωδικοποίηση της φωνής ή τη χρήση ενός μυστικού κώδικα για τη μετάδοση δεδομένων. Άλλα πλεονεκτήματα του GSM σε σύγκριση με τα είδη υπάρχοντα παρόμοια συστήματα περιλαμβάνουν

- Ασφάλεια στη μετάδοση.

- Έλεγχο της έντασης του σήματος, ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες περιβάλλοντος.

- Συνεχή επαφή μέσω ειδικού συστήματος μεταξύ του κινητού τηλεφώνου και του σταθμού βάσης, προκειμένου να ελέγχεται συνεχώς η ποιότητα και ένταση του σήματος που λαμβάνεται.

- Οικονομική χρήση μπαταρίας.

Η βασική τεχνολογία στην οποία στηρίζεται το GSM είναι η εκπομπή ορισμένων ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων τα οποία δεν ενέχουν κανένα κίνδυνο και δεν είναι επιβλαβή για τον άνθρωπο. Το GSM χρησιμοποιεί τη ζώνη συχνοτήτων των 900 MHz, πρωτόκολλο επικοινωνίας TDMA με ζώνη συχνοτήτων 200 kHz. Το κινητό τηλέφωνο εκπέμπει σε ζώνη συχνοτήτων 935-960 MHz.

Το κινητό τηλέφωνο.

Το κινητό τηλέφωνο είναι η συσκευή μέσω της οποίας μιλά ο συνδρομητής. Τα δίκτυα GSM χρησιμοποιούν σύγχρονα συστήματα προσαρμογής που καθιστούν τα διάφορα δίκτυα GSM συμβατά παρέχοντας στο συνδρομητή τη δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο και στις υπηρεσίες που προσφέρονται. Έτσι ο κάθε συνδρομητής μπορεί να αξιοποιήσει

τα πλεονεκτήματα του κινητού τηλεφώνου όχι μόνο στη χώρα αλλά και σε οποιαδήποτε ευρωπαϊκό κράτος που διαθέτει σύστημα GSM. Στην ελληνική αγορά κυκλοφορούν τρεις βασικοί τύποι κινητού τηλεφώνου:

1. Το κινητό τηλέφωνο αυτοκινήτου που είναι μόνιμα συνδεδεμένο με την μπαταρία του αυτοκινήτου απ' όπου και τροφοδοτείται.

2. Το μεταφερόμενο τηλέφωνο το οποίο τροφοδοτείται από μια μπαταρία που μπορεί να μεταφερθεί και εκτός αυτοκινήτου. Είναι αρκετά μεγάλο και ζυγίζει 2 κιλά.

3. Το φορητό χειρός που είναι πιο ελαφρύ και πιο μικρό από τους άλλους τύπους.

Η κάρτα SIM.

Με την κάρτα SIM ο κάθε χρήστης έχει τη δική του προσωπική γραμμή. Η κάρτα έχει μέγεθος πιστωτικής κάρτας και είναι απαραίτητη προκειμένου να λειτουργήσει η συσκευή κινητού τηλεφώνου (από αυτό πραγματοποιείται με τη χρήση του αριθμού PIN που προσφέρει στον κάτοχο προστασία από ανεπιθύμητη χρήση της συσκευής από τρίτους). Η κάρτα παρέχει επίσης τη δυνατότητα χρήσης οποιασδήποτε συσκευής τηλεφώνου GSM στην Ελλάδα και το εξωτερικό: αρκεί να τοποθετήσει ο χρήστης την κάρτα του σε μια συσκευή, να σχηματίσει τον προσωπικό του κωδικό αριθμό και στη συνέχεια, τον αριθμό που επιθυμεί να καλέσει. Ο μικροεπεξεργαστής της κάρτας έχει τη δυνατότητα να απομνημονεύσει μέχρι και 100 αριθμούς τηλεφώνων.

Τα πλεονεκτήματα των κινητών τηλεφώνων.

Η ανάπτυξη της κινητής τηλεφωνίας αποτελεί το μεγαλύτερο τεχνολογικό επίτευγμα στην Ελλάδα κατά τα τελευταία χρόνια, λόγω των προβλημάτων που παρουσιάζει το εγχώριο σύστημα τηλεπικοινωνιών.

Τα πλεονεκτήματα των κινητών τηλεφώνων είναι τα εξής:

A) Ορισμένες προηγμένες βιομηχανίες ετοιμάζουν τη νέα γενιά κινητών τηλεφώνων τα οποία συνδέονται με FAX και κομπιούτερ και θα επιτρέπουν σε επιχ/τίες να εκτελούν διάφορες εργασίες μακριά από το γραφείο τους. Από το απομονωμένο εξοχικό, το κότερο ή από άλλες χώρες οι Έλληνες επιχ/τίες μπορούν πλέον να δέχονται και να στέλνουν κείμενα χρησιμοποιώντας το κινητό τηλέφωνό τους, αξιοποιώντας έτσι καλύτερα το χρόνο τους για να επιλύσουν άμεσα επιχ/τικά προβλήματα.

B) Οι κάτοχοι κινητών τηλεφώνων μπορούν να τα χρησιμοποιούν σε περιοχή που υπάρχουν δίκτυα του ΟΤΕ. Οι επιχ/τίες

που θα έρχονται στην Ελλάδα για προώθηση συνεργασιών ή απλώς για τουρισμό θα φέρουν μαζί τους και τα κινητά τηλέφωνα τους και θα μπορούν να συνδέονται αμέσως και χωρίς παρεμβολές με τα γραφεία και με τα σπίτια τους στο εξωτερικό ξεπερνώντας τα πολύ σοβαρά προβλήματα που παρουσιάζουν οι τηλεπικοινωνίες σε απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.

Γ) Ο χρήστης μπορεί να χρησιμοποιεί το κινητό για να επικοινωνεί με τους συνεργάτες, οικογένεια κ.τ.λ. σε όποια χώρα επιθυμεί.

Δ) Η λειτουργία των σύγχρονων συστημάτων επικοινωνίας βασίζεται στη ψηφιακή τεχνολογία η οποία δεν επιτρέπει υποκλοπές. Ακόμη με ειδικά συστήματα αναγνώρισης των συνδρομητών εξασφαλίζει ακόμη μεγαλύτερη ασφάλεια, αφού αυτή περιέχει ένα κώδικα αναγνώρισης ο οποίος είναι γνωστός μόνο στο χρήστη. Η χρησιμοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας συμβάλλει επίσης σημαντικά και στην πιστή απόδοση της φωνής που είναι άριστη όταν το κινητό είναι κοντά σε σταθμό βάσης.

Ε) Οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας προσφέρουν μια σειρά από εξειδικευμένες υπηρεσίες προς τους χρήστες τους:

- Δυνατότητα εγκατάστασης στο αυτοκίνητο.
- Αυτόματο μενού βοηθητικών κειμένων.
- Συγκέντρωση σύντομων μηνυμάτων.
- Σύστημα ανοικτής ακρόασης.
- Αυτόματη επανάληψη κλήσεων.
- Συστήματα ταχείας επιλογής αριθμών.
- Διάφορες χρήσεις της μνήμης κ.λ.π.
- Εγκατάσταση σε κότερα και σε σπίτια που βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες δεν υπάρχουν δίκτυα τηλεπικοινωνίας.

Μειονεκτήματα κινητών τηλεφώνων.

-Υπάρχει αρνητική επίδραση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από φορητό τηλέφωνο στον άνθρωπο. Κατ' αρχάς η ακτινοβολούμενη ενέργεια κατά τη χρήση κινητών τηλεφώνων είναι μικρή. Υπάρχει όμως το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ότι η κεραία της συσκευής βρίσκεται πολύ κοντά στο κεφάλι

του χρήστη. Έτσι οι οφθαλμοί, το εσωτερικό των αυτιών και ο εγκέφαλος είναι περιοχές που ακτινοβολούνται. Υπολογισμοί έδειξαν ότι είναι δυνατό μέχρι και το 50% της εκπνευόμενης ενέργειας, ανάλογα και με τις συνθήκες εκτέλεσης να απορροφηθεί από το κεφάλι.

-Δεν καλύπτεται όλη η Ελλάδα από το δίκτυο GSM καθώς δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα ακόμα.

1.7.3 ΤΗΛΕΤΥΠΙΑ

Ο κύριος λόγος ανάπτυξης τηλετυπίας από την εμφάνισή της, ήταν η ανάγκη ανταλλαγής γραπτών κειμένων απευθείας μεταξύ χρηστών με ένδειξη τόσο του αποστολέα όσο και του παραλήπτη, οι οποίοι διέθεταν για το σκοπό αυτό συγκεκριμένες τηλετυπικές ταυτότητες (ονοματοδότες), χωρίς να απαιτείται η γνώση σημάτων (π.χ. Morse.).

Αυτός ο τρόπος επικοινωνίας αποτέλεσε για πολλές δεκαετίες το μόνο αξιόπιστο και ταχύ μέσο ανταλλαγής γραπτών κειμένων. Το μειονέκτημα της τηλετυπίας ήταν η μικρή σχετικά ταχύτητα μεταβίβασης του κειμένου, η ανάγκη προηγούμενης πληκτρολόγησής του και η αδυναμία μεταβίβασης μικρών γραμμάτων του αλφαβήτου καθώς και ειδικών χαρακτήρων ή συμβόλων, γραφικών (σχημάτων) και εικόνων.

Τα μειονεκτήματα αυτά, αλλά και η πρόοδος της τεχνολογίας οδήγησαν στην ανάπτυξη και άλλων τεχνικών για τη μεταβίβαση γραπτών κειμένων και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη τηλεομοιοτυπίας (FAX) και της ταχυτηλετυπίας (Telex).

1.7.4 ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ; (Videoconference).

Η Τηλεδιάσκεψη είναι μια νέα τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία, η οποία δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να επικοινωνούν μεταξύ τους ζωντανά μέσω ήχου και εικόνας ανεξάρτητα από τη μεταξύ τους απόσταση. Η Τηλεδιάσκεψη χάρη στην εξελιγμένη της τεχνική, δίνει στους συνδιαλεγόμενους την αίσθηση της πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνίας επιτρέποντάς τους να

ανταλλάσσουν όχι μόνο απόψεις και ιδέες αλλά και έντυπα, σχέδια κ.τ.λ. Η επαναστατική αυτή μορφή επικοινωνίας πραγματοποιείται από ειδικά εξοπλισμένες αίθουσες (studios) με τα απαραίτητα μηχανήματα (οθόνες, κάμερες, VIDEO, FAX, τηλέφωνα κ.λ.π.). Ο ΟΤΕ λειτουργεί ήδη δύο τέτοια studios Τηλεδιάσκεψης που μπορούν να καλύψουν κάθε ανάγκη επικοινωνίας με περισσότερες από 30 χώρες του κόσμου που παρέχουν την υπηρεσία τηλεδιάσκεψης.

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Η υπηρεσία τηλεδιασκέψεων του ΟΤΕ καλύπτει τις σύγχρονες απαιτήσεις για υψηλού επιπέδου επικοινωνία. Η εφαρμογές της αφορούν τόσο τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα. Μπορεί να εξυπηρετήσει ή και να επιλύσει για επείγοντα προβλήματα που αφορούν:

- διεθνείς επιχειρήσεις
- δημόσιους οργανισμούς
- τοπική αυτοδιοίκηση
- ερευνητικά κέντρα
- τράπεζες
- ξενοδοχειακές και εμπορικές επιχειρήσεις κ.τ.λ.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Η Τηλεδιάσκεψη προσφέρει στους χρήστες της σημαντικά πλεονεκτήματα:

- εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος γιατί μπορούν να συμμετέχουν σε ταξίδια ρουτίνας.
- ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων γιατί μπορούν να συμμετέχουν σε αυτή όλα τα αρμόδια πρόσωπα χωρίς να είναι υποχρεωμένα να εγκαταλείψουν το χώρο εργασίας τους.
- αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας γιατί διευκολύνει στον συντονισμό και προγραμματισμό ενεργειών.

Η χρήση της Τηλεδιάσκεψης δίνει επίσης:

- τη δυνατότητα για ανταλλαγή πληροφοριών, στοιχείων, ιδεών, προτάσεων, σχεδίων, εγγράφων, συμβάσεων κ.λ.π.
- και τη δυνατότητα εγγραφής των συσκέψεων σε ταινία βίντεο.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

Για να πραγματοποιηθεί μια Τηλεδιάσκεψη πρέπει απαραίτητα να έχει προηγηθεί ραντεβού λόγω της ιδιαιτερότητάς της και της χρήσης δορυφορικής ζεύξης. Ένα αίτημα Τηλεδιάσκεψης αναγγέλλεται τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη μέρα πραγματοποίησής της. Η αναγγελία αυτή μπορεί να γίνει από τηλεφώνου, με Telex.

1.7.5 VIDEOTEX

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ VIDEOTEX

Σύμφωνα με τη CCITT (Σύσταση F 300), θα μπορούσαμε να ορίσουμε το VIDEOTEX σαν "ένα σύστημα για τη μετάδοση πληροφοριών, σε ευρύ κοινό, υπό μορφή κειμένου ή γραφήματος, από ένα Η/Υ στην οθόνη ενός τερματικού, κάνοντας χρήση ενός τηλεπικοινωνιακού δικτύου, του οποίου ο χρήστης έχει τον άμεσο έλεγχο των επιλογών, χωρίς να χρειάζεται από την πλευρά του καμία ιδιαίτερη τεχνική γνώση".

Μια υπηρεσία VIDEOTEX συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Η πληροφορία είναι γενικά σε μορφή αλφαριθμική και/ ή ημιγραφική.
- Οι πληροφορίες αποθηκεύονται σε μία Βάση Πληροφοριών ενός Η/ Υ, με θεωρητικά απεριόριστη χωρητικότητα.
- Η πληροφορία μεταδίδεται μεταξύ της Βάσης Πληροφοριών και των χρηστών μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων.
- Η μεταδιδόμενη πληροφορία παρουσιάζεται είτε σε μία κατάλληλα τροποποιημένη τηλεοπτική συσκευή ή στην οθόνη ενός τερματικού.
- Η προσπέλαση είναι κάτω από τον άμεσο έλεγχο του χρήστη, δηλαδή παρότι παρέρχεται άμεση εμφάνιση των σελίδων, προαπαιτείται "ψάξιμο" του χρήστη στη δομή οργάνωσής τους.

- Η υπηρεσία είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο ώστε να είναι ιδιαίτερα φιλική προς τον χρήστη. Έτσι, μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο από το ευρύ κοινό, όσο και από εξειδικευμένους χρήστες.

- Η υπηρεσία προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να παράσχουν στοιχεία στις Βάσεις Πληροφοριών, έτσι που συχνά οι έννοιες “πηγή” και “χρήστης” συγχέονται.

- Η υπηρεσία VIDEOTEX προσφέρει διευκολύνσεις που επιτρέπουν στους παραγωγούς πληροφοριών (information providers) να δημιουργήσουν, συντηρήσουν και διαχειριστούν Βάσεις Πληροφοριών, καθώς και να διαχειρίζονται κλειστές ομάδες χρηστών (closed users groups), κάτι που αποτέλεσε αφετηρία του ιδιωτικού VIDEOTEX.

1.7.6 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑ

Είναι η πιο παραδοσιακή μορφή μη φωνητικής επικοινωνίας σε διεθνές επίπεδο, παλιότερη και από την τηλεφωνία. Αφορά σε μεταβίβαση μηνύματος σε έγγραφο τυποποιημένου σχήματος και χαρακτήρων, με τη χρήση, σήμερα, ηλεκτρονικών μέσων.

Κλασική αλλά πάντα επίκαιρη, όπως κάθε τι χρήσιμο που αντέχει στο χρόνο, η Τηλεγραφία έχει και σήμερα πολλούς πιστούς φίλους. Την προτιμούν εκατομμύρια πελάτες, όχι χάριν εθιμοτυπίας ή για συναισθηματικούς λόγους, αλλά γιατί παραμένει πάντα αξιόπιστη και συνεπής, έτοιμη να διεκπεραιώσει σίγουρα κάθε μήνυμα επιχειρηματικού, κοινωνικού, εθιμοτυπικού ή οποιουδήποτε άλλου περιεχομένου. Το τηλεγράφημα είναι ένα «δυνατό» έντυπο, που ο αποστολέας επιλέγει για να δώσει νομική ισχύ, κύρος και επιστημότητα στο μήνημά του.

1.7.7 ΤΗΛΕΧΟΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Οι Υπηρεσίες Τηλεχοπληροφόρησης, διεθνώς ως AYDIOTEX, είναι το τέταρτο μέσο μαζικής ενημέρωσης στον κόσμο, μετά τον Τύπο, την Τηλεόραση και το Ραδιόφωνο. Περίπου 70 εκατομμύρια τηλεφωνικές γραμμές στην Ευρώπη έχουν σήμερα πρόσβαση σε δίκτυα τηλεχοπληροφόρησης.

Και στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον και η ζήτηση για υπηρεσίες ΑΥΔΙΟΤΕΧ αυξάνονται κατακόρυφα. Σημαντικές είναι οι επενδύσεις και πλήρης η υποστήριξη από την πλευρά του ΟΤΕ για τη δημιουργία της υποδομής που εξυπηρετεί την τηλεχοπληροφόρηση. Έτσι η νέα δημοφιλής τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία παρέχεται σήμερα και στη χώρα μας.

Το καινούριο και σημαντικό στην περίπτωση του ΑΥΔΙΟΤΕΧ είναι ότι τα τέλη της υπηρεσίας καθορίζονται από τον παροχέα και είναι υψηλότερα από εκείνα που χρεώνεστε για μια συνηθισμένη αστική τηλεφωνική κλήση. Ακόμα τα τέλη της Τηλεχοπληροφόρησης είναι κοινά για όλους τους πελάτες και δεν καθορίζονται από τις αποστάσεις. Η χρέωση είναι η ίδια για τον πελάτη που χρησιμοποιεί την υπηρεσία, ανεξάρτητα αν αυτός καλεί από την Αθήνα, τη Ρόδο, την Κέρκυρα, ή την Αλεξανδρούπολη. Αυτός είναι ένας λόγος ακόμη που το ΑΥΔΙΟΤΕΧ μας φέρνει πιο κοντά. Με βάση τη μέχρι σήμερα διεθνή εμπειρία, οι εφαρμογές της τηλεχοπληροφόρησης καλύπτουν όλα τα ενδιαφέροντα, τα χόμπυ και τις αναζητήσεις και ξεπερνούν τις 2500 διαφορετικές υπηρεσίες. Μια γεύση από αυτές που μπήκαν ή θα μπουν σύντομα στη ζωή μας.

1.7.8 ΤΗΛΕΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Στις κινητές επικοινωνίες διεξάγεται διάλογος μεταξύ συνδρομητών και επομένως η κινητή τ.σ. πρέπει να διαθέτει απαραίτητα πομποδέκτη. Στην τηλεειδοποίηση (Paging) η τ.σ. είναι ένας απλός δείκτης μικρών διαστάσεων ο οποίος μεταδίδει στο κάτοχο ένα μήνυμα.

Το μήνυμα δίδεται είτε με κάποιο χαρακτηριστικό ηχητικό τόνο, είτε με οπτική ένδειξη είτε ακόμα με σύντομο γραπτό κείμενο σε μικρή οθόνη. Από τον χαρακτηριστικό τόνο ο συνδρομητής αντιλαμβάνεται ότι πρέπει να τηλεφωνήσει σε συγκεκριμένο αριθμό. Για να μπορεί κάποιος συνδρομητής του τηλεφωνικού δικτύου να λαμβάνει σήματα τηλεειδοποίησης θα πρέπει να είναι συνδρομητής και του δικτύου τηλεειδοποίησης.

Έχουν αναπτυχθεί διάφορα συστήματα από τους κατασκευαστές που προσφέρουν υπηρεσίες τηλειδιοποίησης τόνου ή και μετάδοσης γραπτού κειμένου μέχρι 400 χαρακτήρων.

1.7.9 INTERNET

Τι είναι το INTERNET

Με απλά λόγια, το internet είναι το μεγαλύτερο «συλλογικό» δίκτυο υπολογιστών και διασυνδεδεμένων δικτύων (LANs και WANs) στον πλανήτη μας. Για να ακριβολογούμε, θα πρέπει να ονομάσουμε το Internet «Διαδύκτιο»- ένα δίκτυο, δηλαδή, από άλλα δίκτυα. Έτσι, κάθε χρήστης, οποιοδήποτε υπολογιστή και οποιοδήποτε συνδεδεμένου δικτύου, μπορεί να επικοινωνήσει και να μοιραστεί πληροφορίες, γνώσεις και computer resources με οποιονδήποτε άλλο χρήστη σε ένα από τα άλλα συνδεδεμένα δίκτυα.

Το Internet αποτελεί το πιο εντυπωσιακό και «ζωντανό» παράδειγμα διαδικτύου, διασυνδέοντας εκατομμύρια χρήστες σε περισσότερες από 80 χώρες, σε κάθε ήπειρο του πλανήτη μας, περιλαμβάνοντας καθηγητές, φοιτητές, ερευνητές, συγγραφείς, βιβλιοθηκονόμους, οικονομολόγους, κάθε είδους εταιρίες, επιχειρηματίες, επιστήμονες, τεχνικούς, αναγνώστες ειδικών εντύπων, προγραμματιστές, δικηγόρους, πολιτικούς και αρκετούς άλλους. Πού και πώς, όμως, συνδέονται οι εκατομμύρια χρήστες στο Internet; Η διεθνοποίηση και η λειτουργία του Δικτύου βασίζονται στη διασύνδεση κόμβων (host υπολογιστών), οι οποίοι βρίσκονται διασκορπισμένοι σε σχεδόν κάθε χώρα του κόσμου. Σε κάθε κόμβο και ανάλογα με τη γεωγραφική θέση του, συνδέονται- συνήθως μέσω των τοπικών τηλεφωνικών δικτύων (αλλά και μέσω μισθωμένων γραμμών ή dedicated εθνικών ή ιδιωτικών data networks)- οι ενδιαφερόμενοι χρήστες. Η αρχή για το ταξίδι στον απέραντο κόσμο της παγκόσμιας πληροφορίας και γνώσης είναι η απόκτηση ενός λογαριασμού (account) ή, όπως αλλιώς έχει επικρατήσει, ενός user-id- ενός κωδικού, δηλαδή, χρήσης του δικτύου, που είναι ξεχωριστός για καθέναν ο οποίος επιθυμεί να συνδεθεί στο Internet. Μέχρι πριν από λίγα χρόνια το προνόμιο

και το μονοπώλιο των internet accounts ανήκε κυρίως σε πανεπιστήμια, πολυτεχνεία και γενικότερα εκπαιδευτικά ή ιδρύματα έρευνα και τεχνολογίας, καθώς, στα πρώτα του στάδια, το Internet δημιουργήθηκε για τους «κύκλους» αυτούς. Όμως, η ραγδαία εξάπλωση και η τεράστια ζήτηση των υπηρεσιών του Internet δημιούργησαν τις «δυνάμεις», οι οποίες διεύρυναν σταδιακά τα όρια και την πολιτική λειτουργίας του. Έτσι, σήμερα, η απόκτηση λογαριασμού και δικαιώματος χρήσης του Internet προσφέρεται και από ιδιωτικές εταιρίες παροχής on-line υπηρεσιών και επίσης πρόσβασης στο Δίκτυο. Η δυνατότητα αυτή, σε συνδυασμό με τον απέραντο κόσμο του, καθιστά το Internet το πιο τρανταχτό παράδειγμα της επανάστασης των δικτύων και επικοινωνιών μεταξύ χρηστών από όλο τον κόσμο.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Όλα ξεκίνησαν στα τέλη της δεκαετίας του '60, όταν ο οργανισμός ARPAnet (Advanced Research Projects Agency) στις ΗΠΑ, προσανατολισμένος σε ερευνητικά προγράμματα υψηλής τεχνολογίας, ξεκίνησε μια ερευνητική δραστηριότητα σχετικά με τα δίκτυα μεταγωγής δεδομένων, τα λεγόμενα Packet Switched Networks. Η τεχνική στα δίκτυα τέτοιας μορφής (τα οποία πρέπει να σημειώσουμε ότι χρησιμοποιούνται ευρύτατα σήμερα) βασίζεται στον "τεμαχισμό" των δεδομένων που πρόκειται να μεταφερθούν σε πακέτα, στη μετάδοσή τους από κόμβο σε κόμβο και στην επανασυναρμολόγηση των πακέτων στον προορισμό τους.

Η πρώτη αυτή ερευνητική προσπάθεια είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του περιβόητου δικτύου ARPAnet, αρχικός στόχος του οποίου ήταν η κάλυψη των αναγκών ερευνητών ή πανεπιστημιακών-χρηστών του, για την αποτελεσματική λειτουργία και τη μέγιστη εκμετάλλευση των λιγοστών μεγάλων computers εκείνης της εποχής. Το ARPAnet, δηλαδή, εξυπηρέτησε την ιδέα του resource sharing.

Οι ερευνητές του MIT και άλλων ερευνητικών κέντρων επιθυμούσαν-μετά τη βάρδια τους και ενώ τα μεγάλα υπολογιστικά συστήματα ήταν ελεύθερα να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά από ένα απομακρυσμένο

τερματικό, στο χώρο που τους εξυπηρετούσε, ώστε να τους δίνουν εντολές για εκτέλεση προγραμμάτων, οι οποίες απαιτούσαν από ώρες έως ημέρες για να πραγματοποιηθούν για να μεταφέρουν αρχεία και να ανταλλάσσουν μηνύματα.

Ακόμα, με τέτοιες συνδέσεις θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν και να ανταλλάξουν δεδομένα και απόψεις και με άλλους ερευνητές από άλλα σημεία της Αμερικής. Το ARPAnet ήταν το μέσο υλοποίησης όλων αυτών των αναγκών εκείνης της εποχής και ακόμα περισσότερων, οι οποίες προέκυπταν από τις διαφορές ώρας των διάφορων σημείων συνεργασίας επιστημόνων των ΗΠΑ. Το ARPAnet, το οποίο ιστορικά αποτελεί και τον πρόπομπό του Internet, είναι ένα πολύ σημαντικό επίτευγμα, το οποίο πέτυχε τεχνολογικά, αφ' ενός γιατί αξιοποιήθηκε το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό της εποχής- καθοδηγούμενο μάλιστα από σημαντικές δικές του ανάγκες- και αφ' ετέρου γιατί βασίστηκε σε εξαιρετικά γρήγορες τηλεφωνικές γραμμές υψηλής ποιότητας για την εποχή εκείνη, κάτι που το έκανε χρήσιμο και αξιόπιστο, περισσότερο από ένα πειραματικό αργό δίκτυο. Στη συνέχεια και περί τα μέσα με τέλη της δεκαετίας του '70, το Πεντάγωνο θέλησε να δικτυώσει όλες τις υπηρεσίες του κάτω από ένα λειτουργικό σύστημα. Παράλληλα, το υπουργείο Άμυνας χρηματοδοτούσε σε σημαντικό βαθμό ερευνητικές προσπάθειες στον τομέα των δικτύων, ατενίζοντας προς το μέλλον...

Μια πολύ σημαντική λεπτομέρεια (που σήμερα είναι από τα βασικά πλεονεκτήματα του Internet) ήταν η ανάγκη δημιουργίας μιας υποδομής, η οποία δεν θα αχρηστευόταν σε περιπτώσεις όπου κάποιος από τους κόμβους των δικτυωμένων υπολογιστών και δικτύων ετίθετο εκτός λειτουργίας. Το Πεντάγωνο επέλεξε λειτουργικό σύστημα το Unix, γεγονός που το απελευθέρωνε από την ανάγκη αγοράς και χρήση υπολογιστών από τον ίδιο προμηθευτή. Για την αποτελεσματική δικτύωση των διαφορετικών τμημάτων του, επέλεξε μια εξέλιξη των πρωτοκόλλων, η οποία χρησιμοποιούσε το ARPAnet, το λεγόμενο –και πολύ γνωστό σήμερα- TCP/IP (Transmission Control Protocol/ Internet Protocol). Επειδή όμως η AT&T, η οποία ήταν ιδιοκτήτρια του UNIX, δεν είχε διαθέσιμο το TCP/IP για το λειτουργικό της, το

Πεντάγωνο ανέθεσε στο Πανεπιστήμιο Berkeley την υλοποίηση του παντρέματος των Unix και TCP/IP. Το Πανεπιστήμιο αυτό ανέπτυξε παράλληλα και μια δική του έκδοση του Unix, το BSD Unix, γεγονός το οποίο έπαιξε βασικό ρόλο αργότερα στην εξάπλωση και την ενγκαθίδρυση του Internet. Γιατί; Διότι αργότερα σημειώθηκε μια εκρηκτική εξάπλωση του BSD Unix μεταξύ των πανεπιστημίων και κατά συνέπεια και του πρωτοκόλλου TCP/IP. Η εξάπλωση αυτή, στα πανεπιστήμια που χρησιμοποιούσαν και θα χρησιμοποιούσαν μελλοντικά το BSD Unix, επέφερε την πιεστική ανάγκη διασύνδεσης όλων αυτών των TCP/IP-based τοπικών πανεπιστημιακών δικτύων και χρηστών μια κοινή πλατφόρμα, η οποία πρόσφερε έδαφος για εύκολη διασύνδεση δικτύων και χρηστών.

Με το πέρασμα του χρόνου, οι δημιουργοί του ARPAnet θέλησαν να το διασυνδέσουν με τα άλλα υπάρχοντα δίκτυα, ενώ και το Πεντάγωνο επιθυμούσε να δημιουργήσει ένα δίκτυο, το οποίο να μην αχρηστευόταν, να μην «έπεφτε» στην περίπτωση που ένας ή περισσότεροι κόμβοι του τίθονταν εκτός λειτουργίας σκεπτόμενο βέβαια το ενδεχόμενο πολέμου. Η ιδέα πίσω από αυτό ήταν η δημιουργία ενός διαδυκτίου χωρίς κεντρική διαχείριση, στο οποίο θα έπρεπε ο χρήστης να μπορεί να έχει πρόσβαση από πολλούς διαφορετικούς κόμβους και μέσω διαφορετικής αν το επιθυμούσε –διαδρομής των πακέτων πληροφοριών του. Έτσι, περίπου το 1980, συνδέθηκαν τα πρώτα δίκτυα υπολογιστών (πανεπιστημιακά στην πλειοψηφία τους), τα οποία χρησιμοποιούσαν το TCP/IP, για να αποτελέσουν τα πρώτα στάδια ενός δικτύου που ονομάστηκε Internet ή ARPA net Internet και το οποίο, ακολουθώντας ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης, αποτελεί σήμερα το πασίγνωστο Διαδίκτυο, για το οποίο όλοι πλέον μιλάνε.

Το 1983, το TCP/IP έγινε το υποχρεωτικό πρωτόκολλο του Internet, δίνοντας τη δυνατότητα σε κάθε χρήστη να "βλέπει" με ομοιόμορφο τρόπο το Internet και όλους τους διασυνδεμένους υπολογιστές του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύνδεσης (σειριακή γραμμή, δορυφορική γραμμή, ISDN κ.λ.π.).

Το Internet, λοιπόν, ξεκίνησε σχεδιάστηκε αναπτύχθηκε και υποστηρίχθηκε από την ακαδημαϊκή κοινότητα για την κάλυψη πραγματικών αναγκών της, οι οποίες όμως τελικά υλοποίησαν μια αξιοζήλευτη παγκόσμια υποδομή ένα περιβάλλον σφαιρικής επικοινωνίας και πληροφόρησης, το οποίο πλέον, λόγω αυτών των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων και πλεονεκτημάτων, "θέλοντας και μη" έχει ανοίξει τις πύλες του στο ευρύ κοινό χρηστών υπολογιστών. Έτσι, σήμερα, μέσα από μια πλειάδα εργαλείων, το Internet παρέχει στους χρήστες του πρόσβαση σε έναν τεράστιο όγκο, απέραντων πηγών πληροφόρησης και υπηρεσιών από τη βάση δεδομένων του αμερικανικού κογκρέσου ή real-time φωτογραφίες για τον καιρό από δορυφόρο, μέχρι software για Dos Macintosh, Amiga και άλλους υπολογιστές, συνταγές μαγειρικής από όλο τον κόσμο. Όμως, πάνω απ' όλα, το Internet είναι μια κοινότητα αποτελούμενη από επιμέρους κοινότητες, ένας σφαιρικός "τρόπος ζωής", η σύνθεση του "κυβερνοχώρου" του 2000...

Αυτό που ξεκίνησε πριν από χρόνια σαν μια προσπάθεια κατασκευής ενός δικτύου που θα εξυπηρετούσε βασικές ανάγκες πανεπιστημιακών ιδρυμάτων εξελίχθηκε σε ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα του ανθρώπου. Σήμερα χιλιάδες υπολογιστές και εκατομμύρια χρήστες σε όλο τον κόσμο είναι συνδεδεμένοι στο υπερδίκτυο που ακούει στο όνομα Internet, μέσω του οποίου διακινούνται καθημερινά τεράστιοι όγκοι δεδομένων. Από το Internet, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα κάθε φορά εργαλεία, μπορείτε να αντλήσετε πληροφορίες οποιασδήποτε φύσης και να επικοινωνήσετε με οποιονδήποτε χρήστη.

Ακολουθεί μια σύντομη αναφορά στις σημαντικότερες υπηρεσίες και Utilities

του Internet, τα οποία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να εξερευνήσετε το αχανές, στην κυριολεξία, δίκτυο.

E-MAIL

Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι για πολλούς η εκ των ουκ άνευ υπηρεσία του Internet.

Εκατομμύρια χρήστες του Internet έχουν την προσωπική, ηλεκτρονική διεύθυνσή τους, γεγονός που τους επιτρέπει να στέλνουν και να λαμβάνουν μηνύματα σε/ από όλον τον κόσμο. Οι βασικές αρχές του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν διαφέρουν από αυτές του γνωστού, συμβατικού ταχυδρομείου. Εκτός από τη λήψη και την αποστολή μηνυμάτων, ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να γραφτεί συνδρομητής στα ηλεκτρονικά ισοδύναμα των περιοδικών και των εφημερίδων. Η ηλεκτρονική του διεύθυνση (e-mail address) είναι η ηλεκτρονική του υπόσταση, το σημείο αναφοράς τόσο γι' αυτόν όσο και για τους άλλους. Το προφανές πλεονέκτημα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι η απίστευτη ταχύτητα μετάδοσης. Το μήνυμα φτάνει στην άλλη άκρη του κόσμου μέσα σε δευτερόλεπτα (λεπτά στη χειρότερη περίπτωση).

Η χρήση του e-mail δεν περιορίζεται, φυσικά, στην ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ χρηστών, αλλά επιτρέπει την πρόσβαση σε databases, τη συλλογή πληροφοριών, τη μεταφορά προγραμμάτων και αρχείων δεδομένων. Όπως όλες οι υπηρεσίες του Internet, το mail είναι ένα σύστημα client-server. Ο υπολογιστής του Internet provider λειτουργεί σαν server για το mail, λαμβάνοντας μηνύματα από άλλα Internet sites και αποθηκεύοντάς τα για το χρήστη. Αυτός δεν έχει παρά να χρησιμοποιήσει ένα client πρόγραμμα για να εκτελέσει τις στοιχειώδεις λειτουργίες (ανάγνωση, αποθήκευση, αποστολή κ.τ.λ.). Το mail διακινείται χάρη στο πρωτόκολλο SMTP (Simple Mail Transfer Protocol), το οποίο αποτελεί μέρος του TCP/IP. Κάθε υπολογιστικό σύστημα μετατρέπει τα μηνύματα που έρχονται μέσω του SMTP σε μηνύματα για τους χρήστες του, χρησιμοποιώντας ειδικά προγράμματα. Τα προγράμματα αυτά αποτελούν μέρος του συγκεκριμένου λειτουργικού συστήματος- και όχι του SMTP- και αναλαμβάνουν να εκτελέσουν τις εντολές που δίνει ο χρήστης μέσω του Client προγράμματα είναι το Unix mail, μια και το Unix είναι το κατεξοχήν λειτουργικό σύστημα των υπολογιστών που συνδέονται στο Internet. Η δυσχρηστία του Unix mail και η έλλειψη φιλικού user interface, οδήγησε στην ανάπτυξη προγραμμάτων σαν τον Elm και τον Pine. Αυτά τα δύο προγράμματα χρησιμοποιούνται κατά κόρον στον Internet, μια και

προσφέρουν σε μενυ όλες τις λειτουργίες που σχετίζονται με τη σύνθεση, την ανάγνωση και τη διαχείριση των μηνυμάτων, μειώνοντας έτσι το χρόνο που χρειάζεται ένας χρήστης για να βάλει σε τάξη το mailbox του.

MIME: Ένα τυπικό μήνυμα μπορεί να περιέχει μόνο ASCII χαρακτήρες λόγω των περιορισμών που θέτει το SMTP. Αυτοί οι περιορισμοί έχουν δημιουργήσει προβλήματα, επειδή έχει αυξηθεί η ανάγκη μεταφοράς εικόνων, ήχων, video και γενικά αρχείων με πληροφορίες που δεν μπορούν να "απεικονιστούν" χρησιμοποιώντας το ASCII character set. Λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα δίνει η ανάπτυξη ενός νέου πρωτοκόλλου, του MIME.(Multipurpose Internet Mail Extensions). Το MIME επιτρέπει την ενσωμάτωση σε ένα μήνυμα οποιουδήποτε αρχείου, με την προϋπόθεση ο header του μηνύματος να περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε το περιεχόμενο να είναι αναγνωρίσιμο από τον mail client.

Η δημιουργία ή η ανάγνωση ενός τέτοιου μηνύματος προϋποθέτει τη χρησιμοποίηση ενός mail client με δυνατότητες MIME. Το απλό Unix mail δεν διαθέτει τέτοιες δυνατότητες, τις οποίες θα βρείτε σε πιο "προχωρημένους" mail readers όπως ο Elm και ο Pine. Οι προαναφερόμενοι readers δεν προσφέρουν τη δυνατότητα θέασης εικόνων και αναπαραγωγής ήχου ή video, αλλά αναγνωρίζουν – σε συνεργασία με metamail προγράμματα – τα MIME μέρη του μηνύματος και επιτρέπουν την αποθήκευσή τους σε αρχεία. Η ανάπτυξη του MIME (και η αύξηση της ταχύτητας των συνδέσεων του Internet) θα οδηγήσει σε νέες μορφές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: του voice mail και του video mail. Θα υπάρχουν φυσικά οι νοσταλγοί του ASCII, αλλά ποιος μπορεί να αντισταθεί στην "πρόοδο";

FINGER

Το finger είναι ένα client/server πρόγραμμα, το οποίο παρέχει πληροφορίες για κάποιο χρήστη ή για κάποιο host του Internet. Για να εξετάσετε κάποιο χρήστη του Internet, θα πρέπει να ξέρετε τη διεύθυνση του υπολογιστή που χρησιμοποιεί και είτε το user-id του είτε το επώνυμό του (η το μικρό του όνομα).

Καλώντας την εντολή `finger` με παράμετρο την e-mail διεύθυνση κάποιου χρήστη (ή το όνομά του και τη διεύθυνση του υπολογιστή του) μπορείτε να δείτε το `user-id` του, αν επιτρέπει κλήση μέσω της `talk`, έναν αριθμό τηλεφώνου, μια διεύθυνση γραφείου και τις πληροφορίες που έχει αφήσει ο ίδιος ο χρήστης για το άτομό του (αν έχει δημιουργήσει τα αρχεία `project` και `plan`). Οι πληροφορίες που επιστρέφει η `finger` διαφέρουν από υπολογιστή σε υπολογιστή μια και οι `system administrators`, για λόγους ασφαλείας, πιθανόν να την έχουν διαμορφώσει έτσι ώστε να επιστρέφει ένα κλάσμα των παραπάνω στοιχείων (τα απολύτως απαραίτητα: `user-id`, πλήρες όνομα και τελευταίο `login`). Το `finger` μπορεί να χρησιμοποιηθεί έτσι ώστε να επιστρέφει πληροφορίες για το ποιοι (`user-id`, όνομα `login`, `inactivity time`, αριθμός τηλεφώνου και διεύθυνση γραφείου, τερματικό) χρησιμοποιούν έναν υπολογιστή του Internet σε μια συγκεκριμένη στιγμή. Μπορεί, δηλαδή, να λειτουργεί σαν `remote who` (η `who` είναι η εντολή του Unix που εμφανίζει τους χρήστες του συστήματος σε μια δεδομένη στιγμή).

Μια άλλη, διαδεδομένη, χρήση του `finger` είναι η παροχή πληροφοριών για κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Για παράδειγμα, υπάρχουν διευθύνσεις που επιστρέφουν το top 10 των `singles` στην Αμερική, τα τελευταία νέα της NASA ή πόσες Coca-Cola υπάρχουν στον αυτόματο πωλητή ενός συγκεκριμένου πανεπιστημίου.

Παραδείγματα χρήσης του `finger`:

1) `finger lucifer@athena.compulink.forthnet.gr` η `finger Manesiotis@athena.compulink.forthnet.gr`.

2) `finger @athena.compulink.forthnet.gr` :εμφανίζει τους χρήστες του υπολογιστή `athena.compulink.forthnet.gr` τη στιγμή που εκτελείται η εντολή `finger`.

3) `finger nasanews@space.mit.edu`: επιστρέφει τα τελευταία νέα της NASA...

TALK

Η εντολή `talk` επιτρέπει την άμεση επικοινωνία δύο χρηστών του Internet, με την προϋπόθεση ότι και οι δύο χρησιμοποιούν τον υπολογιστή τους την

ίδια στιγμή. Η talk λαμβάνει ως παράμετρο την e-mail διεύθυνση. Αφού επιτευχθεί η σύνδεση, η οθόνη του ένα μήνυμα κλήσης και ανταποκρίνεται εκτελώντας την talk με παράμετρο τη δική σας e-mail διεύθυνση. Αφού επιτευχθεί η σύνδεση, η οθόνη χωρίζεται νοητά στα δύο και ο καθ' ένας πληκτρολογεί στο "δικό" του μέρος της οθόνης. Κάθε χρήστης μπορεί να επιτρέψει ή να απαγορεύσει την κλήση, χρησιμοποιώντας την ανάλογη εντολή που του προσφέρει το λειτουργικό σύστημα του υπολογιστή του (στο Unix είναι η megs).

Μια ενδιαφέρουσα παραλλαγή του talk είναι το ytalk, το οποίο λύνει όχι μόνο κάποια προβλήματα ασυμβατότητας μεταξύ των εκδόσεων του talk σε διάφορα συστήματα αλλά, επίσης, επιτρέπει την ταυτόχρονη σύνδεση και επικοινωνία περισσοτέρων από δύο χρηστών.

FTP

Το FTP (File Transfer Protocol) είναι η δεύτερη πιο δημοφιλής υπηρεσία του Internet, αφού δίνει στο χρήστη τη δυνατότητα να πάρει αρχεία από άλλους υπολογιστές, χωρίς κανένα απολύτως κόστος. Χιλιάδες sites στο Internet προσφέρουν την υπηρεσία που είναι γνωστή ως Anonymous FTP, επιτρέποντας σε όλους τους χρήστες να συνδεθούν μαζί του και να "κατεβάσουν" στον υπολογιστή τους οποιοδήποτε από τα public domain ή shareware προγράμματα που είναι αποθηκευμένα στους τερατώδεις σκληρούς δίσκους τους. Για να χρησιμοποιήσει αυτή την υπηρεσία ο χρήστης, δεν έχει παρά να καλέσει την εντολή fρακολουθούμενη από μια διεύθυνση ενός site που προσφέρει Anonymous FTP (π.χ. ftp msdos.archive.umich.edu) όταν συνδεθεί, θα κληθεί να δώσει ένα account name είναι anonymous, ενώ το Internet Etiquette "επιβάλλει" τη χρησιμοποίηση της e-mail address του χρήστη σαν password.

Στη συνέχεια, έχει στη διάθεσή του έναν αριθμό εντολών, οι οποίες του επιτρέπουν να κινηθεί στα directories του απομακρυσμένου υπολογιστή, να δει τα περιεχόμενά του και να επιλέξει τα αρχεία που θέλει να πάρει.

NCFTP: Το client πρόγραμμα του ftpρέχει αρχίσει να δείχνει την ηλικία του, όσον αφορά, φυσικά, στην ευχρηστία και τις δυνατότητες που παρέχει. Το ncftp έχει ένα παρόμοιο interface με το ftp, αλλά δίνει περισσότερες πληροφορίες και επιλογές.

Μερικά από τα χαρακτηριστικά του:

-Όταν συνδέεται με κάποιο ftp site, δίνει αυτόματα το anonymous στο login και τη διεύθυνση στο χρήστη στο password, εκτός αν του δηλωθεί αλλιώς.

-Θυμάται το directory που επισκέφθηκε ο χρήστης την τελευταία φορά που συνδέθηκε με κάποιο site και πηγαίνει αυτόματα εκεί σε περίπτωση επανασύνδεσης.

-Αν κάποιο ftp site δηλώνει busy και δεν επιτρέπει τη σύνδεση, ο χρήστης μπορεί να βάλει το ncftp να καλεί συνέχεια το συγκεκριμένο site, μέχρι να επιτύχει τη σύνδεση.

-Ο χρήστης μπορεί να δει ένα αρχείο κειμένου στο ftp site, χρησιμοποιώντας τον επιθυμητό pager (τον οποίο έχει δηλώσει στο configuration file)

-Μέσω ειδικής εντολής, το ncftp μετατρέπει τα domain names σε IP addresses και το αντίστροφο.

-Υπάρχει η δυνατότητα διατήρησης log αρχείου για κάθε σύνδεση του χρήστη.

TELNET

Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του Internet είναι ότι επιτρέπει την άμεση σύνδεση με κάποιον από τους υπολογιστές του δικτύου μέσω του πρωτοκόλλου TELNET. Ο χρήστης μπορεί να συνδεθεί σε έναν απομακρυσμένο υπολογιστή και να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες και τα resources που παρέχει με την προϋπόθεση πάντα ότι έχει δικαίωμα πρόσβασης στο συγκεκριμένο υπολογιστή. Αυτό, τις περισσότερες φορές, συνεπάγεται την κατοχή ενός user-id και ενός password, τα οποία θα του επιτρέψουν να ξεπεράσει το σκόπελο του login. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα το telnet είναι ανέξοδη σύνδεση :ο χρήστης δεν καλεί τον

απομακρυσμένο υπολογιστή χρησιμοποιώντας dialup connection, αλλά απλώς πληρώνει ίσως την απόκτηση ενός user-id στο συγκεκριμένο υπολογιστή. Υπάρχουν φυσικά και υπολογιστές, όπου προσφέρουν δωρεάν χρήση των resources τους, γεγονός που αυξάνει δραματικά τη σημασία του telnet στο Internet.

Η διαδικασία κλήσης ενός υπολογιστή είναι πολύ απλή :ο χρήστης καλεί την εντολή telnet (ή την rlogin) με παράμετρο τη διεύθυνση του υπολογιστή με τον οποίο θέλει να συνδεθεί. Για παράδειγμα, αν κάποιος θέλει να συνδεθεί στην CompuServe δίνει telnet compuserve.com. Ένα παρόμοιο με το telnet πρόγραμμα, το tn3270, επιτρέπει τη σύνδεση με τα mainframes της IBM, τα οποία "επικοινωνούν" μόνο με τερματικά 3270 (στην ουσία, το tn3270 είναι μια έκδοση του telnet με ενσωματωμένη την εξομοίωση του 3270)

HYTELNET

Το Hytelnet είναι ένα memory resident πρόγραμμα, το οποίο καλείται με συνδυασμό πλήκτρων και επιτρέπει την εξερεύνηση των services που προσφέρει το Internet μέσω ειδικών menu. Δεν είναι πανάκεια για όλα τα προβλήματα αναζήτησης, μια και κάθε site-βιβλιοθήκη έχει διαφορετικό user interface και απαιτεί διαφορετικό τρόπο προσέγγισης. Προσφέρει πάντως έναν άμεσο τρόπο αναζήτησης στα sites, ανάλογα με την κατηγορία τους και τις υπηρεσίες που προσφέρουν, αποτελώντας πολύτιμο βοήθημα για τον ερευνητή. Το Hytelnet είναι public domain και κυκλοφορεί σε εκδόσεις για PC, Macintosh, Unix και VMS.

ARCHIE

Στο Internet υπάρχουν, όπως είπαμε, χιλιάδες FTP sites με εκατομμύρια αρχεία. Η αναζήτηση κάποιου συγκεκριμένου θα αποτελούσε έργο ζωής αν δεν υπήρχαν οι Archie serves, υπολογιστές με μια μοναδική αποστολή :να βοηθήσουν ουσιαστικά το χρήστη στον εντοπισμό των FTP sites που διαθέτουν ένα συγκεκριμένο αρχείο ή directory. Οι Archie serves επικοινωνούν κατά τακτά χρονικά διαστήματα (κατά μέσο όρο μια φορά την εβδομάδα) με

κάθε γνωστό Anonymous FTP site και παίρνουν τη λίστα των αρχείων που είναι αποθηκευμένα στο συγκεκριμένο site.

Αυτή η λίστα καταχωρίζεται στο Internet Archive Database, όπου και καταλήγουν όλες οι αιτήσεις αναζήτησης. Ο χρήστης μπορεί να επικοινωνήσει με τον Archie μέσω telnet (καλώντας κάποιον από τους Archie servers του Internet), μέσω mail ή μέσω του ειδικού client προγράμματος που ονομάζεται, πώς αλλιώς Archie. Όποιον τρόπο και να επιλέξει (συνιστάται ο τρίτος και για λόγους ευχρηστίας και για λόγους ταχύτητας) θα του επιστραφεί μια λίστα με τα Anonymous FTP sites που περιέχουν το αρχείο που δήλωσε και την ακριβή θέση του στον κυκλώνα των directories.

GOPHER

Η ραγδαία ανάπτυξη του δικτύου και η γεωμετρική αύξηση του όγκου των πληροφοριών οδήγησε στην ανάπτυξη εργαλείων αναζήτησης, τα οποία μειώνουν σημαντικά το χρόνο που διαθέτει ο χρήστης για να βρει και να αξιοποιήσει μια πληροφορία.

Ο Gopher, ο οποίος έγινε γρήγορα δημοφιλής, είναι ένα σύστημα client/server που επιτρέπει το navigation στα resources του Internet μέσω απλών αλλά φιλικών menus. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο Gopher προϋποθέτει την ύπαρξη ενός client προγράμματος στον Internethost του χρήστη. Υπάρχουν Gopher clients για τα περισσότερα συστήματα υπολογιστών και μερικοί έχουν γραφικό interface. Αυτό που χρησιμοποιεί ένας dialup χρήστης είναι ο γνωστός character-based client του Unix.

Ο χρήστης συνδέεται με κάποιον Gopher server, χρησιμοποιώντας απλώς την εντολή gopher ακολουθούμενη από τη διεύθυνση του gopher server (π.χ. gopher.gopher.well.com). Όταν επιτευχθεί η σύνδεση ο χρήστης βλέπει στην οθόνη του ένα menu με επιλογές, οι οποίες στην ουσία είναι μια λίστα ενός directory tree. Για να επιλέξει ένα αρχείο (που μπορεί να είναι κείμενο, εικόνα, ήχος ή οτιδήποτε άλλο) δεν χρειάζεται να δώσει το όνομά του. Επιλέγει απλώς το αντίστοιχο αντικείμενο της λίστας. Τα αντικείμενα της

λίστας μπορεί κάλλιστα να είναι αρχεία άλλων Gopher serves. Το πρόγραμμα θα συνδεθεί αυτόματα (και διάφανα) με τον υπολογιστή που περιέχει τη δυνατότητα αποθήκευσης ή download ενός συγκεκριμένου αρχείου, ενώ ο χρήστης μπορεί να αποθηκεύσει σε αρχείο bookmark τα σημαντικότερα links που συναντά στην εξερεύνηση του Gopherspace.

Veronica: Η αναζήτηση ενός συγκεκριμένου θέματος στους αναρίθμητους gopher servers του Internet γίνεται μέσω ενός ειδικού προγράμματος-database, της Veronica. Η veronica δεν είναι stand-alone πρόγραμμα (δεν υπάρχει δηλαδή ειδικός client), αλλά απαντάται σαν επιλογή σε πολλούς από τους gopher servers. Για να χρησιμοποιήσει κάποιος τη Veronica θα πρέπει να διαθέτει έναν Gopher client και να συνδεθεί σε έναν Gopher server, που επιτρέπει την αναζήτηση μέσω της Veronica. Όταν κληθεί η Veronica, ο χρήστης πρέπει να εισαγάγει τη λέξη-κλειδί, με την οποία θα γίνει η αναζήτηση. Το αποτέλεσμα θα είναι ένα Gopher menu με τους πρώτους 200 τίτλους που περιέχουν τη λέξη κλειδί. Ο χρήστης μπορεί να εισάγει περιορισμούς στην αναζήτηση, ορίζοντας δύο ή περισσότερες λέξεις-κλειδιά και χρησιμοποιώντας λογικούς συνδέσμους (and,or,not). Μπορεί, ακόμη, να ορίσει τον αριθμό των επιτυχημένων προσπαθειών πριν σταματήσει η αναζήτηση (default είναι όπως είπαμε το 200).

KNOWBOT

Το Knowbot είναι ένα αυτόματο πρόγραμμα-robot, το οποίο αναζητά με "ευφυή τρόπο" πληροφορίες που έχει ζητήσει ο χρήστης. Το Knowbot βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της ανάπτυξης. Προς το παρόν επιστρέφει στοιχεία για χρήστες ψάχνοντας όλα White Pages Databases του Internet. Είναι προσπελάσιμο μέσω telnet στη διεύθυνση nri.reston.va.us 185 ή μέσω mail στη διεύθυνση kis@nri.reston.va.us.

WAIS

Το WAIS (Wide Area Information Servers) είναι ένα σύστημα αναζήτησης πληροφοριών, ένα εργαλείο με το οποίο ο χρήστης αποκτά πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων.

Υπάρχουν πολλά είδη databases στο Internet, κάθε μια με διαφορετική μέθοδο σύνδεσης και ανάκτησης πληροφοριών. Τα τελευταία χρόνια έγινε μια προσπάθεια δημιουργίας ενός standard που υπακούει στην αρχή του client/server, όπως όλα, άλλωστε, τα utilities του Internet. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ένα πρόγραμμα το οποίο αναλαμβάνει τη διάφανη σύνδεση με κάποιο WAIS server (με κόστος την απώλεια σε ταχύτητα και ευκολία χρήσης).

WHOIS

Η database whois αναφέρει πληροφορίες για ανθρώπους και οργανισμούς. Η αναζήτηση σε μια τέτοια database γίνεται μέσω της εντολής whois, η οποία λαμβάνει ως παραμέτρους το όνομα του host, στον οποίο θα γίνει η αναζήτηση και το όνομα για το οποίο αναζητά πληροφορίες ο χρήστης. Η μεγαλύτερη database με πληροφορίες για τους χρήστες του Internet βρίσκεται στο InterNIC Registration Services Host (διεύθυνση rs.internic.net). Υπάρχουν και αρκετά πανεπιστήμια που χρησιμοποιούν τους δικούς τους whois servers. Αν, για παράδειγμα, κάποιος θέλει να δει πληροφορίες για οποιονδήποτε με το όνομα Smith δεν έχει παρά να πληκτρολογήσει `whois -h internic.net Smith`.

IRC

Το IRC (Internet Relay Chat) είναι το party line του Internet. Οι επιλογές `talk` και `ytalk` επιτρέπουν την άμεση επικοινωνία με κάποιον άλλο χρήστη του Internet, αλλά ο έλεγχος παραμένει στο χρήστη και η συνομιλία είναι ιδιωτική. Το IRC επιτρέπει την ταυτόχρονη επικοινωνία ενός μεγάλου αριθμού χρηστών, οι οποίοι χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με το θέμα που συζητούν. Έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε το θέμα και να παραμείνετε "ακροατής", να

συμμετάσχετε στην "κουβέντα", να καλέσετε κάποιον ή κάποιους για ιδιωτική συζήτηση ή να "ψιθυρίσετε" κάτι χωρίς το φόβο ότι θα σας "ακούσουν" όλοι.

Το Internet Relay Chat αναπτύχθηκε το 1988 στη Φινλανδία και διεκδικεί τον τίτλο της δημοφιλέστερης υπηρεσίας του Internet, αφού χρησιμοποιείται ευρέως από χιλιάδες χρήστες σε όλο τον κόσμο. Στηριζόμενο και αυτό στην αρχή client/server, απαιτεί την παρουσία ενός client προγράμματος για τη σύνδεση με κάποιο IRC server. Κάθε IRC server συνδέεται με κάποιον άλλο οπότε κάθε φορά που χρησιμοποιείτε το Internet Relay Chat, βρίσκετε σε ένα παγκόσμιο party, το οποίο δεν σταματά ποτέ. Οποιαδήποτε ώρα της ημέρας και να συνδεθείτε, θα βρείτε ανθρώπους από όλο τον κόσμο να συζητούν οτιδήποτε μπορείτε να φανταστείτε.

Τα θέματα προς "συζήτηση στο IRC υφίστανται με τη μορφή καναλιών (channels). Όταν συνδέεστε για πρώτη φορά επιλέγετε ένα channel. Αν *βαρεθείτε*, μπορείτε να επιλέξετε ανά πάσα στιγμή κάποιο άλλο ενώ αν θέλετε να δοκιμάσετε την αντιληπτική σας ικανότητα μπορείτε να συνδεθείτε σε περισσότερα από ένα κανάλια ταυτόχρονα και να παρακολουθείτε όλες τις συζητήσεις.

Οι "κανόνες" που θέτει το IRC είναι δύο : κάθε κανάλι πρέπει να έχει ένα όνομα (π.χ. #hellas) και κάθε χρήστης πρέπει να έχει ένα nickname. Όταν συνδέεστε σε κάποιο IRC server ορίζεται το nickname σας, ένα όνομα μέχρι εννέα χαρακτήρες, με το οποίο είστε γνωστοί στη συνέχεια. Ο μόνος περιορισμός που τίθεται εδώ είναι ότι το nickname δεν πρέπει να χρησιμοποιείται εκείνη τη στιγμή από κάποιον άλλο. Ανά πάσα στιγμή μπορείτε να αλλάξετε nickname, ενώ αν θέλετε να χρησιμοποιείτε κάποιο μόνιμα θα πρέπει να το καταχωρίσετε στην ειδική IRC database. Το nickname δεν εξυπηρετεί παρά την ανώνυμη συμμετοχή του χρήστη σε όποιο κανάλι θέλει.

Η τυπική εντολή κλήσης του IRC είναι `irc<nickname><irc_server>` και η σημαντικότερη εντολή η `join<channel>`.

USENET

Το Usenet είναι μία τεράστια bulletin board όπου οι χρήστες από όλο τον κόσμο συζητούν μία πληθώρα θεμάτων μέσω μηνυμάτων που αφήνουν στο ανάλογο group.

Συνολικά υπάρχουν περισσότερα από 4000 groups, πολλά από τα οποία δεν παρουσιάζουν ωστόσο γενικό ενδιαφέρον. Είναι στην ουσία θέματα που απασχολούν χρήστες που κατοικούν στην ίδια περιοχή. Συνολικά, υπάρχουν περίπου 2000 groups με γενικό ενδιαφέρον, στα οποία συμμετέχουν χρήστες από όλο τον κόσμο. Η ανάγνωση και διαχείριση των μηνυμάτων γίνεται μέσω ειδικών προγραμμάτων που ονομάζονται newsreaders. Εσείς απλά επιλέγετε κάποιο group και ο newsreader αναλαμβάνει να σας εμφανίσει τα ανάλογα μηνύματα. Μπορείτε να συμμετέχετε σε οποιοδήποτε group, αρκεί αυτό να παρέχεται από τον Internet provider. Οι περισσότεροι δεν δίνουν πρόσβαση σε όλα τα groups, αφού οι απαιτήσεις σε αποθηκευτικό χώρο είναι ιδιαίτερα υψηλές. Το traffic του Usenet μετριέται σε Mbytes/μέρα και φυσικά τα μηνύματα θα πρέπει να παραμείνουν για κάποιο λογικό χρονικό διάστημα, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους χρήστες να διαβάσουν ή να κάνουν download αυτά που επιθυμούν.

WWW

Το WWW(Word Wide Web), γνωστό και ως W3 ή Web, είναι ένα project που φιλοδοξεί να προσφέρει ένα standard interface για τη διαχείριση του τεράστιου όγκου πληροφοριών στο Internet. Το WWW αναπτύχθηκε στο CERN για να χρησιμοποιηθεί από τους φυσικούς του κέντρου ερευνών, αλλά ο ρόλος του διευρύνθηκε πολύ σύντομα και αυτή τη στιγμή χρησιμοποιείται στο Internet για την πρόσθεση σε πληροφορίες και υπηρεσίες.

Το WWW στηρίζεται στην ιδέα του hypertext: μια συλλογή δεδομένων που εμπεριέχει συνδέσμους (links) σε άλλα δεδομένα. Συνδεδεμένοι μέσω του ειδικού client προγράμματος σε κάποιον WWW server, βλέπετε στην οθόνη σας ένα κείμενο σε hypertext μορφή, κάτι το οποίο σημαίνει ότι η επιλογή κάποιων λέξεων σας οδηγεί στην ανάλογη πληροφορία, συνδεδεοντάς σας (αν

χρησιαστεί)με κάποιον άλλο WWW server. Σήμερα χρησιμοποιούνται κατά κόρον οι text-based clients σαν το Lynx, αλλά η σταδιακή αναβάθμιση της ταχύτητας των συνδέσεων στο Internet θα επιτρέψει τη μαζική χρησιμοποίηση graphic clients σαν το Mosaic που επιτρέπουν τη χρήση ήχων, εικόνων και video. Προς το παρόν, η χρήση του Mosaic είναι απαγορευτική για τους dialup users του Internet, αφού η ταχύτητα των συνδέσεων (η οποία στην καλύτερη περίπτωση είναι 14400) καθιστά ασύμφορο το όλο εγχείρημα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι δυνατότητες που παρέχουν τα εργαλεία , εντυπωσιάζουν τον αμύητο. Παράλληλα όμως, η ονοματολογία τους, σε συνδυασμό με τον μη εμπεδωμένο ακόμα τρόπο χειρισμούς τους, του προκαλούν κάποιο δέος. Δέος πέρα για πέρα αδικαιολόγητο, αν σκεφτούμε ότι εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, κάθε ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου και επαγγέλματος, χρησιμοποιούν με μεγάλη άνεση τις δυνατότητες που τους προσφέρει το υπερδίκτυο. Για να ξεκινήσει κάποιος , δεν απαιτούνται παρά λίγες, πολύ βασικές γνώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1 ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η σημασία των τηλεπικοινωνιών, τόσο σαν αυτοτελούς οικονομικού κλάδου όσο και σαν μέσου που επηρεάζει άλλες κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες, αυξάνει συνεχώς κατά τα τελευταία χρόνια. Αυτό φαίνεται από τις εξελίξεις που σημειώνονται σε δύο κυρίως κατευθύνσεις:

A. Τη συνεχώς αυξανόμενη συμβολή των τηλεπικοινωνιών στην διαμόρφωση των μακροοικονομικών μεγεθών, η οποία οφείλεται στον ταχύτερο-συγκριτικά με την υπόλοιπη οικονομία-ρυθμό ανάπτυξης τους.

B. Τη σταδιακή αλλά θεαματική διεύρυνση των κύριων χαρακτηριστικών του ίδιου του κλάδου των τηλεπικοινωνιών και την επίσης θεαματική επέκταση των εφαρμογών τους.

Οι ραγδαίες εξελίξεις, που σημειώθηκαν-και εξακολουθούν να σημειώνονται – στην τεχνολογία που σχετίζεται με την αξιοποίηση της πληροφορίας και την ανάπτυξη νέων τηλεπικοινωνιακών συστημάτων, είχαν ως συνέπεια την σταδιακή μετεξέλιξη και συγχώνευσή τους στον νέο τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας (information technology sector).

Η μετεξέλιξη αυτή ενισχύει ουσιαστικά τον ρόλο των τηλεπικοινωνιών στην παραγωγική διαδικασία. Έτσι, οι τηλεπικοινωνίες αφενός συμβάλλουν στη διαμόρφωση των μικροοικονομικών μεγεθών (εφόσον υπεισέρχονται ως συντελεστής παραγωγής σε πολλές κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες και συνδέονται άμεσα με την παραγωγή τηλεπικοινωνιακού υλικού και άλλους

συναφείς βιομηχανικούς κλάδους) και αφετέρου αποτελούν το κύριο μέσο εκσυγχρονισμού πολλών άλλων οικονομικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

2.1.2 Οι τηλεπικοινωνίες

Από μακροοικονομική σκοπιά, οι τηλεπικοινωνίες απορροφούν πόρους για επενδύσεις, δημιουργούν ευκαιρίες για εισόδημα και απασχόληση και συμβάλλουν μεταξύ των άλλων στην διαμόρφωση του ισοζυγίου πληρωμών. Ακολουθεί σύντομη αναφορά σε κάθε μια από τις παραπάνω πλευρές.

A. Συμβολή στο ΑΕΠ.

Η συμβολή του κλάδου των τηλεπικοινωνιών στην διαμόρφωση του ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια ήταν περίπου 3% για τις χώρες του ΟΟΣΑ και ακόμη υψηλότερη για τις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες. Οι προοπτικές είναι ότι το 2000 αυτή θα αυξηθεί, τουλάχιστον για τις χώρες της ΕΕ, στο 7%-8%.

B. Συμβολή στην απασχόληση

Ως προς την συμβολή των τηλεπικοινωνιών στην απασχόληση, εκτιμάται ότι οι εργαζόμενοι στους ΤΟ είναι της τάξης του 1% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Για το μέλλον οι προοπτικές είναι ότι το ποσοστό αυτό θα τείνει από το ένα μέρος να μειωθεί λόγω της συνεχώς αυξανόμενης αυτοματοποίησης πολλών τηλεπικοινωνιακών λειτουργιών και από το άλλο να αυξηθεί λόγω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στις νέες ΤΥ (π.χ. κινητές επικοινωνίες). Το καθαρό αποτέλεσμα των δύο αντίθετων αυτών τάσεων αναμένεται να είναι θετικό.

Αν όμως ληφθούν υπόψη και οι έμμεσα απασχολούμενοι στον κλάδο και συγκεκριμένα στην παραγωγή τηλεπικοινωνιακού υλικού, την εμπορία και τα έργα επενδύσεων, το συνολικό μέγεθος είναι υπερδιπλάσιο της άμεσης απασχόλησης.

Γ. Απορρόφηση πόρων για επενδύσεις

Γ. Απορρόφηση πόρων για επενδύσεις

Η απορρόφηση πόρων για τηλεπικοινωνιακές επενδύσεις στις χώρες του ΟΟΣΑ κατά την δεκαετία του '80 κυμάνθηκε από 1% έως 6% για τις διάφορες χώρες ανάλογα με τον βαθμό εκσυγχρονισμού των τηλεπικοινωνιακών τους δικτύων. Τα ποσοστά αυτά αντιπροσωπεύουν τις επενδύσεις σε έργα τηλεπικοινωνιών έναντι των συνολικών ακαθάριστων επενδύσεων στις χώρες αυτές. Διευκρινίζεται όμως ότι οι επενδύσεις δεν αφορούν τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών συνολικά, αλλά περιορίζονται μόνο σε εκείνες που γίνονται από τους ΤΟ. Δεν περιλαμβάνουν δηλαδή τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τους χρήστες (π.χ. για τα ΣΚ και τα δίκτυα που κατασκευάζονται σε ιδιωτικούς χώρους), από τους άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών (service providers) και από τους κατασκευαστές τηλεπικοινωνιακού υλικού. Αν συνυπολογισθούν και αυτές, τα ποσοστά γίνονται πολύ υψηλότερα.

Δ. Επίδραση στο ισοζύγιο πληρωμών .

Ως προς τον ρόλο των τηλεπικοινωνιών στην διαμόρφωση του ισοζυγίου πληρωμών, το ζήτημα έχει δύο πλευρές. Η πρώτη αφορά στις ίδιες τις ΤΥ και η δεύτερη στον εξοπλισμό που καθιστά δυνατή την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών.

Με την διασύνδεση των δικτύων και την διεθνοποίηση των οικονομιών, ένα συνεχώς αυξανόμενο τμήμα των εσόδων των ΤΟ προέρχεται από την διεθνή κίνηση (τηλεφωνία, TELEX, TELEFAX, επικοινωνία δεδομένων, τηλεδιάσκεψη), την απευθείας και την διαβατική κίνηση. Ο καθορισμός των τελών, με τα οποία επιβαρύνονται οι δ΄θνεϊς τηλεπικοινωνίες, γενικά βασίζεται σε διεθνείς συμφωνίες. Αν συμμετέχουν οι ΤΟ δύο μόνο χωρών, η κατανομή των εσόδων περίπου είναι 50%-50%, ενώ αν συμμετέχουν περισσότεροι ένα μέρος των εσόδων καταβάλλεται στις ενδιάμεσες χώρες.

Από την σκοπιά της άμεσης συμβολής της διεθνούς τηλεπικοινωνιακής κίνησης στο ισοζύγιο πληρωμών, σημειώνεται ότι όσο πιο μεγάλη είναι η διαβατική κίνηση και η εισερχόμενη κίνηση σε μια χώρα, τόσο μεγαλύτερα

είναι και τα συναλλαγματικά της έσοδα. Αντίστροφα, όσο μεγαλύτερη είναι η εξερχόμενη κίνηση, τόσο μεγαλύτερες είναι οι συναλλαγματικές δαπάνες. Αξίζει να σημειωθεί ότι ορισμένες χώρες, για να μεγιστοποιήσουν τα συναλλαγματικά τους έσοδα από την δραστηριότητα αυτή, έχουν δώσει έμφαση στην εξυπηρέτηση της διαβατικής κίνησης.

Εξάλλου, είναι σαφές ότι, και αν ακόμη η άμεση συμβολή των διεθνών επικοινωνιών στο ισοζύγιο πληρωμών είναι αρνητική, αυτό δεν σημαίνει ότι η συνολική καθαρή συμβολή από τις διεθνείς δραστηριότητες, που εξυπηρετούν οι επικοινωνίες, θα είναι αρνητική. Το καθαρό συναλλαγματικό όφελος από την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εν γένει διεθνών οικονομικών συναλλαγών της χώρας, που αποφέρει η ύπαρξη ενός προηγμένου ΤΔ (τουρισμός, εξαγωγές-εισαγωγές, τραπεζικές εργασίες, προσέλκυση και εγκατάσταση ξένων επιχειρήσεων καθώς και άλλων παρόμοιων δραστηριοτήτων) θα είναι θετικό και οπωσδήποτε πολύ σημαντικό.

Οι σημαντικότερες από τις δαπάνες, που γίνονται για την ανάπτυξη του ΤΔ μιας χώρας, αφορούν σε συσκευές, εξοπλισμό και άλλα υλικά προηγμένης τεχνολογίας. Στην έκταση που το υλικό αυτό δεν παράγεται από την εγχώρια βιομηχανία, θα εισάγεται από το εξωτερικό και επομένως θα προκύπτει σοβαρή συναλλαγματική επιβάρυνση της χώρας από τις εισαγωγές αυτές, ενώ το αντίθετο θα συμβαίνει στην περίπτωση που υπάρχει σημαντική εγχώρια βιομηχανική παραγωγή τηλεπικοινωνιακού υλικού.

2.1.3 Η αλληλεξάρτηση των τηλεπικοινωνιών με άλλους οικονομικούς κλάδους

Αν και οι βασικοί δείκτες, που αναφέρθηκαν πιο πάνω, είναι αυτοί που συνήθως χρησιμοποιούνται για να δείξουν τη σημασία των τηλεπικοινωνιών για το σύνολο της οικονομίας, εντούτοις από μακροοικονομική σκοπιά αυτοί δεν θεωρούνται πλήρεις για δύο κυρίως λόγους. Πρώτο, γιατί δεν καλύπτουν κατά συστηματικό τρόπο τις άμεσες και έμμεσες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των τηλεπικοινωνιών και των άλλων κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων τις

οποίες επηρεάζουν και δεύτερο γιατί δεν αντανακλούν επαρκώς τον εκσυγχρονιστικό ρόλο και τις μεταβολές, που επέρχονται στην όλη παραγωγική διαδικασία με τη χρήση των νέων ΤΥ.

Τα όσα αναφέρονται παρακάτω, για το ρόλο που παίζει η χρήση των νέων ΤΥ στον εκσυγχρονισμό των άλλων κλάδων, αποβλέπουν στο να συμπληρώσουν την ανάλυση και να καλύψουν τις αδυναμίες που έχουν δείκτες αυτοί.

2.1.4 Τηλεπικοινωνίες και εκσυγχρονισμός των λοιπών δραστηριοτήτων.

Η χρήση των νέων ΤΥ , και ιδιαίτερα των υπηρεσιών της τηλεματικής, παίζει πολύ σημαντικό ρόλο για τον εκσυγχρονισμό των άλλων κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων και αυτό δεν αντικατοπτρίζεται επαρκώς στους καθαρά οικονομικούς δείκτες που αναφέρθηκαν παραπάνω. Πιο συγκεκριμένα, η μετάδοση και η αξιοποίηση της πληροφορίας αποτελεί ένα συντελεστή παραγωγής, που χρησιμοποιείται, αν και σε διάφορο βαθμό, από πολλούς κλάδους. Με την εντατικοποίηση της χρήσης των υπηρεσιών τηλεματικής θα αυξάνεται σταδιακά ο ρυθμός υποκατάστασης των άλλων συντελεστών παραγωγής, και ιδιαίτερα της εργασίας, με ΤΥ, πράγμα που συνεπάγεται μείωση του κόστους παραγωγής και κατά συνέπεια βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων.

Αλλά σημαντικότερο στοιχείο από την άμεση μείωση του κόστους (λόγω της υποκατάστασης του «ανθρώπου» με τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό) είναι η αυτοματοποίηση και ριζική αναδιοργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας , που συνεπάγεται η εισαγωγή της τηλεματικής. Ετσι όποιες επιχειρήσεις εισαγάγουν έγκαιρα και αξιοποιήσουν σωστά τις υπηρεσίες αυτές θα έχουν σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε ό,τι αφορά την παραγωγικότητα και τη συνολική αποτελεσματικότητά τους.

Πραγματικά με την αυτοματοποίηση και αναδιοργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας όχι μόνο επιτυγχάνεται μείωση του κόστους, αλλά και διευρύνονται οι ευκαιρίες για την μεταβολή των εργασιακών σχέσεων , την

επαναχωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, τον επαναπροσανατολισμό των αγορών στις οποίες απευθύνεται η επιχείρηση κ.λ.π. Οι ευκαιρίες αυτές με την σειρά τους περιορίζουν ολόένα και περισσότερο τη σημασία της απόστασης. Οι έννοιες της αποκέντρωσης και της συγκέντρωσης αποκτούν μια νέα σημασία, αφού η χρήση των ΤΥ επιτρέπει την ευχερή πραγματοποίηση της μια ή της άλλης.

Σε ό,τι αφορά το σύνολο της οικονομίας, ο εκσυγχρονισμός των τηλεπικοινωνιών θα οδηγήσει στην παραπέρα ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών- και κατά συνέπεια την αποδυνάμωση των κυρίως παραγωγικών κλάδων- και την διεθνοποίηση της οικονομίας. Η διασύνδεση των τηλεπικοινωνιακών δικτύων, δημοσίων και ιδιωτικών, θα συμβάλει στην ενίσχυση της γενικότερης τάσης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια για την κατάργηση των συνόρων. Η διεθνοποίηση αυτή της οικονομίας δημιουργεί κινδύνους για τις επιχειρήσεις, που δεν έχουν αξιοποιήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα, ενώ αντίθετα παρέχει αυξημένες δυνατότητες για εκείνες που το έχουν. Σε κάποιο βαθμό οι εξελίξεις αυτές είναι ήδη ορατές στην κοινωνικοοικονομική ζωή των τηλεπικοινωνιακά αναπτυγμένων χωρών (π.χ. ΗΠΑ, Ιαπωνία, χώρες της Δυτικής Ευρώπης).

Συμπερασματικά, αν και από μόνος του ο εκσυγχρονισμός των ΤΔ δεν αρκεί για να οδηγήσει στις εξελίξεις, αυτές, θεωρείται ωστόσο προϋπόθεση για την αξιοποίηση των ευκαιριών που συνεπάγεται η χρήση των προηγμένων ΤΥ στην παραγωγική διαδικασία και γενικά στις οικονομικές δραστηριότητες.

2.2 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.2.1. Συμβολή στη διαμόρφωση των μακροοικονομικών μεγεθών.

α. ΑΕΠ

Σχετικά με την συμβολή των τηλεπικοινωνιών στον σχηματισμό του ΑΕΠ, στην περίοδο μετά το 1960, σε σταθερές τιμές 1970 παρατηρείται μια συνεχής και εντυπωσιακή αύξηση. Η συμβολή τους υπερδεκαπλασιάστηκε, αφού από 0,5% το 1960 έφθασε στο 5,4% το 1992. Η αύξηση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η προστιθέμενη αξία των τηλεπικοινωνιών αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό (12.3%) σχεδόν τριπλάσιο από εκείνον που αναφέρεται συνολικά στο ΑΕΠ (4.4%). Επισημαίνεται ότι η μεγαλύτερη αύξηση των τηλεπικοινωνιών σαν οικονομικού μεγέθους στην περίοδο αυτή οφείλεται κύρια στην αύξηση της τηλεπικοινωνιακής κίνησης. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι στη περίοδο 1960-1992 η κίνηση στην τηλεφωνία (τιμολογιακές μονάδες) αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό πάνω από 14.3%.

Σε τρέχουσες τιμές η αντίστοιχη αύξηση ήταν πολύ μικρότερη (από 0,7 % το 1960 σε 2% το 1992). Αυτό σημαίνει ότι οι τιμές των ΤΥ στην περίοδο αυτή αυξάνονταν με ρυθμό χαμηλότερο σε σχέση με τις τιμές των άλλων αγαθών και υπηρεσιών. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σε δύο κυρίως παράγοντες. Ο πρώτος σχετίζεται με την μείωση του κόστους, που επέφερε η αύξουσα αυτοματοποίηση των ΤΥ και ο δεύτερος με την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθήθηκε. Πραγματικά οι ποσοστιαίες αυξήσεις των τηλεπικοινωνιακών τελών στο σύνολο τους ήταν χαμηλότερες από τις αντίστοιχες αυξήσεις του ΔΤΚ με αποτέλεσμα την σχετική μείωση των τιμών των ΤΥ έναντι των άλλων αγαθών και υπηρεσιών.

Σε κάποιο βαθμό η παρατηρούμενη συσσώρευση μεγάλου αριθμού εκκρεμών αιτήσεων για νέα τηλέφωνα οφείλεται στην πολιτική των χαμηλών γενικά τηλεπικοινωνιακών τελών. Η πολιτική αυτή, ανεξάρτητα από τους λόγους που την επέβαλλαν, είχε ως αποτέλεσμα από το ένα μέρος την δυσανάλογα μεγάλη αύξηση της ζήτησης για τηλεφωνικές παροχές και από

το άλλο την ανεπάρκεια των εσόδων του ΟΤΕ για την πραγματοποίηση των επενδύσεων που θα ικανοποιούσαν την ζήτηση.

β. Επενδύσεις

Στην περίοδο 1960-1992 οι επενδύσεις στις τηλεπικοινωνίες (μόνο του ΤΕ), ως ποσοστό του ΑΕΠ και ως ποσοστό των συνολικών ακαθάριστων επενδύσεων που έγιναν στην χώρα, σε σταθερές τιμές 1970 κυμάνθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα με τις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ. Πιο συγκεκριμένα ως προς το ΑΕΠ κυμάνθηκαν μεταξύ 0.4-1.4%, ενώ ως προς τις συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις μεταξύ 2-4%. Αλλά θα πρέπει να τονισθεί ότι η Ελλάδα, αν και σε σχετικά μεγέθη βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με τις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ, σε απόλυτα μεγέθη (π.χ. επενδύσεις ανά κύρια γραμμή ή ανά κάτοικο) μόλις φθάνει στο 50% του μέσου όρου των χωρών αυτών.

Από την εμπειρία των τηλεπικοινωνιακά αναπτυγμένων χωρών γίνεται φανερό ότι ο πλήρης εκσυγχρονισμός του ΤΔ της χώρας θα απαιτήσει ανάλογο επιπέδου επενδύσεις.

Σχετικά με τα επενδυτικά προγράμματα και τον τρόπο χρηματοδότησης τους σημειώνονται τα εξής: Η χρηματοδότηση των έργων υποδομής των τηλεπικοινωνιών (του ΟΤΕ) μέχρι το 1981 γινόταν με πόρους που προέρχονταν από τα έσοδα επενδύσεων του ΟΤΕ και από δάνεια που πραγματοποιούσε ο Οργανισμός με την εγγύηση του κράτους, ενώ από το 1981 ενισχύονται και μετά και με πόρους που προέρχονται από τα Κοινοτικά Ταμεία. Τέλος από το 1992 επενδύσεις στις τηλεπικοινωνίες γίνονται και με πόρους του ιδιωτικού τομέα όπως π.χ. στην ΚΤΞ, η οποία αναπτύσσεται από ιδιωτικούς φορείς (TELESTET, PANAFON).

Αν και αυτονόητο, υπογραμμίζεται ότι στις πιο πάνω επενδύσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες, που πραγματοποιούνται στις τηλεπικοινωνίες από τους χρήστες. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται τα Telex, Telefax, modems, τηλέφωνα, υπολογιστές, καθώς και τα αναγκαία δίκτυα για τη διασύνδεση και λειτουργία των διατάξεων αυτών. Αν και δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία, εκτιμάται ότι τα τελευταία χρόνια οι επενδύσεις της

κατηγορίας αυτής αυξήθηκαν σημαντικά και με την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών αναμένεται να αυξηθούν ακόμα περισσότερο στο μέλλον.

γ. Απασχόληση

Η άμεση απασχόληση στις τηλεπικοινωνίες στην Ελλάδα ουδέποτε ξεπέρασε το 0.9% (1981). Οι απασχολούμενοι στον ΟΤΕ αυξήθηκαν σταδιακά από 8.200 περίπου το 1960 σε 31.681 το 1981. Έκτοτε όμως, με την προώθηση της αυτοματοποίησης, παρατηρείται μια συνεχής κάμψη, με αποτέλεσμα σήμερα να απασχολούνται λιγότεροι από 27.000 άτομα.

Οι εργαζόμενοι στον βιομηχανικό κλάδο της παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού το 1993 υπολογίζονται περίπου σε 3300.

Για την απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα, εξάλλου, η καλύτερη προσέγγιση είναι αυτή που δημοσιεύεται από την ICAP για το 1991 Σύμφωνα με αυτήν το 1991 στον κλάδο υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής (εμπόριο, συντήρηση, λειτουργία, μελέτες κ.λ.π.) απασχολούνταν 7874 άτομα. Αλλά πρέπει να διευκρινισθεί ότι στον αριθμό αυτόν περιλαμβάνονται και εκείνοι που ασχολούνται με την πώληση και συντήρηση των πάσης φύσεως μηχανών γραφείου.

2.2.2 Εξυπηρέτηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Σχετικά με τη γενικότερη συμβολή του τομέα των τηλεπικοινωνιών στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας, δεν κρίνεται σκόπιμο να γίνει καμία πρόσθετη αναφορά, αφού το θέμα καλύφθηκε με τα όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο και σε άλλα κεφάλαια μελέτης.

Επισημαίνεται μόνο ότι ο τομέας των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα δεν είναι ακόμη σε θέση να παίξει το ρόλο που θα μπορούσε. Η κατάσταση δεν είναι σήμερα ικανοποιητική και επηρεάζει αρνητικά την αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστική θέση της Ελληνικής τεχνολογίας και γενικά του εκσυγχρονισμού του ΤΔ της χώρας αποτελεί τον κύριο λόγο. Η καθυστέρηση

εκσυγχρονισμού του ΤΔ της χώρας αποτελεί τον κύριο λόγο. Η καθυστέρηση δεν οφείλεται ούτε στην παραγνώριση των επιπτώσεων που έχει αυτή για την Ελληνική Οικονομία ούτε στην σχετικά χαμηλή αποδοτικότητα των κεφαλαίων που επενδύονται, αλλά κυρίως στην ανεπάρκεια των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί (ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία) και σε άλλους λόγους που σχετίζονται με τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας ΟΤΕ.

δεν οφείλεται ούτε στην παραγνώριση των επιπτώσεων που έχει αυτή για την Ελληνική Οικονομία ούτε στην σχετικά χαμηλή αποδοτικότητα των κεφαλαίων που επενδύονται, αλλά κυρίως στην ανεπάρκεια των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί (ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία) και σε άλλους λόγους που σχετίζονται με τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας ΟΤΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Φορείς τηλεπικοινωνίας.

Όταν λέμε φορείς τηλεπικοινωνίας εννοούμε τις εταιρείες αυτές που παρέχουν τις υπηρεσίες τους άμεσα στο καταναλωτικό κοινό.

Οι εταιρείες αυτές είναι 3:

Ο ΟΤΕ που παρέχει μονοπωλιακά την σταθερή τηλεφωνία.

Η ΡΑΝΑΦΟΝ και η Telestet που παρέχουν την κινητή τηλεφωνία.

Παρακάτω γίνεται ανάλυση των εταιρειών αυτών:

3.1. ΟΤΕ

3.1.1 ΝΟΜΟΙ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠ/ΝΙΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΟΤΕ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. ιδρύθηκε με το ν.δ. 1049/1949 (ΦΕΚ 195 Α)

Μέχρι σήμερα δεν μεταβλήθηκε η νομική του προσωπικότητα και δεν αλλοιώθηκε ο χαρακτήρας του ως Ανώνυμης Εταιρίας, που ασκεί επιχείρηση δημόσιας ωφέλειας.

ΝΟΜΟΣ 1049/1949

Ο Ο.Τ.Ε. ιδρύθηκε, με το Ν.Δ. 1049/49, την 1-9-1949. Στον Ο.Τ.Ε. τότε περιήλθαν οι δύο κλάδοι τηλεπικοινωνιών που λειτουργούσαν δηλαδή ο Κρατικός και η Ανώνυμη Ελληνική Τηλεφωνική Εταιρία (ΑΕΤΕ) και οι τηλεφωνικές υπηρεσίες της Ρόδου.

Από 1-1-11957 περιήλθαν στον Ο.Τ.Ε. και οι εγκαταστάσεις της εταιρίας CABLE που μέχρι τότε εκμεταλλεύονταν την τηλεγραφική επικοινωνία με το εξωτερικό.

Με το Ν.Δ. 1049/49 ο Ο.Τ.Ε. είχε την μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας (Α.Ε.), είχε δικό του προϋπολογισμό ανεξάρτητο του Κρατικού, απολάμβανε οικονομικής και διοικητικής αυτονομίας και λειτουργούσε σύμφωνα με τους εμπορικούς και βιομηχανικούς νομοθετικούς κανόνες.

Ο Ο.Τ.Ε. είχε το αποκλειστικό προνόμιο της διοίκησης και εκμετάλλευσης των πάσης φύσης τηλεπικοινωνιών της χώρας.

Με το Ν.Δ. 1049/49 Όργανα Διοίκησης ήταν:

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (12 μέλες)

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ & Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ (7 μέλη)

Ν.Δ. 165/73

Το 1973 , με το Ν.Δ. 165/73 επιχειρήθηκε η μετοχοποίηση του Ο.Τ.Ε. και όργανα Διοίκησης ήταν το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Διοικητής & Υποδιοικητής.

ΝΟΜΟΣ 1365/1983 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Το 1983 , με το Ν.1365/1983, εισήχθη η κοινωνικοποίηση στις επιχειρήσεις Δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, τράπεζες και ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Κοινωνικοποίηση νοείται η συμμετοχή στη διοίκηση των επιχειρήσεων αυτών, στη χάραξη της στρατηγικής, στο προγραμματισμό & στον έλεγχο, εκπροσώπων:

- Του Κράτους

~~- Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης~~

- Των Εργαζομένων

- Των Κοινωνικών Φορέων και Οργανώσεων που εξυπηρετούνται ή επηρεάζονται άμεσα από τις επιχειρήσεις αυτές.

Στόχοι της Κοινωνικοποίησης ήταν :

1. η εξυπηρέτηση του Εθνικού συμφέροντος και του Κοινωνικού συνόλου
2. η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στις αποφάσεις
3. η εναρμόνιση της λειτουργίας της επιχείρησης με τα Εθνικά Προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης
4. η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων
5. η αύξηση της παραγωγικότητας προς όφελος των εργαζομένων και βελτίωση παρεχομένων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο.

Π.Δ. 58/1985 (Ο.Τ.Ε.)

Εκδόθηκε σε εφαρμογή του Ν. 1365/1983 και αφορούσε το πλαίσιο λειτουργίας του κοινωνικοποιημένου Ο.Τ.Ε.

Αργότερα εκδόθηκε συμπληρωματικά και το Π.Δ.112/1988.

Ο Ο.Τ.Ε. ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο, λειτούργησε με τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας και είχε πλήρη διοικητική νομική και οικονομική αυτοτέλεια υπό την εποπτεία του Κράτους.

Όργανα ελέγχου ήταν η ΑΣΚΕ (Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου) και οι ΠΕΣΚΕ (Περιφερειακές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου)

Η ΑΣΚΕ αποτελείτο από 27 μέλη ήτοι 9 εκπροσώπους φορέων (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Γ.Σ.Ε.Ε., Τεχν. Επιμελητήριο, Οικονομικό Επιμελητήριο, Εμπορικού Συλλόγου, ΠΑΣΕΓΕΣ, ΣΕΒ κ.λ.π.

Οι ΠΕΣΚΕ απαρτίζοντο από τα μέλη του αντίστοιχου Νομαρχιακού Συμβουλίου έναν εκπρόσωπο της Διοίκησης και έναν εκλεγμένο εκπρόσωπο των εργαζομένων στο Νομό.

Όργανα Διοίκησης ήταν:

- Το διοικητικό Συμβούλιο (11μελές –8 εκπρόσωποι του Κράτους &3 εκλεγμένοι εκπρόσωποι εργαζομένων)
- Ο Γενικός Διευθυντής που ήταν το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του Ο.Τ.Ε.
- Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
- Οι Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές

- Το Συμβούλιο Διεύθυνσης που συγκροτείτο από τον Γεν. Δ/ντή, τον Αναπληρωτή Γεν. Δ/ντή και τους Βοηθούς Γεν. Δ/ντές.

Τέλος λειτουργούσαν Εργασιακά Συμβούλια .

Το Κ.Ε.Σ. (Κεντρικό Εργασιακό Συμβούλιο) που αποτελείτο από 9 εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων και αποφάσιζε για θέματα κανονισμών, πρότεινε μεθόδους αύξησης της παραγωγικότητας, γνωμάτευε για θέματα συνθηκών εργασίας, υγιεινής και περιβάλλοντος κ.λ.π.

Τα Π.Ε.Σ. (Περιφερειακά Εργασιακά Συμβούλια) ήταν νομαρχιακά ή τοπικά και είχαν ανάλογα με το Κ.Ε.Σ. αρμοδιότητες.

ΝΟΜΟΣ 2167/1993

Με το νόμο αυτό επιχειρήθηκε η ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε.

Ο εν λόγω νόμος προέβλεπε:

α. Τη μετοχοποίηση του Οργανισμού σε ποσοστό μέχρι 49% . Το 51% κατείχε το Δημόσιο, το 35% ο "Στρατηγικός Επενδυτής" και το 14% εδίδετο στο Ελληνικό και ξένα χρηματιστήρια και στους εργαζομένους.

β. Στο Δ.Σ.-Ο.Τ.Ε. αποτελείτο από 11 μέλη , 6 προήρχοντο από το Δημόσιο, 4 από το "Στρατηγικό Επενδυτή" και 1 από τους κατόχους του 14%.

γ. Ότι ο Γενικός Διευθυντής διορίζετο από τον "Στρατηγικό Επενδυτή" και είχε απεριόριστες εξουσίες αφού το Δ.Σ.- ΟΤΕ ήλεγχε μόνο την νομιμότητα και τη διαφάνεια των αποφάσεων του και όχι την ουσία.

δ. Κατάργηση της εργατικής συμμετοχής στη Διοίκηση καθώς και κατάργηση του κοινωνικού ελέγχου που ασκείτο από την ΑΣΚΕ.

Ο νόμος αυτός δεν ίσχυσε ποτέ και καταργήθηκε με το Ν.2257/1994.

ΝΟΜΟΣ 2246/(ΦΕΚ 172/Α/20-10-94)

Με το Ν. 2246 (ΦΕΚ" 172/Α/20-10-1994), καθορίζεται ότι οποιαδήποτε τηλεπικοινωνιακή δραστηριότητα τ ε λ ε ί υπό την εποπτεία του Κράτους και ειδικά του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών- και α σ κ ε ί τ α ι από τις τηλεπικοινωνιακές επιχειρήσεις , μετά τη χορήγηση της σχετικής άδειας από τον αρμόδιο φορέα (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών-ΕΕΤ), με βασικές προϋποθέσεις λειτουργίας τους τις ακόλουθες:

- Οι παρεχόμενες απ' αυτές υπηρεσίες να είναι νόμιμες (να προβλέπονται στην άδεια).

- Οι χρήστες των υπηρεσιών να απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης και να γίνονται σεβαστές οι αρχές του ανταγωνισμού .

- Να διαφυλάσσουν – τόσο οι φορείς όσο και οι εργαζόμενοι σ' αυτούς- το απόρρητο των τηλεπικοινωνιακών μηνυμάτων και δεδομένων.

Επίσης με τον πιο πάνω νόμο:

- Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες αναστολής της λειτουργίας των τηλεπικοινωνιακών δικτύων

- Η επίλυση των διαφορών μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων και των χρηστών υπάγεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο

- Προϋπόθεση μονομερούς διακοπής της τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας τους χρήστη/οφειλέτη είναι η προηγούμενη έγγραφη σχετική ειδοποίηση του (και μάλιστα 30 ημέρες πριν την πραγματοποίηση της διακοπής).

- Γίνεται μνεία της υποχρέωσης της τηλεπικοινωνιακής επιχείρησης για αποζημίωση των χρηστών, στις περιπτώσεις που οι τελευταίοι- με αποδεδειγμένη την υπαιτιότητα των φορέων- υπέστησαν υλική η ηθική ζημιά.
- Καθορίζονται τα κριτήρια θέσπισης των τιμολογίων από τους φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και τέλος

Καταγράφεται η αποκλειστικότητα του ΟΤΕ στην εγκατάσταση, τη λειτουργία και την εκμετάλλευση του δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου της χώρας, καθώς και το δικαίωμα του ΟΤΕ να αναπτύξει, στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού, όλες τις κινητές τηλεπ. Υπηρεσίες.

Ν. 2257 (ΦΕΚ 197/Α/23-11-1994)

Με τον ανωτέρω νόμο καθορίζεται το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργία του Ο.Τ.Ε. και βεβαιώνεται ο χαρακτήρας τους ως Ανώνυμης Εταιρίας που ασκεί επιχείρηση δημόσιας ωφέλειας.

Στο νόμο περιγράφονται:

- Η επωνυμία της εταιρίας
- Η έδρα
- Σκοπός της εταιρίας
- Τα όργανα Διοίκησης

Οι αρμοδιότητες των οργάνων κ.λ.π

Με το νόμο αυτό προβλέπεται μετοχοποίηση του Οργανισμού σε ποσοστό μέχρι 25%

Έτσι:

α).το Δημόσιο κατέχει πάντα το 75% των μετοχών. Μπορεί το 1% να το δώσει χωρίς τίμημα στο ΤΑΠ-ΟΤΕ

β).το 25% διατίθεται μέσω Χρηματιστηρίων αλλά κανείς μέτοχος δεν μπορεί να έχει πάνω από το 5%.

3.1.2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Η Επωνυμία της Εταιρίας είναι "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε."

Ο διακριτικός του τίτλος ΟΤΕ ΑΕ ή ΟΤΕ

Στην αγγλική γλώσσα η Επωνυμία είναι " HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.Α".

Ο ΟΤΕ χρησιμοποιεί κατ' αποκλειστικότητα για τις συναλλαγές του είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και την αγγλική επωνυμία "HELLENIC TELECOMMUNICATIONS" ή "HELLENIC TELECOM"

3.1.3 ΕΔΡΑ

Έδρα της Εταιρίας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων

Με απόφαση που λαμβάνεται από τα αρμόδια όργανα η Εταιρία ιδρύει υποκαταστήματα , πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπειών ή γραφεία σε περιοχές της Ελλάδας η του εξωτερικού.

Μετοχικό Κεφάλαιο

Το 91% κατέχει το Δημόσιο

Το 9% κατέχουν ιδιώτες με μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

3.1.4 ΣΚΟΠΟΣ

1. Σκοπός της εταιρίας είναι η άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

α. Η εγκατάσταση , λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση και ανάπτυξη κάθε είδους τηλεπικοινωνιακής υποδομής σε τοπικό, εθνικό, διακρατικό και διεθνές επίπεδο.

β. Η παροχή, ανάπτυξη, εκμετάλλευση και διαχείριση τοπικών, εθνικών και διεθνών τηλεπικοινωνιακών και συναφών προς αυτές υπηρεσιών, ήτοι υπηρεσιών φωνής, δεδομένων και εικόνας, σε πραγματικό ή μη χρόνο, η

παραγωγή, συλλογή, αποθήκευση, ανάκτηση, επεξεργασία, διαχείριση, μεταγωγή, μετάδοση και παροχή πληροφοριών, σε πραγματικό ή μη χρόνο, υπό συμπίεση ή υπό άλλη μορφή με χρησιμοποίηση κάθε τύπου τεχνολογίας μέσων μεταγωγής και μετάδοσης που ήδη χρησιμοποιούνται ή που πρόκειται να αναπτυχθούν στο μέλλον, καθώς και η μελέτη και κατασκευή παντός συναφούς έργου.

γ. Η ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση των πάσης φύσεως υπηρεσιών κινητής και σταθερής επικοινωνίας.

δ. Η ανάπτυξη, εγκατάσταση, εκμετάλλευση των πάσης φύσεως δορυφορικών επικοινωνιών και η διάθεση δορυφορικών επικοινωνιών σε τρίτους ή η επιβολή βάρους επ' αυτών.

ε. Η ανάληψη δραστηριοτήτων συναφών προς τις τηλεπικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού συστημάτων, καθώς και της αναπτύξεως, παραγωγής, χρήσεως, πωλήσεως, εκμισθώσεως και συντηρήσεως τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

στ. Η απόκτηση κυριότητας επί τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και μέσω παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και η απόκτηση δικαιωμάτων κυριότητας, χρήσεως ή εκμεταλλεύσεως με αγορά, μίσθωση ή με άλλον τρόπο κινητών ή ακινήτων περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων οπουδήποτε και αν αυτά ευρίσκονται και το δικαίωμα διαθέσεως αυτών ή επιβολής βάρους επ' αυτών.

ζ. Η ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση νέων υπηρεσιών, βάσει των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και τηλεπληροφορικής, καθώς και οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας που μπορεί να παρασχεθεί μέσω του δικτύου της εταιρίας ή μέσω άλλων δικτύων στα οποία η εταιρία έχει ή μπορεί να έχει πρόσβαση που παρέχεται κατόπιν αδείας.

1 Για την πραγματοποίηση του σκοπού του ασκούνται από τον Ο.Τ.Ε. και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

α. Η σύναψη παντός είδους συμβάσεων ή συμφωνιών με ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, οργανισμούς, εταιρίες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, κράτη και διεθνείς οργανισμούς, περιλαμβανομένων και διακρατικών οργανισμών που αφορούν στις δραστηριότητες της εταιρίας.

β. Η συμμετοχή σε αλλοδαπούς ή διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς ή συναφείς οργανισμούς.

γ. Η σύσταση εταιριών ή κοινοπραξιών, η διαχείριση ή η συμμετοχή σε εταιρίες, κοινοπραξίες ή σε εταιρίες διαχειρίσεως χαρτοφυλακίου ή σε εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης ή η απόκτηση μετοχών των εταιριών που έχουν ως σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το σκοπό της εταιρίας και πάσης άλλης σχετικής εταιρικής δραστηριότητας.

δ. Η κατάρτιση τεχνικών και οικονομικών μελετών, ο σχεδιασμός, η μελέτη και κατασκευή, λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και η παροχή συναφών υπηρεσιών προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, στην ημεδαπή την αλλοδαπή στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

ε. Η παροχή τεχνικών και εν γένει συμβουλευτικών υπηρεσιών προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και της τηλεπληροφορικής.

στ. Η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων ή χρήσεως ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιλαμβανομένων και των συμβουλευτικών υπηρεσιών) προς τρίτους, καθώς και η ίδρυση, από τον Ο.Τ.Ε. ή με άλλους, βάσεων πληροφοριών.

ζ. Η επαγγελματική εκπαίδευση ανθρωπίνου δυναμικού, μισθωτών ή μη, για την απασχόληση τους στην εταιρία και η παροχή ή διάθεση εργατικού ή επιστημονικού και εξειδικευμένου τεχνικού ή άλλου προσωπικού προς τρίτους.

η. Η σύναψη δανείων, η παροχή εγγυήσεων, η ανάληψη υποχρεώσεων, η έκδοση συναλλαγματικών, γραμματίων εις διαταγήν, επιταγών, ομολόγων ή

ομολογιών ή άλλων αξιογράφων ή τίτλων για λογαριασμό της εταιρίας εκ των ανωτέρω συναλλαγών.

θ. Η παροχή πιστώσεων ή δανείων προς τρίτους και η σύσταση εμπράγματων ασφαλειών επί κινητών ή ακινήτων τρίτων ή η αποδοχή προσωπικών εγγυήσεων εις ασφάλεια των απαιτήσεων της εταιρίας εκ των ανωτέρω συναλλαγών.

ι. Η ανάληψη κάθε εμπορικής ή άλλης δραστηριότητας, η διενέργεια κάθε υλικής πράξεως ή δικαιοπραξίας άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενης με το σκοπό της εταιρίας.

ια. Η ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες επιχειρηματικού κεφαλαίου που έχουν ως σκοπό την προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

3. Αποτελεί υποχρέωση του Ο.Τ.Ε. η λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων για την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών σε όλους τους συνδρομητές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπηρεσιών και των ενόπλων δυνάμεων, η κατοχύρωση της ασφάλειας των πληροφοριών που σχετίζονται με τα υπάρχοντα ή τα υπό ανάπτυξη επικοινωνιακά συστήματα των δημόσιων υπηρεσιών και των ενόπλων δυνάμεων, καθώς και με τα διασυμμαχικά επικοινωνιακά συστήματα και η συντήρηση, οργάνωση και ανάπτυξη των συστημάτων επικοινωνιών των δημοσίων υπηρεσιών και των ενόπλων δυνάμεων, όσον αφορά στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, τις οποίες οι δημόσιες υπηρεσίες και οι ένοπλες δυνάμεις ζητούν και λαμβάνουν από την εταιρία έναντι ευλόγου τιμήματος και σύμφωνα με τις εκάστοτε εν ισχύ συμβάσεις και συμφωνίες και τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

3.1.5 ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Όργανα διοίκησης της εταιρίας είναι:

- Το Δ.Σ.
- Ο Διευθύνων Σύμβουλος
- Το Συμβούλιο Γενικών Δ/ντων

3.1.6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ Δ.Σ.

Το Δ.Σ. είναι 11μελές και εκλέγεται για 5ετη θητεία και αποτελείται από:

- Εξι (6) εκπροσώπους του Δημοσίου με ισάριθμους αναπληρωτές (εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων)
- τρεις (3) εκπροσώπους των Εργαζομένων στην εταιρία με ισάριθμους αναπληρωτές (εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής)
- δύο (2) εκπροσώπους των μετόχων της μειοψηφίας με ισάριθμους αναπληρωτές (εκλέγονται από ειδική γενική συνέλευση των μετοχών της μειοψηφίας).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Δ.Σ.

1. Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση της εταιρίας, στη διαχείριση της περιουσίας της στην εκπροσώπηση της εταιρίας και γενικά στην επιδίωξη του σκοπού της, εκτός των θεμάτων που ανάγονται στις αποκλειστικές αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης.

2. Ειδικότερα , το Δ.Σ.έχει ιδίως τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α. Εισηγείται για όλα τα προς εξέταση από την γενική συνέλευση θέματα

β. Καταρτίζει, μετά από εισήγηση του διευθύνοντα συμβούλου, τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΟΤΕ και τον υποβάλλει προς έγκριση στη γενική συνέλευση των μετόχων.

γ. Καταρτίζει, ύστερα από πρόταση του διευθύνοντα συμβούλου, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας και τις υποβάλλει στην τακτική γενική συνέλευση μαζί με την έκθεση των ελεγκτών.

δ. Επίσης, καταρτίζει μετά το πέρας κάθε εταιρικής χρήσης, ύστερα από εισήγηση του διευθύνοντα συμβούλου τις παρακάτω εκθέσεις που υποβάλλονται στην τακτική γενική συνέλευση για ενημέρωση των μετόχων και του κοινού.

δ1. Απολογισμό του κοινωνικού προϋπολογισμού της εταιρίας.

δ2. Έκθεση για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και των σχέσεων με τον καταναλωτή.

δ3. Έκθεση για την ανταγωνιστική θέση του Ο.Τ.Ε. μέσα στον κλάδο τηλεπικοινωνιών.

ε. Συγκαλεί τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρίας, όποτε τούτο προβλέπεται από το νόμο, απαιτείται ή παρίσταται αναγκαίο.

στ. Καταρτίζει και τροποποιεί το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού.

ζ. Διαμορφώνει τη στρατηγική του Ο.Τ.Ε. συμπεριλαμβανομένων των διεπιχειρησιακών συνεργασιών με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής του θέσης στην ελληνική και διεθνή αγορά.

η. Παρακολουθεί συστηματικά την πορεία του Ο.Τ.Ε. και την υλοποίηση του προγράμματος του.

θ. Αποφασίζει για την ίδρυση θυγατρικών επιχειρήσεων και συμμετοχή σε άλλες εταιρίες στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος καταστατικού.

ι. Με την επιφύλαξη του άρθρου δεύτερου παράγραφος 1 (Λοιπές ρυθμίσεις) το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για τα πάσης φύσεως τιμολόγια των προϊόντων της εταιρίας, καθώς και των παρεχομένων από αυτή υπηρεσιών

και τα υποβάλλει, όταν απαιτείται κατά νόμο, στις αρμόδιες αρχές προς έγκριση.

3. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφαση του να αναθέτει την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων του στο διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρίας.

4. Το Δ.Σ.εκλέγει μεταξύ των μελών του προέρχονται από το Δημόσιο τον Πρόεδρο .

Επίσης το Δ.Σ.εκλέγει μεταξύ των μελών του που προέρχονται από το Δημόσιο, για πενταετή θητεία, το διευθύνοντα σύμβουλο και τον ανακαλεί για σπουδαίο λόγο με την ίδια διαδικασία.

5. Σε περίπτωση που συζητούνται στο Δ.Σ. θέματα σχετικά με την εθνική άμυνα της χώρας απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

3.1.7 ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

1. Ο διευθύνων σύμβουλος είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της επιχείρησης, παρίσταται όλων των υπηρεσιών της επιχείρησης, διευθύνει το έργο τους, παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις μέσα στα πλαίσια των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της εταιρίας, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και προϋπολογισμών και έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες ,οι οποίες είναι καταστατικές και όσες άλλες του αναθέτει εκάστοτε το Δ.Σ.:

α. Υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας τις προτάσεις και εισηγήσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των προβλεπομένων στο άρθρο 2 του παρόντος καταστατικού.

β. Αποφασίζει για την κατάρτιση συμβάσεων αντικειμένου ,μέχρι του ποσού εκείνου που θα ορίζει με απόφασή του το Δ.Σ.

γ. Αποφασίζει για θέματα ανθρώπινου δυναμικού της εταιρίας μέσα στα πλαίσια αποκλειστικά του Γ.Κ.Π. και των συμβατικών υποχρεώσεων.

δ. Αποφασίζει για την εσωτερική οργάνωση και τους πάσης φύσεως κανονισμούς λειτουργίας της επιχείρησης εκτός του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού.

ε. Εκπροσωπεί τον Ο.Τ.Ε για κάθε πράξη είτε αυτή ανήκει στη δική του διαχειριστική εξουσία είτε του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν αυτό αποφασίζει διαφορετικά για πράξεις που εμπίπτουν στη δική του αρμοδιότητα, εξουσιοδοτώντας ή παρέχοντας πληρεξουσιότητα σε άλλα πρόσωπα για την εκπροσώπηση της εταιρίας.

2. Ο διευθύνων σύμβουλος, απών ή κωλυόμενος, αναπληρώνεται από πρόσωπο που ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. με πρόταση του διευθύνοντα συμβούλου.

3.1.8. ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

1. Με απόφαση του Δ.Σ. ύστερα από πρόταση του διευθύνοντα συμβούλου διορίζονται γενικοί διευθυντές της εταιρίας για πενταετή θητεία οι οποίοι και ανακαλούνται οποτεδήποτε από το Δ.Σ.. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αποδοχές τους.

Οι γενικοί διευθυντές είναι ανώτατα στελέχη της επιχείρησης εκτός οργανικών θέσεων και υπάγονται στο διευθύνοντα σύμβουλο.

Προϊστανται τομέων δραστηριοτήτων του Οργανισμού, ελέγχουν και παρακολουθούν το έργο των αντιστοίχων υπηρεσιών, έχοντας την αντίστοιχη διοικητική και λειτουργική ευθύνη και γενικότερα, επικουρούν στο έργο του το διευθύνοντα σύμβουλο.

Οι γενικοί διευθυντές προέρχονται τουλάχιστον κατά το ήμισυ από το προσωπικό του Ο.Τ.Ε.

Παρίστανται, εφόσον κληθούν στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. χωρίς δικαίωμα ψήφου, μπορεί Δε και να εισηγούνται τα προς συζήτηση θέματα με απόφαση του διευθύνοντα συμβούλου.

Με απόφαση του διευθύνοντα συμβούλου μπορεί να του ανατίθεται και εξουσία εκπροσώπησης της εταιρίας στο πλαίσιο της αντίστοιχης εξουσίας του διευθύνοντα συμβούλου.

2. Οι γενικοί διευθυντές ,που προέρχονται από το προσωπικό ,επανέρχονται στη θέση που κατείχαν πριν τον ορισμό τους στη θέση του γενικού διευθυντή όταν λήξει η θητεία τους.

Στην ίδια θέση επανέρχονται και αν παραιτηθούν η για οποιονδήποτε λόγο αποχωρήσουν πριν τη λήξη της θητείας τους. Ο χρόνος θητείας στη θέση του γενικού διευθυντή θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην εταιρία για όλες τις συνέπειες και για συνταξιοδότηση.

Από τους γενικούς διευθυντές ,που προέρχονται από το προσωπικό της εταιρίας, παρακρατούνται ασφαλιστικές εισφορές επί του μισθού που θα έπαιρναν ως υπηρετούντες κανονικά στην ιεραρχία της εταιρίας.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

Οι γενικοί διευθυντές αποτελούν σε συμβούλιο , το συμβούλιο γενικών διευθυντών. Του συμβουλίου γενικών διευθυντών προεδρεύει ο διευθύνων σύμβουλος. Το συμβούλιο αποφασίζει για θέματα που παραπέμπει σε αυτό με απόφαση ο διευθύνων σύμβουλος στο πλαίσιο των δικών του αρμοδιοτήτων. Οι αποφάσεις του είναι,κατά τους ορισμούς της απόφασης του διευθύνοντα συμβούλου, γνωμοδοτικού ή αποφασιστικού χαρακτήρα.

Το Δ.Σ.μετά από πρόταση του διευθύνοντος συμβούλου καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας του συμβουλίου γενικών διευθυντών.

Σήμερα έχουν συσταθεί στον Ο.Τ.Ε. οι εξής γενικές Διευθύνσεις:

1. Γενική Διεύθυνση Λειτουργιών
2. Γενική Διεύθυνση Προσωπικού & Εκπαίδευσης
3. Γενική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικών Θεμάτων
4. Γενική Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιακού Συστήματος
5. Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επιχειρησιακών Μονάδων
6. Γενική Διεύθυνση Εμπορικών Θεμάτων

7. Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Σχεδιασμού & Συνεργασιών

Άλλες βασικές διατάξεις του Νόμου είναι :

- Ο καθορισμός των τιμολογίων μέχρι και το 1997.
- Η εξασφάλιση της μονιμότητας του προσωπικού του Οργανισμού.
- Η διατήρηση της ισχύος του Γ.Κ.Π.-ΟΤΕ και η όποια αλλαγή να γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη της ΟΜΕ-ΟΤΕ.
- Διασφάλιση των εργασιακών σχέσεων του προσωπικού που μετατάσσεται σε θυγατρικές εταιρίες του ΟΤΕ
- Την υποχρεωτική ασφάλιση του προσωπικού των θυγατρικών και άλλων εταιρειών του ΟΤΕ στους ασφαλιστικούς φορείς του προσωπικού του ΟΤΕ ενώ δίνεται η δυνατότητα να ασφαλιζονται σ' αυτούς προσωπικό και άλλων τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων,
- Διασφαλίζονται όλες οι ρυθμίσεις που έχουν γίνει με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας
- Ρυθμίζεται ενίσχυση του ΤΑΠ-ΟΤΕ από τον ΟΤΕ με 11 δις ετησίως που μπορούν να τιμαριθμοποιηθούν.
- Οι κοινωνικές δαπάνες που πραγματοποιεί ο ΟΤΕ βαρύνει τους φορείς στους οποίους αποσπώνται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το Δ.Σ. της εταιρίας έχει το τεκμήριο της αρμοδιότητας.

- Οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντα Συμβούλου είναι αυτές που καθορίζονται αποκλειστικά από το νόμο.
- Το Συμβούλιο των Γενικών Δ/ντών αποφασίζει για θέματα αρμοδιότητας του Διευθύνοντος Συμβούλου (παραπέμποντας με απόφαση του).

3.2. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΟΥ ΟΤΕ

1. ΟΤΕ Ανταλλακτήρια συναλλάγματος ΑΕ.

Ο ΟΤΕ ΑΕ έχει εγκατασταθεί σε ορισμένα σημεία που έχουν αυξημένη εμπορική κίνηση π.χ. τελωνεία, γραφεία όπου μπορεί ο κάθε πελάτης να ανταλλάξει συνάλλαγμα.

2. OTE leasing ΑΕ.

Ο ΟΤΕ έχει δική του εταιρία leasing.

3. OTE NET ΑΕ.

Προθάλαμος σύνδεσης με το Internet

4. Hellascom International ΑΕ.

Ο ΟΤΕ ΑΕ παράγει τηλεπικοινωνιακό υλικό και το πουλάει στο εξωτερικό.

5. Hellas-sat Mobile SA.

Δεν έχει ιδρυθεί ακόμα αλλά προβλέπεται από το καταστατικό του ΟΤΕ.

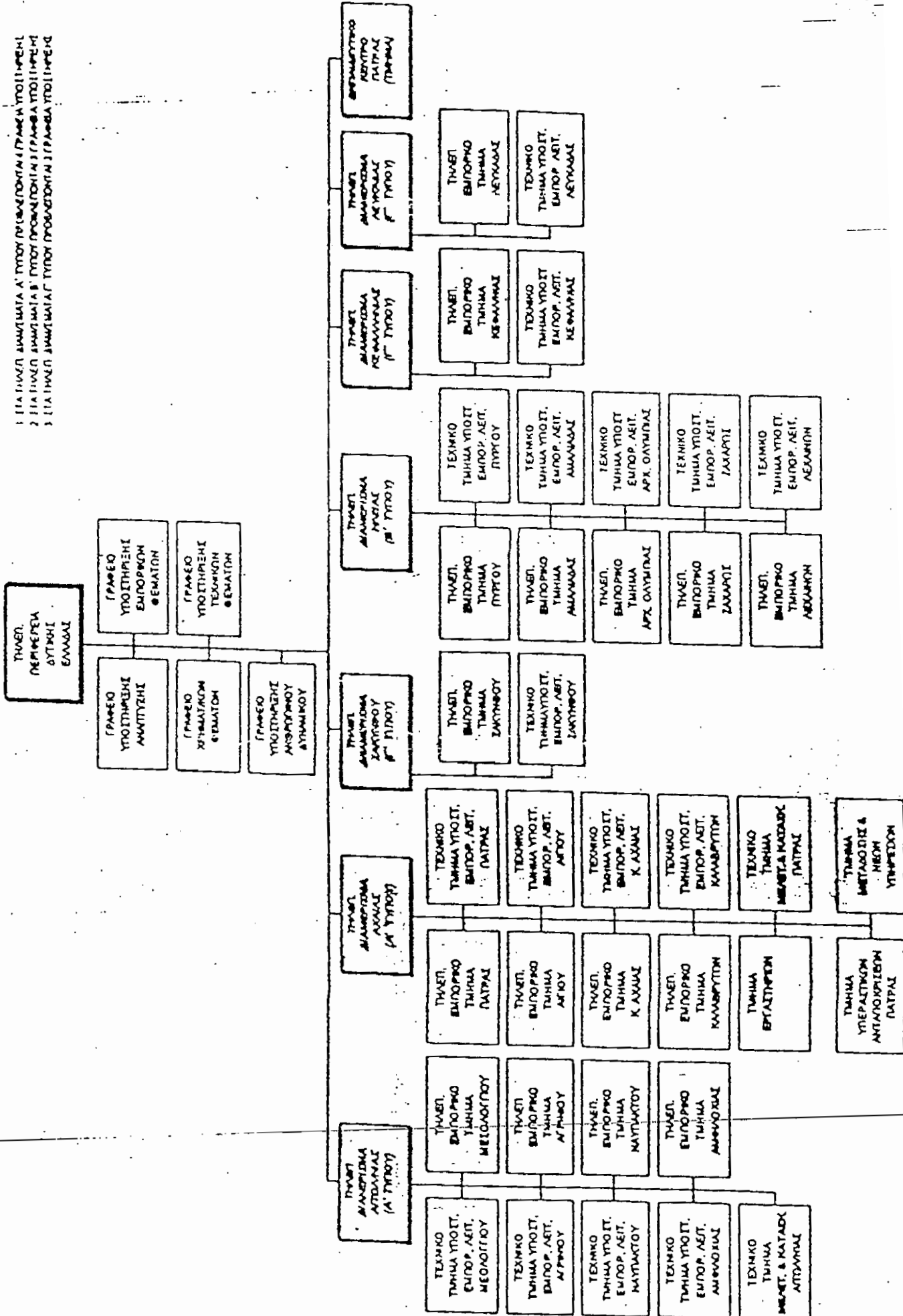
Έχει να κάνει με την κινητή τηλεφωνία μάλλον κατασκευαστική.

6. Κυψελοειδές λειτουργικό σύστημα κινητών τηλεπικοινωνιών ΑΕ .

Ο ΟΤΕ μπαίνει στην κινητή τηλεφωνία.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΤΜΗΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

- 1 ΠΡΑΓΜΑΤΑ Α' ΤΥΠΟΥ (ΣΥΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΣ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΟΠΤΗΡΕΣΗ)
- 2 ΠΡΑΓΜΑΤΑ Β' ΤΥΠΟΥ (ΣΥΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΣ ΓΡΑΦΕΙΑ ΥΠΟΠΤΗΡΕΣΗ)
- 3 ΠΡΑΓΜΑΤΑ Γ' ΤΥΠΟΥ (ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΠΤΗΡΕΣΗ)

3.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΤΕ

Ο ΟΤΕ ΑΕ παρέχει ένα σύνολο υπηρεσιών στους καταναλωτές .
Ας δούμε όμως μια μια τις υπηρεσίες του ΟΤΕ.

- Audiotex: Οι υπηρεσίες τηλεχοπληροφόρησης διεθνώς γνωστές ως Audiotex είναι το τέταρτο μέσο μαζικής ενημέρωσης στον κόσμο μετά τον τύπο, την τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

Το Audiotex δίνει την δυνατότητα επικοινωνίας μέσω του δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου 7 ημέρες την εβδομάδα ,24 ώρες την ημέρα με τράπεζες πληροφοριών έτσι ώστε το κοινό να παίρνει πληροφορίες μαγνητοφωνημένες κυρίως ή ζωντανές.

Τα τέλη του Audiotex είναι υψηλότερα από τα τέλη μιας συνηθισμένης τηλεφωνικής κλήσης, είναι κοινά για όλους τους πελάτες και δεν καθορίζονται από τις αποστάσεις. Ο ΟΤΕ παίρνει το 30% και το υπόλοιπο οι εταιρείες.

- CD-ROM ΟΤΕ: Ο τηλεφωνικός κατάλογος σε δισκέτα Η/Υ.

Περιέχει 5 εκατομμύρια αριθμούς τηλεφώνου, 22 χιλιάδες αριθμούς CTELEX, 20 Χιλιάδες αριθμούς FAX.

- Διεθνή Δίκτυα: Ο ΟΤΕ από το 1992 συνεργάζεται με το διεθνές δίκτυο δεδομένων INFONET ως αποκλειστικός αντιπρόσωπος των υπηρεσιών του στην Ελλάδα . Το δίκτυο infonet είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο υπηρεσιών για επικοινωνία δεδομένων. Βρίσκεται σε σύνδεση με τα εθνικά δίκτυα δεδομένων πολλών χρηστών καθώς και με άλλα ιδιωτικά δίκτυα.

- Εκκαθάριση λογ/σμών ραδιοεπικοινωνιών: Ενδιαφέρει μόνο τους ιδιοκτήτες σκαφών .

- Εκπαιδευτικό κέντρο ΟΤΕ: Ο ΟΤΕ έχει δικό του εκπαιδευτικό κέντρο όπου εκεί εκπαιδεύονται οι νέοι υπάλληλοι του (3-6 μήνες). Επίσης γίνεται επιμόρφωση υπαλλήλων με σεμινάρια. Εκεί επίσης γίνονται ομιλίες, συνέδρια, ημερίδες κ.λ.π.)

- E.R.M.E.S.: Το "ευρωσύστημα" τηλεειδοποίησης ERMES είναι ένα νέο δίκτυο ασύρματης επικοινωνίας που παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να λαμβάνουν σύντομα μηνύματα με μορφή ηχοσημάτων, αριθμών, συνδυασμό αριθμών και λέξεων στην οθόνη του μικρού εύχρηστου δέκτη τους. Η μετάβαση των μηνυμάτων θα γίνεται μέσω τηλεφώνου, ειδικού τερματικού ή ακόμη μέσω γραφείου ΟΤΕ που θα έχει την κατάλληλη υποδομή.

- Euteltracs: Το σύστημα αυτό προσφέρει ψηφιακή επικοινωνία με τα φορητά κάθε εταιρείας – συνδρομητή όπου κι αν κινούνται στην Ευρώπη, εντοπισμό των φορητών και την ακριβή θέση τους στο οδικό δίκτυο των περιοχών αυτών.

Η Euteltracs επικοινωνία αφορά σε ανταλλαγή μηνυμάτων και όχι μετάδοση φωνής.

- Faxwitching: Είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα αυτόματης διαχείρισης εγγράφων Fax (λήψη, αποθήκευση, αποστολή), που εξυπηρετεί σε 24ωρη βάση. Ενδιαφέρει κυρίως κατόχους Fax που διακινούν μεγάλο αριθμό εγγράφων ή θέλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα να ενημερώνουν τους πελάτες για τους συνεργάτες τους.

- Hellascom: Είναι ένα νέο, ανεξάρτητο, εθνικό δίκτυο μεταβίβασης δεδομένων και αποτελεί ιδανική λύση για τους πελάτες που ζητούν μεγάλο όγκο πληροφοριών και υψηλή ποιότητα μετάδοσης με ευελιξία αξιοπιστία, ασφάλεια και οικονομία.

- Hellasdirect: το Hellasdirect είναι ο πιο εύκολος και ο πιο πρακτικός τρόπος, όταν βρίσκεστε στο εξωτερικό να καλέσετε ένα πρόσωπο στην Ελλάδα.

Το σημαντικότερο είναι ότι η συνδιάλεξη θα χρεωθεί στο τηλέφωνο που θα καλέσετε.

- Hellaspac: Είναι το νέο Δημόσιο δίκτυο του ΟΤΕ που έχει επεξεργαστεί για επικοινωνίες δεδομένων μεταξύ συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών στο μέλλον. Παρέχει στους χρήστες του Hellaspac την δυνατότητα επικοινωνίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό μέσω των διεθνών του διασυνδέσεων.

- Hellastel: Είναι η εμπορική ονομασία στη χώρα μας του συστήματος τηλεοικονογραφίας (videotex). Μας παρέχει την δυνατότητα από την τηλεφωνική σύνδεση ,με κατάλληλο τερματικό να έχουμε άμεση πρόσβαση σε βάσεις πληροφοριών Videotexστην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι πληροφορίες απεικονίζονται στην οθόνη του Η/Υ με μορφή κειμένων και γραφικών σχημάτων.

- INTERNET: Το Internet είναι ένα πλανητικό "χωρίς όρια" δίκτυο δεδομένων βασισμένο στο πρωτόκολλο επικοινωνίας TCP/IP που διασυνδέει τις πηγές της παγκόσμιας πληροφόρησης και τις παρέχει σε εκατομμύρια χρήστες σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης.

Ο ΟΤΕ διευρύνει συνεχώς το φάσμα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών του και έτσι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των χρηστών του.

- ISDN: Το ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών (integrated services Digital Network-ISDN) παρέχει δυνατότητα μεταβίβασης φωνής, εικόνας, κειμένου, δεδομένων για τον χρήστη.

Ο συνδρομητής μπορεί πλέον μέσω μιας μόνο σύνδεσης της διασύρματης τηλεφωνικής γραμμής του να πραγματοποιεί κλήσεις.

Από τις ποιο εντυπωσιακές εφαρμογές του ISDN στο χώρο του γραφείου και ευρύτερα είναι το εικονοτηλέφωνο, με κίνηση και χρώμα, το Fax αποστολής σελίδας σε 3 έως 5 δευτερόλεπτα κ.α.

Από τις εφαρμογές του δεν εξαιρούνται και οι οικιακές που είναι η εποπτεία του σπιτιού και ο έλεγχος των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του από μακριά.

- Καρτοτηλέφωνα ιδιωτών: Τα καρτοτηλέφωνα ιδιωτών λειτουργούν απλά όπως τα καρτοτηλέφωνα εξωτερικού χώρου, έχουν ίδιες δυνατότητες με αυτά είναι όμως ποιο μικρά γιατί είναι ειδικά κατασκευασμένα να λειτουργούν σε εποπτευόμενους εσωτερικούς χώρους. Είναι η ποιο σύγχρονη μορφή τηλεπικοινωνιακού δικτύου σε ολόκληρο τον κόσμο.

- Κινητές δορυφορικές επικοινωνίες
INMARSAT:Ο Διεθνής Οργανισμός Κινητών Δορυφόρων (INTERNATIONAL MOBILE Satellite Organization) αντιπροσωπεύεται στην

Ελλάδα από τον ΟΤΕ. Είναι ένα παγκόσμιο σύστημα δορυφόρων. Μέσω του INMARSAT πλοία και αεροπλάνα μπορούν να έχουν την ίδια ή ακόμα και καλύτερη τηλεπικοινωνιακή εξυπηρέτηση απ'ότι στην ξηρά.

- Μεταφερόμενος δορυφορικός σταθμός τηλεοπτικών μεταδόσεων:

- Miniphone: Το miniphone είναι μια νέα υπηρεσία κινητής τηλεφωνίας. Αυτή η υπηρεσία παρέχεται μόνο στη Ρόδο. Οι συσκευές μοιάζουν με τα γνωστά κινητά τηλέφωνα, είναι όμως ελαφρύτερες μόλις 180 γρ. και είναι μικρότερες, όσο ένα συνηθισμένο ανδρικό πορτοφόλι.

- Μισθωμένα κυκλώματα: Είναι κυκλώματα τα οποία ο ΟΤΕ έχει παραχωρήσει με ενοικίαση σε μεγάλες εταιρείες.

- ΟΤΕ FAX: Είναι η υπηρεσία που διαθέτει Fax τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει ο καθ' ένας από εμάς.

Ο ΟΤΕ έχει γραφεία ΟΤΕFAX τα οποία θα αναλαμβάνουν να στέλνουν τα Fax στο εσωτερικό, στο εξωτερικό και σε πλοία.

- Παράκτιες ραδιοεπικοινωνίες autolink: Μέσω αυτής της υπηρεσίας παρέχεται η δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ πλοίων και ξηράς. Το ψηφιακής τεχνολογίας Σύστημα Αυτόματης Επιλογής Autolink παρέχει υψηλής ποιότητας και ασφαλή επικοινωνία φωνής, data και fax χωρίς την παρέμβαση τηλεφωνήτριας στα πλοία που κινούνται στις Ελληνικές θάλασσες.

- Πληροφορίες ηλεκτρονικού καταλόγου (DAS):

Η υπηρεσία αυτή είναι η βελτίωση της Υπηρεσίας Πληροφοριών Τηλεφωνικού Καταλόγου και παρέχεται σήμερα από τα τηλεφωνά 131 και 132. Το σύστημα DAS παρέχει ακόμη τη δυνατότητα στους χρήστες του Hellastel που είναι εφοδιασμένοι με τερματικά Videotex ή αντίστοιχα PC να επικοινωνούν απευθείας με τα αρχεία του τηλεφωνικού καταλόγου και να αντλούν, χωρίς την μεσολάβηση της τηλεφωνήτριας, τις πληροφορίες που χρειάζονται.

- Πρόσθετες εγκαταστάσεις: Η υπηρεσία αυτή παρέχεται σε όλους όσους θέλουν να έχουν παραπάνω από μια τηλεφωνικές γραμμές.

• Σύστημα χειρισμού μηνυμάτων "Ermis" :Το Ermis είναι το σύστημα ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου. Για να γίνει κατανοητή η λειτουργία του συστήματος χρειάζεται να το συγκρίνουμε με το κλασσικό ταχυδρομείο από τη στιγμή που αρχίζουμε το γράψιμο της επιστολής. Στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο δεν χρειαζόμαστε ούτε μολύβια, ούτε σβηστήρα . Συντάσσουμε το κείμενο στον Υπολογιστή μας .

Στη συνέχεια το τελειώνουμε μέσω ενός ειδικού προγ/τος του Η/Υ μας που ονομάζεται Πράκτορας Χρήστη U.A.Στη συνέχεια στέλνουμε την επιστολή μας στον παραλήπτη μέσω μιας μονάδας, τον "Πράκτορα ,Μεταφοράς Μηνύματος" MTA(MessageTransfer Agent)

TELEX ΣΥΣΚΕΥΕΣ: Ο ΟΤΕ παρέχει συσκευές TELEX στους καταναλωτές είτε με ενοικίαση είτε με πώληση.

Τετραψήφιοι αριθμοί κλήσης:Ο ΟΤΕ παρέχει συσκευές τις δυνατότητες στις επιχ/σεις να έχουν τετραψήφιους αριθμούς κλήσης.

Τηλεγραφία: Είναι η ποιο παραδοσιακή μορφή μη φωνητικής επικοινωνίας σε διεθνές επίπεδο ,παλιότερη και από την τηλεφωνία . Αφορά σε μεταβίβαση μηνύματος σε έγγραφο τυποποιημένου σχήματος και χαρακτήρων, με τη χρήση ,σήμερα, ηλεκτρονικών μέσων.

Τηλεδιάσκεψη:Με την τηλεδιάσκεψη μπορούμε να έχουμε ζωντανή και άμεση οπτική και φωνητική επικοινωνία με άλλες ομάδες (επιχ/τίες, προμηθευτές, πελάτες, συνεργάτες,συμβούλους κ.α.) που βρίσκονται σε όλα τα μέρη του κόσμου ,μέσω του δημοσίου, στουντιου του ΟΤΕ στην Αθήνα και του στουντιου τηλεδιάσκεψης που βρίσκεται στο τηλεπικοινωνιακό πάρκο του ΟΤΕ.

Τηλεειδοποίηση: Η τηλεειδοποίηση είναι η ασύρματη επικοινωνία για κάθε τσέπη .Σημείο επαφής είναι ένας μικρός δέκτης με οκτώ αριθμούς. Έτσι αμέσως ξέρουμε ποιος μας καλεί και επικοινωνούμε μαζί του από το πλησιέστερο τηλέφωνο .

Τηλεκάρτες:Οι γνωστές σε όλους μας τηλεκάρτες που διατίθενται από τον ΟΤΕ.

Τηλεφωνικά κέντρα: Ένα τηλεφωνικό κέντρο είναι απαραίτητο σε κάθε επιχ/ση. Ο ΟΤΕ παρέχει αυτή τη δυνατότητα στις επιχ/σεις. Ο ειδικός Τηλεπικοινωνιακός Σύμβουλος του ΟΤΕ μετά από μελέτη της επιχ/σης προτείνει την ιδανική λύση για την εγκατάσταση του τηλεφωνικού κέντρου.Επιπλέον αναλαμβάνει την συντήρηση και τον έλγχότου.

Τηλεφωνικές συσκευές: Ο ΟΤΕ παρέχει στους χρήστες τηλεφωνικές συσκευές.

Τηλεφωνικοί κατάλογοι:Από τις σημαντικότερες δραστηριότητες του ΟΤΕ και έκδοση των τηλεφωνικών καταλόγων, ονομαστικών και επαγγελματικών. Εκδίδονται συνολικά 22 τόμοι ονομαστικοί καταλογοι Πελατών Τηλεφώνου, TELEX, TELEFAX, Χρυσοί Οδηγοί ,επαγγελματοτουριστικός κατάλογος, "Γαλάζιες σελίδες" ,οι οποίοι υποστηρίζουν ευρύτερα το τηλεπικοινωνιακό έργο του Οργανισμού.

VSAT: Τα VSAT είναι τερματικά που χρησιμοποιούνται πολύ αποτελεσματικά σε περιπτώσεις μη επαρκούς τηλεπικοινωνιακής υποδομής και για τις ανάγκες επικοινωνίας απομακρυσμένων εγκαταστάσεων. Εξυπηρετούν μετάδοση δεδομένων και μετάδοση φωνής.

Ο ΟΤΕ αναλαμβάνει την επιχ/κη εκμετάλλευση και ευθύνη για τους δορυφορικούς σταθμούς που εγκαθίστανται στους χώρους πελατών του,οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν δορυφορικά και αυτοτελώς με άλλες επιχ/σεις του εξωτερικού.

Υπηρεσία Μεγάλων Πελατών: Όταν λέμε μεγάλους πελάτες δεν εννοούμε πελάτες που αποφέρουν πολλά κέρδη όπως π.χ. περίπτερα, αλλά επιχ/σεις που έχουν οικονομική οντότητα όπως μεγάλες εταιρείες, ξενοδοχειακές μονάδεςκ.α.

Ο ΟΤΕ παρέχει σε αυτούς τους πελάτες τις υπηρεσίες του, τις οποίες ανακοινώνει στις επιχ/σεις μέσω των ειδικών της Διεύθυνσης Διαχείρισης-ειδικών πελατών οι οποίοι πηγαίνουν στις επιχ/σεις και δίνουν την προσφορά τους.

Ψηφιακά Κέντρα ΟΤΕ: Τα κέντρα αυτά αφορούν όσους είναι συνδεδεμένοι με τα ψηφιακά κέντρα. Τα ψηφιακά κέντρα παρέχουν διευκολύνσεις σε

αυτούς που έχουν ψηφιακές συσκευές όπως π.χ. (αφύπνιση, τριμερής επικοινωνία, εντοπισμός κακόβουλων κλήσεων κ.α.)

Παρακάτω ακολουθεί ένας πίνακας με όλες τις υπηρεσίες του ΟΤΕ και τους χρήστες στους οποίους απευθύνονται.

ΣΥΝΟΨΗ ΣΑΦΥΣΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ - ΠΡΟΪΟΝ	ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΧΡΗΤΕΣ	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΠΛΟΙΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΡΙΑ, ΕΡΕΥΝΗΤ. & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΤΕΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & Μ.Μ.Ε.	ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΤΟΜΕΙΣ Ε.Κ.Σ.	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΑΥΔΙΟΤΕΧ
CD-ROM ΟΤΕ
ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΚΤΥΑ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (GR 01) ¹
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΤΕ
Ε.Ρ.Μ.Ε.Σ.
TELTRACS
FAX SWITCHING
HELLASCOM
HELLAS DIRECT
HELLASPAC
HELLASTEL
INTERNET
ISDN
ΚΑΡΤΟΤΗΛΕΦΩΝΑ ΙΔΙΩΤΩΝ
ΚΙΝΗΤΕΣ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ INMARSAT
ΜΕΤΑΦΟΡΟΜΕΝΟΣ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΔΟΣΕΩΝ
MINIPHONE ²
ΜΙΣΘΩΜΕΝΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ
ΟΤΕ FAX
ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΤΕΣ ΑΥΤΟΛΙΝΚ
ΠΡΟΦΟΡΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (D.A.S.)
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ "ERMIS"
TELEX ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΤΕΤΡΑΨΗΦΙΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΚΛΗΣΗΣ
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑ
ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΥΗ
ΤΗΛΕΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΛΕΚΑΡΤΕΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
VSAT
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ
ΨΗΦΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ⁴

1. Ενδιαφέρει ιδιοκτήτες σκαφών οποιασδήποτε κατηγορίας και μεγέθους.
2. Προς το παρόν η υπηρεσία αυτή παρέχεται μόνο στη Ρόδο.
3. Ενδιαφέρει και ως διαφημιστικό μέσο.
4. Αφορά όσους είναι συνδεδεμένοι σε ψηφιακά Κέντρα.

3.4 Νομικές σχέσεις

A) Εταιρείες κινητής τηλεφωνίας

- Όταν υπάρξει επικοινωνία από σταθερό τηλέφωνο σε κινητό τηλέφωνο τότε ο ΟΤΕ παίρνει από αυτήν την επικοινωνία και στο τέλος του έτους ο ΟΤΕ καταβάλλει ένα ποσοστό στην αντίστοιχη εταιρεία κινητής τηλεφωνίας (αφού υπολογιστούν οι μονάδες).

- Όταν υπάρξει επικοινωνία από κινητό τηλέφωνο σε σταθερό τότε τα έσοδα πηγαίνουν στην εταιρία κιν. Τηλεφωνίας (Panafon ή TELESTET) και στο τέλος του έτους ο ΟΤΕ παίρνει το ποσοστό από τα έσοδα (αφού υπολογιστούν οι μονάδες)

- Όταν η επικοινωνία γίνεται από κινητό σε κινητό τότε ο ΟΤΕ δεν έχει έσοδα εφ' όσον δεν χρησιμοποιούνται γραμμές του ΟΤΕ.

- ΟΤΑΝ ο ΟΤΕ μπει στην κινητή τηλεφωνία δεν θα αλλάξουν οι συμβάσεις μεταξύ των εταιρειών κ. τηλεφωνίας και ΟΤΕ απλά οι τιμές θα γίνουν πιο ανταγωνιστικές.

B) Χώρες εξωτερικού

- Στις διεθνείς επικοινωνίες συμμετέχει ο ΟΤΕ ανεξάρτητα αν το τηλέφωνο είναι σταθερό ή κινητό. Αυτό γίνεται αυτόματα εφ' όσον ο καταναλωτής καλέσει το "00" γίνεται αυτόματα συνδρομητής του ΟΤΕ. Στο τέλος τους έτους συμψηφίζονται όλες οι μονάδες των διεθνών συνδιαλέξεων από και προς μια χώρα. Μετά το συμψηφισμό γίνεται ο διακανονισμός και ο ΟΤΕ θα δώσει σε συνάλλαγμα τη διαφορά ή η ξένη εταιρεία θα δώσει στον ΟΤΕ τη διαφορά που θα προκύψει από τον διακανονισμό (σε συνάλλαγμα). Όλες οι κινητές εταιρείες προβλέπεται ότι θα βάλουν ένα δορυφόρο και έτσι ο ΟΤΕ δεν θα έχει έσοδα από τις διεθνείς συνδιαλέξεις όταν αυτές γίνονται μέσω των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας.

3.5. Marketing ΟΤΕ

Το Marketing ασκείται από τα γραφεία του ΟΤΕ. Αυτά είναι ο "Πυρήνας Προώθησης Πωλήσεων προϊόντων" και υπηρεσιών που υπάρχει σε κάθε νομό και τα Συνδρομητικά κέντρα που υπάρχουν σε κάθε υποκατάστημα.

Ο ΟΤΕ προωθεί τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του μέσω της διαφήμισης.

Προϊόντα:

- α) Διαφημίζει σε περιοδικά έντυπα ,αφίσες κ.λ.π τα προϊόντα .
- β) Δίνει έγγραφες προσφορές προκειμένου να πουλήσει συσκευές σε πελάτες
- γ) Συμμετέχει σε εκθέσεις μέσω περιπτέρων όπου παρουσιάζει τις συσκευές
- δ) Ημερίδα ΟΤΕ: Ο ΟΤΕ παρουσιάζει στους μεγάλους πελάτες του τις νέες συσκευές σε ειδικές ημερίδες που διοργανώνει γι' αυτούς.

Υπηρεσίες :

Ο ΟΤΕ διαφημίζει τις υπηρεσίες του μέσω των διευκολύνσεων που παρέχει στους καταναλωτές.

α) π.χ. Όταν ένας συνδρομητής καλέσει το 131 θα χρεωθεί 1 μονάδα (καθαρή αξία 1 μονάδας 11,5 Δρ.). Του ΟΤΕ αυτό το τηλεφώνημα του στοιχίζει 200 δρχ. Στην προκειμένη περίπτωση ο ΟΤΕ φαίνεται να χάνει . Ομως στην πραγματικότητα κερδίζει αφού και θα προωθήσει την υπηρεσία αυτή και ο καταναλωτής θα κάνει δεύτερο τηλεφώνημα.

β) Ο ΟΤΕ κάνει κοινωνικό λειτούργημα π.χ. Εγκαθιστά σε απομονωμένα χωριά τηλέφωνα. Σε αυτή την περίπτωση ο ΟΤΕ δεν έχει έσοδα. Το ίδιο συμβαίνει και με τα τηλεφωνήματα των δημοσίων υπηρεσιών και των βουλευτών. Ένα μέρος των εξόδων αυτών τα πληρώνει το κράτος. Ο ΟΤΕ τώρα αρχίζει να να τμηματοποιεί την αγορά του προκειμένου να γίνει προώθηση μια νέας υπηρεσίας, δεν γίνεται έρευνα αγοράς. Εμπειρικά η υπηρεσία γνωρίζει τι ζητάει ο κόσμος και τι ανάγκες υπάρχουν στην αγορά. Η τιμολογιακή πολιτική του ΟΤΕ εξαρτάται από την εκάστοτε κυβέρνηση. Τώρα τελευταία ο ΟΤΕ έχει περισσότερη ευελιξία στην διαμόρφωση της

τιμολογιακής πολιτικής η οποία εξαρτάται από το κόστος και τον κύκλο ζωής του προϊόντος. Ο ΟΤΕ έχει δικό του δίκτυο διανομής που αυτό είναι τα γραφεία που έχει σε όλη τη χώρα.

3.6. Κριτική του συστήματος διοίκησης του ΟΤΕ

Είναι γεγονός ότι στο μέχρι σήμερα εφαρμοζόμενο σύστημα διοίκησης του ΟΤΕ και στόχοι υπάρχουν και προγράμματα καταρτιζόνται. Το όλο σύστημα όμως παρουσιάζει τις παρακάτω αδυναμίες και ελλείψεις:

(1) Οι στόχοι και τα προγράμματα δεν αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων του ΟΤΕ και των Μονάδων του, αλλά μόνο σε ορισμένες από αυτές.

(2) Δεν υπάρχει σε όλα τα επίπεδα διοίκησης θεσμοθετημένη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου του αποτελέσματος.

(3) Η διοίκηση των Μονάδων του Οργανισμού συγκεντρώνεται κυρίως στον έλεγχο της εφαρμογής λεπτομερειακών και δύσκαμπτων Κανονισμών και Εγκυκλίων. Με τον τρόπο αυτό περιορίζονται τα περιθώρια πρωτοβουλιών και αξιοποίησης των ιδιαίτερων ικανοτήτων του προσωπικού. Έτσι, ένα σημαντικό ποσοστό της προσφερόμενης εργασίας δεν συμβάλλει στη βελτίωση των αποτελεσμάτων του Οργανισμού, αλλά δαπανάται στη συντήρηση και τον έλεγχο γραφειοκρατικών διαδικασιών.

(4) Δεν εξασφαλίζεται η αναγκαία συνέχεια της διοίκησης, γεγονός που οφείλεται σε συχνές αλλαγές ηγεσίας με κριτήρια όχι επιχειρησιακά αλλά κομματικά ή προσωπικά.

Οι παραπάνω αδυναμίες και ελλείψεις καθιστούν αναγκαία τη θεσμοθέτηση ενός συστήματος διοίκησης του ΟΤΕ με βάση τους αντικειμενικούς στόχους. Κύριες αρχές του συστήματος αυτού πρέπει να είναι:

α. Ο σαφής προσδιορισμός των στόχων της Επιχείρησης, η εξατομίκευση τους στα διάφορα επίπεδα διοίκησης και ο αυστηρός προσανατολισμός της συνολικής προσπάθειας στην επίτευξη του συγκεκριμένου αποτελέσματος.

β. Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των υπηρεσιακών λειτουργιών.

3.7 Αναδιοργάνωση και εξυγίανση του ΟΤΕ

Η απουσία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΟΤΕ, η πολυμέρεια και πολλές φορές η αντιφατικότητα των φορέων που εμπλέκονταν στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, καθώς κι ο έντονος κρατικός παρεμβατισμός σε όλες τις δραστηριότητές του (συχνά για λόγους που δεν σχετίζονταν άμεσα με τις τηλεπικοινωνίες) είχαν ως αποτέλεσμα τη σημερινή καθυστέρηση του τομέα των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα. Η αναγκαιότητα διαμόρφωσης ενός νέου θεσμικού πλαισίου, με βασική αρχή την διοικητική κι οικονομική αποδέσμευση του ΟΤΕ από το κράτος ,συνδέεται άμεσα με την ανάγκη ριζικής αναδιοργάνωσης και γενικότερης εξυγίανσης του Οργανισμού.

Η αναδιοργάνωση ,ο εκσυγχρονισμός και εξυγίανση του ΟΤΕ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχημένη ανταπόκριση του Οργανισμού στις ραγδαίες εξελίξεις, που παρατηρούνται στον χώρο των τηλεπικοινωνιών και στις επιτακτικές ανάγκες εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των ελληνικών τηλεπικοινωνιών.

Η επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού του Οργανισμού πρέπει να αποδεσμευτεί από τις κάθε είδους παρεμβάσεις και την εξυπηρέτηση στόχων που δεν συνδέονται με τη σωστή ανάπτυξη του ΟΤΕ. Τα κριτήρια πρόσληψης του προσωπικού ,η ευελιξία των εργασιακών σχέσεων (π.χ. στη μεταθετότητα του προσωπικού), καθώς και η θεσμοθέτηση της σύνδεσης παραγωγικότητας κι αμοιβής.

Αναγκαία είναι επίσης η πλήρης εσωτερική αναδιοργάνωση του ΟΤΕ κατά τρόπο που θα καθιστά τον Οργανισμό περισσότερο αποτελεσματικό κύρια σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση των πελατών του και την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αγοράς. Το οργανωτικό πρόβλημα του ΟΤΕ θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με σοβαρότητα και να παύσει να αποτελεί αντικείμενο αυτοσχεδιασμού και εξυπηρέτησης συντεχνιακών συμφερόντων.

Παράλληλα ,η ανάπτυξη του ΟΤΕ και η καλύτερη αντιμετώπιση του ανταγωνισμού προϋποθέτει τη δημιουργία θυγατρικών εταιρειών και τη συνεργασία του ΟΤΕ με την ιδιωτική πρωτοβουλία στο χώρο των νέων υπηρεσιών. Το παράδειγμα αυτό ακολουθούν τα περισσότερα Κ-Μ της ΕΕ.

3.8 Το πρόβλημα του ΟΤΕ

Ο ΟΤΕ σε ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Όπως είναι γνωστό, ο ΟΤΕ λειτούργησε μέχρι σήμερα ως κρατικό μονοπώλιο, γεγονός που του επέτρεπε αφενός να συγκαλύπτει τις αδυναμίες του και αφετέρου να προβάλλει το θετικό έργο που επιτελούσε.

Ήδη όμως οι συνθήκες έχουν αλλάξει ριζικά. Το καθεστώς του μονοπωλίου έχει καταργηθεί και η παροχή των ΤΥ θα γίνεται στο μέλλον υπό συνθήκες ανταγωνισμού. Έτσι ,ο ΟΤΕ καλείται να προσαρμοσθεί στη νέα κατάσταση.

Συγκεκριμένα, ο Ν. 2075/92 αναγνωρίζει στον ΟΤΕ τη μονοπωλιακή εκμετάλλευση της δικτυακής υποδομής και της φωνητικής τηλεφωνίας, ενώ απελευθερώνει όλες τις άλλες ΤΥ. Εξάλλου ,σύμφωνα με την τελευταία απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών Επικοινωνιών της ΕΕ(Ιούνιος 1993), η χώρα μας εξαιρείται από την άμεση απελευθέρωση της υπηρεσίας φωνητικής τηλεφωνίας μέχρι 1.1.2003 (μαζί με την Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία), υπό την αίρεση εξέτασης των συνθηκών που θα έχουν διαμορφωθεί κάθε χρόνο μετά το 1998.

Επομένως ο ΟΤΕ μπορεί να διατηρήσει το μονοπώλιο στην δικτυακή υποδομή και την φωνητική τηλεφωνία για μια δεκαετία περίπου, ενώ για όλες τις άλλες ΤΥ το πεδίο είναι ήδη ελεύθερο για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και από άλλους φορείς. Και αυτό είναι πιθανό να συμβεί στο άμεσο μέλλον, εφόσον στο μεταξύ ολοκληρωθεί το νέο θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει την άσκηση τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων όπως προβλέπει ο Νόμος (διαδικασία χορήγησης αδειών κ.τ.λ.).

Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι παρά την απελευθέρωση της αγοράς η θέση του ΟΤΕ παραμένει αρκετά ισχυρή. Η διατήρηση του μονοπωλίου

στην υποδομή θα υποχρεώσει τον οποιονδήποτε νέο φορέα, που θα αποφασίσει να προσφέρει κάποια ΤΥ ,να στηριχθεί στο δίκτυο του ΟΤΕ. Εξάλλου ,παρά την ανάπτυξη των νέων ΤΥ, η φωνητική τηλεφωνία, την οποία ο ΟΤΕ θα εκμεταλλεύεται κατ' αποκλειστικότητα, εξακολουθεί να είναι η κύρια πηγή εσόδων τόσο για τον ΟΤΕ όσο και για τους ΤΟ των άλλων χωρών (περίπου 90% των συνολικών εσόδων τους). Οπωσδήποτε όμως, το ανταγωνιστικό περιβάλλον ,στο οποίο θα λειτούργήσει ο ΟΤΕ μελλοντικά, τον υποχρεώνει να αναθεωρήσει άμεσα τόσο την εσωτερική του διάρθρωση και λειτουργία όσο και την εμπορική του πολιτική για να επιβιώσει.

3.9 " Το Μέλλον στον ΟΤΕ"

Μέχρι το 2000 ο ΟΤΕ προβλέπει δαπάνες 1 τρις. Δρχ. για επενδύσεις μη περιλαμβανομένων δαπανών εκσυγχρονισμού της λειτουργίας του. Το επενδυτικό πρόγραμμα της εταιρείας μέχρι το 2000 προβλέπει:

(1) Την ψηφιακοποίησης των κέντρων μεταγωγής σε ποσοστό τουλάχιστον 80% μέχρι το 2000 και 100% μέχρι το 2003.

(2) Την σχεδόν πλήρη ψηφιακοποίηση του υπεραστικού ζευτικού δικτύου μετάδοσης (98%) μέχρι το 2000.

(3) Την αντικατάσταση μεγάλου αριθμού κυκλωμάτων αστικού δικτύου παλαιών συμμετρικών καλωδίων με σύγχρονες λύσεις (ψηφιακά συστήματα καλώδια οπτικών ινών κ.λ.π.)

(4) Την εγκατάσταση Δικτύου Κινητής Τηλεφωνία Ξηράς.Οι επενδυτικοί στόχοι της εταιρείας συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη του δικτύου υποδομής και προβλέπεται να ολοκληρωθούν μέχρι το 2000.

Συγκεκριμένα προγραμματίζονται επενδύσεις που στοχεύουν μεταξύ άλλων σε:

(α) Αύξηση χωρητικότητας του δικτύου

(β) Ψηφιακοποίηση τουλάχιστον 80% των παροχών των κέντρων έως το 2000 και 100% του υπεραστικού και ζευτικού δικτύου.

(γ) Βελτίωση τόσο του συνδρομητικού όσο και του πληροφοριοδοτικού δικτύου.

(δ) Εισαγωγή ολοκληρωμένων δικτύων ISDN και ATM,καλωδιακής τηλεόρασης και έξυπνων δικτύων για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

(ε) Ανάπτυξη δορυφορικού συστήματος τύπου VSAT.

(στ) Ανάπτυξη κινητής τηλεφωνίας.

(ζ) Ανάπτυξη υποδομής για διεθνές επικοινωνίες.

Η ανάπτυξη και βελτίωση της δικτυακής υποδομής συνδέεται άμεσα με την επίτευξη των ακόλουθων ποιοτικών στόχων.

A) Ο χρόνος αρχικής σύνδεσης να είναι 3 εργάσιμες μέρες το 2000 .

B) Το ποσοστό αδικεπαιρίτων κλήσεων μέσω του δημοσίου δικτύου να μειωθεί σε λιγότερο από 1% μέχρι το 2000..

Γ) Επίτευξη μέσου χρόνου απάντησης τηλεφωνήτριας κάτω από 10''.

Δ) Το ποσοστό βλαβών του δικτύου να είναι 20 ανά 100 συνδέσεις κατ' έτος και το ποσοστό αποκατάστασης μέχρι την επόμενη εργάσιμη μέρα σε 90% το 2000.

Ο ΟΤΕ μέσω αυτών των επενδύσεων και μέσω των αλλαγών που σκοπεύει να κάνει στην πολιτική marketing προώθησης κ.λ.π. μεταβάλλεται σε εμπορικό οργανισμό όπου πολλοί από τους εργαζόμενους θα έχουν την δυνατότητα να λειτουργήσουν ως πωλητές των υπηρεσιών που παρέχει ο οργανισμός. Ο ΟΤΕ επίσης σκοπεύει να αποκεντρώσει τη δουλειά του. Έτσι αναδιοργάνωσε όλες τις περιφερειακές υπηρεσίες και αυτή τη στιγμή βρίσκονται στην φάση αναδιοργάνωσης των κεντρικών υπηρεσιών. Ο ΟΤΕ έχει χωριστεί σε 13 περιφέρειες και 60 διαμερίσματα , έχουν θέσει στόχους ανάλογα με τις ανάγκες κάθε γεωγραφικού διαμερίσματος.

Οι εργαζόμενοι θα παίρνουν το βασικό τους μισθό και παράλληλα θα τους δοθούν κίνητρα ανάλογα με τις δυνατότητες τους να αυξήσουν τα εισοδήματά τους. Σήμερα στον οργανισμό απασχολούνται περίπου 23500 εργαζόμενοι ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου βάσει του οποίου απέρχονται κάθε χρόνο περίπου 1500 εργαζόμενοι.

Οι επενδύσεις του ΟΤΕ σε τηλεπικοινωνιακή υποδομή αναμένεται ότι θα φθάσουν σωρευτικά μέχρι το 2000 τα 950 δις δρχ. περίπου ενώ οι συνολικές επενδύσεις αναμένεται ότι θα ξεπεράσουν το 1,1 τρις δρχ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι προγραμματιζόμενες επενδύσεις πέραν από τη σημασία που έχουν για την εταιρεία και την κερδοφορία της, εν όψει του μελλοντικού ανταγωνισμού είναι σημαντικότερες και για την ελληνική οικονομία.

Οι επενδύσεις αυτές κρίνονται αναγκαίες να γίνουν καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιμένει να απελευθερωθεί η τηλεπικοινωνιακή αγορά της Ελλάδας την 1/1/2000 αντί της 1/1/2003 που ζητάει ο ΟΤΕ.

3.10 Panafon

3.10.1 Ιστορικό εταιρείας.

Περίπου τριάντισι χρόνια πέρασαν από τη στιγμή που ξεκίνησε τη λειτουργία του το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας Panafon. Η Panafon ιδρύεται στις 12/3/1992 ενώ η επίσημη έναρξη λειτουργίας είναι στις 1/7/1993.

Αυτή τη στιγμή η Panafon παρέχει υπηρεσίες του δικτύου GSM σε όλη την επικράτεια. Το δίκτυο καλύπτει σήμερα το 95% του ελληνικού πληθυσμού και το 85% των περιοχών της ελληνικής επικράτειας. Η Panafon έχει 300000 συνδρομητές. Το 1996 Η Panafon πιστοποιείται για την ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο 150-9001 ενώ από τις 17/5/1996 η Panafon δικτυώνεται στο Internet.

Η Panafon δραστηριοποιείται μόνο στην παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και όχι σε πωλήσεις συσκευών. Τις πωλήσεις συσκευών έχουν αναλάβει οι έξι-εμπορικοί-συνεργάτες-της-εταιρείας-και-οι-dealer-τους.

Μετοχικό κεφάλαιο.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Panafon ανέρχεται στα 25 δις 625 εκ. δρχ.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Panafon είναι καταμεμημένο ως εξής:

- Η Βρετανική Vodafone Europe Holding BV συμμετέχει με 45%.
- Η Γαλλική France Telecom Mobile International, συμμετέχει με 35%.

- Η Ελληνική Intracom συμμετέχει με 10%.
- Η Ελληνική Databank, συμμετέχει με 10%.

Να σημειωθεί ότι πρόσφατα έγινε μεταβίβαση του 10% των μετοχών της Panafon.

Το πακέτο αυτό θα αγορασθεί σε δυο μήνες από την Vodafone και επωλήθη από την εταιρεία Databank της οποίας μέτοχος είναι η Intrasoft και ο Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη.

Προσωπικό

Στην εταιρία απασχολούνται σήμερα 480 άτομα . Η panafon είναι στελεχωμένη αποκλειστικά από Έλληνες managers,επιστήμονες και άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό.

Το 70% -80% του διοικητικού προσωπικού είναι πτυχιούχοι ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, χειριστές ηλεκτρονικών υπολογιστών και απαραίτητα γνωρίζουν μια ξένη γλώσσα.

3.10.2. Πορεία της Panafon

Η Panafon σήμερα έχει 300000 συνδρομητές . Οι συνδρομητές της αυξήθηκαν με ποσοστό πάνω από 100% σε σχέση με το 1995.

Αντίστοιχη εξέλιξη παρουσίασαν και τα οικονομικά μεγέθη της εταιρείας με αποτέλεσμα η Panafon να περάσει σε τροχιά κερδοφορίας το 1996. Να σημειωθεί ότι η εταιρεία στη διάρκεια του 1997 θα πραγματοποιήσει επενδύσεις οι οποίες θα φτάσουν τα 30 δις. Δρχ. Ο τζίρος της εταιρείας το 1996 ανήλθε στα 75 δις δρχ. ενώ το 1997 αναμένεται ότι θα ξεπεράσει τα 100 δις δρχ.

Στο διάστημα των τριάντη περίπου χρόνων λειτουργίας του δικτύου κινητής τηλεφωνίας η Panafon έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις ύψους 100 δις δρχ.

Με αυτές τις επενδύσεις η Ραπαφον φιλοδοξεί να προσφέρει ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Επικοινωνίας με στόχο την απόλυτη και ποιοτική εξυπηρέτηση του συνδρομητή 24 ώρες το 24ωρο ,365 μέρες το χρόνο.

Για να πετύχει τους επιχ/τικούς της στόχους, η Ραπαφον έθεσε σαν στόχο την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΣΔΠ) συμμορφούμενο με το διεθνές πρότυπο ISO-9001.

Η ανάπτυξη του ΣΔΠ της Ραπαφον στηρίχθηκε στους εξής άξονες:

- Στη δέσμευση της διοίκησης να υποστηρίξει την προσπάθεια για ποιότητα ως μέσου βελτίωσης.

- Στην ύπαρξη ενός προγράμματος με σαφείς στόχους που ήθελε την ανάπτυξη του ΣΔΠ να είναι υποθέσεις ολόκληρης της εταιρείας και όχι μόνο της διεύθυνσης ποιότητας.

- Στην ανάπτυξη ΣΔΠ σύμφωνα με τις ανάγκες της εταιρείας και τη σύνδεση του με την υπάρχουσα διοικητική δομή και τους επιχειρηματικούς στόχους της.

- Στην εστίαση του ρόλου της διεύθυνσης ποιότητας στην πρόληψη και τη διόρθωση προβλημάτων και όχι στο ποιοτικό έλεγχο.

Με το σύστημα αυτό, οι συνδρομητές της Ραπαφον διασφαλίζονται ότι θα διατηρείται σταθερή η ποιότητα των υπηρεσιών που η Ραπαφον δεσμεύεται να τους παράσχει.

Ο στόχος αυτός υλοποιήθηκε μετά από σκληρή προσπάθεια και εργασία.

Αξίζει ακόμα να αναφέρουμε ότι η Ραπαφον από τις 30/3/1995 είναι πλήρες μέλος του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προδιαγραφών (ETSI). Το ETSI είναι ο επίσημος οργανισμός ο οποίος έχει την ευθύνη για την δημιουργία και προώθηση ευρωπαϊκών προτύπων στο χώρο των τηλεπικοινωνιών στην Ευρώπη.

Η Ραπαφον ως μέλος του ETSI, έχει δικαίωμα ψήφου, καθώς επίσης πρόσβαση στην άμεση πληροφόρηση και τεχνογνωσία γύρω από τις νέες εξελίξεις στο χώρο των τηλεπικοινωνιών.

3.10.3 Υπηρεσίες της Panafon

Η Panafon ασχολείται όπως με τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη συντήρηση δικτύου κυψελοειδούς κινητής τηλεφωνίας GSM καθώς και την ανάπτυξη παροχή, τιμολόγηση και υποστήριξη των υπηρεσιών μετά την σύνδεση των συνδρομητών με το δίκτυο.

Για να επιτύχει την κάλυψη αυτών των στόχων δημιούργησε μια σειρά από υπηρεσίες τις οποίες θα αναφερθούμε παρακάτω:

- 1. Υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών: Η υπηρεσία αυτή βρίσκεται στη διάθεση του συνδρομητή συνεχώς και των ενημερώνει σχετικά με την κάλυψη του δικτύου, υπηρεσίες της Panafon ,χρεώσεις, βασικές οδηγίες λειτουργίας της συσκευής και την επίλυση των προβλημάτων.
- 2. Υπηρεσία γενικών πληροφοριών: χωρίς καμιά επιβάρυνση οι συνδρομητές μπορούν να πάρουν γενικές πληροφορίες.
- 3. Υπηρεσία " έξυπνου " προσωπικού τηλεφωνητή: ο "έξυπνος" προσωπικός τηλεφωνητής είναι ένα είδος ηλεκτρονικής θυρίδας στην οποία αποθηκεύονται σε 24ωρη βάση τα μηνύματα που αφήνουν στο κινητό τηλέφωνο του κάθε συνδρομητή. Η υπηρεσία αυτή αναλαμβάνει όλη την διαδικασία ώστε να λάβει ο συνδρομητής τα μηνύματα του. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται δωρεάν.
- 4. Υπηρεσία γραμματέως: Με την υπηρεσία αυτή μπορεί ο κάθε συνδρομητής ανά πάσα στιγμή να στείλει μηνύματα σε άλλα κινητά τηλέφωνα που είναι συνδεδεμένα με το δίκτυο της Panafon.
- 5. Υπηρεσία Panafon Connect : καλώντας το 130η Panafon βρίσκει οποιονδήποτε αριθμό σταθερού τηλεφώνου στην Ελλάδα ή κινητού Panafon επιθυμεί ο συνδρομητής, τον καλεί και τον συνδέει με τον συνδρομητή.
- 6. Υπηρεσία τηλεφωνικού καταλόγου: Η Panafon δίνει οποιαδήποτε πληροφορία καταλόγου ΟΤΕ ή τον αριθμό κινητού τηλεφώνου του συνδρομητή της Panafon.

- κινητό Panafon, μια φορητή συσκευή fax ή έναν φορητό υπολογιστή και την κάρτα PCMCIA, μπορούν να στείλουν ή να λάβουν fax ακόμα και ενώ ταξιδεύουν.
- 18. Υπηρεσία αποστολής και λήψης δεδομένων από Η/Υ σε Η/Υ: Μέσω αυτής της υπηρεσίας ο συνδρομητής μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση σε οποιαδήποτε δίκτυο υπολογιστών ή σε βάσεις δεδομένων σε οποιονδήποτε φορέα ενημέρωσης (π.χ. Internet). Προϋπόθεσή είναι να συνδέσουν το κινητό τηλέφωνο με ένα φορητό Η/Υ χρησιμοποιώντας την κάρτα PCMCIA.
 - 19. Υπηρεσία σύντομων γραπτών μηνυμάτων: Μέσω αυτής της υπηρεσίας η Panafon δίνει την δυνατότητα στους συνδρομητές να στέλνουν ή να λαμβάνουν ανα πάσα στιγμή, στην οθόνη του κινητού σύντομα γραπτά μηνύματα, αρκεί η συσκευή να υποστηρίζει την υπηρεσία.
 - 20. Υπηρεσία κλήσης διάσκεψης: Με την υπηρεσία αυτή ο συνδρομητής μπορεί να επικοινωνεί μέσω του κινητού του ταυτόχρονα με 3 ή περισσότερους συνομιλητές.
 - 21. Υπηρεσία Panafon Telerate: Η Panafon σε πρώτη παγκόσμια συνεργασία με την εταιρεία Dowzones-Telerate παρέχει στους συνδρομητές Panafon, ζωντανή on-line ενημέρωση για την κίνηση του Ελληνικού Χρηματιστηρίου και των διεθνών χρηματαγορών.
 - 22. Ασφάλιση κινητού τηλεφώνου: Η Panafon συνεργάζεται με την Λαϊκή Ασφαλιστική για την ασφάλιση των κινητών τηλεφώνων.

3.10.4. Μαρκετινγκ της Panafon

Τμηματοποίηση

Η Panafon στο ξεκίνημα της είχε σαν στόχο να προσελκύσει άτομα της ανώτερης και ανώτατης κοινωνικής τάξης καθώς και άτομα τα οποία τον περισσότερο χρόνο της ημέρας τους ήταν σε κίνηση.

Σήμερα η Panafon θέλει να προσελκύσει άτομα όλων των κοινωνικών τάξεων και άτομα ηλικίας από 25 έως 55 ετών. Η Panafon σήμερα έχει τμηματοποιήσει την αγορά της με γεωγραφικά και κοινωνικά κριτήρια αφού

- 7.Επείγοντα περιστατικά : Ο κάθε συνδρομητής μπορεί να καλέσει από το κινητό του την Άμεση Δράση , Πυροσβεστική κ.λ.π.
- 8. Υπηρεσίες οδικής βοήθειας: Ο κάθε συνδρομητής μπορεί να καλέσει από το κινητό του οποιαδήποτε από τις τρεις εταιρείες οδικής βοήθειας Express Service, Hellas Service, ΕΛΠΑ.
- 9. Υπηρεσίες πληροφοριών ΟΤΕ: Η Panafon συνδέει αμέσως κάθε συνδρομητή με τις υπηρεσίες πληροφοριών του ΟΤΕ όπως π.χ. ΠΡΟ-ΠΟ ΛΟΤΤΟ κ.τ.λ.
- 10. Υπηρεσίες Ιατρικού Κέντρου Ηρακλείου Κρήτης: Ο κάθε συνδρομητής μπορεί να επικοινωνήσει είτε με το προσωπικό του κέντρου, είτε με άτομα που νοσηλεύονται εκεί.
- 11. Υπηρεσία Hellas Radio: Η υπηρεσία αυτή παρέχει σύνδεση με πλοίο μέσω της υπηρεσίας Hellas Radio του ΟΤΕ.
- 12. Προώθηση κλήσεων: Με την υπηρεσία αυτή μπορεί ο συνδρομητής να μεταφέρει τις κλήσεις που δέχεται σε οποιονδήποτε αριθμό τηλεφώνου επιθυμεί.
- 13. Υπηρεσία Αναμονής κλήσης: Σε περίπτωση που υπάρχουν δυο ταυτόχρονες κλήσεις ο συνδρομητής μπορεί να βάλει την μια από τις δυο σε αναμονή.
- 14. Φραγή κλήσεων: Ο συνδρομητής μπορεί να εμποδίσει την πραγματοποίηση κάποιων κλήσεων από και προς το κινητό τηλέφωνο Panafon.
- 15. Υπηρεσία αναγνώρισης κλήσεων: Με την υπηρεσία αυτή ο συνδρομητής μπορεί να βλέπει στην οθόνη της συσκευής του τον αριθμό του κινητού τηλεφώνου που τον καλεί.
- 16. Υπηρεσία περιαγωγής: Με αυτήν την υπηρεσία ο συνδρομητής μπορεί να χρησιμοποιεί το κινητό του τηλέφωνο και στο εξωτερικό σε οποιαδήποτε χώρα με την οποία έχει συνδεθεί η Panafon. Σήμερα η Panafon έχει συνδεθεί σε 40 χώρες σε όλο τον κόσμο.
- 17. Υπηρεσία αποστολής και λήψης "Fax": Η υπηρεσία αυτή επιτρέπει στους συνδρομητές με Fax μέσω του δικτύου της Panafon. Χρησιμοποιώντας το

αυτό κρίθηκε αναγκαίο να γίνει με την αύξηση του ανταγωνισμού και το πέρασμα της κινητής τηλεφωνίας στο στάδιο της ανάπτυξης.

Μάρκετινγκ

Η Panafon θα λέγαμε ότι ακολουθεί αδιαφοροποίητο Μάρκετινγκ αφού η διαφήμιση είναι για όλους η ίδια.

Οι διαφημίσεις έχουν σαν σκοπό να προβάλλουν την εικόνα της εταιρείας και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Panafon προσφέρει υπηρεσίες και όχι προϊόντα.

Για τα νεότερης ηλικίας άτομα όμως η Panafon διοργανώνει διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις μέσω του Panafon-Panathlon, οπότε εδώ μπορούμε ότι υπάρχει μια διαφοροποίηση στο Μάρκετινγκ.

Έρευνα αγοράς

Προκειμένου η Panafon να προσφέρει μια νέα υπηρεσία στο κοινό γίνεται μια έρευνα αγοράς μέσω εντύπου υλικού το οποίο αποστέλλεται στους συνδρομητές της. Επίσης η Panafon γνωρίζει εμπειρικά τι πρέπει να κάνει καθώς και με δεδομένα από άλλες χώρες προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού κοινού.

Δίκτυο Διανομής

Η Panafon όπως είπα παρέχει μόνο υπηρεσίες. Για την πώληση προϊόντων της δηλ. τα κινητά τηλέφωνα έχουν την ευθύνη οι 6 εμπορικοί συνεργάτες της οι οποίοι και ασχολούνται με την προώθηση των προϊόντων της Panafon.

Οι συνεργάτες αυτοί είναι :

Citicom, Palmafone, Pavanox, Q-Phone, Ράδιο Κορασιδης Telecom, Viafon. Οι συνεργάτες αυτοί έχουν τους dealers τους οι οποίοι είναι ή εμπορικά καταστήματα (π.χ. Γερμανός, Practiker) ή πωλητές οι οποίοι πωλούν door to door.

Οπότε συνοπτικά το δίκτυο διανομής έχει ως εξής:

PANAFON

PANAVOX, CITICOM, PALMAFON,
Q.PHONE, Ράδιο Κορασίδης, TELECOM,
VIAFON

DEALERS

Τιμολογιακή πολιτική.

Μέχρι τον Αύγουστο οι δυο εταιρείες της κινητής τηλεφωνίας ακολουθούσαν την ίδια πολιτική. Μετά τον Αύγουστο οι εταιρείες έβγαλαν κάποια πακέτα:

Το πακέτο Economy γι' αυτούς που έχουν το κινητό τηλέφωνο μόνο για να τους καλούν π.χ. φοιτητές.

Το πακέτο Classic γι' αυτούς που δεν κάνουν συχνή χρήση του τηλεφώνου .

Το πακέτο executive γι' αυτούς που κάνουν συχνή χρήση του τηλεφώνου τους π.χ. επιχ/τίες. Έτσι έχουμε τιμολογιακή πολιτική με βάση την τμηματοποίηση της αγοράς με οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Στο πακέτο economy το πάγιο είναι χαμηλό, ενώ το κόστος κλήσης υψηλό. Ενώ το πακέτο executive το πάγιο είναι υψηλό, ενώ το κόστος κλήσης είναι χαμηλό. Η τιμολογιακή πολιτική διαμορφώνεται από τους 6 εμπορικούς συνεργάτες οι οποίοι δίνουν τις βασικές γραμμές και μετά οι dealers προωθούν τα προϊόντα στην αγορά. Την πολιτική την προσαρμόζει ο κάθε dealer ανάλογα με τις ανάγκες του. Η Panafon μόνο στα γενέθλια της επενέβη μειώνοντας κάποιες κλίσεις.

Πρώθηση

Η Panafon καθώς και οι εμπορικοί συνεργάτες της ακολουθούν όλους τους τρόπους πρώθησης.

Διαφήμιση:

Στην τηλεόραση, στα περιοδικά, σε εφημερίδες, σε ραδιόφωνα, σε αφίσες, direct mail: η Panafon έχει ένα διαφημιστικό φυλλάδιο (Panafon news) που το αποστέλλει στους συνδρομητές της .

Δημόσιες σχέσεις:

Η Panafon κάλυψε τις ανάγκες επικοινωνίας των αθλητών της Ατλάντα, δίνει συνεντεύξεις τύπου, κάνει άμεσες ενέργειες συμπαράστασης προς τους ανθρώπους που δοκιμάζονται όπως π.χ. οι σεισμοπαθείς των Γρεβενών, Κοζάνης, Αιγίου κ.α.

Προσωπική πώληση μέσω των dealer:

Ειδικά προγ/σμένη πώληση με εκθέσεις, εκπτώσεις κ.λ.π.

Η Panafon χρησιμοποιεί όλους τους τρόπους προώθησης ανάλογα με το προϊόν ή υπηρεσία που θέλει να προβάλει και την βαρύτητα που έχει αυτό.

3.10.5 Τι περιμένουμε στο μέλλον

Η Panafon φιλοδοξώντας να παραμείνει στην πρωτοπορία των εξελίξεων αναπτύσσει συνεχώς τα τελευταία τεχνολογικά επιτεύγματα στο χώρο των ασύρματων επικοινωνιών που, ως γνωστόν, αποτελούν και το πιο δυναμικά εξελισσόμενο τμήμα των τηλεπικοινωνιών. Έτσι συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη και λειτουργία του δορυφορικού συστήματος Globalstar στην Ελλάδα, το οποίο υπολογίζεται ότι θα τεθεί σε λειτουργία από το 1998. Το Globalstar αποτελεί εξέλιξη της ψηφιακής κινητής τηλεφωνίας και δημιουργήθηκε για να εξυπηρετήσει στην επέκταση των ήδη υφισταμένων επίγειων τηλεφωνικών δικτύων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας με τη χρήση δορυφόρων χαμηλής τροχιάς (Low Orbit Satellite). συγκεκριμένα, το σύστημα θα θέσει σε τροχιά 48 Δορυφόρους οι οποίοι, καθώς θα περιστρέφονται γύρω από την υδρόγειο, θα παρέχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας σε εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο το πλανήτη. Στόχος του GlobalStar είναι να εξασφαλίσει τη δυνατότητα της επικοινωνίας σε περιοχές όπου η κάλυψη των επίγειων συστημάτων κινητής ή σταθερής τηλεφωνίας παρουσιάζουν κενά.

Έτσι οι Έλληνες συνδρομητές GlobalStar θα μπορούν να επικοινωνήσουν από όπου και αν βρίσκονται με οποιονδήποτε συνδρομητή του σταθερού δικτύου του ΟΤΕ με συνδρομητές του δικτύου κινητής τηλεφωνίας PANAFON ή με συνδρομητές οποιουδήποτε άλλου δικτύου σε ολόκληρο τον πλανήτη

χωρίς να αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως μεγάλες αποστάσεις ή μη συμβατότητα των δικτύων. Εκτιμάται ότι το GlobalStar θα εξυπηρετήσει σε μεγάλο βαθμό τους μετακινούμενους επιχ/τίες και όχι μόνο σε περιοχές όπου είτε τα επίγεια συστήματα ή η παρεχόμενη κάλυψη δεν είναι εφικτή με τα συμβατικά επίγεια συστήματα κινητής τηλεφωνίας. Η πρώτη φάση ολοκλήρωσης του δικτύου Global Star θα φθάσει το 1,5 δις δολάρια, ενώ το συνολικό ύψος της επένδυσης προβλέπεται να ξεπεράσει τα 2 δις δολάρια. Για την ανάπτυξη του δικτύου συμμετέχουν γνωστές εταιρίες στο χώρο των τηλεπικοινωνιών όπως η Lora Qualcomm, Air Touch, Dacom, France Telecom, Vodafone Group, Alcatel Espace, Alenia Spazio, Dailmer Benz Aerospace, Finmeccanica, Hundai Electronics & Space Systems/Loral, οι οποίες με την τεχνογνωσία που διαθέτουν συμβάλλουν στην ανάπτυξη της δορυφορικής κινητής τηλεφωνίας.

Οι ειδικοί των τηλεπικοινωνιών εκτιμούν ότι το 2002 ο αριθμός των συνδρομητών δορυφορικής κινητής τηλεφωνίας θα ξεπερνά τα 2.500.000 με προοπτική μέχρι του 2012 περισσότεροι από 16 εκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρο τον πλανήτη να μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους χωρίς προβλήματα ενώ θα απολαμβάνουν τις διακοπές τους σε κάποιο εξωτικό νησί της Καραϊβικής, θα κάνουν ορειβασία στις Άλπεις ή θα ταξιδεύουν αεροπορικώς πάνω από την Ελλάδα.

3.11 STET ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ

Εισαγωγή

Το Σεπτέμβριο 1991 η Ελληνική Κυβέρνηση προκήρυξε διαγωνισμό προκειμένου να χορηγήσει άδεια για τη δημιουργία εθνικού δικτύου υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας (GSM). Η αγορά στο χώρο της κινητής τηλεφωνίας άνοιξε τον Αύγουστο 1992, όταν η κυβέρνηση χορήγησε δυο άδειες. Η πρώτη χορηγήθηκε στην Stet Hellas, κατόπιν της προσφοράς της για 30 δις. Δρχ. (102 εκατ. Δολ. ΗΠΑ) της υψηλότερης από τις 31 προσφορές που υπεβλήθησαν . Το όνομα που χρησιμοποιείται για επιχειρηματικούς και

εμπορικού σκοπούς που αναφέρονται στην παροχή υπηρεσίας κινητής τηλεφωνίας από την Stet Hellas, είναι Telestet.

3.11.1. Ιστορικό εταιρίας

Η Telestet ιδρύθηκε το 1992 και από την πρώτη κιόλας στιγμή η συμβολή της στην εδραίωση και εξέλιξη της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα υπήρξε καθοριστική. Το δίκτυο τέθηκε σε λειτουργία στις 29 Σεπτεμβρίου 1993 και αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς. Αυτή τη στιγμή, η Telestet παρέχει υπηρεσίες GSM σε όλη την επικράτεια. Τα επιτεύγματα της εταιρίας είναι: η επέκταση του δικτύου της πραγματοποιήθηκε σε πολύ μικρότερο διάστημα από αυτό που προέβλεπε το συμβόλαιο με την κυβέρνηση για την χορήγηση της άδειας, με κάλυψη μεγαλύτερη από το 95% του πληθυσμού. Δηλαδή περίπου 300000 συνδρομητές και 85% εδαφικά.

Μετοχικό κεφάλαιο

Η Telestet στηρίζεται γερά στα κεφάλαια και την πείρα των μετόχων της: 75% των μετοχών της εταιρίας ανήκουν στην Stet International, 20% στην Nynex Network Systems και 5% στην Interamerican. Η εταιρεία με την μεγαλύτερη συμμετοχή η Stet International, του ομίλου Stet, είναι παγκοσμίως ένας από τους μεγαλύτερους οργανισμούς στο χώρο των τηλεπικοινωνιών, με μετοχικό κεφάλαιο που υπερβαίνει το 5200 δις λιρέτες Ιταλίας. Στην Ιταλία ο όμιλος Stet κατέχει μια από τις πιο εξέχουσες και δυναμικές θέσεις στο χρηματιστήριο της χώρας. Αξιοποιώντας την πλέον προηγμένη τεχνολογία, παρέχοντας υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε ανταγωνιστικές τιμές και εφαρμόζοντας άμεσα τα πιο σύγχρονα συστήματα η εταιρία κατέκτησε μια αξιοζήλευτη θέση στο διεθνή χώρο. Η Nynex, με συμμετοχή 20%, είναι μια από τις μεγαλύτερες αμερικανικές εταιρίες στο χώρο των τηλεπικοινωνιών, με σχεδόν 12 εκατομμύρια συνδρομητές στις βορειανατολικές πολιτείες, μέσω των θυγατρικών της εταιρίας New England Telephone Company, NYNEX Communications Company & New York Telephone Company. Ο όμιλος Interamerican ιδρύθηκε πριν από 25 χρόνια αρχικά ως ασφάλειες ζωής

Interamerican. Σήμερα ο όμιλος απαρτίζεται από αριθμό εταιρειών οι δραστηριότητες των οποίων καλύπτουν όλο το φάσμα του τομέα των ασφαλειών, τα αμοιβαία κεφάλαια, τις τραπεζικές εργασίες κ.α.

Δομή του προσωπικού της εταιρείας.

Η Telestet απασχολεί 240 άτομα στα κεντρικά της γραφεία στην πρωτεύουσα στη Θεσσαλονίκη, στην Πάτρα, καθώς και στην επαρχία. Το προσωπικό της εταιρείας απαρτίζεται κατά 95% από Έλληνες. Το προσωπικό διαχωρίζεται σε:

Τεχνικό 44%

Διοικητικό – εμπορικό 55%

Η Telestet εξακολουθεί να συνεισφέρει στη δημιουργία νέων θέσεων στην Ελλάδα, απασχολώνται έμμεσα για τις δραστηριότητες ακόμα 2000 άτομα.

3.11.2 Υπηρεσίες Telestet

Η υπηρεσία της Telestet βασίζεται στο Παγκόσμιο Σύστημα Κινητής Τηλεφωνίας (Global System for Mobile Communications), πιο γνωστό ως GSM. Το σύστημα αυτό το οποίο χρησιμοποιεί ψηφιακή τεχνολογία, παρέχει συνδιαλέξεις προτοφανούς καθαρότητας χωρίς καθόλου παράσιτα. Επίσης παρέχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσετε το κινητό σας σε όλο τον κόσμο, καθώς και μια μεγάλη σειρά χρήσιμων λειτουργιών και υπηρεσιών οι οποίες αναφέρονται παρακάτω:

- Υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών:

Η υπηρεσία αυτή βρίσκεται στη διάθεση του συνδρομητή έτοιμη να τον βοηθήσει, αν έχει κάποιο πρόβλημα με τη χρήση του κινητού του τηλεφώνου και να του παρέχει τεχνική υποστήριξη μέσω τηλεφώνου. Επίσης παρέχει κάθε απαραίτητη πληροφορία επιθυμεί ο συνδρομητής αλλά και κάθε πιθανός πελάτης.

- Προώθηση Κλήσεων:

Η υπηρεσία αυτή επιτρέπει στις εισερχόμενες κλήσεις να προωθούνται αυτόματα σε οποιοδήποτε αριθμό του εθνικού ή του διεθνούς δικτύου επιλέξει ο συνδρομητής.

- Φραγή κλήσεων:

Η λειτουργία αυτής της υπηρεσίας σας δίνει τη δυνατότητα να ελέγξετε τα είδη των κλήσεων που μπορούν να γίνουν με το κινητό σας τηλέφωνο. Η υπηρεσία φραγής κλήσεων εμποδίζει την πραγματοποίηση ορισμένων κλήσεων από και προς το κινητό σας τηλέφωνο.

- Αναλυτική χρέωση:

Αναλυτικές πληροφορίες για τη χρέωση μπορούν να συμπεριληφθούν στο λογαριασμό του συνδρομητή. Εάν ζητηθεί, ο μηνιαίος λογαριασμός μπορεί να παρουσιάζει την ώρα και ημερομηνία κατά την οποία έγινε η κλήση, τον τηλεφωνικό αριθμό που κλήθηκε καθώς και τη διάρκεια και το κόστος της κάθε κλήσης. Δεν υπάρχει επιβάρυνση για την παροχή αυτής της υπηρεσίας.

- Υπηρεσία Roaming:

- Μέσω της συγκεκριμένης υπηρεσίας ο πελάτης της Telestet έχει τη δυνατότητα να κάνει χρήση του κινητού του τηλεφώνου ενώ ταξιδεύει από χώρα σε χώρα και η χρέωσή του μεταφέρεται στην Ελλάδα.

- Υπηρεσία αναμονής και κράτησης κλήσεων:

- Πρόκειται για μια νέα προηγμένη υπηρεσία που προσφέρεται από την TELESTET και η οποία σας παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια νέα τηλεφωνική γραμμή, ενώ παράλληλα διατηρείτε την πρώτη.

- Υπηρεσία γραπτών μηνυμάτων TELESTET:

- Με αυτή την υπηρεσία σας παρέχεται η δυνατότητα να στέλενετε και να λαμβάνεται γραπτά σύντομα μηνύματα, τα οποία εμφανίζονται στην οθόνη της συσκευής σας, τόσο για προσωπικές όσο και για επαγγελματικές ανάγκες.

- Πληροφορίες καταλόγου Telestet και ΟΤΕ.

- Υπηρεσία προσωπικής γραμματέως

- Υπηρεσία πληροφοριών μετεωρολογικού και ακτοπλοϊκού Δελτίου Telestet

- Υπηρεσία πληροφοριών για βραδινή έξοδο και ωροσκόπιο.

- Υπηρεσία ειδησεογραφικής ενημέρωσης Telestet.

3.11.3 Marketing της Telestet.

Η TELESTET διανέμει τα προϊόντα της και προσφέρει τις υπηρεσίες της μέσω της Mobitel A.E.E., της ομάδας πωλήσεων της Telestet και των κέντρων της Telestet. Η Mobitel χρησιμοποιεί ένα συνδυασμό που αποτελείται από ομάδα πωλήσεων και πο αντιπροσώπους ή διανομείς. Το προσωπικό στα κέντρα της Telestet καθώς και η ομάδα πωλήσεων της Telestet απαρτίζονται από ειδικά εκπαιδευμένα άτομα που διαθέτουν την πείρα και τα μέσα να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του πελάτη. Κάθε κέντρο της Telestet προσφέρει στον πελάτη όλη τη σειρά των συσκευών προϊόντων και αξεσουάρ κινητής τηλεφωνίας και παράλληλα με τη χρήση ενός συστήματος μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, μπορεί να θέσει σε λειτουργία τις υπηρεσίες της Telestet. Η Telestet δεν περιορίζεται στις επαγγελματικές της δραστηριότητες αλλά συμμετέχει ενεργά στην επιχειρηματική, πολιτιστική και κοινωνική ζωή του τόπου. Είναι χορηγός σε ένα πλούσιο και ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και ενισχύει οικονομικά φορείς που ασχολούνται με θέματα περιβάλλοντος και παιδείας. Η Telestet συμμετείχε στη συγκέντρωση χρημάτων για της UNISEF, καθώς και για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας καρέττα (caretta caretta).

Ακόμα η Telestet χρηματοδότησε μια νέα εκπομπή που αναφέρεται στην εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου από τη Μακεδονία, μέσω Τουρκίας, Ιράκ και Ιράν στο Πακιστάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

4.1 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

4.1.1. Εισαγωγή

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 η βιομηχανία παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού υπέστη σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές διεθνώς. Μέχρι τότε σε όλες τις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες, γενικά η τηλεπικοινωνιακή αγορά ήταν κλειστή στον ανταγωνισμό και χαρακτηριζόταν από τη στενή σχέση των Δημοσίων ΤΟ- που είχαν το μονοπώλιο της παροχής των ΤΥ και της λειτουργίας του δικτύου- με ένα περιορισμένο αριθμό εγχώριων προμηθευτών τηλεπικοινωνιακού υλικού. Αυτό δικαιολογούνταν από το γεγονός ότι πρώτιστο μέλημα κάθε ΤΟ (που χαρακτηριζόταν και ως Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας) ήταν η παροχή των υπηρεσιών του σε όλους τους τομείς με ενιαία τιμή, παρά τις μεγάλες διαφορές κόστους εγκατάστασης και λειτουργίας που μπορεί να υπήρχαν μεταξύ αστικών και αγροτικών ή παραμεθόριων περιοχών.

Εξάλλου και από οικονομική απόψη η διατήρηση του «φυσικού μονοπωλίου» στην τηλεπικοινωνιακή αγορά κρίθηκε απαραίτητη, γιατί οι οικονομίες κλίμακας ήταν τέτοιες, ώστε η ύπαρξη περισσότερων εταιρειών θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος, που θα απέβαινε σε βάρος των καταναλωτών. Σε συνθήκες τέλειου ανταγωνισμού- όταν δηλαδή υπάρχουν πολλές εταιρείες στην αγορά – οι τιμές τείνουν να μειώνονται συνεχώς και μέχρι του σημείου να συγκλίνουν στο

οριακό κόστος παραγωγής. Αν ωστόσο μια εταιρεία έχει το μονοπώλιο της αγοράς, λόγω της ύπαρξης των οικονομιών κλίμακας, θα έχει συμφέρον να ανεβάσει τις τιμές πάνω από το κόστος. Για τον λόγο αυτό, ήταν αναγκαία η ύπαρξη κυβερνητικού ελέγχου ώστε να μείνουν οι τιμές χαμηλές. Σε αντάλλαγμα η κυβέρνηση κρατούσε την αγορά κλειστή και έτσι ένας μικρός αριθμός προμηθευτών είχε προνομιακή μεταχείριση στην συγκεκριμένη εγχώρια αγορά.

Αλλά με τη νέα τεχνολογία μπορεί να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός χωρίς αυτό να είναι αντιοικονομικό, δηλαδή χωρίς να αυξάνεται το κόστος ανά μονάδα προϊόντος. Η εκτίμηση αυτή ήταν ένας από τους λόγους που οδήγησαν στη φιλελευθεροποίηση της τηλεπικοινωνιακής αγοράς και την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Εξάλλου, οι τεχνολογικές αλλαγές, που αφορούν τη σύγκλιση των τεχνολογιών της πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, επέδρασαν ποικιλοτρόπως στη βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού υλικού. Συγκεκριμένα:

α. Άλλαξαν τον οικονομικό ρόλο της βιομηχανίας αυξάνοντας το ειδικό της βάρος στην ανάπτυξη της οικονομίας των χωρών, τόσο άμεσα με την επέκταση των επενδύσεων όσο και έμμεσα με τη δημιουργία πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων για την οικονομία.

β. Άλλαξαν τη δομή της βιομηχανίας σε ό,τι αφορά:

- την ανάπτυξη νέων προϊόντων
- την προσαρμογή της παραγωγικής διαδικασίας
- την διαφοροποίηση της αναλογίας ειδικευμένης/ανειδίκευτης εργασίας.

γ. Διεύρηναν τις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας αγοράς τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

δ. Έθεσαν τις βάσεις για τη διεθνοποίηση της βιομηχανίας και τη χάραξη νέας στρατηγικής από τις εταιρείες με στόχο την πρόσβαση σε νέες αγορές μέσω συγχωνεύσεων, κοινών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κ.λ.π. Ταυτόχρονα επέστρεψαν τη μετάβαση της δράσης της βιομηχανίας από μονοπωλιακό σε ανταγωνιστικό περιβάλλον και αυτό επέδρασε σημαντικά

στην αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης των βιομηχανιών σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα.

ε. Δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας των ΤΟ αλλά και των κανόνων ανταγωνισμού στην αγορά τηλεπικοινωνιακού υλικού.

4.1.2. Αλλαγές στη δομή της βιομηχανίας

Η ευρεία χρήση των Η/Υ στα τηλεπικοινωνιακά συστήματα μεταμόρφωσε τη βιομηχανία από τομέα παραγωγής απλών προϊόντων σε τομέα σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων και διαφοροποιημένων προϊόντων, τα οποία προσφέρουν δυνατότητες «ευφυών» λειτουργιών. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1970 οι εταιρείες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού παρήγαν και προμήθευαν κυρίως συστήματα μεταγωγής και μετάδοσης και απλά τερματικά (τηλέφωνα και τέλεξ) για τους ΤΟ.

Σήμερα όμως, μετά τις τεχνολογικές εξελίξεις που σημειώθηκαν, η βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού έχει διευρύνει σημαντικά τη δραστηριότητα της και παράγει σειρά νέων προηγμένων συστημάτων.

4.1.3 Η αλλαγή της στρατηγικής των εταιριών παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού.

Οι εξελίξεις οδήγησαν σε αύξηση το ήδη μεγάλο ποσοστό συγκέντρωσης της τηλεπικοινωνιακής βιομηχανίας. Έτσι ,σε παγκόσμιο επίπεδο οι εταιρείες AT και T,Alcatel, Siemens, Northern Telecom και Ericsson μοιράζονται σήμερα πάνω από το 60% της αγοράς. Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο , αν και υπάρχουν 1000 περίπου εταιρείες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 31% της παγκόσμιας παραγωγής, ο τομέας κυριαρχείται από τέσσερις μεγάλες εταιρείες (Alcatel, Siemens, Ericsson και Philips),ενώ μόνο επτά Ευρωπαϊκές εταιρείες έχουν πάνω από το 80% των πωλήσεων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στην Ευρώπη.

Εκτιμάται ότι οι εταιρείες ,που παράγουν ψηφιακά συστήματα πρέπει να κερδίζουν το 8% της παγκόσμιας αγοράς για να είναι βιώσιμες. Όμως καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 6% της παγκόσμιας αγοράς. Επιπλέον κατά το 1980 χρειάσθηκαν ετήσιες πωλήσεις 12-14 δις ECU προκειμένου να αποσβεσθούν οι δαπάνες R-D, καθώς και οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο πρώτης γενιάς ψηφιακού εξοπλισμού. Σήμερα υπάρχουν στην Ευρώπη επτά οικογένειες ψηφιακών συστημάτων μεταγωγής (AXE-Ericsson, E10-Alcatel, EWSDSiemens, MTTThomson/Alcatel, ProteoUTItalte/Telettra, System 12-ITT/Alcatel, Syst X-GEC/Plessey),ενώ η ανάπτυξη της επόμενης γενιάς ψηφιακών συστημάτων θα απαιτήσει δαπάνες της τάξης του 1-2 δις ECU. Επομένως η Ευρωπαϊκή αγορά, η οποία αντιπροσωπεύει το ένα τέταρτο της παγκόσμιας, θα μπορέσει να υποστηρίξει την ανάπτυξη μόνο δύο – στην καλύτερη περίπτωση τριών- συστημάτων της επόμενης γενιάς. Αυτό συνεπάγεται αφενός την αύξηση της συγκέντρωσης της βιομηχανίας και αφετέρου τον προσανατολισμό των ευρωπαϊκών εταιρειών σε άλλες αγορές.

Οικονομικές παράμετροι, που απορρέουν από την εφαρμογή της νέας τεχνολογίας, έρχονται να ενισχύσουν την εκτίμηση αυτή. Η πιο σημαντική είναι ο συντομότερος κύκλος ζωής των τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων σε συσχέτισμό με την ταυτόχρονη αύξηση των εξόδων για την έρευνα και ανάπτυξή τους. Υπολογίστηκε ότι, ενώ πριν από είκοσι χρόνια η ανάπτυξη ενός ηλεκτρομηχανικού συστήματος μεταγωγής κόστιζε 15-20 εκατ. ECU και είχε διάρκεια ζωής 20-30 χρόνια ένα ψηφιακό σύστημα σήμερα κοστίζει μέχρι 2 δις ECU και έχει κύκλο ζωής όχι παραπάνω από 10 χρόνια και με την προϋπόθεση της συνεχούς βελτίωσης του λογισμικού του.

Αν στα παραπάνω προστεθεί η όξυνση του ανταγωνισμού,εκτιμάται ότι οι βιομηχανίες θα μειωθούν από 8 σε 5 μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, ενώ στην παραγωγή ΤΑ προβλέπεται μείωση του αριθμού των προμηθευτών κατά 25%.

Η κατάσταση αυτή αναγκάζει τις εταιρείες να επαναπροσδιορίσουν τη στρατηγική τους και να αναζητήσουν τρόπους πρόσβασης στη διεθνή αγορά.

Αλλά η Αμερικανική και κυρίως η Ιαπωνική αγορά είναι βασικά προστατευτικές. Η πρώτη είναι δύσκολο να προσεγγισθεί λόγω πληθώρας προτιμησιακών διατάξεων για προϊόντα εγχώριας προέλευσης, πολύπλοκων διαδικασιών «έγκρισης τύπου» για τις μη αμερικανικές εταιρείες, αλλά κυρίως λόγω της καθετοποίησης της δραστηριότητας μεγάλων Αμερικανικών Εταιρειών (π.χ. η AT και T έχει την ιδιότητα του φορέα εκμετάλλευσης του υπεραστικού δικτύου και είναι παράλληλα κατασκευαστής εξοπλισμού). Το ίδιο ισχύει και για την Ιαπωνία, η οποία με την ύπαρξη πλήθους διαρθρωτικών εμποδίων (πολύπλοκο δίκτυο διανομής προϊόντων που στη πράξη αποκλείει τη διάθεση ξένων προϊόντων στην αγορά) διατηρεί σχεδόν ανέπαφες τις σχέσεις του κυρίαρχου οργανισμού NTT με τους προμηθευτές του –το σχήμα αυτό αποτελεί την πανίσχυρη «οικογένεια NTT»- ακόμα και μετά τη θεσμοθέτηση της φιλελευθεροποίησης.

Για να ξεπεράσουν τις δυσκολίες αυτές –αλλά και να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς εντός και εκτός Ευρώπης – οι ευρωπαϊκές εταιρείες προχώρησαν σε αγορές και συγχωνεύσεις είτε με εταιρείες εκτός Ευρώπης (π.χ. η συγχώνευση της Γαλλικής CGE με την Αμερικανική ITT από την οποία προήλθε η Alcatel NV) είτε μεταξύ ευρωπαϊκών εταιρειών (όπως η δημιουργία το 1986 της GPT, το 60% της οποίας ανήκει στην Αγγλική GEC και το 40% στη Siemens). Επίσης η Siemens, προκειμένου να επεκταθεί σε αγορές της Ευρώπης, αγόρασε το 80% της Αμερικανικής GTE, η οποία είχε αξιόλογη παραγωγική δραστηριότητα στην Ιταλία και το Βέλγιο.

Αλλά ενώ η θέση των Ευρωπαϊκών Εταιρειών παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού ήταν πάντα ισχυρή, οι βιομηχανίες των Η/Υ και γενικά των ηλεκτρονικών προϊόντων ήταν αδύνατες. Δεδομένου ότι ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός – με τη σύγκλιση της τεχνολογίας των Η/Υ και των τηλεπικοινωνιών – εξαρτάται όλο και σε μεγαλύτερο βαθμό από ηλεκτρονικά συστατικά μέρη, πολλές εταιρείες, προχωρούν σε συμμαχίες με αμερικανικές και ιαπωνικές εταιρείες, ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση στην ανάπτυξη και παραγωγή ημιαγωγών, ολοκληρωμένων κυκλωμάτων κ.λ.π. έτσι

π.χ. η ιταλική Olivetti παραχώρησε περίπου το 40% των μετοχών της στην ΑΤ και Τ με στόχο να κυριαρχήσει στην ευρωπαϊκή αγορά.

4.2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.2.1. Περιγραφή των επιχειρήσεων του κλάδου

Η πορεία της ελληνικής βιομηχανίας τηλεπικοινωνιακού υλικού μεταπολεμικά είναι άμεσα συνυφασμένη με την εξέλιξη των ελληνικών τηλεπικοινωνιών. Κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας του ΟΤΕ προμηθευόταν το απαραίτητο υλικό από οίκους του εξωτερικού. Περί τα τέλη της δεκαετίας του '60 ιδρύθηκαν οι πρώτες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού στην Ελλάδα. Αυτές ήταν η Siemens Τηλεβιομηχανική στη Θεσσαλονίκη (Κοινοπραξία της γερμανικής SIEMENS AG και της Εθνικής Τράπεζας) και η ΙΤΤ ΕΛΛΑΣ στο Μαρούσι (θυγατρική της Αμερικανικής ΙΤΤ), η οποία όμως σταμάτησε τις δραστηριότητες της στη δεκαετία του '70.

Σήμερα στον χώρο παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού δραστηριοποιούνται 12 εταιρείες, από τις οποίες οι 6 ασχολούνται με την παραγωγή τηλεπικοινωνιακών καλωδίων. Επίσης υπάρχει και ένας μικρός αριθμός αμιγώς εμπορικών επιχειρήσεων.

A. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

1. Ο όμιλος Intracom

Η INTRACOM ιδρύθηκε το 1977 και μέα από μια πορεία 20 χρόνων, έχει καταξιωθεί ως η μεγαλύτερη Ελληνική βιομηχανία Τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και Συστημάτων τηλεπληροφορικής. Οι σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις, στην Παιανία Αττικής συνολικής έκτασης 45000 τ.μ. και οι 1500 υψηλού επιπέδου εργαζόμενοι, δίνουν στην Ιντρακόμ το κρίσιμο μέγεθος που χρειάζεται μια επιχείρηση για να μπορεί να ανταποκριθεί στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον. Η έρευνα στις νέες τεχνολογίες μέσα από

συνεργασίες στον Ελληνικό και διεθνή χώρο, η αυτοματοποίηση της παραγωγής, η διασφάλιση ποιότητας ISO 9001 και ο κατάλληλος εξοπλισμός με παράλληλη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν τομείς στους οποίους η INTRACOM επενδύει, αναπτύσσοντας ανταγωνιστικά προϊόντα τηλεπικοινωνιών υψηλής τεχνολογίας ολοκληρωμένα συστήματα και υπηρεσίες τηλεπληροφορικής τόσο για τον ευρωπαϊκό χώρο όσο και για τη διεθνή αγορά.

Η INTRACOM αποτελεί σήμερα ένα από τους βασικότερους προμηθευτές του ΟΤΕ, ενώ οι δραστηριότητες της επεκτείνονται και στο εξωτερικό με εξαγωγές τόσο προς τη Δυτική όσο και προς την Ανατολική Ευρώπη (ποσοστός επί του συνολικού κύκλου εργασιών 12%).

Η ευρεία εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας έχει μετατοπίσει το κέντρο βάρους ανάπτυξης τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών προς την παραγωγή εξειδικευμένου λογισμικού. Σ' αυτά τα πλαίσια στην Ιντρακόμ λειτουργεί ένα από τα 18 μεγαλύτερα κέντρα στον κόσμο ανάπτυξης λογισμικού στον οποίο 150 υψηλού επιπέδου μηχανικοί παράγουν ειδικό λογισμικό (s/w) για τα ψηφιακά κέντρα AXE – 10 τεχνολογίας Ericsson, που εξάγεται στις 80 χώρες που έχουν εγκαταστήσει τα ψηφιακά αυτά κέντρα. Στελεχωμένο με 400 εξειδικευμένους μηχανικούς και διαθέτοντας σύγχρονη τεχνική υποδομή, το Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης της Ιντρακόμ, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ερευνητικά κέντρα στην Ελλάδα και συνεργάζεται με όλους τους επιστημονικούς φορείς της χώρας. Παράλληλα η συμμετοχή της Ιντρακόμ στα Ευρωπαϊκά προγράμματα της δίνει τη δυνατότητα συνεργασίας με τις μεγαλύτερες Ευρωπαϊκές εταιρείες και οργανισμούς στην ανάπτυξη ζώνης (ISDN-IBCN), στις νέες τεχνολογίες αυτοματοποίησης και στις εφαρμογές της τηλεπληροφορικής σε σημαντικούς τομείς οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Οι συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της Ελληνικής αλλά και της διεθνούς αγοράς και οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις απαιτούν τη διατήρηση ενός εξαιρετικά υψηλού βαθμού ευελιξίας και προσαρμοστικότητας. Η απαίτηση αυτή οδηγεί στη δημιουργία ενός πλέγματος μικρότερων αυτόνομων

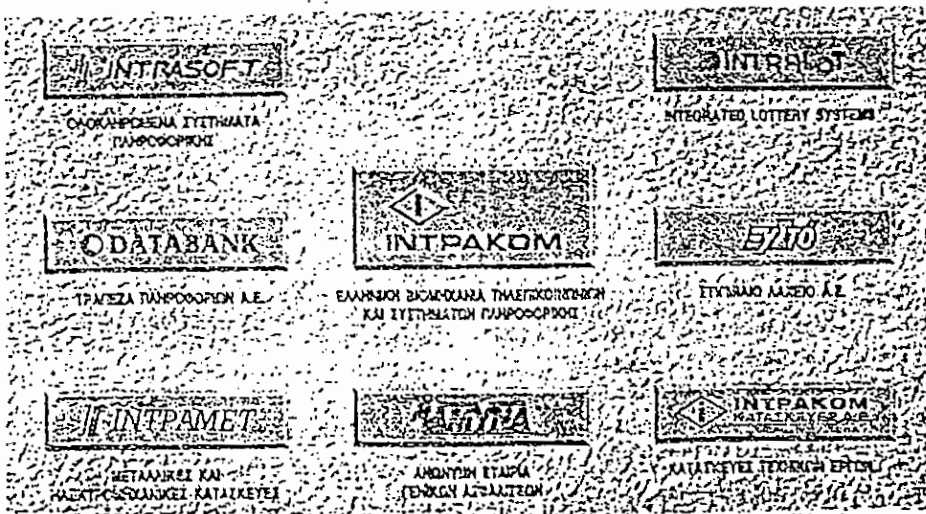
και ευέλικτων "κλαδικών" εταιριών που όλες μαζί συγκροτούν τον όμιλο των εταιριών της Ιντρακόμ.

Η κάθε εταιρεία του ομίλου έχει τη δυνατότητα να αναλαμβάνει και να διεκπεραιώνει έργα του εξειδικευμένου τομέα της, ενώ ο Όμιλος στο σύνολό του μπορεί να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις, υλοποιώντας μεγάλα και σύνθετα έργα που απαιτούν πολλαπλές εξειδικεύσεις. Έχοντας απαιτήσει ανάλογα εμπειρία από τον Ελληνικό χώρο, ο Όμιλος Ιντρακόμ στοχεύει στην ανάληψη παρόμοιων έργων και στο εξωτερικό. Η εξαγωγική δραστηριότητα που σήμερα ανέρχεται στο 20% επί του συνόλου των πωλήσεων, προβλέπεται σύντομα να φθάσει στο 40% , με προοπτικές συνεχούς αύξησης. Η Ι Ιντρακόμ συμμετέχει στην Panafon S.A έναν από τους δυο φορείς της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, στην εταιρεία Τράπεζα πληροφοριών Databank και στην Olympic Lottery, τη μικτή εταιρεία που σε συνεργασία με την Ολυμπιακή επιτροπή της Ρωσίας και άλλους φορείς αναπτύσσει βαθμιαία τη λειτουργία του Lotto σε ευρύτερες περιοχές της Ρωσίας. Επίσης συμμετέχει στην εταιρεία Softcom για ανάπτυξη λογισμικού στη Ρωσία, στη Intracom πρόσφατα ιδρυθείσα μικτή εταιρεία σε συνεργασία με την Automatica τη μεγαλύτερη εταιρεία συστημάτων αυτοματισμού της Ρουμανίας, τη Lottenia Molborel για την εγκατάσταση και λειτουργία του αυτοματοποιημένου συστήματος Lotto στη Μολδαβία, καθώς και στην Intraldan στην Αλβανία. Σ' αυτά τα πλαίσια η INTERCOM διατηρεί γραφεία, αντιπροσωπείες στη Μόσχα, το Βουκουρέστι, την Σόφια και το Βερολίνο.

INTRAKOM

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΣΕΩΝ
& ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ INTRAKOM

Τέλος η Intracom από το 1990 έχει εισαχθεί στο χρηματιστήριο γεγονός που της δημιουργεί αυξημένες δυνατότητες χρηματοδότησης.

2. Ο Όμιλος SIEMENS

Η SIEMENS ΑΕ είναι θυγατρική της Γερμανικής Εταιρείας SIEMENS AG, που είναι από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις στον κόσμο. Η παρουσία της SIEMENS AG στην Ελλάδα χρονολογείται από το 1931 με την ίδρυση της «Ανώνυμης Ελληνικής Τηλεφωνικής Εταιρείας» (ΑΕΤΕ), η οποία είχε ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών αυτόματης τηλεφωνίας στα μεγάλα αστικά κέντρα. Η ΑΕΤΕ εξαγοράσθηκε από τον ΟΤΕ το 1949.

Μεταπολεμικά η SIEMENS αποτέλεσε ένα από τους κύριους προμηθευτές του ΟΤΕ σε τηλεπικοινωνιακό υλικό (τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφ. Συσκευές, τηλέτυπα, φερέσυχνα συστήματα κ.τ.π.). για το λόγο αυτό προχώρησε το 1964 στην ίδρυση της ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, η οποία αποτελεί Κοινοπραξία μεταξύ SIEMENS AG (70%) και Εθνικής Τράπεζα (30%) και δημιούργησε μονάδα παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού στη Θεσσαλονίκη.

Σήμερα η ελληνικά SIEMENS ΑΕ είναι επι κεφαλής ενός Ομίλου οκτώ εταιρειών (SIEMENS ΑΩ, ΕΒΙΟΡ ΤΕΜΠΟ, ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΟΣΡΑΜ, ΤΗΛΕΚΑΛΩΔΙΑ, SIEMENS ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ SIEMENS ΝΙΧΔΟΡΦ, ΡΙΤΣΟΣ), από τις οποίες οι δύο (SIEMENS Τηλεβιομηχανική και Τηλεκαλώδια) δραστηριοποιούνται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ενώ άλλη μια (η SIEMENS ΝΙΧΔΟΡΦ) στο συγγενή κλάδο της πληροφορικής. Η ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ έχει ίδια κεφάλαια ύψους 1,886 δις. Δρχ. και απασχολεί συνολικά 540 άτομα, από τα οποία το 23% είναι ανώτερης και ανώτατης μόρφωσης. Ασχολείται τόσο με την παραγωγή (50% του κύκλου εργασιών) όσο και με την εμπορία-αντιπροσώπευση (50%) εισαγομένων τηλεπικοινωνιακών προϊόντων.

Κατά την τελευταία πενταετία η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στον χώρο της παραγωγής ψηφιακών συστημάτων σύγχρονης τεχνολογίας εφαρμόζοντας με επιτυχία (πιστοποιητικό ISO 9001) το σύστημα διασφάλισης

ολικής ποιότητας (Total Quality Management). Ποσοστό 75% της ετήσιας παραγωγής της απορροφάται από την εγχώρια αγορά (βασικό πελάτης ο ΟΤΕ που παίρνει το 95%), ενώ το υπόλοιπο (25%) εξάγεται σχεδόν καθ'ολοκληρίαν προς τη μητρική εταιρεία (Γερμανία). Στον τομέα της έρευνας και της δημιουργίας τεχνογνωσίας η Εταιρεία συνεργάζεται διεθνώς, μέσω της μητρικής της SIEMENS AG, με την Ericsson, ενώ έχει αναπτύξει και αξιόλογο τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) Λογισμικού στην Ελλάδα, που επιτρέπει τη μεταφορά τεχνογνωσίας προς το εξωτερικό. Τέλος είναι αξιοσημείωτο ότι κατά τα 3 τελευταία έτη διατέθηκε από την Εταιρεία ποσό ύψους 367 εκ. δρχ για την εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της.

Στις προτεραιότητες της Ελληνικής θυγατρικής είναι προς το παρόν οι αγορές της Αλβανίας και των Σκοπίων ενώ γι' αργότερα δεν αποκλείονται και άλλες γειτονικές χώρες.

3. Εταιρεία ANKO

Η Εταιρεία ANKO ιδρύθηκε το 1952. Ασχολείται με την παραγωγή (55% των παραγωγικών της δραστηριοτήτων), την εμπορία (30%) και την παροχή υπηρεσιών (10%). Τα προϊόντα της είναι σύγχρονης ψηφιακής τεχνολογίας (ψηφιακά συνδρομητικά κέντρα, ασυρματικά δίκτυα, Videotex, εφαρμογές λογισμικού για τηλεπικοινωνίες) και απορροφώνται στο σύνολό τους (100%) από την εγχώρια αγορά (κύριος πελάτης ο ΟΤΕ με ποσοστό 60%).

4. Εταιρεία NETCOM

Η NETCOM ιδρύθηκε το 1977. Ασχολείται με την παραγωγή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων τηλεπικοινωνιών που χρησιμοποιούνται από τις ΕΔ. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης των προϊόντων της η NETCOM εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής (98%) προς χώρες της ΕΕ (25%) και της Ασίας (10%) αλλά κυρίως προς τις ΗΠΑ (65%). Οι επενδύσεις της Εταιρείας κατά την τελευταία πενταετία ανήλθαν σε 10 εκ. δρχ. ενώ ο αριθμός των εργαζομένων είναι 77 άτομα.

Στην εταιρεία λειτουργεί τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D). Η NETCOM συνεργάζεται στον τομέα της έρευνας με την ECON- OPTICS.

5. Εταιρεία ΣΤΑΤ Τηλεπικοινωνιακά Συστήματα.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1979 και αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα τις αμερικανικές εταιρείες AT &T, Picturitel και IPC Information Systems. Διαθέτει μονάδα παραγωγής στο Περιστέρι Αττικής της οποίας η δραστηριότητα περιλαμβάνει εγχώρια συμμετοχή στα προϊόντα της ΑΤΤ που προορίζονται για την Ελληνική αγορά , συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης κ.λ.π.. Μεταξύ των εταιρειών που διαθέτουν στην ελληνική αγορά προϊόντα τηλεσυνδιάσκεψης συγκαταλέγεται και η ΣΤΑΤ Α.Ε. που πρόσφατα παρουσίασε δυο συστήματα της PICTURETEL. Πρόκειται για τα συστήματα Venue 2000& Concorde 4500, που δίνουν τη δυνατότητα επικοινωνίας «πρόσωπο με πρόσωπο» με χρήστες αντίστοιχων συστημάτων ατομικής ή ομαδικής χρήσης, προσφέροντας καλή απόδοση ήχου και εικόνας. Τα προϊόντα της Venue, ανάλογα με το μοντέλο, κυμαίνονται μεταξύ 9 και 15 εκατομμυρίων δρχ. και περιλαμβάνουν μονάδα επεξεργασίας ήχου και εικόνας, έγχρωμη κάμερα Power Cam με οθόνη 29 ιντσών, μικρόφωνο και ασύρματο τηλεχειριστήριο για τον έλεγχο των λειτουργιών και στις δυο αίθουσες που συνδέονται για την πραγματοποίηση της τηλεσυνδιάσκεψης.

Η ομάδα προϊόντων Concorde 4500 διατίθεται με κλιμάκωση τιμών μεταξύ 15 και 20 εκατομμυρίων δρχ. ενώ έχουν ειδικό σύστημα ήχου που περιλαμβάνει μικρόφωνο Power Mic, ηχεία Boge και σύστημα απαλοιφής ηχούς και επιπλέον η κίνηση αποδίδεται πιστά χωρίς καθυστέρηση .

Και τα δυο συστήματα μπορούν να συνδεθούν με μια σειρά περιφερειακών εξαρτημάτων όπως βίντεο, επιπλέον οθόνη, P.C., επιπλέον κάμερες, ειδική συσκευή για παρουσίαση εγγράφων και μικρών αντικειμένων κ.α.

6. Εταιρεία ΜΑΡΑΚ. Ηλεκτρονική

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1978 . ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία συστημάτων ναυτικών τηλεπικοινωνιών. Απασχολεί 100 εργαζόμενους ενώ συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης (ESPRIT, STRIDE κ.τ.λ.)

B. Εταιρείες κατασκευής τηλεπικοινωνιακών καλωδίων

1. ALCATEL ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΑΣ

Ιδρύθηκε το 1973 με την επωνυμία «ΜΑΝΟΥΛΙ». Η παραγωγή της περιλαμβάνει κατά 70% ενεργειακά καλώδια και 30% τηλεπικοινωνιακά καλώδια, τόσο συμβατικής τεχνολογίας (χάλκινα) όσο και οπτικών ινών. Από αυτά το 70% απορροφάται από την εγχώρια αγορά, ενώ το 30% εξάγεται κυρίως προς χώρες της ΕΕ(50%), της Ασίας (40%) και της Αφρικής (10%). Ο κυριότερος πελάτης της εγχώριας αγοράς είναι ο ΟΤΕ (ποσοστό 95%).

ALCATEL ΧΑΝΔΡΗΣ ΚΑΛΩΔΙΑ

Ιδρύθηκε το 1975 και απασχολεί σήμερα περίπου 200 εργαζόμενους . Παράγει καλώδια ενεργειακά (65%) και τηλεπικοινωνιακά (35%), τόσο συμβατικής τεχνολογίας (χάλκινα) όσο και νέας (οπτικές ίνες).

Από το σύνολο της παραγωγής της ποσοστό 70% απορροφάται από την εγχώρια αγορά, ενώ το υπόλοιπο εξάγεται αποκλειστικά (100%) σε χώρες της ΕΕ. Ο κύριος πελάτης της εγχώριας αγοράς είναι ο ΟΤΕ (ποσοστό 90%).

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΛΩΔΙΩΝ (ΑΦΟΙ ΟΡΦΑΝΙΔΗ)

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1970 . Παράγει καλώδια τόσο ενεργειακής όσο και τηλεπικοινωνιακά (30%). Ασχολείται αποκλειστικά με την παραγωγή των χάλκινων τηλεπικοινωνιακών καλωδίων, τα οποία και διαθέτει στην εγχώρια αγορά (στον ΟΤΕ 100%).

Σήμερα απασχολεί 130 άτομα, τα οποία σε ποσοστό 40% είναι ανώτερης και ανώτατης μόρφωσης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1977. Παράγει προϊόντα συμβατικής τεχνολογίας (χάλκινα) όσο και νέας (οπτικές ίνες). Η παραγωγή της απορροφάται αποκλειστικά (100%) από την εγχώρια αγορά, ενώ ο κύριος πελάτης είναι ο ΟΤΕ (90%).

FULGOR

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1957 και παρουσιάζει σταθερή πορεία ανάπτυξης. Η παραγωγή της συνίσταται σε 25-30% υλικό τηλεπικοινωνιακής χρήσης και σε 70-75% ενεργειακά καλώδια. Η FULGOR ήταν η πρώτη Εταιρεία στην Ελλάδα, που άρχισε να παράγει πλέον των χάλκινων καλωδίων και καλώδια με οπτικές ίνες. Ποσοστό 20-25% της τηλεπικοινωνιακής παραγωγής εξάγεται κυρίως προς χώρες της ΕΕ, Ασίας και Αφρικής, ενώ το υπόλοιπο απορροφάται από την εγχώρια αγορά και κυρίως από τον ΟΤΕ (95%).

ΤΗΛΕΚΑΛΩΔΙΑ

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1991 σαν Κοινοπραξία της SIEMENS ΑΕ (49%) και «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΑΕ» (51%) (Όμιλος Στασινόπουλου).

Είναι η μόνη Εταιρεία, που ειδικεύεται αποκλειστικά στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών καλωδίων (καλώδια οπτικών ινών και χάλκινα με πλαστική μόνωση).

Η Εταιρεία έχει αναλάβει την κατασκευή του υποβρυχίου καλωδίου οπτικών ινών για τη σύνδεση των νησιών του Αιγαίου, όπως επίσης και το αντίστοιχο έργο της σύνδεσης χωρών της Βορείου Ευρώπης πραγματοποιώντας σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα.

Στον τομέα της έρευνα και παραγωγής η Εταιρεία συνεργάζεται με την FULGOR και την SIEMENS Γερμανίας. Με την τελευταία έχει υπογράψει «Σύμβαση Παροχής Αδείας Χρήσεως Τεχνικών Μεθόδων», με την οποία εξασφαλίζει όχι μόνο τη μεταφορά τεχνογνωσίας (know-how) αλλά και την παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων στην παραγωγή τηλεπικοινωνιακών καλωδίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

5.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Το Κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον τομέα των Τηλεπικοινωνιών γενικά και ειδικότερα τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή των ΤΥ. Επίσης καλύπτει τα ζητήματα τηλεπικοινωνιακής πολιτικής από άποψη βασικών αρχών και κατευθύνσεων.

Ως θεσμικό πλαίσιο νοείται το σύνολο των νομικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, που ισχύουν σε κάθε χώρα και καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους αναπτύσσονται οι διάφορες δραστηριότητες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Όπως είναι αυτονόητο, κάθε χώρα έχει το δικό της θεσμικό καθεστώς, το οποίο διαμορφώνεται υπό την επίδραση διαφόρων παραγόντων όπως είναι το πολιτικό της σύστημα, οι ιστορικές καταβολές, οι τοπικές ιδιαιτερότητες κ.τ.λ.. Παρόλα αυτά, επειδή ο τομέας των Τηλεπικοινωνιών από τη φύση του επηρεάζεται σημαντικά από αντιλήψεις που διαμορφώνονται και επικρατούν διεθνώς (στα πλαίσια διεθνών συνεργασιών ή και διεθνών οργανισμών), πολλοί κοινοί παράγοντες επηρεάζουν τις εθνικές νομοθεσίες, που ρυθμίζουν τα ζητήματα των τηλεπικοινωνιών. Έτσι, μπορεί να γίνεται λόγος για διεθνείς τάσεις και προσανατολισμούς που αφορούν τόσο τα θεσμικά ζητήματα όσο και τα γενικότερα θέματα τηλεπικοινωνιακής πολιτικής. Ειδικά στον χώρο της ΕΕ έχουν υιοθετηθεί, ήδη από το 1988, κοινές κατευθυντήριες αρχές τηλεπικοινωνιακής πολιτικής και έχουν εκδοθεί Οδηγίες και Αποφάσεις, οι οποίες ρυθμίζουν πολλά σχετικά ζητήματα. Οι πράξεις αυτές ενσωματώνονται σταδιακά στις εθνικές νομοθεσίες των Κ-Μ.

Ακολουθούν οι ορισμοί μερικών βασικών εννοιών και όρων που χρησιμοποιούνται στο Κεφάλαιο αυτό.

Οι όροι τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία (ΤΥ), τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (ΤΔ), τηλεπικοινωνιακή τερματική συσκευή (ΤΣ), των οποίων γίνεται ευρεία χρήση έχουν ορισθεί στο Κεφάλαιο 1.

Δημόσιο Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο (ΔΤΔ) είναι τηλεπικοινωνιακή υποδομή, που επιτρέπει τη μεταβίβαση σημάτων μεταξύ οριζόμενων σημείων τερματισμού του δικτύου με ενσύρματα, ασύρματα, οπτικά ή άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

Τηλεπικοινωνιακή δραστηριότητα είναι κάθε δραστηριότητα, που έχει ως αντικείμενο την προσφορά ΤΥ ή τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού για μετάδοση μηνυμάτων.

Τηλεπικοινωνιακός Οργανισμός (ΤΟ) είναι ο φορέας, στον οποίο παρέχονται ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για την παροχή ΤΥ στο ευρύ κοινό.

5.2 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Οι Τηλεπικοινωνίες, σαν τομέας οικονομικής δραστηριότητας, περιλαμβάνουν τρεις επι μέρους τομείς:

- Τον τομέα της Έρευνας και Ανάπτυξης (Research and Development/R&D)
- Τον τομέα της Βιομηχανικής Παραγωγής (Manufacturing).
- Τον τομέα της Εκμετάλλευσης του Δικτύου και της Παροχής Υπηρεσιών (Operation).

Ο πρώτος αφορά στην εφαρμοσμένη έρευνα, που αποβλέπει στην επινόηση και ανάπτυξη συστημάτων κατάλληλων για την υλοποίηση των τηλεπικοινωνιακών εφαρμογών και την παροχή ΤΥ.

Ο δεύτερος αξιοποιεί τα αποτελέσματα της αναπτυξιακής προσπάθειας και παράγει σε βιομηχανική κλίμακα προϊόντα (μηχανήματα, διατάξεις, συσκευές) με τα οποία υλοποιούνται τεχνικά οι διάφορες μορφές τηλεπικοινωνιών (τηλεφωνία, τηλεγραφία, μεταβίβαση data κ.λ.π.)

Ο τρίτος αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με την λειτουργία του ΔΤΔ και την παροχή των ΤΥ στους χρήστες.

Το ερώτημα, το οποίο εύλογα ανέκυψε, ήδη από την εποχή που άρχισε η ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών στη σύγχρονη μορφή τους, ήταν ποιοι θα πρέπει να είναι οι φορείς που θα ασκούν τις παραπάνω δραστηριότητες. Θα πρέπει βέβαια να διευκρινισθεί ότι το ερώτημα δεν τέθηκε εξ αρχής σε θεωρητική βάση και συζήτηση, ούτε προηγήθηκε η θεωρητική του διερεύνηση για να ακολουθήσει στη συνέχεια η «εφαρμογή». Δημιουργήθηκε εκ των πραγμάτων κατά τη μακρά ιστορική διαδρομή, που διήνυσαν οι σύγχρονες τηλεπικοινωνίες.

Έτσι, σε ό,τι αφορά τον τομέα της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D), σημειώνεται ότι αυτός προσέλκυσε το ενδιαφέρον αφενός των κρατών και αφετέρου των βιομηχανιών παραγωγής τηλεπικοινωνιακών συστημάτων. Παλαιότερα η οικονομική του υποστήριξη βασιζόταν σε πόρους που προέρχονταν κύρια από τις δύο αυτές πηγές, οι δε φορείς που τον υλοποιούσαν ήταν είτε κρατικά Ιδρύματα (Ερευνητικά Κέντρα) είτε τμήματα ιδιωτικών βιομηχανιών παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού είτε μικτά σχήματα.

Κατά τα τελευταία χρόνια, επειδή ο τομέας απορροφά πολύ μεγάλα κεφάλαια, συνεισφέρουν για την κάλυψή τους Διεθνείς Οργανισμοί (όπως η ΕΕ, η ΔΕΤ κ.λ.π.), οι οποίοι καταρτίζουν και χρηματοδοτούν με σημαντικά ποσά προγράμματα R&D. Ο τομέας της Βιομηχανικής Παραγωγής τηλεπικοινωνιακών συστημάτων κατά κανόνα αναπτύχθηκε από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Έτσι οι βιομηχανικές μονάδες, που δημιουργήθηκαν ανήκουν στις πλείστες των περιπτώσεων σε ιδιωτικές εταιρείες, από τις οποίες ορισμένες έχουν μεγάλη εξάπλωση διεθνώς (πολυεθνικές) και πραγματοποιούν μεγάλους κύκλους εργασιών. Σημειώνεται ότι σε μερικές τέτοιες εταιρείες υπάρχει και συμμετοχή του Δημοσίου Τομέα με διάφορες μορφές (άμεση, μέσω Τραπεζών κ.τ.λ.).

Εξάλλου, για τον τομέα Εκμετάλλευσης του ΔΤΔ και Παροχής Υπηρεσιών (Operation) μέχρι πρόσφατα είχε επικρατήσει η αντίληψη του «φυσικού μονοπωλίου». Η σχετική θεωρία – η οποία αναφέρεται και σε άλλους τομείς

όπως η ηλεκτρική ενέργεια, οι μεταφορές κ.τ.λ.- στηρίζεται στην άποψη ότι θα αποτελούσε σπατάλη το άνοιγμα των τομέων αυτών στον ελεύθερο ανταγωνισμό με συνέπεια να εγκαθίστανται πολλά δίκτυα για την κάλυψη μιας συγκεκριμένης ανάγκης που αφορά το σύνολο του πληθυσμού. Προσφορότερη επομένως λύση κρινόταν η μονοπωλιακή τους εκμετάλλευση, την οποία μάλιστα κατά κανόνα αναλάμβανε το κράτος (κρατικά μονοπώλια).

Έτσι, εφόσον είχε γίνει αποδεκτό ότι η εκμετάλλευση του ΔΤΔ και η παροχή των ΤΥ αποτελούσε μονοπώλιο, θα έπρεπε εκ των πραγμάτων να διέπεται από σειρά αυστηρών νομικών ρυθμίσεων, ώστε αφενός να κατοχυρώνεται η άσκηση της μονοπωλιακής δραστηριότητας και αφετέρου να προστατεύεται ο καταναλωτής από πιθανές υπερβάσεις ή καταχρήσεις (υπερτιμολογήσεις κ.τ.λ.)

Οι ρυθμίσεις αυτές καθόριζαν τους όρους άσκησης της μονοπωλιακής δραστηριότητας, θέσπιζαν κανόνες για την τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και εξασφάλιζαν την ίση μεταχείριση όλων των καταναλωτών-χρηστών. Έτσι οι φορείς παροχής των ΤΥ λειτούργησαν σε όλες τις χώρες σαν πλήρως ρυθμισμένα μονοπώλια (fully regulated monopolies).

5.3. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΙΕΘΝΩΣ

5.3.1. Παραδοσιακό θεσμικό καθεστώς των τηλεπικοινωνιών

Οι επιχειρήσεις παροχής ΤΥ άρχισαν να αναπτύσσονται πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν έγινε δυνατή η μαζική – με τα τότε μέτρα- παραγωγή μηχανημάτων και διατάξεων αυτόματης τηλεφωνίας και ήταν κατά κανόνα τοπικού ενδιαφέροντος, δηλαδή παρείχαν υπηρεσίες συνήθως σε μεγάλες πόλεις, ενώ η υπεραστική και διεθνής επικοινωνία, που ήταν χειροκίνητη, ελεγχόταν συνήθως από το κράτος.

Στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου οι πολεμικές ανάγκες επέβαλαν την ανάπτυξη πολλών νέων προϊόντων, καθώς και την ευρεία ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών στον χώρο των τηλεπικοινωνιών. Η περίοδος ευφορίας, που

ακολούθησε τη λήξη του Πολέμου, ώθησε την παγκόσμια οικονομία σε μεγάλη άνθηση , με συνέπεια να καταστεί η ανάγκη μεγαλύτερης και καλύτερης επικοινωνίας επιτακτική.

Έτσι, η συνεχής ανάπτυξη της ζήτησης ΤΥ με απαιτήσεις ποιότητας και η δυνατότητα εύκολης ικανοποίησής της είχε σαν συνέπεια από πλευράς των ΤΟ την αναγωγή της δημόσιας τηλεφωνικής υπηρεσίας σε πρωταρχικό επιχειρηματικό στόχο.

Η έμφαση, που δόθηκε στη γενική τηλεφωνική κάλυψη, ώθησε όλες τις χώρες της Ευρώπης να δημιουργήσουν εκτεταμένο μονοπωλιακό καθεστώς για τα δίκτυα των δημοσίων υπηρεσιών τηλεφωνίας και τηλετυπίας, με σκοπό να επιτευχθεί οικονομία κλίμακος και να εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση της ανάπτυξης του δικτύου και η ικανοποίηση της αυξανόμενης ζήτησης. Το μονοπώλιο που δημιουργήθηκε με αυτό τον τρόπο ,δεν αποσπάσθηκε από το συγγενές παραδοσιακό μονοπώλιο τους Ταχυδρομείου, ίσως γιατί η ραγδαία ανάπτυξη της τηλεφωνίας είχε βοηθήσει τις κυβερνήσεις να απαλλαγούν από τον πονοκέφαλο της πάντα ελλειμματικής αλλά απαραίτητης ταχυδρομικής υπηρεσίας

Όλος λοιπόν ο τομέας των επικοινωνιών (ταχυδρομεία και Τηλεπικοινωνίες) εξελίχθηκε σε ένα κρατικό μονοπώλιο, το παραδοσιακό ΡΤΤ, που λειτουργούσε αδιατάρακτα μέχρι πρόσφατα σε πολλές Ευρωπαϊκές και άλλες χώρες.

Ο θεσμός αυτός του ΡΤΤ, όσο η τηλεφωνία ήταν σε φάση έντονης ανάπτυξης και τα έσοδα σημαντικά, μπόρεσε να εξυπηρετήσει την ολοένα διευρυνόμενη αγορά και παράλληλα να διατηρήσει σε ικανοποιητικό επίπεδο την οικονομικά παθητική ταχυδρομική υπηρεσία.

Η σχετική αυτή επιτυχία του παραδοσιακού ΡΤΤ είχε σαν επακόλουθο την καθιέρωση αναχρονιστικών εσωτερικών δομών και ως εκ τούτου την αδυναμία προσαρμογής στην εμφανιζόμενη ζήτηση νέων υπηρεσιών και εφαρμογών, τις οποίες ο πληροφορημένος καταναλωτής απαιτούσε. Το ΡΤΤ ήταν σε θέση να παρέχει ένα περιορισμένο αριθμό τυποποιημένων υπηρεσιών και έτσι η ριζική αλλαγή της τεχνολογικής βάσης των τηλεπικοινωνιών στη δεκαετία του '80

έθιξε την ίδια την υπόστασή του και κατέστησε αναγκαία την αντιμετώπιση της νέας κατάστασης.

5.3.2. Αμφισβήτηση των παραδοσιακών δομών και πολιτική της απελευθέρωσης

Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980, όπως αναφέρθηκε, οι τηλεπικοινωνίες σε παγκόσμια κλίμακα ήταν οργανωμένες ως πλήρως νομικά ρυθμισμένα μονοπώλια (fully regulated monopolies). Με την πάροδο του χρόνου όμως και επειδή η δραστηριότητα στην παροχή των ΤΥ ήταν ιδιαίτερα ελκυστική από επιχειρηματική άποψη, εκδηλώθηκε, με αφετηρία τις ΗΠΑ, μια γενικότερη τάση για τροποποίηση του παραδοσιακού κανονιστικού πλαισίου. Η τάση αυτή έγινε γνωστή σαν «απορρύθμιση» (Deragulation) και αφορούσε τομείς κοινωνικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας που παραδοσιακά ασκούσαν ή εποπτεύονταν (και προστατεύονταν) από το κράτος.

Με την άνοδο στην εξουσία σε διάφορες χώρες νεοφιλελεύθερων κομμάτων, η τάση αυτή για τροποποίηση του παραδοσιακού κανονιστικού πλαισίου γενικεύθηκε και έθιξε πολλούς τομείς.

Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών, μαζί με τις μεταφορές και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, υπήρξε από εκείνους στους οποίους κατ'εξοχήν εκδηλώθηκε η νεοφιλελεύθερη αυτή πολιτική της «απορρύθμισης». Η «απορρύθμιση» των ΤΥ και το άνοιγμα τους στον ελεύθερο ανταγωνισμό θεωρήθηκε πως θα είναι επωφελής για τους χρήστες των υπηρεσιών αυτών.

Αλλά πριν διαμορφωθεί η «απορρύθμιση» σαν πολιτική τάση, είχε προηγηθεί η σοβαρή αμφισβήτηση του Τηλεπικοινωνιακού Μονοπωλίου (όχι Κρατικού) στις ΗΠΑ ήδη από το 1956 . Μέχρι τότε η Εταιρεία American Telephone and Telegraph Co η γνωστή AT & T)απολάμβανε ένα νομικά κατοχυρωμένο μονοπώλιο στις εσωτερικές και τις τοπικές τηλεφωνικές επικοινωνίες. Η Αμερικάνικη Ομοσπονδιακή Επιτροπή Επικοινωνιών (Federal Communication Commission –FCC),που ρύθμιζε από τη σύστασή της (1934)

τα των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών στις ΗΠΑ, φαίνεται ότι περιοριζόταν μέχρι τότε στην επιβολή οροφής (plaffon) στα τηλεπικοινωνιακά τέλη και στη θέσπιση κάποιων κανόνων, ώστε οι καταναλωτές και οι πελάτες της AT & T να προστατεύονται από μονοπωλιακές υπερβάσεις.

Κατά τα λοιπά η AT & T απολάμβανε ένα σχεδόν απόλυτο μονοπώλιο. Ακόμα και οι τηλεφωνικές συσκευές ήταν ιδιοκτησία της και συνδέονταν στο δίκτυο απευθείας από το τεχνικό προσωπικό της Εταιρείας. Το μονοπώλιο της AT & T στις εσωτερικές τηλεφωνικές επικοινωνίες επεκτεινόταν de facto και στις διεθνείς τηλεφωνικές επικοινωνίες, αφού ο πλήρης έλεγχος της τοπικής τηλεφωνίας αποθάρρυνε τους πιθανούς ανταγωνιστές της από κάθε εμπλοκή στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών γενικά.

Η κατάσταση άρχισε να αλλάζει το 1956 μετά από μια δικαστική απόφαση στην υπόθεση της διένεξης της Εταιρείας Hush-A-Phone Corporation με το κράτος και την FCC. Αντικείμενο της διένεξης ήταν το ζήτημα κατά πόσο η AT & T μπορούσε να απαγορεύει τη σύνδεση στις τηλεφωνικές συσκευές εξαρτημάτων, που δεν είχε παραγάγει ή εγκρίνει η ίδια. Η συγκεκριμένη περίπτωση αφορούσε τη σύνδεση στις τηλεφωνικές συσκευές εξαρτημάτων, που δεν είχε παραγάγει ή εγκρίνει η ίδια. Η συγκεκριμένη περίπτωση αφορούσε τη σύνδεση στο ακουστικό της τηλεφωνικής συσκευής ενός απλού εξαρτήματος, που συγκεντρώνει τη φωνή του ομιλητή, έκανε την επικοινωνία καλύτερη και εμπόδιζε τους τρίτους να παρακολουθούν τη συνδιάλεξη προστατεύοντας το απόρρητο. Το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο έκρινε ότι «ο συνδρομητής έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί το τηλέφωνό του κατά τρόπο εύλογο και επωφελή για τον ίδιο χωρίς να βλάπτει το δημόσιο συμφέρον».

Στην πράξη η απόφαση σήμαινε την έναρξη του ανταγωνισμού στον τομέα της κατασκευής και διάθεσης ΤΑ. Η προοπτική αυτή ενισχύθηκε δώδεκα χρόνια αργότερα με μία απόφαση της FCC, που υποχρέωνε πλέον ρητά την AT & T να επιτρέπει τη σύνδεση στα δίκτυά της εξοπλισμού, που δεν έχει παραχθεί από την ίδια.

Ο αναπόφευκτος ανταγωνισμός, που ακολούθησε, έθεσε σειρά προβλημάτων, τα οποία οφείλονταν στην παράλληλη ύπαρξη μονοπωλιακής κατάστασης

στην παροχή τοπικών ΤΥ και ανταγωνιστικού καθεστώτος στον τομέα της κατασκευής ΤΣ και της διεθνούς τηλεφωνίας, όπου δεν ίσχυε το μονοπώλιο της AT & T. Όσο το κύκλωμα τοπική τηλεφωνία-τερματικές συσκευές- διεθνής τηλεφωνία ελεγχόταν από μια μοναδική Εταιρεία, αυτή μπορούσε να κοστολογεί κάθε ένα από τα στοιχεία του κυκλώματος σχεδόν ελεύθερα, λαμβάνοντας απλά υπόψη τις καθορισμένες από την FCC οροφές τιμών και το γενικό κόστος παραγωγής. Με την έναρξη του ανταγωνισμού σε ορισμένα τμήματα, ο τρόπος τιμολόγησης και χρέωσης καθενός από τα επί μέρους στοιχεία απέκτησε κεφαλαιώδη σημασία. Η Εταιρεία, που κατείχε το μονοπώλιο σε ένα από τους επιμέρους τομείς, είχε τη δυνατότητα να επηρεάζει τον ανταγωνισμό στους υπόλοιπους, μειώνοντας π.χ. τις τιμές στα προϊόντα που ήταν ανοιχτά στον ανταγωνισμό και χρηματοδοτώντας τα ελλείμματα της σε αυτά με αυξήσεις στα τιμολόγια των τομέων που ήλεγχε μονοπωλιακά. Η πολιτική αυτή, γνωστή σαν «σταυροειδής επιδότηση» (cross – subsidization), επέτρεπε στην μονοπωλούσα επιχείρηση να είναι πάντοτε κερδοφόρος, πράγμα που δεν συνέβαινε με τους ανταγωνιστές της, οι οποίοι είχαν δραστηριότητα σε ορισμένους τομείς των ΤΥ.

Οι διαμαρτυρίες των ανταγωνιστών της AT & T ανάγκασαν τη FCC να εκδώσει το 1980 σειρά κανόνων, γνωστών με την ονομασία Computer II, με τους οποίους υποχρέωσε την AT & T να συστήσει ξεχωριστή θυγατρική Εταιρεία για τον τερματικό εξοπλισμό. Οι κανόνες αυτοί επιχειρούσαν παράλληλα να οριοθετήσουν τους συγγενείς τομείς της πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Ύστερα από συμβιβασμούς και διάφορες δικαστικές αποφάσεις, αποσχίσθηκαν υποχρεωτικά από την AT & T 22 Τοπικές Τηλεπικοινωνιακές Εταιρείες, γνωστές σαν Bell Operating Companies (BOC), που ανέλαβαν μονοπωλιακά τις τοπικές υπηρεσίες τηλεφωνίας, ενώ οι υπεραστικές και διεθνείς ΤΥ, καθώς και οι εξειδικευμένες τοπικές υπηρεσίες, απελευθερώθηκαν και άρχισαν να παρέχονται υπό καθέτως ανταγωνισμού αλλά και αυστηρών νομοθετικών περιορισμών.

Επισημαίνεται ότι οι θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις επί τον ανταγωνισμό στις ΗΠΑ και οι οικονομικές συνέπειες του δεν έγινε ποτέ δυνατό να

εκτιμηθούν εξαιτίας της δυσχέρειας συγκέντρωσης των απαραίτητων στοιχείων.

Ανεξάρτητα όμως από τα προβλήματα που δημιούργησε η εφαρμογή του ανταγωνισμού στον χώρο των τηλεπικοινωνιών, το βέβαιο είναι ότι οι εξελίξεις στις ΗΠΑ μετέβαλαν τους όρους του παιχνιδιού σε παγκόσμια κλίμακα. Έτσι, η Ιαπωνική κυβέρνηση με δυο νομοθετήματα το 1985 επέτρεψε την απελευθέρωση της χρήσης των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων, έθεσε τέρμα στο μονοπώλιο της Nippon Telegraph and Telephone (NTT) για τις εσωτερικές τηλεπικοινωνίες, αναδιάρθρωσε την NTT καθιστώντας την ιδιωτική Εταιρεία και δημιούργησε πλαίσιο ανταγωνισμού μεταξύ της NTT και της KDD (Kokusai Denshin Denwa Co Ltd) στη διεθνή τηλεφωνία.

Επίσης στη Μ. Βρετανία από το 1974 άρχισαν να εφαρμόζονται για το παραδοσιακό British Post Office (BPO) ρυθμίσεις, οι οποίες σταδιακά οδήγησαν σε πρώτη φάση τον διαχωρισμό των Τηλεπικοινωνιών από τα Ταχυδρομεία και στην δημιουργία της British Telecom (BT). Η BT, Δημόσια Επιχείρηση με διοικητική και οικονομική αυτονομία στην αρχή, δεν άργησε να δικαιώσει την επιλογή αυτή εκσυγχρονίζοντας τις παρεχόμενες ΤΥ και βελτιώνοντας εντυπωσιακά την ποιότητά τους. Στη συνέχεια, με την άνοδο της Κυβερνήσεως Θάτσερ, η BT πέρασε το 1982 στον ιδιωτικό τομέα, το Δε κράτος διατήρησε μειοψηφία των μετοχών της. Παράλληλα, με την αλλαγή της βρετανικής νομοθεσίας, ιδρύθηκε σε ανταγωνιστική προς την BT βάση, η Εταιρεία Mercury που μαζί με την BT αποτελούν σήμερα το λεγόμενο Βρετανικό Δυσπώλιο (British Duopoly). Ο χειρισμός των κανονιστικών ζητημάτων ανατέθηκε σε ανεξάρτητη κρατική υπηρεσία το OFTEL (Office of Telecommunications).

5.4 Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

5.4.1 ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών έχει γνωρίσει έντονο προστατευτισμό από τα κράτη μέλη, δεδομένης της στρατηγικής σημασίας του στην ανάπτυξη και την

ασφάλειά τους. Η οικονομική ανάπτυξη στην μεταβιομηχανική εποχή εξαρτάται από την ισχύ των τηλεπικοινωνιακών συστημάτων, τα οποία διαδραματίζουν πλέον τον κύριο ρόλο. Είναι η θεμελιώδης παράμετρος της οικονομίας, που επιδρά έμμεσα ή άμεσα στην ανάπτυξη όλων των άλλων παραμέτρων.

... Οι τηλεπικοινωνίες είναι ένας τομέας που μεταβάλλεται ταχύτατα και διαμορφώνεται όχι μόνο από αποφάσεις που λαμβάνονται σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, αλλά και από τις διεθνείς εξελίξεις.

Αλλά ποιες είναι οι διεθνείς εξελίξεις;

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Που σηματοδοτούν:

Η διερεύνηση της Ε.Ε με τρεις χώρες από 1-1-1995 και η σχεδιαζόμενη διεύρυνση με μεσογειακές και χώρες του πρώην ανατολικού συνασπισμού καθώς και η σύναψη συμφωνιών σύνδεσης με όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές χώρες. Η επισημοποίηση της κοινής αγοράς του Ειρηνικού Ωκεανού (Νοέμβριος 1994) από τις χώρες ή το 1/3 του πληθυσμού της γης και το 60% του παγκόσμιου εισοδήματος. Μεταξύ αυτών και οι χώρες της Νότιας και Νοτιοανατολικής Ασίας, οι οποίες έχουν επιτύχει ιλιγγιώδεις ρυθμούς ανάπτυξης, αξιοποιώντας στο έπακρο τη νέα τεχνολογία.

Η έγκριση της συμφωνίας της GATT, που επιτεύχθηκε με το «γύρο της Ουρουγουάης» και σημαίνει την σχεδόν πλήρη απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου με κατάργηση ή περιορισμό δασμών και επιδοτήσεων και απελευθέρωση των υπηρεσιών (χρηματοπιστωτικές, τηλεπικοινωνίες και αεροπορικές μεταφορές).

Με την καθιέρωση των νέων «κανόνων του παιχνιδιού» στις διεθνείς οικονομικές σχέσεις, οδεύουμε προς μια παγκόσμια πληροφορική δομή, η οποία θα αποτελείται από εθνικά τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που μεσώ δορυφόρων επικοινωνίας και διεθνών καλωδιακών συστημάτων θα συνδέονται μεταξύ τους.

Η εξασφάλιση διαλειτουργικότητας των δικτύων, απαιτεί υψηλή τεχνολογία και τεράστια κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των τηλεπικοινωνιακών επενδύσεων.

ΟΙ ΛΕΩΦΟΡΟΙ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Που διαμορφώνονται από τη ραγδαία εξέλιξη των τηλεπικ/νιών και της πληροφορικής και οδηγούν από τη βιομηχανική κοινωνία στην “κοινωνία των πληροφοριών” και γνώσεων ή από τη μοντέρνα κοινωνία στη μεταμοντέρνα κοινωνία. Η τεχνολογική πρόοδος μας παρέχει σήμερα την δυνατότητα για επεξεργασία, αποθήκευση, ανάκτηση και μετάδοση πληροφοριών σε οποιαδήποτε μορφή –προφορική, γραπτή ή οπτική – ανεξαρτήτως των αποστάσεων, χρόνου και όγκου.

Η μετάβαση στην κοινωνία των πληροφοριών συνιστά μια νέα επαναστατική διαδικασία, που δημιουργεί τεράστιες ευκαιρίες ,αλλά ταυτόχρονα και τεράστια προβλήματα. Ο όρος multi-media (πολυμέσα, έχει αποδοθεί στα ελληνικά)περιγράφει ακριβώς τη συνεργασία των τριών τεχνολογιών (τηλέφωνο, τηλεόραση και υπολογιστές) σε ένα ενιαίο σύνολο.

Από τη μελέτη της ιστορίας βγαίνει η βασική αρχή ότι, μετά από κάθε μεγάλη τεχνική μεταβολή, ακολουθεί μια κοινωνική επανάσταση. Ξεφεύγοντας έτσι από τον τομέα των βιομηχανιών που συνδέονται άμεσα με την επιστήμη της πληροφορίας, οδηγούμαστε σε μια νέα κοινωνία, που γεννήθηκε απ’ αυτήν αλλά την ξεπερνάει, που αναπτύσσεται χάρις σ’ αυτήν αλλά την χρησιμοποιεί σαν μέσο για να προωθήσει τις ανθρώπινες δραστηριότητες σε νέους ορίζοντες. Όπως ακριβώς συνέβη με το πέρασμα από τη γεωργική στη βιομηχανική κοινωνία. Αλλά αυτή τη φορά η αλλαγή θα έχει πολύ μεγαλύτερη έκταση. Η πληροφοροποίηση της κοινωνίας θα προκαλέσει αναπόφευκτα μια έκρηξη από νέες ανάγκες ανταλλαγών, επικοινωνιών, γνώσεων, ικανές να δημιουργήσουν νέες αποστολές και νέα επαγγέλματα. Καθώς η τηλεπικοινωνιακή και πληροφορική επανάσταση θα επεκταθεί σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής, θα αλλάξει τους τρόπους εργασίας, σκέψης, επικοινωνίας και συμπεριφοράς.

Αν η ανάπτυξη κινήθηκε με ρυθμούς “αριθμητικής προόδου” κατά τη μετάβαση από τη γεωργία στη βιομηχανία, η νέα μεταβολή θα έχει τη μορφή “γεωμετρικής προόδου”.

Η πληροφορία και οι τεχνολογίες της μαζί με τις τηλεπικοινωνίες, ήδη αποτελούν τον πιο σημαντικό στρατηγικό πόρο των οικονομιών του 21^{ου} αιώνα και ο ρόλος τους για την οικονομική ανάπτυξη είναι ίδιος με τον αντίστοιχο του χάλυβα και των λιμανιών την πρώτη και δεύτερη βιομηχανική περίοδο .

Οι τηλεπικοινωνίες αποτελούν το στοιχείο κλειδί για μια ισχυρή, διαρκή και υψηλής ποιότητας οικονομική ανάπτυξη, η οποία ήδη προσλαμβάνει παγκόσμιο χαρακτήρα.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ έχει θέσει ως κεντρικό θέμα για μελέτη και αντιμετώπιση τις συνέπειες που προκύπτουν από τη μετάβαση στην “κοινωνία των πληροφοριών” .προς τούτο συνέστησε ειδική ομάδα μελέτης (ομάδα Bangeman) για την επεξεργασία προτάσεων για την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων και ευκαιριών που προσφέρονται από την επανάσταση των πληροφοριών.

Η ομάδα Bangeman παρουσίασε πρόσφατα (1994) συνολική έκθεση στην οποία, μεταξύ των άλλων, εντοπίζονται τα δυνητικά οφέλη, το τι μπορούμε να περιμένουμε από τη μετάβαση στην κοινωνία των πληροφοριών. Ειδικότερα:

Οι Ευρωπαίοι πολίτες και καταναλωτές :Μια ευρωπαϊκή κοινωνία, που θα μεριμνά περισσότερο, που θα προσφέρει σημαντικά υψηλότερη ποιότητα ζωής στους πολίτες της και που θα παρέχει ευρύτερο φάσμα επιλογής υπηρεσιών και ψυχαγωγίας.

Οι δημιουργοί προϊόντων και υπηρεσιών: Νέους τρόπους για την άσκηση της δημιουργικότητας τους, καθώς η κοινωνία των πληροφοριών θα δώσει υπόσταση σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες .

Οι περιφέρειες της Ευρώπης :Θα τους δοθούν νέες ευκαιρίες για να εκφράσουν την πολιτική τους παράδοση και την ταυτότητά τους, και επιπλέον για τις πιο απομακρυσμένες γεωγραφικά περιφέρειες της Ένωσης θα ελαχιστοποιηθούν οι αποστάσεις και η απομόνωση.

Οι κυβερνήσεις και οι δημόσιες διοικήσεις:Περισσότερο διαφανείς, αποδοτικές και υπεύθυνες δημόσιες υπηρεσίες ,οι οποίες θα βρίσκονται πλησιέστερα στον πολίτη και θα παρέχονται σε χαμηλότερο κόστος.

Οι Ευρωπαϊκοί τηλεπικοινωνιακοί φορείς εκμετάλλευσης: Οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών θα αποκτήσουν την δυνατότητα παροχής συνεχώς ευρύτερου φάσματος νέων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η έκθεση Bangeman προσδιόρισε επίσης σημαντικές εφαρμογές που έχει ο όγκος των πληροφοριών και των τεχνολογιών που τις παράγουν, όπως μάθηση εξ αποστάσεως,τηλεργασία κλπ, αλλά και έθεσε συγκεκριμένους ενδιάμεσους στόχους για την επίτευξή τους.

5.4.2 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Στα πλαίσια αυτών των εξελίξεων και με δοδομένη τη τεχνολογική της υστέρηση έναντι των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1984 ξεκίνησε το σχεδιασμό μιας συνολικής πολιτικής για την εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τον τομέα αυτό στα κράτη μέλη και για την απελευθέρωση των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών σε τρεις φάσεις, η οποία βρίσκεται μέχρι σήμερα σε εξέλιξη.

Η πρώτη ξεκίνησε με την ψήφιση από το Συμβούλιο του "Α' προγράμματος δράσης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών". Βασικός στόχος του προγράμματος αυτού ήταν ο συντονισμός της μελλοντικής ανάπτυξης των τηλεπικοινωνιών στην Ένωση σε τομείς όπως η ψηφιακή κινητή τηλεφωνία, η εισαγωγή της παροχής ανοικτού δικτύου, το ISDN¹ η δημιουργία κοινών προδιαγραφών και η ανάπτυξη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης. Ακολούθησε το 1985 μια σημαντική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (British Telecom) με την οποία το Δικαστήριο τάχθηκε υπέρ της πλήρους εφαρμογής στις επιχειρήσεις τηλεπικοινωνιών των διατάξεων της Συνθήκης της Ρώμης σχετικά με τον ανταγωνισμό.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και κυρίως το πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς διευκόλυνε τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικότερου περιβάλλοντος στην τηλεπικοινωνιακή αγορά.

Η δεύτερη περίοδος ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 1987 με την παρουσίαση από την Επιτροπή του Πράσινου Βιβλίου (Green Paper) για την ανάπτυξη της κοινής αγοράς υπηρεσιών και εφοδιασμού τηλεπικοινωνιών ως το 1992.

Το Πράσινο Βιβλίο θέτει συγκεκριμένους επιμέρους στόχους ενεργειών για την επελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και προϊόντων:

- Πλήρης απελευθέρωση της αγοράς εξοπλισμού και εγκαθίδρυση διαδικασίας αμοιβαίας αναγνώρισης των μηχανημάτων.
- Σταδιακή αλλά στο τέλος πλήρης απελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.
- Πλήρης διαχωρισμός μεταξύ των ρυθμιστικών και των λειτουργικών δραστηριοτήτων εντός των κρατών μελών.
- Σταδιακή εναρμόνιση και παροχή ανοικτού δικτύου.
- Πλήρης εφαρμογή των αριθμών 85, 86 και 90 της Συνθήκης με σκοπό να εμποδιστούν οι πρακτικές διαχείρισης και η κατάχρηση δεσπόμενης θέσης από την πλευρά των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυο ή υπηρεσίες.
- Εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και ειδικότερα σε σχέση με τη συμφωνία της GATT.

Το 1990 το Συμβούλιο ενέκρινε δυο σημαντικότερες οδηγίες οι οποίες έθεταν σε εφαρμογή το σχέδιο του Πράσινου Βιβλίου.

Η πρώτη αφορά στην παροχή ανοικτού δικτύου (90/387) και η δεύτερη στον ανταγωνισμό των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (90/388)

Το 1991, Ανακοίνωση της Επιτροπής (κείμενο χωρίς υποχρεωτική ισχύ) έθετε τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών (ανταγωνισμός, κατάχρηση δεσπόμενης θέσης και κρατικές ενισχύσεις).

Η Τρίτη περίοδος ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 1992 με την έκδοση από την Επιτροπή της πρώτης έκθεσης για την κατάσταση του τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Στην έκθεση αυτή η Επιτροπή παρουσιάζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από την έκδοση του Πράσινου βιβλίου σε τομείς όπως οι δημόσιες συμβάσεις, η αγορά τερματικών και οι μισθωμένες γραμμές.

Το Συμβούλιο τηλεπικοινωνιών ενέκρινε τον Ιούλιο του 1993 ψήφισμα σχετικά με την κατάσταση του τομέα τηλεπικοινωνιών και την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς αυτή, στο οποίο τοποθετείται υπέρ της απελευθέρωσης των δημοσίων φωνητικών τηλεφωνικών υπηρεσιών.

Το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα καθορίστηκε στις 17 Νοεμβρίου 1994, όταν το Συμβούλιο Τηλεπικοινωνιών μετά από πρόταση της Επιτροπής για απελευθέρωση από το 1995 τόσο των τηλεπ/κων υποδομών, όσο και των "εναλλακτικών υποδομών" (καλωδιακά τηλεοπτικά δίκτυα, δίκτυα που υφίστανται ήδη και σιδηροδρόμους ή αυτοκινητοδρόμους για την κάλυψη εσωτερικών αναγκών επικοινωνίας αποφάσισε:

- Όρισε την 1^η Ιανουαρίου 1998, ως ημερομηνία απελευθέρωσης των τηλεπ/κων υποδομών καθώς και των "εναλλακτικών υποδομών".
- Έκανε δεκτό το αίτημα της Ελλάδας Ισπανίας, Πορτογαλίας και Ιρλανδίας, για πενταετή μεταβατική περίοδο και να ισχύσει η απελευθέρωση από το 2003.

Η συγκεκριμένη αυτή πολιτική της Ε.Ε. για τις τηλεπικοινωνίες, που αναφέρθηκε πιο πάνω, συνεπικουρείται έμμεσα ή άμεσα από την συνολική πολιτική της σε καίριους τομείς και συγκεκριμένα:

Η **ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ** για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την αύξηση της απασχόλησης περιλαμβάνει συγκεκριμένο σχέδιο δράσης και προτεραιότητες για :

- Διάδοση της εκμετάλλευσης των τεχνολογιών της πληροφορίας.
- Εφοδιασμό της Ευρώπης με βασικές διευρωπαϊκές υπηρεσίες.
- Συνέχιση της θέσπισης κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου.

- Ενίσχυση της κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες.
- Βελτίωση των τεχνολογικών και βιομηχανικών επιδόσεων.

Τα ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ, που αναφέρονται σε έργα υποδομής στους τομείς τηλεπικοινωνιών ενέργειας και μεταφορών και η υλοποίηση και χρηματοδότηση τους αποφασίσθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κέρκυρας (Ιούνιος 1994) και του Εσσεν (Δεκεμβριος 1994).

Οι πολιτικές αυτές, που αναφέρθηκαν σε γενικές γραμμές συνθέτουν το σημερινό τηλεπικοινωνιακό τοπίο στην κοινότητα.

5.4.3 . ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Η Ε.Ε. ρυθμίζει σε μεγάλο μέρος την εξέλιξη του τομέα των τηλεπικοινωνιών. Το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί καλούνται να λειτουργήσουν έχει να κάνει με την υλοποίηση των κατευθύνσεων της πράσινης βίβλου για ανάπτυξη της Κοινής Αγοράς Τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και Εξοπλισμών και της αρτιότερης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας προς τις θεμελιώδεις οδηγίες της Κοινότητας. Στόχος του θεσμικού πλαισίου είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και η προσφορά υπηρεσιών στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση και σε λογικό κόστος.

Κάθε μεταγενέστερη Οδηγία παραπέμπει ή βασίζεται στην εφαρμογή ή ισχύ κάποιας προγενέστερης και ούτω καθεξής. Έχει καταστεί σαφής λοιπόν η πρόθεση της Ε.Ε να προχωρήσει σε πλήρη απελευθέρωση του τομέα τηλεπικοινωνιών πριν 2000.

Συνέπεια αυτού είναι η σταδιακή κατάργηση των μονοπωλίων των τηλεπ/κών οργανισμών καθώς οδηγούμαστε στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά.

Η απελευθέρωση των τηλ/κών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας έχει ήδη συντελεστεί σε όλες τις χώρες μέλη, ενώ η φωνητική τηλεφωνία απελευθερώνεται από 1-1-1998, με εξαίρεση την Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία, όπου έχει δοθεί παράταση για το 2003. Το Ισπανικό Κοινοβούλιο όμως, αποφάσισε (Οκτώβριος 1994) να μην κάνει χρήση της εξαίρεσης.

Το Euro-ISDN

Το Ευρωπαϊκό ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN) είναι μια πανευρωπαϊκή προσπάθεια να υιοθετήσουν όλες οι χώρες ένα κοινό τρόπο επικοινωνίας έτσι ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα που υπήρχαν στη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών καθώς και του εξοπλισμού που τις υποστήριζαν, λόγω της διαφορετικής εφαρμογής του ISDN στα διάφορα κράτη.

Υλοποιείται βάσει των προτύπων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (ETSI), όπως συμφωνήθηκε μεταξύ 25 ευρωπαϊκών τηλεπικοινωνιακών οργανισμών που υπέγραψαν το μνημόνιο συνεργασίας (MOU-Memorandum of Understanding) το 1989.

Το Euro-ISDN, η επίσημη προβολή του οποίου πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 1993, θα συνεργάζεται με το ήδη υπάρχον δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο και ο οποιοσδήποτε συνδρομητής θα μπορεί να καλεί οποιονδήποτε συνδρομητή του Euro-ISDN και αντίστροφα. Θα μπορεί επίσης να συνεργάζεται και με το δημόσιο δίκτυο μεταγωγής πακέτων (Hellaspac).

5.4.4. ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Στο τέλος 1993, η Επιτροπή επανεξέτασε συνολικά την πολιτική της στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και εξέδωσε **Ανακοίνωση** με τα συμπεράσματα και τις κατευθυντήριες γραμμές της για το μέλλον και αναλυτικό χρονοδιάγραμμα των μελλοντικών της ενεργειών.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τιμολόγια

Ο καθορισμός υψηλών τιμολογίων στις διεθνείς επικοινωνίες δεν βασίζεται πλέον σε πραγματικό κόστος, δεδομένου ότι αυτό έχει μειωθεί δραστικά με την πρόοδο της τεχνολογίας. Οι τεχνολογικές δυνατότητες που επιτρέπουν την εκτροπή της τηλεφωνικής κίνησης καθιστούν τα κοινοτικά δίκτυα ασύμφορα για τους διεθνείς χρήστες με αποτέλεσμα τεράστιες απώλειες εισοδημάτων για τους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς και άρα για τις νέες επενδύσεις στον κλάδο.

Νέα δίκτυα και υπηρεσίες

Η πρόοδος που έχει πραγματοποιηθεί στον τομέα της δημιουργίας των δικτύων ISDN καθώς και γραμμών υψηλής ταχύτητας νέα τεχνολογίας είναι περιορισμένη.

Με βάση την πραγματική αυτή κατάσταση η Επιτροπή θέτει ειδικούς στόχους για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών οι οποίοι μπορούν να περιγραφούν συνοπτικά ως εξής:

- Ανάπτυξη και αποτελεσματικότητα για την παρακολούθηση των σύγχρονων τεχνολογικών προκλήσεων.
- Παροχή καθολικής υπηρεσίας στο σύνολο της γεωγραφικής επιφάνειας της Ένωσης και για το σύνολο του πληθυσμού της σε λογικές τιμές .
- Τιμολόγια. Ο αντικειμενικός καθορισμός των τιμολογίων δεν προστατεύει μόνο τον χρήστη αλλά και τον ανταγωνισμό.
- Περιφερειακή και κοινωνική συνοχή. Οι λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Κοινότητας πρέπει να αποκτήσουν το ταχύτερο δυνατόν τηλεπικοινωνίες νέας τεχνολογίας, ταυτόχρονα με τις ανεπτυγμένες περιοχές.
- Διεθνής διάσταση. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην δυνατότητα των νέων δικτύων και τεχνολογιών να επεκταθούν και να καλύψουν τις ανάγκες των κρατών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που βρίσκονται σε μια πορεία μαζικού εκσυγχρονισμού των υποδομών τους.

Η επιτροπή, αφού εξέτασε 4 εναλλακτικές λύσεις σχετικά με το μέλλον των τηλεπικοινωνιών στην Κοινότητα πρότεινε ένα συνδυασμό μεταξύ φιλελευθεροποίησης και της εναρμόνισης .

Η Ανακοίνωση του 1993 διακρίνει δυο φάσεις:

Πρώτη φάση (1993-1995)

- πλήρης εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας
- χρήση εναλλακτικής υποδομής για εσωτερικές ανάγκες εταιριών σε πειραματική βάση.
- χρήση των υποδομών της καλωδιακής τηλεόρασης για τις υπό ελευθέρωση τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες
- επιτάχυνση των προτάσεων που εκκρεμούν
- ανάπτυξη αρχών για τις παγκόσμιες υπηρεσίες
- έγκριση προτάσεων στις δορυφορικές επικοινωνίες

-σχέδια προσαρμογής και ειδικές ρυθμίσεις για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες.

-δημοσίευση Πράσινου Βιβλίου για το μέλλον του δημοσίου δικτύου τηλεπικοινωνιών και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης.

Δεύτερη φάση (1996-1998)

- λεπτομερής ανάλυση των εξελίξεων στον τομέα πριν από την εφαρμογή δεύτερης φάσης.

- πλήρης απελευθέρωση των δημοσίων υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας από 1^{ης} Ιανουαρίου 1998 .(Εξαιρείται η Ελλάδα Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία).

- νέο πλαίσιο ρύθμισης της υποδομής δημοσίου δικτύου .

Οι ανακοινώσεις του Συμβουλίου κατέληξαν σε πρόταση ψηφίσματος για τις μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 1993. Τον Φεβρουάριο του 1994 το Συμβούλιο εξέδωσε νέο ψήφισμα σχετικά με τις αρχές που διέπουν την καθολική υπηρεσία στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα επικυρώθηκε τον Νοέμβριο του 1994.

Η πρόκληση για την ΕΕ είναι πολύ μεγάλη. Στο παγκόσμιο εμπόριο, το 1993 οι τηλεπικοινωνίες, η πληροφορική και οι συναφείς δραστηριότητες καλύπτουν το 18% του συνολικού τζίρου, δυο μονάδες κάτω από την αυτοκινητοβιομηχανία που καλύπτει το 20%. Από το 1997, προβλέπεται να περάσουν στην πρώτη θέση και να αποτελέσουν την κορυφαία παραγωγική δραστηριότητα του 21^{ου} αιώνα, δημιουργώντας το 60% των νέων θέσεων εργασίας.

Η Κοινοτική πολιτική τηλεπικοινωνιών που εκτέθηκε συνοπτικά παραπάνω, δημιουργεί ένα πολύπλοκο αλλά σταθερό πλέγμα όρων και προϋποθέσεων, βάσει του οποίου πρόκειται να λειτουργεί η ευρωπαϊκή αγορά τηλ/κων προϊόντων και υπηρεσιών και κατ' ανάγκην η αντίστοιχη Ελληνική. Ένα περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από αλλαγές, ανάπτυξη και ανταγωνισμό.

Είναι προφανές λοιπόν, ότι για τον οργανισμό μας υπάρχουν δυο τρόποι προσέγγισης των νέων δεδομένων. Ο ένας προβάλλει ως απειλή για περιθωριοποίηση και ο άλλος ως πρόσκληση και ευκαιρία για περαιτέρω προσαρμογή και διαρθρωτικό εκσυγχρονισμό.

Τα σημεία και οι δείκτες πορείας του πρώτου είναι η επιφύλαξη, ο φόβος, η διστακτικότητα, η αδιαφορία, ο εφησυχασμός, το προσπέρασμα με προσλαμβάνουσες παραστάσεις από το παρελθόν. Το "εντροπικό φαινόμενο" σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια, που νομοτελειακά αποδεχόμενο την αποτελμάτωση, την αδράνεια και την ακινησία οδηγεί στον θάνατο και στην εξαφάνιση κάθε βιολογική και οργανωτική δομή.

Η πορεία, η κατεύθυνση και ο δρόμος του δεύτερου τρόπου προσέγγισης, που αποτελεί όπως αναφέραμε πιο πάνω πρόκληση και ευκαιρία για αλλαγή και εκσυγχρονισμό, μπορεί να μη διαθέτει σηματοδосία και το εύρος για απρόσκοπτη και ομαλή προσπέλαση από τους διαδρόμους των χαμηλών πτήσεων στις λεωφόρους των υψηλών ταχυτήτων του εκσυγχρονισμού και της προόδου, όμως είναι η μόνη που μπορεί να μας οδηγήσει μπροστά και να μας εξασφαλίσει τη διαχρονική παρουσία μας στο μελλοντικό τηλεπικοινωνιακό γίγνεσθαι. Η συντήρηση και διατήρηση των όποιων «κεκτημένων» δεν έχει και τόσο σημασία.

Το τέλος των κρατικών μονοπωλίων.

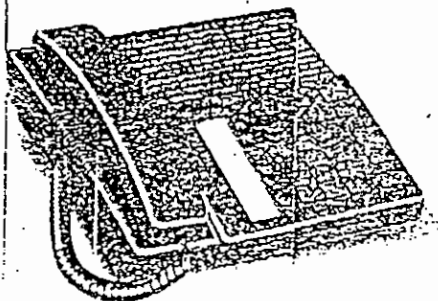
Η συμφωνία 70 χρόνων να ανοίξουν τα τηλεπικοινωνιακά τους σύνορα και να επιτρέψουν, από την 1^η Ιανουαρίου 1998, τον ανταγωνισμό στις εθνικές τους αγορές σημαδεύει το τέλος μιας από τις πλέον χαρακτηριστικές μονοπωλιακές παρουσίες του κράτους. Η συμφωνία της Γενεύης είναι ένα μεγάλο επίτευγμα της Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου και ένα μεγάλο βήμα προς την ουσιαστική διεθνοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας. Η ανασυγκρότηση στη βάση του ελεύθερου με αυστηρούς πάντως κανόνες, ανταγωνισμού μιας αγοράς 200 τρισεκατομμυρίων δραχμών (έξι περίπου φορές το εθνικό προϊόν της χώρας) θα επιτρέψει την καλύτερη διάχυση ενός από τους τομείς της τεχνολογικής

επανάστασης που είναι κοντύτερα στις καθημερινές ανάγκες της ανθρώπινης υπόστασης. Αλλά και από πρακτική αποψη, ο καταναλωτής θα κερδίσει αφού οι πολυσχιδείς υπηρεσίες επικοινωνίας θα κοστίσουν λιγότερο. Η Ευρώπη που στάθηκε στην πρώτη γραμμή της Συμφωνίας, περιμένει πολλά από την περαιτέρω ανάπτυξη μιας αγοράς που, ήδη τα τελευταία χρόνια, μεγαλώνει με ετήσιο ρυθμό 10%. Η Ελλάδα θα μπει στο παιχνίδι αυτό την τελευταία στιγμή. Το ενωρίτερο που θα μπορέσει να ανοίξει η εθνική μας αγορά τηλεπικοινωνιών, καταργώντας το μονοπώλιο του ΟΤΕ, φαίνεται να είναι η 1.1.2001, παρά την πίεση που θα ασκήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να μας «πείσει» να προχωρήσουμε την 1.1.2000, όπως ήδη συμφώνησαν οι δύο άλλες βραδυπορούσες χώρες, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία. απελευθέρωση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου σημαίνει επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων, ανάπτυξη και ολοένα μεγαλύτερη προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών που θα χρησιμοποιούν χωρίς προσκόμματα το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που θα μπορεί να εγκαθιστά κάθε φιλόδοξος επενδυτής. Σημαίνει ακόμη την αξιοποίηση της περιουσίας όλων εκείνων των οργανισμών που διαθέτουν ήδη ένα δικό τους δίκτυο, όπως η ΔΕΗ, οι Σιδηρόδρομοι αλλά και ιδιωτικές εταιρείες, οι τράπεζες και άλλοι.

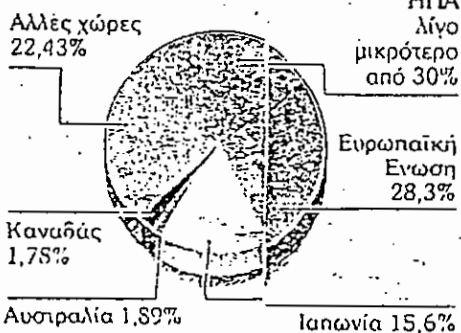
Χρειάστηκαν τρία χρόνια για να υπογραφεί η Συμφωνία της Γενεύης, το ρεύμα είχε ξεκινήσει πριν από είκοσι έτη όταν η αμερικανική κυβέρνηση, στα τέλη της δεκαετίας του '70 παρενέβη για να σπάσει το μονοπώλιο της ΑΦ & κάτω από την πίεση των καταναλωτικών ενώσεων που παρατηρούσαν ότι οι χρήστες τηλεφωνικών υπηρεσιών πλήρωναν συνεχώς περισσότερα χρήματα για ένα προϊόν που κόστιζε συνεχώς φθηνότερα στη μονοπωλιακή επιχείρηση, λόγω της συνεχώς φθηνότερης τεχνολογίας που χρησιμοποιούσε.

Παρακάτω ακολουθεί ένας πίνακας όπου φαίνεται σχηματικά πια η Συμφωνία της Γενεύης.

Εξήντα οκτώ χώρες δεσμεύτηκαν με τις προτάσεις που υπέβαλαν στις διαπραγματεύσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου για άνοιγμα της αγοράς των τηλεπικοινωνιών στον ανταγωνισμό.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

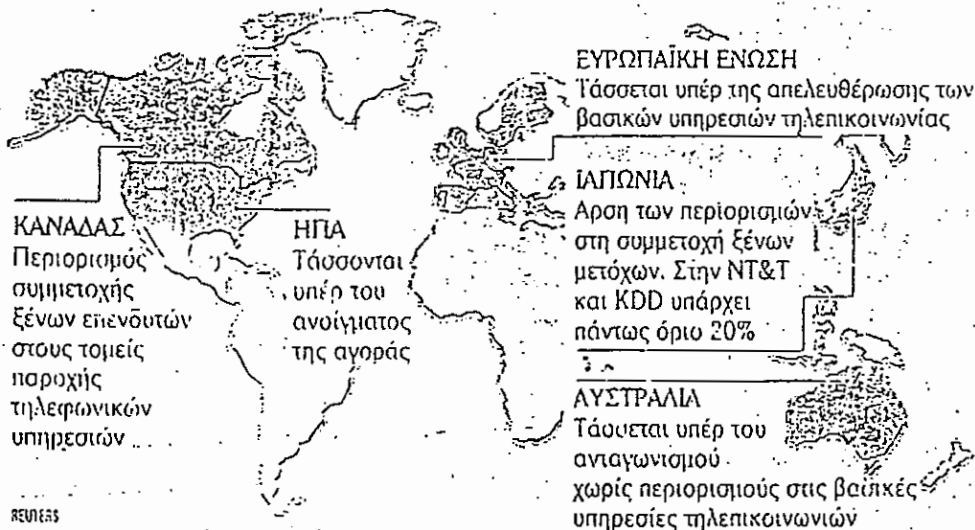

ΟΙ 10 ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (σε δις δολ.)

Εταιρεία	Εσοδα	Κέρδη
Nippon T&T Ιαπωνία	21.320	574
AT&T ΗΠΑ	20.800	36
Deutsche Telekom Γερμανία	11.960	957
IRI Ιταλία	10.920	102
BT/MCI Βρετανία/ΗΠΑ	9.880	951
France Telecom Γαλλία	7.800	479
GTE ΗΠΑ	5.200	-557
Bellsouth ΗΠΑ	4.680	-320
L.M. Ericsson Σουηδία	3.640	198
Telefonica de Espana Ισπανία	3.640	-278

31/12/1995

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

REUTERS

5.5 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5.5.1. Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου παροχής των ΤΥ

Στην Ελλάδα είχε νομοθετικά θεσπισθεί από το 1949 το Κρατικό Μονοπώλιο στην παροχή των ΤΥ.

Συγκεκριμένα με το Ν. 1049/49 ιδρύθηκε ο ΟΤΕ, στον οποίο δόθηκε το αποκλειστικό προνόμιο της εκμετάλλευσης του συνόλου των ΤΥ. Ο νόμος απέκλειε ρητά σε οποιοδήποτε άλλο φορέα, δημόσιο ή ιδιωτικό, την άσκηση δραστηριότητας στον τομέα της παροχής ΤΥ με εξαίρεση ορισμένες ειδικές περιπτώσεις (εθνική άμυνα, ασφάλεια κ.τ.λ.). Ο Ν. 1049/49 τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ΝΔ. 165/ 73.

Η κατάσταση αυτή διατηρήθηκε αναλλοίωτη μέχρι το 1985. Τότε η κυβέρνηση, στα πλαίσια της πολιτικής των κοινωνικοποιήσεων (Ν. 1365/83), περιέλαβε και τον ΟΤΕ στις κοινωνικοποιημένες Δημόσιες Επιχειρήσεις και με το ΠΔ. 58/85 επέφερε μια σειρά από αλλαγές στα όργανα διοίκησης και ελέγχου του.

Παρά τις μεταβολές αυτές, ο ΟΤΕ λειτούργησε μέχρι πρόσφατα κάτω από ένα ιδιότυπο καθεστώς τυπικά ανεξάρτητος Δημόσιας Επιχείρησης με διοικητική και διαχειριστική αυτονομία υπό την εποπτεία του κράτους, αλλά στην πραγματικότητα με ισχυρή εξάρτηση από αυτό.

Η κυβέρνηση, που προήλθε από τις εκλογές του Απριλίου 1990, πιεζόμενη αφενός από την ανάγκη ταχύτατου εκσυγχρονισμού του ΔΤΔ και αφετέρου από τις ρυθμίσεις της ΕΕ, εξήγγειλε την απόφασή της να προχωρήσει στην απελευθέρωση της αγοράς των ΤΥ, επιτρέποντας την άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων και από ιδιωτικούς φορείς.

Το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή έγινε στα πλαίσια του αναπτυξιακού νόμου 1892/90, ο οποίος έδινε την δυνατότητα ανάπτυξης, εγκατάστασης και εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας σε ιδιώτες. Στη συνέχεια το 1992 ψηφίστηκε ο Ν.2075/92, που αφορά γενικά την «Οργάνωση και Λειτουργία του Τομέα των Τηλεπικοινωνιών».

Η ψήφιση του νόμου αποτελεί ένα επαναστατικό, για τα Ελληνικά δεδομένα, βήμα. Τα γενικά του χαρακτηριστικά είναι η εισαγωγή ενός καθεστώτος προωθημένης απελευθέρωσης του τομέα παροχής των ΤΥ και η εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων προς τις απαιτήσεις των σχετικών Οδηγιών και Αποφάσεων της ΕΕ.

Οι κυριότερες διατάξεις του Ν.2075/92 είναι οι εξής:

1. Επιτρέπεται η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της παροχής ΤΥ κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τη χορήγηση αδειών παροχής ΤΥ, από τις οποίες δεν εξαιρείται ο ΟΤΕ.

2. Η κανονιστική αρμοδιότητα στον τομέα των τηλεπικοινωνιών διαχωρίζεται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και ασκείται από ιδιαίτερο κρατικό όργανο- την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών (ΕΕΤ) –που ιδρύεται με τον νόμο.

3. Η ΕΕΤ είναι ανεξάρτητη κρατική αρχή, που εποπτεύεται από τον υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών μόνο σε ό,τι αφορά τον κατασταλτικό έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων της και έχει τις ακόλουθες βασικές αρμοδιότητες:

-Μεριμνά για την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής και την εφαρμογή της νομοθεσίας.

-Εκχωρεί τις ραδιοσυχνότητες.

-Χορηγεί άδειες σε επιχειρήσεις παροχής ΤΥ.

- Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού στην αγορά των ΤΥ.

- Γνωμοδοτεί για την έκδοση κανονιστικών πράξεων της διοίκησης.

- Ελέγχει την εφαρμογή των σχετικών νόμων και επιβάλλει κυρώσεις σε περιπτώσεις που διαπιστώνει παραβάσεις τους.

- Έχει διαιτητικές αρμοδιότητες προς επίλυση διαφορών μεταξύ τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων.

4. Για ορισμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (κινητή τηλεφωνία, δορυφορικές επικοινωνίες) απαιτείται, πέραν της άδειας, και υπογραφή

σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του κράτους (ΕΕΤ) και της επιχείρησης η οποία αναλαμβάνει την εκμετάλλευσή τους.

5. Τα τιμολόγια παροχής των ΤΥ θα διαμορφώνονται ελεύθερα, αλλά η ΕΕΤ έχει δικαίωμα παρέμβασης προς προστασία του ανταγωνισμού και των χρηστών. Ειδικά για τις μεταβολές των τιμολογίων του ΟΤΕ (για παροχή ΤΥ και τέλη διασύνδεσης τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων στο ΔΤΔ) προβλέπεται ότι αυτές υπόκεινται σε έγκριση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων μέχρις ότου εφαρμοσθούν πλήρως οι αρχές της αγοράς στις ΤΥ σταθερής τηλεφωνίας και στα ΔΤΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ- ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.

Είδαμε την κατάσταση των τηλεπικοινωνιών στην χώρα μας.

Δεν θα μπορούσαμε να ολοκληρώσουμε την εργασία μας αν δεν κάναμε μια σύντομη αναφορά της δομής των τηλεπικοινωνιών στις χώρες της Ε.Ε.

Παρακάτω ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή για κάθε χώρα.Επίσης κάνουμε μια σύντομη αναφορά στην Κύπρο.

A. ΧΩΡΕΣ – ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.

A. ΒΕΛΓΙΟ.

Σύμφωνα με το νόμο που ισχύει από το 1930, ο εθνικός ΤΟ του Βελγίου RTT (Regie des Telegraphes et des Telephones) είχε το μονοπώλιο του δικτύου και των υπηρεσιών τηλεφωνίας και τηλετυπίας, καθώς και του τερματικού εξοπλισμού.

Η έλλειψη αυτονομίας του RTT, λόγω των συνεχών κρατικών παρεμβάσεων (π.χ. στον καθορισμό των επενδύσεων και της τιμολογιακής πολιτικής) και της ουσιαστικής επιρροής που ασκούσαν οι προμηθευτές εξοπλισμού, διάφορες ομάδες χρηστών και τα σωματεία των εργαζομένων είχε ως συνέπεια το Βέλγιο να είναι από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές του προστατευτισμού.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια και λόγω της γενικότερης βιομηχανικής πολιτικής που έπρεπε να εξυπηρετεί ο ΤΟ, η Βελγική βιομηχανία Δημοσίων Έργων και Προμηθειών (1976) ο RTT ήταν υποχρεωμένος να επιδοτεί τη βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, με αποτέλεσμα οι τιμές των προσφερομένων υπηρεσιών να γίνουν σταδιακά από τις αρχές της δεκαετίας του 1980, ο RTT άρχισε να χαλαρώνει σταδιακά το μονοπώλιο του στην αγορά τερματικού εξοπλισμού, πλην της πρώτης τηλεφωνικής συσκευής. Στη βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού αρχίζουν να κυριαρχούν θυγατρικές επιχειρήσεις ξένων εταιρειών (Alcatel- Siemens, Ericsson, Philips, IBM). Η θυγατρική της Alcatel- η Alcatel Bell Telephone, πρώην BTMC Η BTM (Bell Telephone Manufacturing Company S.A.)- εξακολούθησε να είναι η σημαντικότερη βιομηχανία του τομέα. Η BTM ανήκε στην ITT και προηγούμενα στην AT & T, αλλά με βάση τη συμφωνία ITT-CGE εξαγοράστηκε από την Alcatel. Λόγω της ισχυρής θέσης της Alcatel Bell Telephone, έχει θεσπισθεί μια μορφή Βελγικής οικονομικής συμμετοχής στην Εταιρεία μέσω της Societe Generale de Belgique. Η Εταιρεία απασχολεί περίπου 7500 άτομα στις τηλεπικοινωνίες, ενώ πραγματοποιεί εξαγωγές σε περισσότερες από 80 χώρες.

Στη Βελγική βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού ακολουθεί η Siemens, που το 1986 εξαγόρασε τη θυγατρική ATEC της Αμερικανικής GTE. Η Siemens κυριαρχεί τώρα στον τομέα των ψηφιακών κέντρων, με έντονη δράση και στον τερματικό εξοπλισμό και τα συστήματα μετάδοσης. Η ATEC είναι μια μεγάλη Βελγική εταιρεία, που ανήκει στην Societe de Belgique και έχει δεσμούς με τη Σουηδική Ericsson. Όπως και στα άλλα Κ-Μ της ΕΕ, οι πιέσεις για υιοθέτηση της κοινής τηλεπικοινωνιακής πολιτικής αφενός και η μη ικανοποιητική κατάσταση των τηλεπικοινωνιών αφετέρου επιτάχυναν τις εξελίξεις στον Βελγικό τηλεπικοινωνιακό τομέα. Ύστερα από έντονες διαβουλεύσεις τριών ετών, το Βελγικό Κοινοβούλιο ψήφισε την 31/3/91 τον «Νόμο περί Μεταρρυθμίσεως ορισμένων Δημοσίων Επιχειρήσεων οικονομικού χαρακτήρα». Οι αρμοδιότητες της RTT διασπάστηκαν και οι μεν κανονιστικές ανατέθηκαν στο Βελγικό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιών (BIPT/Belgian Institute for Postal Services and Telecommunications), οι δε αρμοδιότητες εκμετάλλευσης παραχωρήθηκαν στην Belgacom, που είναι ανώνυμη εταιρεία με μοναδικό μέτοχο (100%) το κράτος.

Μέχρι το τέλος του 1993 η Belgacom παρέμεινε ο μόνος ΤΟ εκμετάλλευσης του ΔΤΔ και διατήρησε το μονοπώλιο των λεγόμενων αποκλειστικών υπηρεσιών. Σε αυτές υπάγονται η τηλεφωνία, η τηλετυπία, η τηλεειδοποίηση, η μετάδοση δεδομένων μέσω του PSDN και, παρά τις διαμαρτυρίες της Κοινότητας, η ΚΤΞ. Οι λοιπές υπηρεσίες χαρακτηρίστηκαν ως μη αποκλειστικές και απελευθερώθηκαν και οι ΤΣ πλην της πρώτης τηλεφωνικής συσκευής η οποία διατηρήθηκε στο μονοπώλιο της Belgacom μέχρι 31/12/1992. Παρά τις προαναφερθείσες αλλαγές, η κατάσταση των τηλεπικοινωνιών στο Βέλγιο δεν βελτιώθηκε, όσο τουλάχιστο αναμενόταν, και σε αυτό συνετέλεσαν οι ακόλουθοι λόγοι:

α. Η μη ενεργοποίηση του ρυθμιστικού οργάνου IBPT. Το εν λόγω Ινστιτούτο λειτουργεί υποτυπωδώς και μόνον ως συμβουλευτικό όργανο του υπεύθυνου για τηλεπικοινωνιακά θέματα Υπουργού, χωρίς ουσιαστικές αρμοδιότητες.

β. Η συνέχιση της παρεμβατικής πολιτικής του κράτους στην λειτουργία της Belgacom μέσω του ΔΣ που διορίζεται από την κυβέρνηση. Έτσι κάθε κυβερνητική αλλαγή συνεπάγεται και μεταβολές στην σύνθεση του ΔΣ με συνέπεια αναπόφευκτες καθυστερήσεις, αλλαγές πολιτικής και συγκρούσεις με το Εκτελεστικό Συμβούλιο στο οποίο έχει ανατεθεί το Management του Οργανισμού.

γ. Μέχρι το τέλος του 1993 υπήρξε σοβαρή καθυστέρηση στην εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας με κενά στις κανονιστικές διαδικασίες (π.χ. άδειες λειτουργίας των ειδικών ραδιοδικτύων, έλεγχος καταλληλότητας κ.λ.π.).

Η Belgacom αντιμετώπισε προβλήματα καθυστέρησης στην ικανοποίηση των εκκρεμών αιτήσεων (μόνο στις Βρυξέλλες υπήρχαν, στο τέλος του 1992 ,40.000 εκκρεμείς αιτήσεις για τηλέφωνο), αδυναμίας κάλυψης της ζήτησης για ΚΤΞ (αναλογικό κυψελωτό σύστημα), κακής ποιότητας επικοινωνίας κ.λ.π. Το 1993 το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Belgacom εκτόνησε ένα μεγαλόπνοο αναπτυξιακό πρόγραμμα που προέβλεπε την εισαγωγή του GSM, του CENTREX και του VPN, την μείωση των τελών στο ISDN κ.λ.π. με στόχο την άμεση βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και την ανακοπή της εισβολής άλλων φορέων παροχής υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (Unisoure, Eunetcom κ.λ.π.), οι οποίοι αφαιρούσαν πελάτες από τις επιχειρήσεις της Belgacom. Αλλά και στο πρόγραμμα αυτό παρουσιάσθηκαν καθυστερήσεις και αδυναμίες υλοποίησης. Έτσι, η έναρξη λειτουργίας του GSM μετατέθηκε για το 1994 και μόνο με την συνεργασία της αμερικανικής εταιρείας Pacific Telesis.

Γενικά, μέχρι το 1993, η πρόοδος στην εφαρμογή της κοινοτικής τηλεπικοινωνιακής πολιτικής, στον αναγκαίο εκσυγχρονισμό της υποδομής και στην ανάπτυξη πρώτοβουλιών για διεθνείς συνεργασίες ήταν σχετικά μικρή. Επίσης δεν είχε προχωρήσει η πώληση μετοχών της Belgacom (μέχρι και 49%), η οποία προβλεπόταν από το νόμο του 1991.

B. ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Η Βρετανία είναι η πρώτη Ευρωπαϊκή χώρα, που ακολούθησε την πολιτική της πλήρους απελευθέρωσης των τηλεπικοινωνιών.

Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 είχε αρχίσει συζήτηση για το μέλλον των τηλεπικοινωνιών της χώρας. Το 1981 με την Πράξη "British Telecommunications Act" απελευθερώθηκε ο τερματικός εξοπλισμός και αναδιαρθρώθηκε πλήρως το παραδοσιακό ΒΡΟ με τον διαχωρισμό της τχυδρομικής υπηρεσίας από τις τηλεπικοινωνίες. Οι τελευταίες αναλήφθηκαν από τη νέα εταιρεία British Telecom (BT). Επίσης το 1981 ιδρύθηκε ο ανεξάρτητος Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών (OFTEL- Office of TELEcommunications) υπεύθυνος για τα κανονιστικά ζητήματα. Η Εταιρεία Mercury πήρε άδεια εκμετάλλευσης δημοσίου δικτύου τον Απρίλιο του 1982. Τον ίδιο χρόνο δόθηκαν δύο άδειες ΚΤΞ, μια στην Cellnet (BT και Securicor) και μια στη Vodafone (Racal, Millicom & Hambros).

Το 1984, με τον Νόμο περί Τηλεπικοινωνιών (Telecommunications Act), καταργείται το μονοπώλιο της BT στη δικτυακή υποδομή, αποφασίζεται η ιδιωτικοποίηση (51%) της BT μέσω του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου και παγιώνεται η πολιτική της απελευθέρωσης των ΤΥ. Η Mercury άρχισε να προσφέρει υπηρεσίες μέσω των δικών της δικτύων, που διασυνδέονταν με το βασικό δίκτυο της BT.

Το 1989 παραχωρούνται τέσσερες άδειες για την υπηρεσία Telepoint (CT-2) στις Εταιρείες Ferranti, Phonopoint (BT, France Telecom, STC, NYNEX και το Γερμανικό DBP), Callpoint (Mercury, Motorola και Sony) και Unitel (stc, Thorn EMI US West DBP). Παράλληλα, πολλές εταιρείες αρχίζουν και λειτουργούν στον χώρο της καλωδιακής τηλεόρασης. Οι εταιρείες αυτές έχουν και δικαίωμα παροχής ΤΥ ενώ οι τηλεπικοινωνιακές εταιρείες με βάση το Νόμο του 1984 δεν μπορούν άμεσα να παρέχουν τηλεόραση από τα δίκτυα τους.

Τον Αύγουστο του 1993 δόθηκαν προκαταρκτικές άδειες σε ορισμένες ακόμη Εταιρείες για παροχή ΤΥ (Australian Telste Corp., US Sprint, MFS Comm.

Ltd). Μια από αυτές είναι εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προφανώς θα εκμεταλλευθεί προς τούτο τη δικτυακή της υποδομή.

Ιστορικά, η εγχώρια βιομηχανία τηλεπικοινωνιακού υλικού στη Βρετανία ήταν στενά συνδεδεμένη με τον εθνικό ΤΟ (BPO). Οι μεγαλύτερες εθνικές Εταιρείες ήταν η GEC (General Electric Company) και η Plessey. Άλλες σημαντικές προμηθεύτριες εταιρείες είναι η STC (Standard Telephone Company, θυγατρική της ITT η οποία έχει πουλήσει το μεγαλύτερο μέρος), η IMC (υγατρική της Philips) κι η Thorn – EMI σε συνεργασία με την Ericsson. Η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών στόχευε μεταξύ άλλων στην αποδέσμευση της εγχώριας τηλεπικοινωνιακής βιομηχανίας και την αποδέσμευσή της από το ΤΟ. Αλλά, όπως αποδείχθηκε, οι βρετανικές βιομηχανίες δεν ήταν έτοιμες να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό των ξένων εταιρειών και ήδη από το 1983 φάνηκαν τα πρώτα καταστροφικά σημάδια της απελευθέρωσης για την εγχώρια βιομηχανία με την κατακόρυφη αύξηση των εισαγωγών τηλεπικοινωνιακού υλικού. Στη συνέχεια, όσο ενισχυόταν ο ανταγωνισμός τόσο αυξάνονταν οι εισαγωγές κι οι επενδύσεις πολυεθνικών εταιρειών στη Βρετανία, χωρίς αντίστοιχα οι βρετανικές εταιρείες να έχουν εξασφαλίσει την ίδια δυνατότητα πρόσβασης σε άλλες αγορές.

Σήμερα η Βρετανία έχει ένα από τα πιο εκσυγχρονισμένα δίκτυα τηλεπικοινωνιών. Το 1991, το DTI (Department of Trade and Industry) δημοσίευσε μελέτη με αφορμή τη λήξη του «δυσοπωλίου» («Competition and Choice Telecommunications Policy in the 1990s”).

Επιβεβαιώνεται η υποστήριξη του ανταγωνισμού, ενώ επίμαχα θέματα, όπως για παράδειγμα αυτό της διασύνδεσης των δικτύων (interconnection), εξακολουθούν να παρουσιάζουν δυσκολίες.

Στις αρχές του χρόνου δόθηκαν νέες άδειες σε Εταιρείες όπως η Ionica, η Swiftcall και η Energis. Παρόλα αυτά, η BT παραμένει κυρίαρχη στην αγορά της Βρετανίας (η Mercury έχει περίπου το 10% της αγοράς) και η κυβέρνηση με την πολιτική της προσπαθεί να ενισχύσει τον ανταγωνισμό στο τοπικό επίπεδο. Αν και η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών άρχισε το 1981, εντούτοις ο ανταγωνισμός δεν έχει αναπτυχθεί όσο αρχικά υπολογιζόταν. Το

1993 άρχισε η πώληση του τελευταίου τμήματος της BT, με το οποίο ολοκληρώνεται η ιδιωτικοποίηση της Εταιρείας.

Από το 1991 η BT εγκαινίασε μια επιθετική τακτική στη προσπάθεια να κατακτήσει κυρίαρχη θέση στις τηλεπικοινωνίες διεθνώς. Για τον σκοπό αυτό δημιούργησε την SYNCORDIA, θυγατρική Εταιρεία για να προσφέρει προηγμένες υπηρεσίες μεταβίβασης δεδομένων σε παγκόσμια κλίμακα. Επίσης επιχείρησε να διεισδύσει στην αγορά των ΗΠΑ με την εξαγορά μετοχών των Εταιρειών MITEL, TYMNET και McCAW. Τέλος υπέβαλε αίτηση στην FCC για να αποκτήσει άδεια εγκατάστασης δικτύου στις ΗΠΑ. Η Syncordia δεν βρήκε τους συνεταίρους που χρειαζόταν και οι εταιρείες που αγοράστηκαν δεν έδωσαν στην BT την άδεια εισόδου στις ΗΠΑ (η FCC επιμένει στην αμοιβαιότητα παροχής αδειών).

Ωστόσο οι ενέργειες αυτές έδωσαν στην BT την δυνατότητα διαπραγματεύσεων σε διεθνές επίπεδο. Έτσι τον Ιούνιο του 1993 η BT έκλεισε συμφωνία με την ανταγωνίστριά της AT & T, την MCI, για τη δημιουργία μιας διατλαντικής Εταιρείας, της NEWCO. Η συμφωνία προβλέπει ότι:

- Η BT θα αγοράσει το 20% των μετοχών της MCI.
- Από κοινού η BT και η MCI θα δημιουργήσουν την NEWCO με ποσοστό 75,1% και 24,9% αντίστοιχα.
- Οι δραστηριότητες της BT στην Β. Αμερική θα αναληφθούν από την MCI με την εξαγορά της Tymnet.
- Για δέκα χρόνια η BT δεν θα μπορεί να αποκτήσει περισσότερο από 20% της MCI.

Συμπερασματικά, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η πολιτική της πλήρους απελευθέρωσης και της ευρείας ιδιωτικοποίησης που υιοθετήθηκε στη Βρετανία έδωσε σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών της και την διεθνή εξάπλωση της δραστηριότητας των βρετανικών εταιρειών, αλλά παράλληλα δημιούργησε προβλήματα στη βρετανική τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία και στους καταναλωτές λόγω της μεγάλης αύξησης των τηλεπικοινωνιακών τελών που προκάλεσε η ιδιωτικοποίηση.

Γ. ΓΑΛΛΙΑ

Η Γαλλία, σε αντιδιαστολή με τη Βρετανία, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα προστατευτισμού και στήριξης των "εθνικών πρωταγωνιστών" για τις τηλεπικοινωνίες στον χώρο της ΕΕ. Το κράτος, ανεξαρτήτως κυβερνήσεως υπήρξε ανέκαθεν έντονα παρεμβατικό με απώτερο στόχο την εξυπηρέτηση των εθνικών βιομηχανικών και οικονομικών αναγκών. Εξάλλου, πολύ συχνά το κράτος χρησιμοποιούσε έσοδα του ΤΟ για την κάλυψη δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

Η Γενική Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών (DGT-Direction Generale des Telecommunications), τμήμα του Υπουργείου Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών, είχε παραδοσιακά το μονοπώλιο των τηλεπικοινωνιών.

Η πολυαρχία και ο έντονος κρατικός παρεμβατισμός προκάλεσαν σοβαρή καθυστέρηση του τομέα των τηλεπικοινωνιών στη Γαλλία, η οποία το 1974 κατείχε την τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Αλλά πήρε τότε σημαντικές αποφάσεις για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών της και μέσα σε μια δεκαετία, παράλληλα με μια ορθή βιομηχανική πολιτική, πέτυχε να ανακτήσει το χαμένο έδαφος και να κατακτήσει την έκτη θέση από πλευράς τηλεφωνικής πυκνότητας στον κόσμο (μετά τις ΗΠΑ, Σουηδία, Ελβετία, Καναδά και Γερμανία).

Παράλληλα προωθήθηκε ο εκσυγχρονισμός του δικτύου, ενώ εισήχθη σε ευρεία έκταση η τηλεεικονογραφία (videotex) και η μετάδοση δεδομένων με την τεχνική μεταγωγής πακέτων (TRANSPAC).

Στο διάστημα αυτό η DGT ισχυροποιήθηκε επεκτείνοντας τις δραστηριότητες της στον χώρο των νέων ΤΥ, ενώ η Εταιρεία Alcatel καθιερώθηκε ως μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες στον χώρο παραγωγής ψηφιακών κέντρων.

--Οι-- Εταιρείες Alcatel, Thomson & Matra ενισχύθηκαν από την ανάπτυξη των νέων υπηρεσιών και κυρίως από την εισαγωγή της υπηρεσίας Videotex (TELETEL) μέσω των τερματικών Minitel.

Η άνοδος των Σοσιαλιστών στην εξουσία το 1982 έδωσε νέα ώθηση στις τηλεπικοινωνίες μέσω της εφαρμογής του προγράμματος «Filiere

Electronique” (που βασιζόταν στα πορίσματα της έκθεσης Nora – Minc του 1978. Το πρόγραμμα ήταν υπέρμετρα φιλόδοξο και στόχευε στην γενικότερη βιομηχανική ανάπτυξη της Γαλλίας. Στην ουσία ο τομέας των τηλεπικοινωνιών επιχορηγούσε τους τομείς της πληροφορικής και των ηλεκτρονικών. Οι βασικές προμηθεύτριες εταιρείες εθνικοποιήθηκαν (CGE, Thomson, CGCT) με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση του ανταγωνισμού στην αγορά τηλεπικοινωνιακού υλικού.

Παρόλες τις προσπάθειες, η εγχώρια βιομηχανία δεν κατάφερε να καλύψει πλήρως τις ανάγκες εκσυγχρονισμού των τηλεπικοινωνιών. Το πρόβλημα, που προέκυψε και έλαβε έντονες πολιτικές διαστάσεις, ήταν ποια ξένη εταιρεία (ή εταιρείες) θα αποκτούσε πρόσβαση στην γαλλική αγορά τηλεπικοινωνιακού υλικού. Το κράτος απέρριψε τις προσφορές της AT & T/Philips (ΗΠΑ/Ολλανδία), της Northern Telecom (Καναδάς) και της Γερμανικής Siemens, επιλέγοντας την συνεργασία της Ericsson με την Matra. Το 1987 η CGCT αγοράσθηκε από τις Εταιρίες Matra και Ericsson.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1980 η αγορά του τερματικού εξοπλισμού είχε απελευθερωθεί σε μεγάλο βαθμό συνεχίζοντας όμως να υποστηρίζει τους εγχώριους προμηθευτές. Η ευρύτερη απελευθέρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών καθυστέρησε σημαντικά και πραγματοποιήθηκε πρόσφατα ύστερα από έντονες πιέσεις της ΕΕ.

Το 1990 ιδρύθηκε η France Telecom (FR), η οποία είναι κρατική επιχείρηση με σημαντική διοικητική και διαχειριστική αυτονομία. Παράλληλα συστήθηκε η Διεύθυνση Γενικών Ρυθμίσεων (DRG- Direction de la Reglementation Generale) αναλαμβάνοντας τις κανονιστικές αρμοδιότητες του τομέα τηλεπικοινωνιών. Τον Ιούλιο του 1990, εξάλλου, με τον Νόμο 90/1170, η Γαλλία υιοθέτησε τις Κοινοτικές Οδηγίες και η FR διαχωρίστηκε από το κράτος διατηρώντας το μονοπώλιο της φωνητικής τηλεφωνίας, της τηλετυπίας και της μετάδοσης δεδομένων (μέχρι τον Ιανουάριο του 1993), ενώ οι υπόλοιπες υπηρεσίες απελευθερώθηκαν. Οι νέες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας μέσω ΜΓ είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό μετά από απλή δήλωση η αίτηση

χορήγησης άδειας. Επίσης ανοιχτές στον ανταγωνισμό είναι και οι δορυφορικές επικοινωνίες, καθώς και αυτές της ΚΤΞ.

Στις αρχές του 1993 η εικόνα των γαλλικών τηλεπικοινωνιών ήταν η ακόλουθη:

- Η ψηφιακοποίηση του δικτύου είχε φθάσει το 95% και της μεταγωγής στα 82%, ενώ το σύστημα σηματοδότησης CCITT NO 7 στο 40% των κυκλωμάτων του δικτύου.

- Οι συνδρομητές του TRANSPAC υπερέβαιναν τις 100.000 μέσω του διαύλου D του ISDN.

- Οι συνδρομητές της τηλεεικονογραφίας (TELETEL) είχαν ξεπεράσει τα 6,15 εκατομμύρια.

- Το δίκτυο ISDN είχε πάνω από 200.000 χρήστες διαύλου B.

- Το 98% των νοικοκυριών διέθετε τουλάχιστον τηλεφωνική σύνδεση.

Ενόψη της πλήρους απελευθέρωσης και της φωνητικής τηλεφωνίας το 1998, η Γαλλία έχει προγραμματίσει τις ακόλουθες ενέργειες:

A. Πρωθεί την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Βιομηχανίας, στο οποίο από 1/1/94 θα υπαχθεί και η DRG μετονομαζόμενη σε DGDT (Direction Generale des Posts et des Telecommunications).

B. Από 1/1/94 η FR θα παύσει να καταβάλει μέρος στο κράτος και θα φορολογείται ως αυτόνομη Εταιρεία.

Γ. Έχει σε εξέλιξη ένα ευρύ πρόγραμμα πλήρους ψηφιακοποίησης του δικτύου, εισαγωγής του SDH (από το 1993), του ATM (από το 1994), καθώς και της δεύτερης φάσης του GSM (από το 1994).

Δ. Πρωθεί συμφωνίες με άλλους μεγάλους φορείς για την παροχή νέων υπηρεσιών διεθνώς, όπως:

- Με την DBT για την ανάπτυξη του EUNETCOM σε συνεργασία με την FR

- Με την επέκταση δραστηριοτήτων της και σε άλλες χώρες (Αργεντινή, Ελλάδα, Μεξικό κ.λπ.) την επέκταση του TRANSPAC σε άλλες χώρες όπως ήδη έχει γίνει στην Ελλάδα όπου η FR μετέχει στην Κοινοπραξία PANAFON.

Ε. Η FR έχει ιδρύσει 11 θυγατρικές επιχειρήσεις που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες, κύρια στον χώρο των υπηρεσιών VAS.

Στον τομέα της ΚΤΞ οι δύο μεγάλοι ανταγωνιστές FR και SFR (Societe Francaise du Radiotelephone) προσφέρουν ήδη απο το 1993 πλήρεις υπηρεσίες στο GSM, ενώ ενδιαφέρονται άμεσα και για το δίκτυο PCN των 1800 MHz, δεδομένου ότι τα αναλογικά τους δίκτυα ΚΤΞ έχουν φθάσει σε επίπεδο κορεσμού.

Εξάλλου μέσα στο 1993 ήταν σε εξέλιξη ενέργειες μετοχοποιημένες και πώλησης μετοχών της FR. Τέλος στον ευρύτερο σχεδιασμό ήταν και η αμοιβαία αγορά μετοχών μεταξύ FR & DBT (όταν και αυτή μετοχοποιηθεί) κατά το πρότυπο της συμφωνίας BT & 7 MCI.

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (το 1946), το Σύνταγμα της Δ. Γερμανίας υπήγαγε τα ταχυδρομεία και τις τηλεπικοινωνίες στην Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και δημιουργήθηκε έτσι η DEUTSHE BUNDESPOST (DB). Η DB όφειλε να ισοσκελίζει τους προϋπολογισμούς της, να επιδοτεί τις παθητικές εκμεταλλεύσεις (ταχυδρομεία, αγροτικές τηλεπικοινωνίες) και να καταβάλλει το 10% του κύκλου εργασιών της στο κράτος. Η DB είχε το μονοπώλιο του ΔΤΔ και των βασικών υπηρεσιών και μπορούσε να παρέχει, ανταγωνιστικά προς άλλους παροχείς, υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Επιπλέον είχε τον πλήρη έλεγχο του φάσματος συχνοτήτων και παρείχε τις εγκρίσεις για τον τερματικό εξοπλισμό.

Σε ό,τι αφορά τις προμήθειες τηλεπικοινωνιακού υλικού, η DB ήταν ο σοβαρότερος πελάτης της δυτικογερμανικής τηλεπικοινωνιακής βιομηχανίας. Το μεγαλύτερο μέρος τους προμήθευε η SIEMENS και ακολουθούσαν η DETEWE, η TELENORAMA και η SEL.

Η συζήτηση για την απελευθέρωση και την αναδιάρθρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών άρχισε ουσιαστικά στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Τα εργατικά συνδικάτα της DB και το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα στάθηκαν έντονα

αντίθετοι σε κάθε προσπάθεια απελευθέρωσης των τηλεπικοινωνιών. Όσον αφορά τις προμηθεύτριες εταιρείες, έχοντας ένα σίγουρο μέρος της αγοράς κάτω από τις συνθήκες μονοπωλίου, εναντιώθηκαν στην αναδιάρθρωση, ενώ οι μεγάλες εταιρείες (π.χ. Siemens), θέλοντας να επεκταθούν στην παγκόσμια αγορά, υποστήριζαν την εγχώρια απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών. Εσωτερικές πιέσεις για την απελευθέρωση ασκήθηκαν και από άλλους φορείς λόγω της σημαντικής καθυστέρησης εκσυγχρονισμού του ΔΤΔ και των υψηλών τιμολογίων των διεθνών συνδιαλέξεων.

Για αρκετόν καιρό, η κυβέρνηση της Γερμανίας δίσταζε να προχωρήσει στην αναδιάρθρωση του τομέα. Ένας από τους βασικότερους λόγους ήταν η προτεραιότητα που έδινε στον τηλεοπτικό τομέα. Η κυβέρνηση, ενώ διατηρούσε το μονοπώλιο στην τηλεπικοινωνιακή υποδομή, επέτρεψε την εισαγωγή της ιδιωτικής τηλεόρασης και την απελευθέρωση του τηλεοπτικού τομέα.

Με βάση τα πορίσματα της Επιτροπής Witte (1985), η Γερμανία προχώρησε στην αναδιάρθρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών το 1989, με το Νόμο περί Ταχυδρομείων (Postverfassungsgesetz), οι αρμοδιότητες κανονισμών και εκμετάλλευσης διαχωρίστηκαν και τις πρώτες ανέλαβε το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών, ενώ η εκμετάλλευση παραχωρήθηκε στη δημόσια επιχείρηση DBT (Deutsche Bundespost Telekom). Η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών και η συμμόρφωση με τις Κοινοτικές Οδηγίες έγινε με τον Νόμο για την αναδιάρθρωση του Συστήματος Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών, (1 Ιουλίου 1989-Poststrukturgesetz). Οι ΤΥ χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: τις υπηρεσίες όπου το DBT έχει το αποκλειστικό μονοπώλιο (π.χ. φωνητική τηλεφωνία), τις υπηρεσίες που παρέχει το DBT αλλά που μπορούν να παρέχονται κατόπιν άδειας κι από άλλες εταιρείες και τέλος τις υπηρεσίες που είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό και δεν χρειάζονται άδεια.

Με συμπληρωματικές αποφάσεις (27/11/1990, 24/6/1991 και 19/9/91) αποσαφηνίζεται πλήρως το πλαίσιο παροχής μονοπωλιακών υπηρεσιών από την DBT. Με εξαίρεση την τηλεφωνία (μέχρι το 1998), όλες οι άλλες υπηρεσίες

παρέχονται ελεύθερα μέσω κυκλωμάτων, τα οποία έναντι τελών εξασφαλίζει η DBT.

Έτσι, την 15/2/1990 χορηγήθηκε άδεια παροχής της υπηρεσίας ΚΤΞ στην Mannesmann Mobilefunk και τον Φεβρουάριο του 1993 στην E-Plus (Consortium της Bell South και της Vodafone) ανταγωνιστικά προς την DBT. Μέχρι το τέλος του 1993 είχαν επίσης χορηγηθεί πολλές άδειες για τοπικά δίκτυα και εκμετάλλευση δορυφορικών υπηρεσιών.

Πρωταγωνιστής και υπέρμαχος της ταχείας «απορρύθμισης» ήταν ο τότε υπουργός Επικοινωνιών Dr. Christian Schwarz-Schilling. Απώτερος στόχος της στρατηγικής του ήταν:

- Η άμεση μετοχοποίηση της DBT και η πώληση του 49% για την ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού.

- Η εντατική προώθηση διεθνών δραστηριοτήτων της DBT ώστε να καταλάβει δεσπόμενη θέση παγκόσμια.

- Η αύξηση του εσωτερικού ανταγωνισμού σε εξοπλισμό και υπηρεσίες προς όφελος των χρηστών και ενίσχυση της βιομηχανίας.

Η πρώτη επιδίωξη βρήκε αντίθετο το Φιλελεύθερο Κόμμα που μετείχε στην Κυβέρνηση, με συνέπεια να παραιτηθεί ο Υπουργός τον Δεκέμβριο του 1992. Ο διάδοχος του W. Roertsch κλήθηκε, υπό πίεση των πραγμάτων, να εισηγηθεί μια συντηρητικότερη πολιτική.

Ανασταλτικά έδρασαν στην διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων της DBT μέχρι τέλους του 1993 τρεις παράγοντες: Πρώτον, η ενοποίηση των δυο Γερμανιών η οποία υποχρέωσε την DBT να διαθέσει τεράστια κεφάλαια για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής της Αν. Γερμανίας, που βρισκόταν σε πολύ χαμηλό επίπεδο (βλέπε παρακάτω). Δεύτερον, η αδυναμία άντλησης κεφαλαίων χωρίς την αλλαγή του άρθρου 87 του Συντάγματος, για την οποία απαιτείται συναίνεση των δύο τρίτων στη βουλή και έντονες διαβουλεύσεις μεταξύ των κομμάτων, των συνδικαλιστικών φορέων αλλά και των ιδίων των εργαζομένων. Τρίτον, η δέσμευση από το Σύνταγμα για μη πραγματοποίηση απ' ευθείας επενδύσεων στο εξωτερικό.

Πιο συγκεκριμένα, όταν έγινε η ενοποίηση, η Αν. Γερμανία είχε ένα πτωχό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο με τηλεφωνική πυκνότητα 11% (έναντι 47% της Δ. Γερμανίας), χαμηλή ποιότητα και άλλες βασικές αδυναμίες. Έτσι η DBT αναγκάστηκε να ανακόψει τις προσπάθειες παραπέρα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των τηλεπικοινωνιών της Δ. Γερμανίας για να βοηθήσει την ανάπτυξη της Ανατολικής. Το επείγον πρόγραμμα, που εκπονήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή από το 1992 για τις τηλεπικοινωνίες της Αν Γερμανίας, περιλαμβάνει:

- 7,2 εκατ. Νέες τηλεφωνικές παροχές.
- 68.000 τηλεφωνικούς θαλάμους.
- 50.000 γραμμές μετάδοσης data
- 6.000 τηλετυπικές συνδέσεις.
- 360.000 γραμμές FAX.
- 300.000 συνδέσεις κυψελωτής ΚΤΞ.
- Διάφορα άλλα έργα τοπικού χαρακτήρα και ειδικότερα στο Βερολίνο.

Με τα παραπάνω έργα η DBT προσπαθεί να καταστήσει την τέως Αν. Γερμανία πηγή σύγχρονων ΤΥ προς τις χώρες της Κεντρικής και Αν Ευρώπης. Ωστόσο τα προβλήματα της DBT μεγάλωσαν από την αδυναμία απαγκέστρωσης από τον κρατικό παρεμβατισμό και την έλλειψη κεφαλαίων. Έτσι το πρόγραμμα της για τις «σύγχρονες τηλεπικοινωνίες του 2000» δεν μπορεί να υλοποιηθεί στον χρόνο που προγραμματίστηκε χωρίς αλλαγές. Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει στο να καταστήσει τις γερμανικές τηλεπικοινωνίες από τις πιο προηγμένες σε παγκόσμια βάση. Ωστόσο εκτιμάται ότι χρειάζεται για την υλοποίηση του περί τα 60 δισεκ. DM (9 τρισεκ. Δρχ. περίπου), από τα οποία το 1/3 αφορά τα προαναφερθέντα έργα στην Α. Γερμανία.

Στο μεταξύ, μέχρι την αλλαγή του άρθρου 87 του Συντάγματος, για να μπορέσει να πραγματοποιήσει επενδύσεις στο εξωτερικό, δημιούργησε η DBT θυγατρικές εταιρίες. Μια από αυτές έκλεισε (Αύγουστος 1993) συμφωνία με την Ομοσπονδία των Ανεξαρτήτων Κρατών (CIS) της τέως Σοβιετικής Ένωσης για ένα μεγάλο έργο που ονομάσθηκε «50-50». Το κόστος του εκτιμάται σε 1

δισ.\$ ΗΠΑ ,από τα οποία τα 600 εκατ. θα καταβάλει η DBT (μόνη της ή συνεταιρικά με άλλους) και τα 400 εκατ. η CIS. Το έργο περιλαμβάνει την εγκατάσταση 50 κομβικών – υπεραστικών κέντρων σε 50 πόλεις (εξ ου και η ονομασία 50-50).Η διασύνδεση θα γίνει με σύγχρονα δίκτυα οπτικών ινών, μικροκυμάτων και δορυφορικών ζεύξεων. Το όλο έργο θα αποτελέσει μέρος της σύγχρονης υπερσιβηρικής αρτηρίας, που θα συνδέει την Μόσχα με Καμπάρσκ. Παρόμοια συμφωνία έχει συνάψει η DBT με το Καζακστάν για την εγκατάσταση εκεί ενός διεθνούς τηλεφ. Κέντρου και δικτύου μήκους 120 χλμ με καλώδιο οπτικών ινών.

Ένας άλλος στόχος της DBT είναι η προώθηση από κοινού με την FR του EUNETCOM (βλέπε Γαλλία).

E. ΔΑΝΙΑ

Ιστορικά, η οργανωτική δομή των τηλεπικοινωνιών στη Δανία υπήρξε αρκετά πρωτότυπη σε σύγκριση με τα άλλα Κ-Μ της ΕΕ. Ο νόμος του 1897 αναγνώριζε στο κράτος το μονοπώλιο των τηλεπικοινωνιών, το οποίο με τη σειρά του εκχώρησε τις αρμοδιότητες εκμετάλλευσης του τομέα σε τέσσερις περιφερειακές εταιρείες: την Copenhagen Telephone Company (KTAS), την Jutland Telephone Company (JTAS) την Funen Telephone Company (FT) και την South Jutland Telecom (ts). Οι περιφερειακές αυτές εταιρείες εποπτεύονταν και συντονίζονταν από τη Διεύθυνση Ταχυδρομείου και Τηλεγραφείου που ήταν υπεύθυνη για τις υπεραστικές και διεθνείς τηλεπικοινωνίες, ενώ καθεμιά από τις τοπικές εταιρείες παρείχε τις βασικές υπηρεσίες στην αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.

Παρά την πληθώρα των υπουργείων που συμμετείχαν στην χάραξη της τηλεπικοινωνιακής πολιτικής (Υπουργείο Δημοσίων Έργων, Υπουργείο Οικονομικών κ.α.), η ορθή λειτουργία και η ενότητα του δικτύου (σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε στην Ιταλία) στηριζόταν στην συνεργασία κι όχι τον ανταγωνισμό των ΤΟ. Το όλο σύστημα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως

αυτορρυθμιζόμενο, με το κράτος να ασκεί καθήκοντα “διαιτητή” σε θέματα όπως η τιμολογιακή πολιτική, τα πρότυπα (standards) κ.λ.π.

Το 1986 , η κυβερνητική συμμαχία Συντηρητικών – Φιλελεύθερων, λαμβάνοντας υπόψη της τις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και την πολιτική της απελευθέρωσης που ακολουθούσαν χώρες όπως η ΗΠΑ, η Βρετανία και η Ιαπωνία, έκρινε αναγκαία την μεταρρύθμιση της οργανωτικής δομής των τηλεπικοινωνιών της Δανίας. Οι κυριότερες αλλαγές, που προέκυψαν από την μελέτη της αρμόδιας κυβερνητικής επιτροπής (Bernstein Committee), ήταν οι εξής:

1. Ο χωρισμός των κανονιστικών αρμοδιοτήτων των ΤΟ από τις αρμοδιότητες εκμετάλλευσης. Όλες οι ρυθμιστικές εξουσίες δόθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών. Ένα ξεχωριστό τμήμα της Διεύθυνσης (Teleinspection) ανέλαβε τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών και την έγκριση του τερματικού εξοπλισμού.

2. Οι περιφερειακές εταιρείες ανέλαβαν την παροχή των ΤΥ στην περιφέρειά τους μαζί με τον έλεγχο της δικτυακής υποδομής. Έτσι, από καθαρά τηλεφωνικές εταιρείες, μετατράπηκαν σε τηλεπικοινωνιακούς περιφερειακούς Οργανισμούς. Παράλληλα ιδρύθηκε η Tele Danmark που ήταν αποκλειστικά υπεύθυνη για τις ναυτιλιακές επικοινωνίες, την τηλεγραφία και τις ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες.

Παράλληλα, είχε ήδη αρχίσει η εισαγωγή νέων ΤΥ και η απελευθέρωση του τερματικού εξοπλισμού. Εκτός από την πρώτη τηλεφωνική συσκευή και τις συσκευές τηλετυπίας, τις λοιπές ΤΣ μπορούσε κάποιος να προμηθευτεί από άλλες πηγές. Το 1989, η αγορά των ΤΣ είχε απελευθερωθεί, πλην της πρώτης τηλεφωνικής συσκευής, ενώ ένα χρόνο αργότερα η απελευθέρωση επεκτάθηκε σε όλο τον τερματικό εξοπλισμό σύμφωνα με την πολιτική της ΕΕ. Η αποκεντρωμένη τηλεπικοινωνιακή δομή της Δανίας, σε αντίθεση με εκείνη των άλλων Κ-Μ της ΕΕ(π.χ. Γαλλία, Βρετανία), δεν προσφερόταν για την επίτευξη ευρύτερων βιομηχανικών στόχων. Γενικά, η αγορά τηλεπικοινωνιακού υλικού ήταν πάντοτε αρκετά «ανοικτή». Η τοπική βιομηχανία έχει ισχυρή παρουσία κυρίως στον τομέα του τερματικού

εξοπλισμού. Οι ΤΟ είχαν έντονο ενδιαφέρον και δράση στον χώρο του τερματικού εξοπλισμού χωρίς όμως να προβαίνουν οι ίδιες στη παραγωγή του. Η εντόπια παραγωγή ανέρχεται σε ¼ της συνολικής παραγωγής ηλεκτρονικών προϊόντων στη χώρα. Το 1987 η τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία της Δανίας απασχολούσε 32.000 άτομα και εξήγαγε το 60% της παραγωγής της στις Σκανδιναβικές χώρες και την Βρετανία. Παράλληλα, πολλές ξένες εταιρείες έχουν αναλάβει τμήματα της προμήθειας τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, όπως η Alcatel η Ericsson, η Siemens, η IBM.

Καθώς ο ανταγωνισμός στο χώρο των τηλεπικοινωνιών γινόταν ολοένα και πιο έντονος, η κυβέρνηση, ύστερα από διαπραγματεύσεις και συμφωνία των ενδιαφερόμενων μερών, προέβη το 1990 στη ψήφιση ενός νέου νόμου για τις τηλεπικοινωνίες. Με βάση τη νέα οργανωτική δομή του Νόμου 743 (Νοέμβριος 1990) , οι τηλεπικοινωνιακές εταιρείες (τέσσερις τοπικές και μια εθνική) συγχωνεύτηκαν σε ένα φορέα (Holding company), την Tele Danmark, της οποίας το 49% ανήκει σε ιδιώτες επενδυτές και το υπόλοιπο στο κράτος. Ο κύριος στόχος αυτής της αναδιάρθρωσης είναι ο περιορισμός του εσωτερικού ανταγωνισμού των εταιρειών και ο προσανατολισμός της νέας εταιρείας σε ξένες αγορές. Για την ΚΤΞ (σύστημα GSM) άδεια δόθηκε με το νόμο 744/14.11.90, στην Tele Danmark και σε άλλους φορείς στα πλαίσια του ανταγωνισμού. Οι σχετικές άδειες είναι πενταετούς διάρκειας και μπορούν να ανανεώνονται. Οι VAS δεν υπόκεινται σε περιορισμούς.

Η Δανία δίνει ιδιαίτερη σημασία στη στενή συνεργασία βιομηχανίας-τηλεπικοινωνιακών εταιρειών. Μια από τις βασικότερες αρμοδιότητες της Tele Danmark είναι η ενίσχυση του ευρύτερου βιομηχανικού κλάδου ηλεκτρονικών και τηλεπικοινωνιών της χώρας. Η συνεργασία, κυρίως σε προγράμματα Έρευνας και Ανάπτυξης, στοχεύει στην ισχυροποίηση της ανταγωνιστικότητας της Δανικής βιομηχανίας και την μεγαλύτερη απορρόφηση εργατικού δυναμικού στους σχετικούς κλάδους. Μετά τις προαναφερθείσες αλλαγές, η Tele Danmark ανέπτυξε επωφελείς συνεργασίες με τις άλλες Σκανδιναβικές χώρες, ενώ μέχρι το τέλος του 1993 είχε ήδη επιτύχει συμφωνίες με την Πολωνία, τις Βαλτικές χώρες και άλλες χώρες της Αν. Ευρώπης σε διάφορα

αναπτυξιακά τηλεπικοινωνιακά προγράμματα. Έτσι στις 10/4/93 εγκαινιάστηκε η σύνδεση Κοπεγχάγης – Μόσχας με ζεύξη που περιλαμβάνει υποβρύχιο καλώδιο οπτικών ινών μήκους 1210 χλμ. Στη Βαλτική και περαιτέρω χερσαία καλώδια και δίκτυα μικροκυμάτων μέχρι την Μόσχα και την Αγ. Πετρούπολη.

Συμπερασματικά, στη Δανία μετά τον διαχωρισμό των κανονιστικών αρμοδιοτήτων από την εκμετάλλευση, ακολούθησε η πλήρης απελευθέρωση του τομέα. Με αυτό τον τρόπο, η Δανία συμμορφώθηκε με τις επιταγές της ΕΕ και υιοθέτησε τον ανταγωνισμό στον τομέα των τηλεπικοινωνιών μετά από συμφωνία όλων των ενδιαφερομένων μερών.

ΣΤ. ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Για πολλά χρόνια στο παρελθόν οι τηλεπικοινωνίες της Ιρλανδίας παρουσίαζαν σοβαρά τεχνικά προβλήματα, ανικανοποίητη ζήτηση και σημαντική καθυστέρηση στην εισαγωγή των νέων υπηρεσιών. Κατά τη δεκαετία του 1980 όμως αποτέλεσαν τη βασική προτεραιότητα του κράτους. Συγκεκριμένα το 1978, η χαμηλή ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών ώθησε την τότε νεοεκλεγείσα κυβέρνηση του Fianna Fail να προβεί στη σύσταση ειδικής Επιτροπής, για να εξετάσει τα προβλήματα των τηλεπικοινωνιών και να προτείνει τις απαραίτητες οργανωτικές αλλαγές με σκοπό την κάλυψη της ζήτησης και την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα.

Τον Μάιο του 1979 δημοσιεύθηκε η Έκθεση της Επιτροπής και στη συνέχεια η κυβέρνηση με βάση ένα πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα των τηλεπικοινωνιών, άρχισε να επενδύει σημαντικά ποσά για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου, την βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και την κάλυψη της ζήτησης σε όλη τη χώρα.

Παρόλο ότι δεν υπήρχαν πολιτικές αντιρρήσεις στις προτάσεις της Επιτροπής, η θεσμοθέτησή τους καθυστέρησε εξαιτίας της πολιτικής αστάθειας (πέντε κυβερνητικές αλλαγές μέσα σε τρία χρόνια). Τα πορίσματα της Επιτροπής υιοθετήθηκαν τελικά και τέθηκαν σε εφαρμογή με τον Νόμο του 1983 (The Postal and Telecommunications Act). Οι τηλεπικοινωνίες

χωρίσθηκαν από το ταχυδρομείο και τις πρώτες ανέλαβε η Telecom Eireann (TE), ενώ τα ταχυδρομεία η An Post.

Η TE, παρά το γεγονός ότι ανήκει στο κράτος, έχει αρκετή αυτονομία. Το μονοπώλιο της ΡΕ στο ΔΤΔ εκτείνεται μέχρι τη σύνδεση του πελάτη. Επιπρόσθετα, η TE έχει το μονοπώλιο σχεδόν σε όλες τις ΤΥ. Στην περίπτωση που η TE δεν θέλει να αναπτύξει μια υπηρεσία, μπορεί να δοθεί άδεια σε άλλο φορέα από το Υπουργείο Επικοινωνιών ή από την ίδια την TE. Παράδειγμα τέτοιας άδειας είναι αυτή που δόθηκε στην Εταιρεία Nexus Communications για την παροχή υπηρεσιών τηλεδιάσκεψης χωρίς εικόνα. Το Υπουργείο Επικοινωνιών μπορεί να προβεί στη χορήγηση ειδικών αδειών, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της TE και του Υπουργείου Οικονομικών. Έτσι, η An Post έχει άδεια για την εθνική και διεθνή παροχή ηλεκτρονικού ταχυδρομεία. Η μεταπώληση χωρητικότητας σε μισθωμένα κυκλώματα, καθώς και η σύνδεσή τους με το ΔΤΔ, απαγορεύεται. Επιπλέον, με το Νόμο του 1983, απελευθερώθηκε ο τερματικός εξοπλισμός, εκτός της πρώτης τηλεφωνικής συσκευής. Η Telecom Eireann Information Systems (TEIS), θυγατρική της TE παρέχει τις ΤΣ σε ανταγωνισμό με τους άλλους προμηθευτές του ιδιωτικού τομέα. Το Υπουργείο Επικοινωνιών χορηγεί τις τεχνικές εγκρίσεις. Η TE και το Ινστιτούτο Βιομηχανικής Έρευνας και Προτύπων είναι αρμόδια για τους τεχνικούς ελέγχους.

Αρχικά η TE ήταν οικονομικά δεσμευμένη από το κράτος και την πολιτική του Υπουργείου Οικονομικών. Καθώς όμως οι οικονομικές δυσκολίες του κράτους ολοένα κι αυξάνονταν η TE εγκαινίασε μια νέα πρακτική χρηματοδότησης με βάση τη Γαλλική εμπειρία. Έτσι, στα μέσα της δεκαετίας του 1980, δημιουργήθηκε μια θυγατρική της TE, η εταιρεία ITI (Irish Telecommunications Investments), η οποία επενδύει σε χρηματαγορές και στο ΔΤΔ. Με αυτό το σύστημα η TE χρηματοδοτείται από δικούς της πόρους. Ιστορικά ο κυριότερος προμηθευτής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού της Ιρλανδίας ήταν η Alcatel. Γενικά, ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός είτε παράγεται είτε συναρμολογείται στην Ιρλανδία. Το 1979 άρχισε η εισαγωγή ψηφιακής τεχνολογίας και οι βασικοί προμηθευτές είναι η ALCATEL (E10B) κι

η Ericsson (ΑΧΕ). Όσον αφορά τα νέα ψηφιακά κέντρα, η Alcatel συνεργάστηκε αρχικά με την Telectron, τη μεγαλύτερη Ιρλανδική εταιρεία στον χώρο τηλεπικοινωνιακής παραγωγής, αλλά η αγορά του 45% της Telectrom από την AT&T το 1981 ματαίωσε την συνεργασία της με την Alcatel. Η τελευταία ίδρυσε θυγατρική, την Alcatel Ireland, της οποίας το 75% ανήκει στην Γαλλική Alcatel και το υπόλοιπο στους Ιρλανδούς.

Το 1990 η Ιρλανδική νομοθεσία τηλεπικοινωνιών εναρμονίστηκε με τις Κοινοτικές Οδηγίες, αλλά μέχρι το 1993 ο ανταγωνισμός δεν έχει προχωρήσει. Η Ιρλανδία εμφανίζεται διστακτική στο συγκεκριμένο θέμα. Ένα πρόσφατο παράδειγμα αυτής της απροθυμίας, παρά το γεγονός ότι η πολιτική της απελευθέρωσης έχει κατά βάση υιοθετηθεί, είναι οι καταγγελίες της ΕΕΚ και Αμερικανικών Εταιρειών ότι η Ιρλανδία επίμονα παρεμποδίζει την ανάπτυξη ιδιωτικών δικτύων και τον ανταγωνισμό στις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (Communications Week International, 5 Απριλίου 1993).

Z. ΙΣΠΑΝΙΑ.

Το 1924 η Ισπανική κυβέρνηση εκχώρησε το δικαίωμα εκμετάλλευσης των τηλεπικοινωνιών στην Εταιρεία Compañia Telefonica Nacional de España S.A. (CTNE), με κύριους μετόχους την ITT και Ισπανούς ιδιώτες επενδυτές, ενώ αργότερα η ITT αγόρασε εξ ολοκλήρου την CTNE ιδιωτικοποιήθηκε μερικά διατηρώντας το μονοπώλιο των τηλεπικοινωνιών και μετονομάστηκε σε Telefonica de España. Σήμερα, εκτός του κράτους, μέτοχοι είναι και Ισπανοί ιδιώτες, καθώς και ξένοι επενδυτές, κυρίως Αμερικανοί, Άγγλοι και Γερμανοί. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Telefonica συμμετέχει ως κυβερνητικός εκπρόσωπος ο Γενικός Διευθυντής Τηλεπικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών, Τουρισμού και Επικοινωνιών, με δικαίωμα αρνησικυρίας σε χρηματοοικονομικά και τιμολογιακά θέματα.

Μέχρι το 1985, το κανονιστικό περιβάλλον των τηλεπικοινωνιών ήταν αρκετά πολύπλοκο. Το 1985, οι κανονιστικές αρμοδιότητες συγκεντρώθηκαν στο Υπουργείο Μεταφορών, Τουρισμού και Επικοινωνιών. Η Γενική Διεύθυνση

Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (DGCyT-Dirección General de Correos y Telecomunicaciones) έχει στη δικαιοδοσία της τις ταχυδρομικές, τηλεγραφικές, τηλετυπικές και τηλεομοιοτυπικές υπηρεσίες. Η Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Πληροφορικής (DGEI-Dirección General de Electronica y Informatica) έχει ως στόχο την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας ηλεκτρονικών. Η αναδιάρθρωση αυτή, που ενίσχυε το ρόλο του κράτους, προκάλεσε τις αντιδράσεις των μεγάλων χρηστών.

Η Telefonica είχε το μονοπώλιο της παροχής των ΤΥ, καθώς και της εγκατάστασης και συντήρησης του ΔΤΔ και του τερματικού εξοπλισμού, με εξαίρεση τα PABX. Η κυρίαρχη θέση της Telefonica στην Ισπανική οικονομία, και ειδικότερα στην αγορά τερματικού εξοπλισμού, ενισχυόταν από την έντονη συμμετοχή της στην παραγωγή και προμήθεια εξοπλισμού. Ήδη από το 1967, είχε δημιουργήσει δική της βιομηχανική ομάδα για τις προμήθειές της. Η πολιτική των προμηθειών της Telefonica ήταν πολύ προστατευτική, ευνοώντας τους εθνικούς προμηθευτές. Επίσης, έχει εγκαταστήσει δικές της θυγατρικές (π.χ. Socoinsa και είναι μέτοχος σε πολλές εταιρείες παραγωγής εξοπλισμού π.χ. Cablew de Communicationes, Ampere). Η τότε θυγατρική της ITT, standard electrica (SESA) ήταν ο κυριότερος προμηθευτής της. Στην Alcatel Standard Electrica, όπως ονομάστηκε μετά την εξαγορά της από την Alcatel (1986), η Telefonica ελέγχει το 21%, καθώς και το 20% της εταιρείας Citeca, μιας άλλης θυγατρικής της Alcatel. Στα μέσα της δεκαετίας του 1960, η Telefonica άρχισε να αγοράζει εξοπλισμό και από την τοπική θυγατρική της Σουηδικής Ericsson και της Ιταλικής Telettra. Το 1981, η αγορά εξοπλισμού ήταν ακόμα αρκετά κλειστή και η Telefonica περισσότερο ουσιαστικός ρόλος στην βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας. Η Ισπανική κυβέρνηση εστίασε τις προσπάθειες της στην ενίσχυση και ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής, με στόχο την κάλυψη των αναγκών της χώρας και την πραγματοποίηση εξαγωγών. Έτσι, το 1984 η Telephonica συνεργάστηκε με την AT & T, ενώ το 1987 η συνεργασία διευρύνθηκε με την AT & T/Philips. Σημαντική είναι εξάλλου η παρουσία της Telefonica στις τηλεπικοινωνίες των χωρών της Λατινικής Αμερικής (π.χ. Μεξικό, Αργεντινή).

Τον Δεκέμβριο του 1987, η Ισπανική Βουλή ψήφισε το Νόμο 31/1987 περί τηλεπικοινωνιών (LOT-Ley de Ordenacion de las Telecomunicaciones). Σύμφωνα με αυτόν, οι κανονιστικές λειτουργίες ανατέθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών, Τουρισμού και Επικοινωνιών, ενώ οι λειτουργίες εκμετάλλευσης στην Telefonica. Τα ξένα κεφάλαια στην Telefonica δεν μπορούν να υπερβούν τα 25% της συνολικής επένδυσης.

Σήμερα η Telefonica παρέχει, πέρα από τις βασικές ΤΥ (τηλεφωνία, τηλετυπία), υπηρεσίες επικοινωνιών data (μέσω του δικτύου IBERPAC), μισθωμένες γραμμές (αναλογικές και ψηφιακές), την υπηρεσία Videotex (δίκτυο IBERTEX), τις υπηρεσίες ΚΤΞ (αναλογικά συστήματα TMA-450 και TMA-900 και GSM) και τηλεϊδοποίησης καθώς και σειρά υπηρεσιών VAS.

Η Telefonica, προκειμένου να ανταποκριθεί καλύτερα στον ανταγωνισμό, ίδρυσε σειρά θυγατρικών εταιρειών.

Συμπερασματικά, μέχρι το τέλος του 1993 η απελευθέρωση των νέων ΤΥ δεν είχε προωθηθεί σημαντικά. Η Ισπανία παραμένει αρκετά επιφυλακτική και προχωρεί προσεκτικά προς την απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών της.

Η. ΙΤΑΛΙΑ

Η οργανωτική δομή των τηλεπικοινωνιών της Ιταλίας είναι από τις πιο περίπλοκες στην ΕΕ. Η σύνθετη δομή, σε συνδυασμό με την ισχυρή πολιτικοποίηση των τηλεπικοινωνιών και την πολιτική αστάθεια, είχαν ως αποτέλεσμα την χαμηλή σχετικά τηλεφωνική πυκνότητα, τα υψηλά τέλη και την ουσιαστική καθυστέρηση στην εισαγωγή των νέων ΤΥ.

Βάση του νομοθετικού πλαισίου των τηλεπικοινωνιών της Ιταλίας είναι ο «Τηλεπικοινωνιακός Κώδικας» (Προεδρικό Διάταγμα 156/29.3.1973). Σύμφωνα με τον Κώδικα αυτόν, το δίκτυο και οι υπηρεσίες ανήκουν εξ ολοκλήρου στο κράτος, το οποίο μπορεί είτε να ασκήσει απευθείας το μονοπώλιο των τηλεπικοινωνιών είτε να εκχωρήσει άδειες εκμετάλλευσης. Το κράτος, μέσω της IRITEL, ανεξάρτητης υπηρεσίας του Υπουργείου

Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών, ελέγχει τις περισσότερο υπεραστικές τηλεφωνικές συνδέσεις και τις διεθνείς προς τις ευρωπαϊκές και μεσογειακές χώρες. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες έχουν εκχωρηθεί σε τρεις θυγατρικές εταιρείες του Δημόσιου Ομίλου IRI/STET. Έτσι η SIP (Societa Italiana per l'Escercizio Telefonico), η σημαντικότερη από τις τρεις εταιρείες, έχει στην αρμοδιότητά της το αστικό δίκτυο και μέρος του υπεραστικού δικτύου (που δεν ελέγχεται από την IRITEL), καθώς και την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών. Ακόμα η SIP διαχειρίζεται τις σχέσεις με τους πελάτες και των τριών εξουσιοδοτημένων εταιρειών. Η Italcable παρέχει τις διεθνείς ΤΥ εκτός Ευρώπης. Τέλος, η Telespazio είναι υπεύθυνη για τις δορυφορικές επικοινωνίες. Το 1985, η STET άρχισε τη διαδικασία μερικής ιδιωτικοποίησης της ελλειμματικής SIP.

Η πολυπλοκότητα της Ιταλικής τηλεπικοινωνιακής δομής αντανακλάται και στο κανονιστικό επίπεδο (πληθώρα αρμοδίων με ασαφείς και συχνά επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες), με συνέπεια οι παραπάνω ΤΟ να λειτουργούν ως αντίπαλοι στην τηλεπικοινωνιακή αγορά. Ο συνεχής κρατικός παρεμβατισμός στον χώρο των τηλεπικοινωνιών, με βάση πολιτικά και όχι επιχειρησιακά κριτήρια, και η άμεση εμπλοκή των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου IRI/STET στην παραγωγή και προμήθεια εξοπλισμού (αγορά έντονα προστατευτική) επιδείνωσε το σχετικά χαμηλό επίπεδο των τηλεπικοινωνιών, ενώ οι υψηλές τιμές των αναγκαίων προμηθειών και των προσφερόμενων υπηρεσιών διαιώνιζαν την κατάσταση.

Ιστορικά οι κυριότεροι προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού ήταν Ιταλικές ή τοπικές θυγατρικές εταιρείες πολυεθνικών. Η Italtel (πρώην SIT-Siemens), που ελέγχεται τώρα από την STET, είναι ο βασικότερος προμηθευτής. Το 1990 η Alcatel αγόρασε τη δεύτερη σημαντικότερη προμηθεύτρια εταιρεία, την Telettra, που ανήκε προηγουμένα στην Fiat. Ένα σημαντικό τμήμα εξοπλισμού παρέχεται από τις θυγατρικές της Ericsson (FATME) και της Alcatel (FACE). Οι συνεργασίες μεταξύ Ιταλικών και πολυεθνικών εταιρειών συνιστούν μια ακόμη προσπάθεια προσαρμογής των Ιταλών προμηθευτών στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον (π.χ. η πρόσφατη συνεργασία μεταξύ AT & T και Italtel).

Η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών άρχισε με σχετική καθυστέρηση και προχωρεί με αργούς ρυθμούς. Αρχικά απελευθερώθηκε ο τομέας του τερματικού εξοπλισμού. Η απελευθέρωση της αγοράς MODEMS έγινε ύστερα από έντονες πιέσεις της ΕΕΚ. Γενικά, η Ιταλία δεν είναι τόσο δεκτική στις αλλαγές που συντελούνται σε άλλες χώρες της ΕΕ.

Για την αντιμετώπιση του θέματος η Διακυβερνητική Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής (CIPE) εξετάζει το θέμα στις τρεις του διαστάσεις:

- Την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων τηλεπικοινωνιακών φορέων.
- Την πώληση μετοχών των εν λόγω φορέων.
- Το ενδεδεδειγμένο όργανο για τα κανονιστικά ζητήματα.

Στο θέμα της αναδιοργάνωσης, προωθείται η δημιουργία ενός κεντρικού φορέα για το ΔΤΔ κατά το πρότυπο των "Telecom" άλλων χωρών της ΕΕ με στόχο να λειτουργήσει από 1/1/94, ενώ στο θέμα της πώλησης μετοχών τα πράγματα είναι συγκεχυμένα λόγω των πολιτικών αντιθέσεων.

Όσον αφορά στις ρυθμιστικές αρμοδιότητες, οι οποίες τώρα ασκούνται από διάφορα υπουργεία, προβλέπεται η δημιουργία ενός Εθνικού Οργάνου (NRA), στο οποίο θα ανατεθούν.

Οι τρεις προαναφερθέντες στόχοι δεν προβλέπεται να αρχίσουν να υλοποιούνται πριν από το 1994.

Όπως αναφέρθηκε, η πολυαρχία και ο έντονος κρατικός παρεμβατισμός δεν επέτρεψαν στην Ιταλία να έχει σήμερα μια σύγχρονη και επαρκή τηλεπικοινωνιακή υποδομή. Γι' αυτό από το 1990 αναλήφθηκε μεγάλη προσπάθεια εκσυγχρονισμού με την ψηφιακοποίηση και την εισαγωγή των νέων ΤΥ. Στόχος ήταν η ψηφιακοποίηση στα κέντρα, που ήταν 40% στο τέλος του 1991, να ανέλθει στα 75% το 1996 και στο 100% το 2000. Στο τέλος του 1992 η ψηφιακοποίηση του υπεραστικού δικτύου ήταν 80%, ενώ για να προσφερθούν υπηρεσίες ISDN και κάποιες υπηρεσίες Έξυπνου Δικτύου (IN) είχε δημιουργηθεί ένα δίκτυο εν υπερθέσει, το οποίο δόθηκε στην εκμετάλλευση το 1992.

Στον τομέα της μετάδοσης data,, το Δημόσιο Δίκτυο μεταγωγής πακέτων ITAPAC είχε στο τέλος του 1992 περίπου 70.000 συνδρομητές για ταχύτητες

μέχρι 64 Kbps. Σε ό,τι αφορά την ΚΤΞ, στο τέλος του 1992 υπήρχαν στα αναλογικά κυψελωτά συστήματα των 450 και 900 MHz, περίπου 700.000 συνδρομητές ενώ το σύστημα GSM άρχισε να εισάγεται το 1993 .

Γενικά η Ιταλία, παρά την ανεπτυγμένη βιομηχανία και το αξιόλογο δυναμικό της, βρισκόταν μέχρι το 1993 σε καθυστέρηση συγκριτικά με τα άλλα Κ-Μ για τους λόγους που αναφέρθηκαν.

Θ. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Στο Λουξεμβούργο, το Ταχυδρομείο και οι Τηλεπικοινωνίες αποτελούν ενιαία κρατική υπηρεσία, την APT (Administration des Posts et des Telecommunications). Λόγω της μικρής έκτασης της χώρας και της έλλειψης τηλεπικοινωνιακής βιομηχανίας, η αγορά τερματικού εξοπλισμού, εκτός από την πρώτη τηλεφωνική συσκευή, είχε από νωρίς απελευθερωθεί. Επίσης οι αντίστοιχες προμήθειες πραγματοποιούνται με διεθνείς διαγωνισμούς.

Οι συνθήκες αυτές δεν εμπόδισαν το Δουκάτο να προσαρμοσθεί στην Κοινοτική τηλεπικοινωνιακή πολιτική στις 29/9/1990 το Λουξεμβούργο ευθυγράμμισε την τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία του προς τις Οδηγίες της ΕΕ με τον «Κανονισμό του Μεγάλου Δουκάτου περι των γενικών διατάξεων που διέπουν τις δημόσιες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες». Ο Κανονισμός αποσαφηνίζει τα όρια ανάμεσα στις μονοπωλιακές ή αποκλειστικές υπηρεσίες και στις υπηρεσίες που είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό. Στις πρώτες υπήχθησαν, κατά το πρότυπο του Βελγίου, η τηλεφωνία, η τηλετυπία, το Telex, η μετάδοση δεδομένων μέσω PSDN και η ΚΤΞ. Την 1/9/1992 η APT από κρατική υπηρεσία μετατρέπεται σε αυτόνομη δημόσια επιχείρηση με δική της οικονομική και διοικητική διαχείριση. Η περίοδος μέχρι 31/12/1992 ήταν μεταβατική και από 1/1/1993 άρχισε η λειτουργία της APT με πλήρη αυτονομία και εμπορικό προσανατολισμό. Το κράτος διατήρησε το δικαίωμα είσπραξης ποσοστού 20% των εισοδημάτων του νέου Οργανισμού, ο οποίος εξακολούθησε να προσφέρει ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες.

Παράλληλα από την 1/9/1992 δημιουργήθηκε και μια Υπηρεσία Κανονισμών στο Υπουργείο Επικοινωνιών. Πρόβλημα σοβαρό για το Δουκάτο, το οποίο αποτελεί έδρα πολλών διεθνών επιχειρήσεων, είναι η διασυννοριακή τηλεπικοινωνιακή κίνηση, της οποίας τα τέλη επιζητεί να μειώσει η Κοινότητα στο ελάχιστο. Σε άλλες χώρες η κίνηση αυτή δεν υπερβαίνει το 4-5%. Στο Δουκάτο, ωστόσο, λόγω της μικρής του έκτασης, αυτή αντιπροσωπεύει το 40% περίπου, με συνέπεια εάν εφαρμοσθεί η προαναφερθείσα μείωση, να έχει σοβαρή απώλεια θα πρέπει να είναι πολύ μεγάλη και γιαυτό δεν είναι επιθυμητή.

Η εισαγωγή των νέων ΤΥ δεν έχει προωθηθεί αρκετά. Αντίθετα καλή υποδοχή έχει η ΚΤΞ. Η ΑΡΤ σε συνεργασία με την MILLICOM εισήγαγε, από το δεύτερο εξάμηνο του 1993, το σύστημα GSM. Επίσης το Λουξεμβούργο μετέχει στα διατλαντικά και άλλα καλώδια προκειμένου να εξυπηρετεί τις διεθνείς επικοινωνίες του.

I. ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ο Νόμος του 1904 "περι Τηλεγραφίας και Τηλεφωνίας" πραχούσε στο κράτος την εκμετάλλευση του τομέα τηλεπικοινωνιών. Παράλληλα με τον κρατικό ΤΟ (ΡΤΤ), υπήρχαν τρεις ιδιωτικές εταιρείες, που παρείχαν υπηρεσίες σε ισάριθμες μεγάλες πόλεις (Άμσטרνταμ, Ρότερνταμ, Χ'αγη). Κατά την Γερμανική κατοχή, οι τρεις αυτές εταιρείες ενσωματώθηκαν στο Βασιλικό Ολλανδικό ΡΤΤ ΝΒ (Staatsbedrijf der Posterijen, Telegraphie en Telephonie), που λειτούργησε σαν αυτοτελής Οργανισμός με μοναδικό μέτοχο το κράτος.

Με βάση τον Νόμο του 1904, το μονοπώλιο του ΡΤΤ στο ΔΤΔ' και τις ΤΥ δεν ήταν θεσμοθετημένο. Παρόλα αυτά, το 1954 το ΡΤΤ απέκτησε de facto μονοπώλιο στις τηλεπικοινωνίες, ενώ παρείχε επιπρόσθετα ταχυδρομικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Ήταν μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες της χώρας, με 29.000 εργαζόμενους στον χώρο των τηλεπικοινωνιών.

Το ΡΤΤ ελεγχόταν από το Υπουργείο Μεταφορών και Δημοσίων Έργων (ΜΤΡΨ), ενώ ήταν οικονομικά εξαρτημένο από το Υπουργείο Οικονομικών. Η διοίκηση του ΡΤΤ γινόταν σε συνεργασία με το Συμβούλιο του Οργανισμού (ΡΤΤ Raad) και τα τοπικά Επιμελητήρια (ΡΤΤ K amers). Τα τελευταία αντιπροσώπευαν την τοπική αυτοδιοίκηση, τους εργαζόμενους στο ΡΤΤ και τους χρήστες.

Η Ολλανδία αποτελεί ένα σημαντικό οικονομικό κέντρο ,γεγονός που παίζει ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών της. Κατά τη δεκαετία του 1980 το μονοπώλιο, που κατείχε το ΡΤΤ, δέχθηκε σοβαρές κριτικές. Οι λόγοι ήταν πολλοί. Αναμφισβήτητα, οι εξελίξεις και αναδιαρθρώσεις των τηλεπικοινωνιών στις ΗΠΑ, της Βρετανία και την Ιαπωνία άσκησαν μεγάλη επιρροή σε μια χώρα, που ήθελε να παραμείνει ένα μεγάλο οικονομικό κέντρο και είχε στο έδαφός της τα κεντρικά γραφεία πολυεθνικών εταιρειών (όπως η Shell και η Unilever). Επιπλέον η Ολλανδική οικονομία βασίζεται άμεσα στο διεθνές εμπόριο και τον τομέα των υπηρεσιών, γεγονός που αυξάνει ακόμη περισσότερο την απαίτηση για ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών.

Έτσι το κράτος το 1984 ανέθεσε την μελέτη του θέματος στην λεγόμενη Επιτροπή Steenbergen. Η Επιτροπή κατέθεσε την Έκθεσή της τον Ιούλιο του 1985 και τα περισσότερα πορίσματά της υιοθετήθηκαν με τον Νόμο περι Τηλεπικοινωνιών (WTV-Wet op de Telecommunicatie Voorzieningen), που άρχισε να ισχύει την 1^η Ιανουαρίου 1989. Ο Νόμος προέβλεπε και την εφαρμογή των αντίστοιχων Κοινοτικών Οδηγιών.

Οι αντιδράσεις του ΡΤΤ και των εργαζομένων κατευνάσθηκαν, ενώ τα οικονομικά προβλήματα, που αντιμετώπιζε η Ολλανδική βιομηχανία παραγωγής εξοπλισμού, οδήγησαν στη μείωση της επιρροής της. Εξάλλου η Phillips, ο «εθνικός πρωταγωνιστής» της Ολλανδίας, υποστήριζε την απελευθέρωση, διότι δεν εξηρτάτο σε μεγάλο βαθμό από την αγορά της Ολλανδίας, λόγω της εγκατάστασης θυγατρικών της εταιρειών σε όλο τον κόσμο.

Με τον παραπάνω Νόμο οι κανονιστικές αρμοδιότητες διαχωρίσθηκαν από τις λειτουργίες εκμετάλλευσης. Τις πρώτες ασκεί το Υπουργείο Μεταφορών και

Δημοσίων Έργων (MTRW) και τις δεύτερες ο Οργανισμός PTT Telecom BV ο οποίος μετατράπηκε σε κρατική επιχείρηση ,ενώ η ιδιωτικοποίησή του θα αποφασισθεί τα προσεχή χρόνια. Σημειώνεται ότι το PTT Telecom BV αποτελεί θυγατρική του κεντρικού Οργανισμού PTT Nederland NV (holding company).

Οι ΤΥ χωρίστηκαν σε βασικές ή αποκλειστικές υπηρεσίες (βασική τηλεφωνία, τηλετυπία, τηλεγραφία, κινητή τηλεφωνία και ορισμένες υπηρεσίες μεταφοράς δεδομένων) και σε υπηρεσίες VAS οι οποίες απελευθερώθηκαν . Το PTT έχει το μονοπώλιο του ΔΤΔ και των βασικών υπηρεσιών, αλλά μπορεί να προσφέρει και υπηρεσίες VAS ανταγωνιστικά προς άλλους φορείς.

Επίσης απελευθερώθηκε η αγορά τερματικού εξοπλισμού. Αλλά σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη ρύθμιση σημειώνεται ότι, ενώ θεωρητικά το PTT είχε στο παρελθόν το μονοπώλιο στην παροχή τερματικού εξοπλισμού, στην πραγματικότητα η αγορά λειτουργούσε ήδη ανταγωνιστικά.

Ιστορικά η αγορά τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού κυριαρχείτο από τη Phillips και την τοπική θυγατρική της Ericsson. Το 1985 , η Phillips συνεργάστηκε με την AT & T για την παραγωγή ψηφιακών κέντρων. Σήμερα, οι κυριότεροι προμηθευτές του PTT είναι οι παραπάνω εταιρείες κι η θυγατρική της Alcatel (πρώην NSEM-ITT).

Τα PTT έχουν, με τον Νόμο του 1989 ,έναντι των ανταγωνιστών τους για τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, το δορυφορικό πλεονέκτημα της προσφοράς συνδυασμένων (αποκλειστικών και μη) υπηρεσιών. Γιαυτό και ο ανταγωνισμός μέχρι το τέλος του 1993 ήταν σχετικά μικρός. Επιπλέον ο νόμος δεν ξεκαθάριζε τις προϋποθέσεις παροχής ανοικτού δικτύου (ONP) δεδομένου ότι και η σχετική Οδηγία της ΕΕ δεν είχε ακόμη εκδοθεί . Οι λόγοι αυτοί, καθώς και η αλλαγή του Ευρωπαϊκού και διεθνούς τηλεπικοινωνιακού περιβάλλοντος, οδήγησαν την Ολλανδική Κυβέρνηση στην αναθεώρηση του Νόμου του 1989, η οποία προβλέπεται να εγκριθεί το 1994, καθώς και στην πώληση μετοχών των PTT.

Στο μεταξύ τα PTT έχουν αποδυθεί σε μια γιγαντιαία προσπάθεια προσφοράς πανευρωπαϊκών και διεθνών ΤΥ ανταγωνιστικά προς αλλά

μεγάλα consortia. Πρώτη τους ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή ήταν η σύναψη συμφωνίας με την τέως TELEVERKET (και νυν TELIA) της Σουηδίας για την δημιουργία εταιρείας κοινής δραστηριότητας (Joint Venture) που ονομάστηκε Unisource. Η Unisource παρέχει ΤΥ κυρίως σε επιχειρήσεις πολυεθνικές, χωρίς αυτές να απευθύνονται στους ΤΟ των διαφόρων κρατών, δηλαδή υπηρεσίες «πολυκαταστήματος» (one shop shopping). Οι δύο Οργανισμοί αποσκοπούν στην διασυνδεση των εθνικών τους δικτύων ως εάν προκειται για ένα (one telecomms country). Ήδη η εναρμόνιση μεταξύ των δύο δικτύων, είχε μεσά στο 1993 προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό γεγονός που δημιούργησε πλεονεκτήματα τόσο στην αγορά εξοπλισμού όσο στον τομέα R&D, όπου οι δύο Οργανισμοί μοιράζονται δαπάνες και οφέλη. Τα παραπάνω πλεονεκτήματα οδήγησαν και τα Ελβετικά PTT να γίνουν από τον Ιανουάριο του 1993 ισότιμος εταίρος της Unisource (με ποσοστό 33,3%). Έτσι η Unisource επεκτάθηκε σε ένα χώρο μεγάλων τραπεζικών και οικονομικών δραστηριοτήτων.

Για την προώθηση των δραστηριοτήτων της η Unisource διαθέτει τομέα επιχειρησιακών θεμάτων (Unisource Business Networks/UBN) και δορυφορικών συστημάτων (Unisource Satelite Services/USS). Η UBN υπέγραψε, τον Φεβρουάριο το 1993, συμφωνία με την Φινλανδική εταιρεία (HTC) για συνεργασία στις υπηρεσίες που προσφέρει η Unisource. Το PTT της Ολλανδίας αναπτύσσει και επενδυτικές πρωτοβουλίες σε άλλες χώρες (π.χ. στην Τσεχία όπου δημιούργησαν την Telecomspol και Isys Spol). Επίσης, μαζί με την Γερμανική Telecom και την AT & T, δημιούργησαν την Utel, η οποία αναπτύσσει τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες στην Ουκρανία. Στην Βουλγαρία εγκατέστησαν ΔΣΕ στο διεθνές κέντρο της Σόφιας για την δρομολόγηση της διεθνούς Βουλγαρικής τηλεπικοινωνιακής κίνησης μέσω του Διεθνούς Κέντρου του Άμσטרνταμ. Μια άλλη στρατηγική επιδίωξη του PTT είναι η αποκέντρωση, όχι μόνο στις διεθνείς τους δραστηριότητες, αλλά και μέσα στην Ολλανδία. Έτσι η Ολλανδία από το 1994 θα εξυπηρετείται από 32 τηλεπικοινωνιακά Τμήματα με μεγάλη αυτονομία δράσεως το καθένα.

Στο τέλος του 1992 υπήρχαν 180000 περίπου συνδρομητές της ΚΤΞ στο αναλογικό κυψελωτό σύστημά της. Επειδή αυτό είχε δυνατότητα μέχρι 300.000, τα ΡΤΤ αποφάσισαν πρώτα να αξιοποιήσουν το υπάρχον σύστημα και να αντιμετωπίσουν την εγκατάσταση του GSM το 1994, όταν στο μεταξύ θα έχει ξεκαθαρίσει και η κυβερνητική θέση στο θέμα της χορήγησης αδειών. Μια από τις προοπτικές είναι να δημιουργήσει η Unisource και πανευρωπαϊκό δίκτυο GSM.

Στις σταθερές επικοινωνίες αναμένεται μεγαλύτερος ανταγωνισμός. Ήδη τον Δεκέμβριο του 1992 εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο η παροχή δυνατότητας στις Εταιρείες καλωδιακής τηλεόρασης να προσφέρουν και επιλεγόμενες υπηρεσίες δεδομένων μέσα από τα δίκτυά τους. Επιπλέον η Κυβέρνηση σχεδίαζε την παροχή άδειας στις εταιρείες κοινής ωφέλειας των σιδηροδρόμων και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, μαζί με αυτές της καλωδιακής τηλεόρασης. Ωστε να μπορούν να διαθέτουν την πλεονάζουσα χωρητικότητα τους για μεταφορά δεδομένων και μετά το 1998 και τηλεφωνίας. Με αυτό τον τρόπο η Ολλανδική Κυβέρνηση επιχειρεί να δημιουργήσει έναν δεύτερο εναλλακτικό εθνικό δίκτυο τηλεπικοινωνιών.

Γενικά η Ολλανδία, μαζί με την Αγγλία και τη Δανία, έχει ακολουθήσει φιλελεύθερη πολιτική στο χώρο των τηλεπικοινωνιών και τάσσεται υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης του τομέα υποστηρίζοντας ένθερμα τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες της ΕΕ.

ΙΑ. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών η Πορτογαλία μέχρι το τέλος του 1992 κατείχε την τελευταία θέση μεταξύ των Κ-Μ της ΕΕ. Εν τούτοις, ήδη από την δεκαετία του 1980, η ηγεσία της ορθά διέγινε ότι η ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και η προσαρμογή τους στην τηλεπικοινωνιακή πολιτική της Κοινότητας αποτελούσε βασική προϋπόθεση για γενικότερη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

Ιστορικά υπήρχαν τρεις ΤΟ, οι οποίοι είχαν από κοινού το μονοπώλιο του ΔΤΔ και όλων των ΤΥ, το Δε Υπουργείο Δημοσίων έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών επέβλεπε και τις τρεις εταιρείες. Το κράτος παρενέβαινε με διάφορους τρόπους, όπως π.χ. στον καθορισμό των τιμολογίων, στα οικονομικά τους θέματα και στον διορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών.

Λόγω της μεγάλης πληθυσμιακής και επιχειρηματικής συγκέντρωσης στη Λισσαβόνα και το Πόρτο, η TLP (Telefones de Lisboa e Porto) εξυπηρετούσε μόνο αυτά τα δύο αστικά κέντρα. Οι διεθνείς επικοινωνίες – εκτός Ευρώπης και Βόρειας Αφρικής – ελέγχονταν από την CPRM (Companhia Portuguesa Radio Marconi), η οποία είχε το μονοπώλιο στην εγκατάσταση και εκμετάλλευση όλων των δορυφορικών επικοινωνιών. Το κράτος ήταν ο κύριος μέτοχος της εταιρείας. Τέλος η TP (Telecom Portugal) παρείχε ΤΥ σε ολόκληρη τη χώρα, πλην της Λισσαβόνας και του Πόρτο, καθώς και τις διεθνείς τηλεφωνικές χώρες. Η TP ήταν λιγότερο κερδοφόρα, συγκριτικά με τις δύο άλλες εταιρείες, λόγω του υψηλού κόστους παροχής υπηρεσιών στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.

Με τον βασικό Νόμο 88/89 περί τηλεπικοινωνιών (11/9/89) οι τρεις παραπάνω ΤΟ συγχωνεύθηκαν σε μια Εταιρεία (holding company) την Comunicacoes Nacionais (CN), η οποία έχει υποχρέωση να παρέχει τις βασικές υπηρεσίες (τηλεφωνία, τηλετυπία και μετάδοση δεδομένων) υπό μονοπωλιακό καθεστώς. Η CN άρχισε να λειτουργεί το 1992 με στόχο την καλλίτερη ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών της χώρας και τη χάραξη διεθνούς στρατηγικής. Όπως και στην περίπτωση της Δανίας, η κυβέρνηση πιστεύει ότι η δημιουργία της CN θα συμβάλει στην εφαρμογή συνεπούς εθνικής τηλεπικοινωνιακής πολιτικής.

Η κεντροδεξιά κυβέρνηση, που ήρθε στην εξουσία το 1987, προχώρησε στην απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με τις Οδηγίες της ΕΕ. Παράλληλα, ανακοίνωσε την πρόθεσή της να προβεί σε μερική ιδιωτικοποίηση των εταιρειών μετά το 1990 διαθέτοντας το 49% των μετόχων τους σε ιδιώτες επενδυτές.

Εξάλλου, το 1989, με το Ν.Δ. 283/89, η Πορτογαλία ευθυγράμμισε πλήρως την τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία της με τις σχετικές Οδηγίες της ΕΕ. Το Νοέμβριο του 1989 άρχισε η λειτουργία του Ινστιτούτου Επικοινωνιών της Πορτογαλίας (ICP/Instituto das Comunicacoes de Portugal), το οποίο ανέλαβε τις κανονιστικές αρμοδιότητες. Το ICP υπάγεται στο υπουργείο Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και οι βασικές του αρμοδιότητες συνίστανται στην χορήγηση αδειών σε ΤΟ και στην άσκηση εποπτείας σε αυτούς, στην χάραξη τηλεπικοινωνιακής πολιτικής και στην διοργάνωση διαγωνισμών για νέους φορείς εκμετάλλευσης υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

Ο βασικός Νόμος 88/89 περί τηλεπικοινωνιών καθιέρωσε το μονοπώλιο της CN για το ΔΤΔ και τη παροχή των βασικών ή αποκλειστικών υπηρεσιών και απελευθέρωσε τον τερματικό εξοπλισμό. Με ειδικά νομοθετικά διατάγματα ρυθμίζεται η παροχή των μη βασικών υπηρεσιών υπό συνθήκες ανταγωνισμού. Οι υπηρεσίες αυτές διακρίνονται σε «συμπληρωματικές» και υπηρεσίες με «προστιθέμενη αξία». Στις πρώτες ανήκουν όσες σχετίζονται με συμπληρωματικά δίκτυα ή με δίκτυα που στηρίζονται σε ΜΓ και διαθέτουν δική τους μεταγωγή ή/και επεξεργασία όπως το GSM και το Paging. Στις δεύτερες ανήκουν υπηρεσίες όπως η τηλεομοιοτυπία και η τηλεεικονογραφία.

Εξάλλου, σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο, η συμμετοχή αλλοδαπών εταιρειών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών μπορεί να ανέλθει μέχρις τα 25% του κεφαλαίου των δημοσίων φορέων ή φορέων παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών.

Οι δύο κυριότεροι προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού υλικού της Πορτογαλίας είναι Siemens και η Alcatel Portugal (που ως το Νοέμβριο του 1988 ονομαζόταν Standard Electrica και ήταν θυγατρική της ITT). Σήμερα, η Alcatel Portugal, με κύριο μέτοχο την Alcatel NV, είναι η ισχυρότερη εταιρεία στο χώρο των τηλεπικοινωνιών (προμηθεύει περίπου το 50% των τηλεφωνικών κέντρων και το 90% των PBX). Υπολογίζεται ότι η Alcatel Portugal εκπαιδεύει περίπου το 60% των τεχνικών που ειδικεύονται στις τηλεπικοινωνίες.

Η Πορτογαλική κατασκευαστική Εταιρεία Centrel, που δημιουργήθηκε το 1979 με την εξαγορά της τοπικής θυγατρικής της Βρετανικής Plessey, είναι ο

δεύτερος βασικός προμηθευτής της Πορτογαλίας στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Η Πορτογαλία έχει και αρκετές τοπικές μικρό-μεσαίες εταιρείες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Παράλληλα, ορισμένες πολυεθνικές έχουν εγκαταστήσει θυγατρικές εταιρείες (π.χ. Phillips, Samsung, Nokia) στην Πορτογαλία.

Τον Μάρτιο του 1985, η Alcatel Portugal και η Centrel, αποκλείσθηκαν.

Στο μεταξύ, παράλληλα προς τη θεσμική αναδιάρθρωση καταρτίσθηκε μέσα στο 1993 ένας μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, προκειμένου η Πορτογαλία να είναι έτοιμη το 2003 για την πλήρη απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών της. Ο εν λόγω σχεδιασμός προβλέπει:

- Αύξηση της τηλεφωνικής πυκνότητας κατά 3% ετησίως.
- Αναπροσαρμογή (και ανακατανομή) τελών προκειμένου να σταματήσει η σταυροειδής επιδότηση.
- Παροχή νέων υπηρεσιών για να τονωθεί η ζήτηση και να βελτιωθεί η εκμετάλλευση του δικτύου.
- Διοικητική αναδιοργάνωση και περιορισμός της αριθμητικής δύναμης του προσωπικού ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα.

Σε ό,τι αφορά τις συμπληρωματικές υπηρεσίες, έχουν χορηγηθεί δυο άδειες για το σύστημα GSM, το οποίο άρχισε να λειτουργεί ήδη από τον Οκτώβριο του 1992, με συνέπεια η Πορτογαλία να έρχεται (μέσα στο 1993) δεύτερη στην Ευρώπη μετά την Γερμανία σε συνδρομητές GSM.

Αλλά πέρα από την προσπάθεια εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης της εθνικής υποδομής της, η Πορτογαλία επιδιώκει την επίτευξη δύο βασικών στόχων και στον διεθνή χώρο. Πρώτον, να γίνει και αυτή τηλεπικοινωνιακή πύλη της Ευρώπης προς τις χώρες της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής, με τις οποίες διατηρεί παραδοσιακούς δεσμούς. Έτσι, από τον Μάιο του 1993 ενεργοποιήθηκε το υποβρύχιο καλώδιο SAT -2 Πορτογαλίας -Ν.Αφρικής, ενώ παράλληλα μετέχει σε διάφορα consortia εκμετάλλευσης της τηλεειδοποίησης και των υπηρεσιών VAS αξίας στην Λ.Αμερική αλλά και στην Αν. Ευρώπη. Ο

δεύτερος στόχος προβλέπει μια ισότιμη συνεργασία με κάποιον άλλο μεγάλο φορέα ή consortium όπως η Unisource.

ΙΒ. ΑΥΣΤΡΙΑ ΣΟΥΗΔΙΑ ΦΙΛΑΝΔΙΑ

Η Αυστρία Σουηδία και Φιλανδία έχουν, όπως οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και ο Καναδάς, υψηλό επίπεδο τηλεπικοινωνιακής ανάπτυξης. Δεν διαθέτουν βέβαια το οικονομικό δυναμικό των ΗΠΑ και Ιαπωνίας, αλλά έχουν ανάλογο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, υψηλή τηλεφωνική πυκνότητα, καθώς και υψηλό βαθμό εκσυγχρονισμού της υποδομής τους και εισαγωγής νέων ΤΥ.

Η δομή του τηλεπικοινωνιακού τομέα της χώρας αυτές περιλαμβάνει ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, που κατά βάση είναι:

Ένα θεσμικό ρυθμιστικό όργανο με ευρείες δικαιοδοσίες ελέγχου και καθιέρωσης κανόνων. Αν και το όργανο αυτό υπάγεται ή ελέγχεται ως προς την πολιτική του από κάποιο Υπουργείο, η αυτονομία του είναι μεγάλη.

Ένας φορέας για το ΔΤΔ, ο οποίος μέχρι τέλους του 1993 ανήκε καθ'ολοκληρίαν στο κράτος. Ωστόσο έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες διάθεσης μετοχών σε τρίτους, καθώς και δημιουργίας νέων φορέων. Πολλοί φορείς παροχής υπηρεσιών (π.χ. ΚΤΞ) που λειτουργούν σε ανταγωνιστική βάση.

Ελεύθερη διάθεση ΤΑ (ακόμα και της πρώτης τηλεφωνικής συσκευής).

Β. ΚΥΠΡΟΣ

Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πλέον προηγμένες τηλεπικοινωνιακά χώρες της Ευρώπης. Με τον όρο Κύπρος εδώ νοείται το τμήμα της Νήσου που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο οποίο τις τηλεπικοινωνίες παρέχει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΚ ή CΥΤΑ). Για το Βόρειο Τμήμα, το κατεχόμενο από τους Τούρκους, δεν υπάρχουν δεδομένα. Εικάζεται, από τις ελάχιστες πληροφορίες που δημοσιεύονται ευκαιριακά, ότι σε αυτό οι τηλεπικοινωνίες υστερούν σημαντικά τουλάχιστον συγκριτικά προς αυτό που εξυπηρετείται από την ΑΤΚ.

Στην Κύπρο εποπτεύουσα αρχή για τους κανονισμούς και τους ελέγχους είναι το Υπουργείο Μεταφορών και Δημοσίων Έργων, ενώ την εκμετάλλευση ασκεί η ΑΤΚ.

Το 1993 η τηλεφωνική πυκνότητα με τις 300.000 περίπου ΚΤΣ ξεπερνούσε το 40%. Αυτό οφείλεται στους μεγάλους ρυθμούς εγκαταστάσεων της περιόδου 1981/1991(μέσος όρος 13%). Παράλληλα με την αύξηση της τηλεπικοινωνιακής πυκνότητας, η ΑΤΚ εισήγαγε και την ψηφιακοποίηση της μεταγωγής (κέντρα ΑΧΕ της Ericsson)και της μετάδοσης με PCM και καλώδια οπτικών ινών. Μαζί με τα ψηφιακά κέντρα εισήγαγε και την σηματοδοσία CCITT No 7 , ώστε να μπορεί να παρέχει σύγχρονες υπηρεσίες όπως π.χ. την ΚΤJ με το σύστημα NMT. Τον Σεπτέμβριο του 1993 υπήρχαν 8000 περίπου συνδρομητές ΚΤΞ.

Παρά τον μονοπωλιακό της χαρακτήρα, η ΑΤΚ λειτουργεί με μεγάλη αυτονομία και ενεργεί με διορατικότητα. Έτσι, έχει επιτύχει ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης και πρωτοπορία στην παροχή σύγχρονων ΤΥ και μέσων.

Πέρα από την μεγάλη ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο, από το 1992 η Κύπρος, κατά τα πρότυπα άλλων ανεπτυγμένων τηλεπικοινωνιακά χωρών, έθεσε σε εφαρμογή ένα ευρύ πρόγραμμα επενδύσεων σε διεθνείς διασυνδέσεις με στόχο να καταστήσει την Νήσο τηλεπικοινωνιακό κόμβο σύνδεσης της Ευρώπης προς την Μ. Ανατολή και την ΒΑ. Αφρική. Τα αντίστοιχα έργα θα ενεργοποιηθούν το 1994 και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα πέντε υποβρύχια καλώδια οπτικών ινών:

- Κύπρος –Ισραήλ, με σύστημα των 625 Mbps και τεχνολογία SDH (το CIOS/Cyprus Optical System).
- Κύπρος – Συρία (UGARIT).
- Κύπρος – Λίβανος.
- Κύπρος – Κρήτη (Αφροδίτης II)με προεκτάσεις προς Αθήνα και Μασσαλία.
- Κύπρος – Αλεξάνδρεια για διασύνδεση στο καλώδιο SE – ME – WE II (μεταξύ Σιγκαπούρης – Μασσαλίας).

Το εν λόγω πρόγραμμα είναι από τα πλέον φιλόδοξα, εάν ληφθεί υπόψη το μέγεθος της Νήσου. Ταυτόχρονα η Κύπρος τον Νοέμβριο του 1992 υπέγραψε συμφωνία με την Ρωσία για την μέσω του Intersputnik δορυφορική σύνδεση μεταξύ Μόσχας – Λευκωσίας και μέσω Κύπρου προς τις χώρες της Μ. Ανατολής και ΒΑ. Αφρικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πολλοί οργανισμοί έχουν συγκροτηθεί με σκοπό την υλοποίηση της διεθνούς συνεργασίας στις τηλεπικοινωνίες. Σε αυτούς συγκαταλέγονται:

- Παγκόσμιοι οργανισμοί όπως η ΔΕΤ (ITU).
- Περιφερειακοί οργανισμοί όπως π.χ η CEPT.
- Εθνικοί οργανισμοί και υπηρεσίες επιφορτισμένες με τη διαχείριση των θεμάτων διεθνών τηλεπικοινωνιακών σχέσεων των χωρών τους.

Παρακάτω γίνεται σύντομη αναφορά σε κάθε κατηγορία.

7.1. Διεθνείς οργανισμοί

Ο αρχαιότερος διεθνής τηλεπικοινωνιακός οργανισμός είναι η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ). Στα 129 χρόνια της ζωής της αναδιοργανώθηκε πολλές φορές, προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή της. Η τελευταία αναδιοργάνωση αποφασίσθηκε το 1989 και άρχισε να ισχύει από 1/3/93. Τα βασικά κείμενα (Διεθνής Καταστατικός Χάρτης και Διεθνής Τηλεπικοινωνιακή Σύμβαση), που διέπουν τη λειτουργία της ΔΕΤ, συμφωνήθηκαν το 1989 και οριστικοποιήθηκαν στις λεπτομέρειες τους τον Δεκέμβριο του 1992.

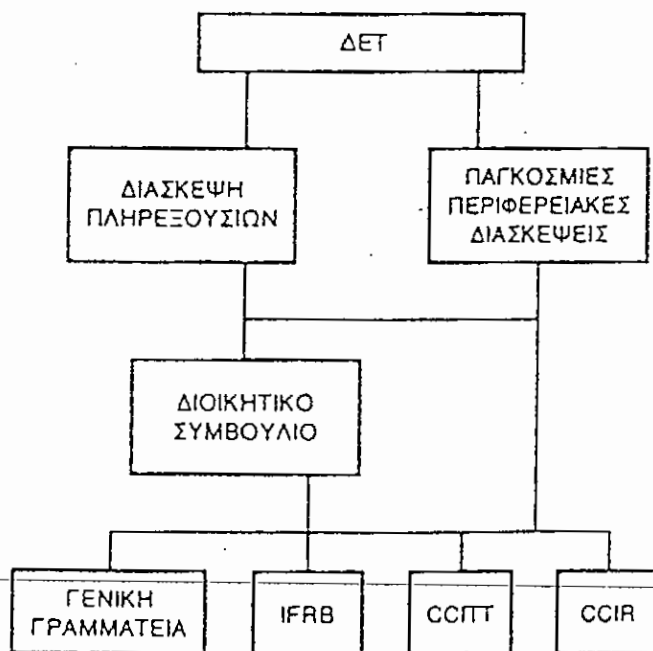
Κυρίαρχο σώμα της ΔΕΤ είναι η Γενική Συνέλευση (Διάσκεψη Πληρεξουσίων των Κ-Μ της), ενώ βασικό εκτελεστικό όργανο είναι το Διοικητικό Συμβούλιο. Η ΓΣ, που συνέρχεται κάθε τέσσερα χρόνια, καθορίζει την ακολουθητέα πολιτική, ελέγχει τα οικονομικά και το έργο της περιόδου που

έληξε και λαμβάνει αποφάσεις για την εύρυθμη λειτουργία της ΔΕΤ. Το ΔΣ, το οποίο συνέρχεται μία φορά το χρόνο, επιβλέπει την τήρηση των αποφάσεων της ΓΣ, ελέγχει την οικονομική διαχείριση και συντονίζει το έργο των μόνιμων οργάνων.

Βασικός στόχος της ΔΕΤ είναι η εκπόνηση καθολικά αποδεκτών κανόνων εκμετάλλευσης και χρήσης των τηλεπικοινωνιών σε παγκόσμια βάση, καθώς και η παροχή βοήθειας προς τα αναπτυσσόμενα κράτη. Η οργάνωσή της είναι συγκροτημένη κατά τρόπο ώστε να προωθεί το κύριο έργο της, ήτοι:

- A. Την Τυποποίηση (Standardization)
- B. Την εκπόνηση Διεθνών Κανονισμών (Regulation).
- Γ. Την παροχή βοήθειας για Τηλεπικοινωνιακή Ανάπτυξη (Development).

Όπως φαίνεται στα διαγράμματα των Σχημάτων 1 και 2, η τελευταία αναδιοργάνωση της ΔΕΤ έγινε όχι με βάση τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες όπως παλαιότερα (την CCITT για την τηλεφωνία και την τηλεγραφία, την CCIR για τις ραδιοεπικοινωνίες και την IFRB για τις συχνότητες), αλλά με βάση το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα (Ανάπτυξη, Κανονισμοί, Πρότυπα).

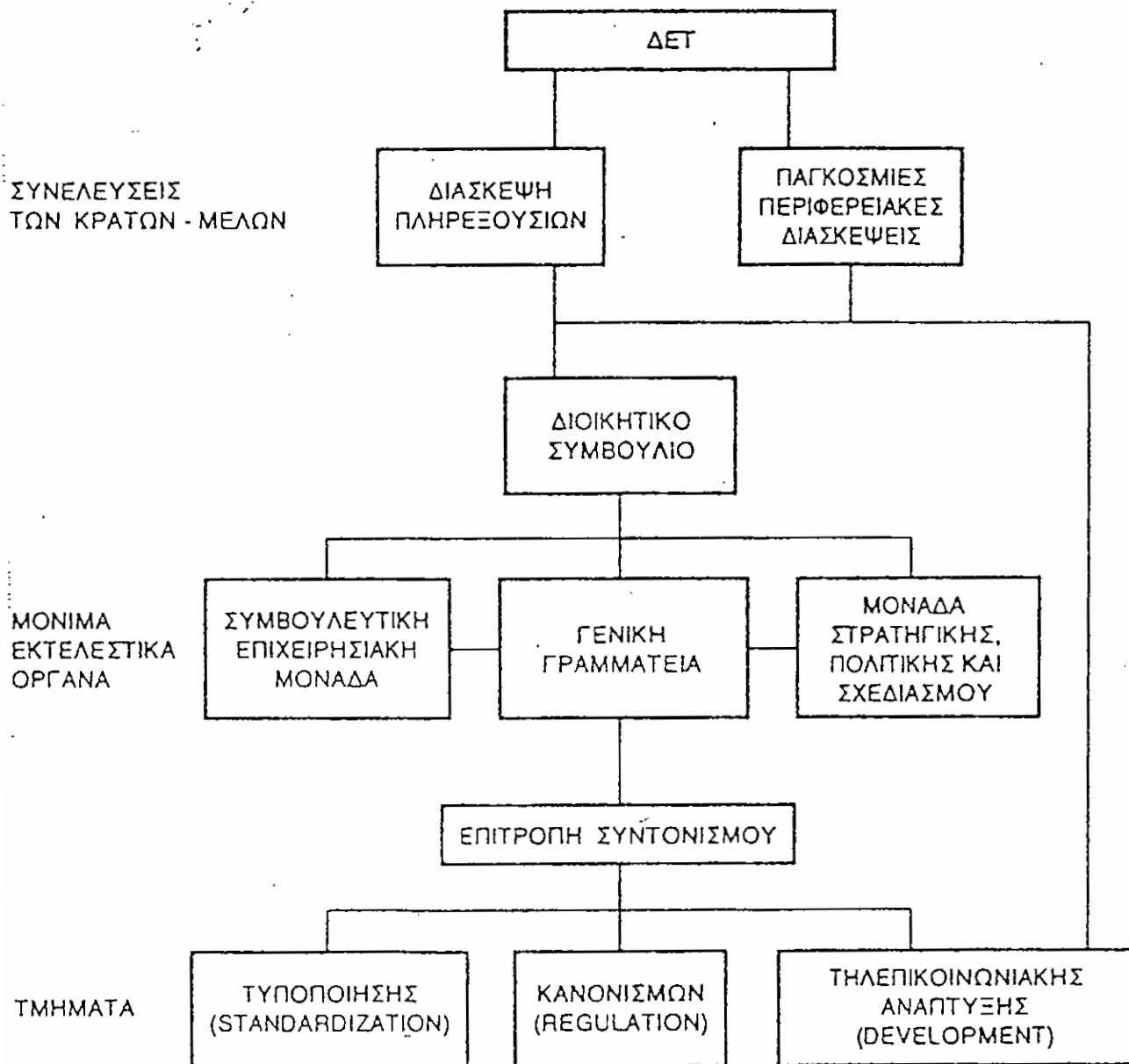

IFRB = International Frequency Registration Board.

CCITT = Comité Consultatif International des Télégraphes et Téléphones.

CCIR = Comité Consultatif International des Radiocommunications.

Σχήμα 1: Παλαιά διάρθρωση της ΔΕΤ.

Σχήμα 2: Νέα διάρθρωση της ΔΕΤ.

Ο ρόλος της ΔΕΤ για τις τηλεπικοινωνίες γενικότερα είναι καθοριστικός. Οι κανονισμοί, οι συστάσεις και τα λοιπά κείμενα, που εκπονεί, συνιστούν τη βάση των εθνικών νομοθεσιών για τις τηλεπικοινωνίες και καθορίζουν το πλαίσιο συνεργασίας κρατών και τηλεπικοινωνιακών φορέων. Αυτό εξηγεί και την συστηματική συμμετοχή των ανεπτυγμένων κρατών στις εργασίες της ΔΕΤ.

Αλλά πέρα από τον ρόλο της στα θεσμικά θέματα λειτουργίας των διεθνών και κατ' επέκταση και των εθνικών τηλεπικοινωνιών, η ΔΕΤ είχε την πρόνοια να επιτρέψει τη συμμετοχή και της βιομηχανίας και των ιδρυμάτων έρευνας στις εργασίες των οργάνων της (CCITT και CCIR). Με αυτό τον τρόπο το αποτέλεσμα των εργασιών της αντιπροσωπεύει το σύνολο των ενδιαφερόντων για τις τηλεπικοινωνίες. Η συμμετοχή αυτή προβλέπεται να συνεχιστεί και με τη νέα διάρθρωση.

Εξάλλου, μέχρι την τελευταία αναδιάρθρωση της ΔΕΤ, στα όργανα της δεν συμμετείχαν οι φορείς εκμετάλλευσης (Operators) και η συμμετοχή τους περιλαμβανόταν στις εθνικές αντιπροσωπείες των Κ-Μ (αφού άλλωστε οι εν λόγω φορείς ήσαν κατά κανόνα κρατικά μονοπώλια). Η αυξανόμενη ωστόσο αποδέσμευση των φορέων από τον κρατικό έλεγχο, καθώς και η εμφάνιση νέων ανεξάρτητων φορέων, έχει καταστήσει αναγκαία την απ' ευθείας συμμετοχή τους στη ΔΕΤ. Η ανάγκη αυτή προέκυψε και από την διεθνοποίηση της δράσης των φορέων, καθώς και από την διεύρυνση των εργασιών τους, μετά από τον σχηματισμό διαφόρων consortia παροχής νέων κατά κανόνα υπηρεσιών. Έτσι προβλέπεται ότι θα υπάρξει ρύθμιση για άμεση συμμετοχή των τηλεπικοινωνιακών φορέων στα όργανα της ΔΕΤ.

Η Ελλάδα, παρόλο ότι υπήρξε ιδρυτικό μέλος της ΔΕΤ από το 1865, ελάχιστα, συμμετέχει στις εργασίες της. Εντούτοις σήμερα η δημιουργία τηλεπικοινωνιακής βιομηχανίας στη χώρα, οι γεωπολιτικές μεταβολές στα Βαλκάνια και η ανάγκη εκσυγχρονισμού των τηλεπικοινωνιών της, καθιστούν αναγκαία την συστηματική συμμετοχή της στις εργασίες της ΔΕΤ. Σημειώνεται ότι η χώρα μας εξελέγη μέλος του ΔΣ της ΔΕΤ, για πρώτη φορά από την ίδρυσή της, για την περίοδο 1989-94.

7.2 Περιφερειακοί οργανισμοί.

Η ΔΕΤ είναι διακυβερνητικός οργανισμός συνεργασίας όλων των χωρών – μελών του ΟΗΕ . Περιλαμβάνει συνεπώς ανεπτυγμένα και αναπτυσσόμενα κράτη και ως εκ τούτου το αποτέλεσμα των εργασιών της αποτελεί συμβιβασμό μεταξύ των διαφόρων τάσεων. Το εν λόγω αποτέλεσμα (Συστάσεις, Κανονισμοί κ.λ.π.), παρόλο ότι συνιστά την βάση των διεθνών προτύπων και των εθνικών νομοθεσιών, δεν είναι αρκετό για τις ανάγκες των ανεπτυγμένων κρατών, τα οποία, λόγω της ταχύτερης ανάπτυξης τους, χρειάζονται πρόσθετους Κανονισμούς και Πρότυπα. Το έργο αυτό έχουν αναλάβει οι περιφερειακοί οργανισμοί συνεργασίας. Οι σπουδαιότεροι από αυτούς είναι:

- Στις ΗΠΑ η FCC (Federal Communication Commission), η οποία ασκεί ένα γενικότερο ηγετικό ρόλο σε ολόκληρη την Αμερική, παρά το γεγονός ότι είναι όργανο των ΗΠΑ.
- Στην Ασία η APT (Asian Pacific Telecommunication).
- Στην Αφρική η UPT (Union Panafricanaine des Telecommunications).
- Στην Ευρώπη η CEPT (Cnference Europeene des Administrations des Postes et des Telecommunications).

Η δράση αυτών των περιφερειακών φορέων αντιστοιχεί με αυτήν της ΔΕΤ αλλά σε περιφερειακή βάση. Τυπικό παράδειγμα αποτελεί η CEPT.

Η CEPT έχει σήμερα ως μέλη 34 ευρωπαϊκά κράτη. Ο αριθμός αυτός, μετά τις τελευταίες εξελίξεις, είναι βέβαιο ότι θα αυξηθεί και έτσι η επιρροή της θα διευρυνθεί στο μέλλον. Για να ανταποκριθεί καλύτερα στο ρόλο της αναδιοργανώθηκε πρόσφατα, με παράλληλες ανεξαρτητοποιήσεις των οργάνων της στις ακόλουθες ειδικευμένες επιτροπές και οργανισμούς:

1.Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τηλεπικοινωνιακών Κανονισμών ECTRA (European Committee of Telecommunication Regulation Assotiations).

2. Την Ευρωπαϊκή επιτροπή Ραδιοεπικοινωνιών ERC (European Radiocommunication Committee).

3. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ραδιοσυχνοτήτων ERO (European Radiocommunication Standards Institute).

4. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων ETSI (European Telecommunication Standards Institute).

5. Την Ευρωπαϊκή Ένωση Δημοσίων Φορέων Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων ETNO (European public Telecommunication Network Operators association).

Αλλά πέρα από τους παραπάνω, υπάρχουν και άλλοι οργανισμοί ο οποίοι , παρόλο που δεν είναι αμιγείς τηλεπικοινωνιακοί, ασχολούνται άμεσα ή έμμεσα με τις τηλεπικοινωνίες λόγω της ζωτικής σημασίας τους. Οι κυριότεροι από αυτούς στην Ευρώπη είναι:

α. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕΚ).

β. Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ).

γ. Η CEN/CENELEC (Committee Europeenne de Normalisation/ ELECtrotechnique).

δ. Η ECTUA (European Council of Telecommunications Users Associations).

ε. Η ECTEL (European Committee of TELEcom and professional electronics industry).

στ. Η ECMA (European Committee of Manufacturers Association).

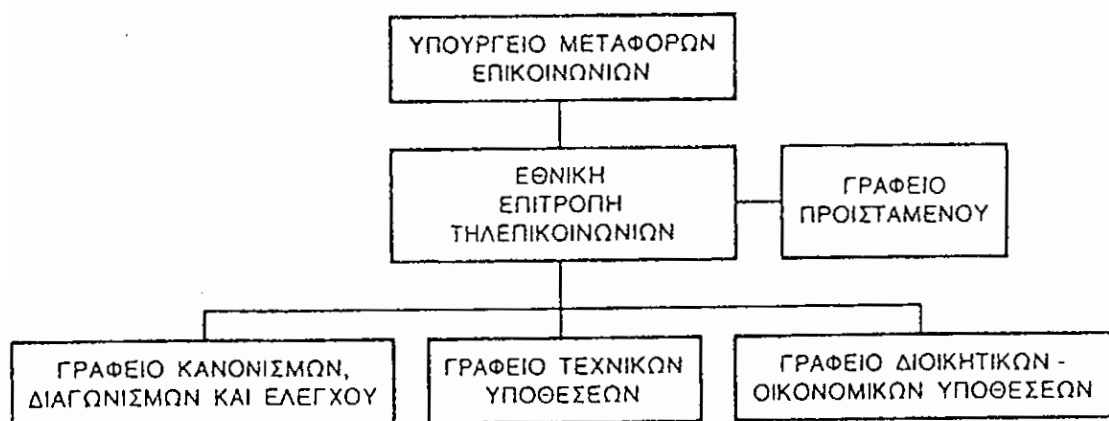
ζ. Η COST (Cooperation Organization on Science and Technology).

Το πλήθος των οργανισμών αυτών είναι ενδεικτικό της πολυπλοκότητας των τηλεπικοινωνιών καθώς και της σημασίας που τους αποδίδουν κράτη και φορείς. Σε αυτούς τους περιφερειακούς οργανισμούς μετέχουν σαν μέλη τα κράτη, οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί παροχής υπηρεσιών (Operators).

7.3 Εθνικοί οργανισμοί και υπηρεσίες.

Σε κάθε χώρα η τηλεπικοινωνιακή πολιτική καθορίζεται από την κυβέρνηση της, τις δε σχετικές αρμοδιότητες για την εφαρμογή της έχει το αρμόδιο υπουργείο. Επειδή ωστόσο το αντικείμενο των τηλεπικοινωνιών είναι πολυσχιδές, τα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη έχουν ιδρύσει ειδικά ημιανεξάρτητα όργανα με αρμοδιότητες σε θεσμικά θέματα, διεθνή εκπροσώπηση, έκδοση αδειών εμπορίας και καταλληλότητας, έλεγχο των τηλεπικοινωνιακών φορέων, διαχείριση του ραδιοηλεκτρικού φάσματος και άλλα συναφή ζητήματα. Παραδείγματα τέτοιων οργάνων – υπηρεσιών αποτελούν η FCC των ΗΠΑ, το ΟFTEL του Ην. Βασιλείου, η ΒΑΡΤ της Γερμανίας, η DRG της Γαλλίας κ.λ.π. Ανάλογες ρυθμίσεις έχουν εφαρμοσθεί σε όλες τις χώρες της ΕΕ, της ΕΖΕΣ, σε πολλές χώρες της Αν. Ευρώπης καθώς και στις άλλες ανεπτυγμένες χώρες.

Στην Ελλάδα ο Νόμος 2075/92 προβλέπει την σύσταση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών στον Νόμο, παρουσιάζεται στο Σχήμα 3.

Σχήμα 3: Οργανόγραμμα Ελληνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών.

3. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Εκτός από τους οργανισμούς συνεργασίας, στους οποίους έγινε αναφορά παραπάνω, συνομολογούνται μεταξύ κρατών ή τηλεπικοινωνιακών φορέων και συμφωνίες για συνεκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών φορέων και συμφωνίες για συνεκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών συστημάτων (δορυφορικών τηλεπικοινωνιών, υποβρυχίων καλωδίων κ.λ.π.) και υπηρεσιών. Με αυτές τις συμφωνίες στην ουσία ιδρύονται εμπορικές εταιρείες με σκοπό τη δημιουργία ή και εκμετάλλευση κάποιας υποδομής και οι εταίροι μερίζονται δαπάνες και κέρδη. Για την αποφυγή προστριβών μεταξύ των εταιριών ή αμφισβητήσεων επί των κυριαρχικών δικαιωμάτων στα διεθνή δίκτυα, η δημιουργία (το ιδρυτικό συμβόλαιο) ξεκινά με μια διακριτική συμφωνία. Στη συνέχεια η εθνική εκπροσώπηση και η εκμετάλλευση ανατίθεται σε ένα εθνικό τηλεπικοινωνιακό κατά κανόνα φορέα.

2. 1 Διεθνείς οργανισμοί δορυφορικών επικοινωνιών.

A. Διεθνής Δορυφορικός Τηλεπικοινωνιακός Οργανισμός (INTELSAT / International TELEcommunication SATellite). Ο Οργανισμός αυτός ιδρύθηκε το 1965 . Στόχος ήταν και είναι η θέση σε γεωστατική τροχιά δορυφόρων, οι οποίοι παίζουν ρόλο μεταβιβαστικών σταθμών. Εκτός από τηλεπικοινωνιακά σήματα. Σήμερα οι δορυφόροι αναμεταβιβάζουν και προγράμματα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης. Με αυτό τον τρόπο γεφυρώνονται τεράστιες αποστάσεις και έτσι οι δορυφορικές επικοινωνίες αποκτούν μεγάλη σπουδαιότητα. Σήμερα έχουν γίνει ανταγωνιστικά προς αυτές τα δίκτυα υποβρυχίων καλωδίων με οπτικές ίνες. Ωστόσο, για μεγάλο ακόμα χρονικό διάστημα, οι δυο αυτές μορφές επικοινωνίας θα αλληλοσυμπληρώνονται.

Ο INTELSAT έχει εγκαταστήσει τηλεπικοινωνιακούς δορυφόρους πάνω από τους τρεις ωκεανούς (Ατλαντικό ,Ινδικό και Ειρηνικό). Στον INTELSAT μετέχουν σήμερα 110 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, η οποία έχει εγκαταστήσει τρεις ΔΣΕ στον χώρο των Θερμοπυλών.

Β. Διεθνής Δορυφορικός Οργανισμός Ναυτιλιακών Επικοινωνιών (INMARSAT/International MARitime SATellite). Ο Οργανισμός αυτός προορίζεται να εξυπηρετεί τις επικοινωνίες κινητών σταθμών (πλοίων, αεροπλάνων κ.λ.π.). Ο INMARSAT ιδρύθηκε το 1981 με αρχικό σκοπό την εξυπηρέτηση των πλοίων και σήμερα έχει 69 μέλη. Αλλά περί τα τέλη της δεκαετίας του 1980 η δράση του επεκτάθηκε στην εξυπηρέτηση και αεροσκαφών και σήμερα καλύπτει ακόμη σύνδεση κινητών σταθμών επι ξηράς. Τέλος χρησιμοποιείται και για την διασύνδεση περιοχών με επικοινωνία μικρής χωρητικότητας, όταν δεν υφίσταται άλλο κατάλληλο μέσο (π.χ. σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης μετά από καταστροφικούς σεισμούς ή άλλες θεομηνίες). Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στα ιδρυτικά μέλη του INMARSAT και λόγω της ανεπτυγμένης εμπορικής της ναυτιλίας αποτελεί ένα από τους κυριότερους μετόχους.

Γ. Ευρωπαϊκός Δορυφορικός Τηλεπικοινωνιακός Οργανισμός (EUTELSAT/European TELEcommunication SATellite). Στον EUTELSAT μετέχουν 33 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, και προορίζεται να καλύπτει τις ανάγκες των ευρωπαϊκών χωρών.

Σημειώνεται ότι από τους τρεις προαναφερθέντες μεγάλους οργανισμούς δορυφορικών τηλεπικοινωνιών οι δύο είναι παγκόσμιοι (INMARSAT, INTELSAT), ενώ ο EUTELSAT είναι περιφερειακός για την ευρωπαϊκή ήπειρο. Υπάρχουν όμως και πολλοί άλλοι περιφερειακοί οργανισμοί, που καλύπτουν τμήματα του πλανήτη ή ομάδες χωρών, όπως π.χ. Ο ARABSAT (ARABIAN SATELLITE) για τις Αραβικές χώρες, ο ISPANSAT (SPANIAN SATELLITE) για την Ισπανία και τις Ισπανόφωνες χώρες της Λατινικής Αμερικής.

2.2 Διεθνείς οργανισμοί υποβρυχίων καλωδίων

Υποβρύχια καλώδια για την τηλεγραφική ανταπόκριση άρχισαν να ποντίζονται από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Το πρώτο τοποθετήθηκε μεταξύ Αγγλίας – Γαλλίας στο στενό της Μάγχης το 1850, ενώ το 1852 συνδέθηκε η Ουαλλία και η Σκωτία με την Ιρλανδία και το 1853 η Αγγλία με το Βέλγιο και την Δανία. Επίσης το 1857/58 τα ιστιοφόρα «Αγαμέμνων» και «Νιαγάρας» εγκατέστησαν το πρώτο διατλαντικό καλώδιο μεταξύ ΗΠΑ και Ιρλανδίας.

Τα υποβρύχια καλώδια για την τηλεφωνία ακολούθησαν την πρόοδο της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, η οποία αναπτύχθηκε κύρια στη δεκαετία του 1950. Το πρώτο υποβρύχιο ομοαξονικό τηλεφωνικό καλώδιο (το TAT – 1 από τα αρχικά TransATlantic) τοποθετήθηκε μεταξύ ΗΠΑ-Αγγλίας το 1956, ένα αιώνα μετά το πρώτο τηλεγραφικό. Το 1959 ποντίσθηκε το TAT-2 και το 1963 το TAT-3, ενώ τον Δεκέμβριο του 1963 τέθηκε σε λειτουργία το πρώτο υποβρύχιο καλώδιο στον Ειρηνικό (το COMPAC) με νέα τεχνική, που ανέβασε τη χωρητικότητα σε μερικές εκατοντάδες τηλεφωνικές διοδεύσεις.

Με την εισαγωγή της ψηφιακής τεχνικής και την πρόοδο της μικροηλεκτρονικής, κατέστη δυνατή η κατασκευή υποβρυχίων καλωδίων οπτικών ινών, που αύξησαν την χωρητικότητα σε αρκετές δεκάδες χιλιάδες τηλεφωνικών διαύλων. Σήμερα, πέρα από τα παλαιότερα ομοαξονικά καλώδια οπτικών ινών, που άρχισαν να ποντίζονται από το 1985. Με την συνεχή βελτίωση των χαρακτηριστικών των εν λόγω καλωδίων και των άλλων συστημάτων τους κατέστη δυνατή η σταδιακή αύξηση της ταχύτητας (καί κατά συνέπεια της χωρητικότητας) των σημάτων, που μεταβιβάζονται από αυτά. Από 140 Mbps το 1986 έφθασαν στα 560 Mbps το 1992, ήδη δε βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη συστημάτων των 2,5 Gbps (το 1994) και 5 Gbps (το 1996).

Η εκμετάλλευση των διεθνών υποβρυχίων καλωδίων αναλαμβάνεται από consortia τηλεπικοινωνιακών φορέων. Τα εν λόγω consortia αναθέτουν, μετά από σχετικούς διαγωνισμούς, την κατασκευή των καλωδίων και των συστημάτων τους, καθώς και την πόντιση και την συντήρησή τους, ακολούθως δε αναλαμβάνουν την εκμετάλλευσή τους. Λόγω του μεγάλου κόστους

κατασκευής και πόντισης είναι αντίστοιχα μεγάλες και οι απαιτήσεις αξιοπιστίας. Για τον σκοπό αυτό τα συστατικά τους στοιχεία υφίστανται εξαντλητικούς ελέγχους ποιότητας. Η σημασία αυτών των ελέγχων γίνεται εύκολα κατανοητή, εάν ληφθεί υπόψη ότι τα εν λόγω καλώδια βυθίζονται σε βάθη πολλών χιλιάδων μέτρων, όπου οι πιέσεις είναι τεράστιες και η ανέλκυση για επισκευή πολυδάπανη.

Η Ελλάδα μετέχει σε πολλά consortia υποβρυχίων καλωδίων. Έτσι, πέρα από τα παλαιά συστήματα αναλογικής τεχνικής στα οποία μετείχε (διατλαντικά καλώδια, μεσογειακά κ.λ.π.), σήμερα συμμετέχει στα παρακάτω consortia υποβρυχίων καλωδίων οπτικών ινών:

- Διατλαντικά συστήματα TAT-8, TAT-9, TAT-12, TAT-13 και CANTAT- 3.
- Σύστημα ΕΜΟΣ 1 (συνδέει μεσογειακές χώρες).
- Σύστημα Ελλάδος – Κύπρου (υπο εγκατάσταση).
- Σύστημα ADRIA- 1 μεταξύ Ελλάδος – Αλβανίας - Κροατίας (υπο εγκατάσταση).

3.ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η πρόοδος της τεχνολογίας, η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου των τηλεπικοινωνιών στις περισσότερες χώρες (Deregulation), οι διευρυνόμενες απαιτήσεις των επιχειρήσεων σε παγκόσμια κλίμακα (Globalization) και τέλος οι δραματικές ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, έχουν αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια το διεθνές τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον. Τα σχετικά προβλήματα έπαψαν πλέον να αντιμετωπίζονται από τη στενή εθνική σκοπιά και συνεχώς διευρύνεται η αντιμετώπισή τους σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, που υλοποιείται με διάφορες μορφές συνεργασίας όπως συνοπτικά στη συνέχεια αναφέρεται.

3.1 Συνέδρια, Σεμινάρια, Εκθέσεις

Εκδηλώσεις τέτοιες γίνονται στην εποχή μας πολύ συχνά. Οι σοβαρότερες από αυτές, όπως π.χ. εκείνες που διοργανώνει η ΔΕΤ, έχουν σαν πυρήνα μια Έκθεση τηλεπικοινωνιακού υλικού, γενική ή ειδικευμένη (π.χ. για την κινητή τηλεφωνία), η οποία συνοδεύεται από αντίστοιχο Σεμινάριο ή και Συνέδριο. Οι συναθροίσεις αυτές, πέρα από την απλή ενημέρωση και τις τυχόν εμπορικές συναλλαγές, έχουν αποκτήσει σήμερα ευρύτερο χαρακτήρα.

Έτσι, σε αυτές προσωπικότητες από διάφορους χώρους παρουσιάζουν στοιχεία και διατυπώνουν θέσεις γενικότερου ενδιαφέροντος, οι οποίες κατά κανόνα επηρεάζουν Κυβερνήσεις και Οργανισμούς στη διαμόρφωση της πολιτικής τους. Και ενώ δεν υπογράφονται συγκεκριμένες συμφωνίες, οι αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις και θέσεις ασκούν συχνά καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη και ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών.

Ενδεικτικά αναφέρεται το ακόλουθο παράδειγμα. Τον Μάιο του 1993 διοργανώθηκε στην Σιγκαπούρη η Συνάντηση για την Τηλεπικοινωνιακή Ανάπτυξη της Περιοχής Ασίας – Ειρηνικού υπο την αιγίδα της ΔΕΤ. Εκεί αναπτύχθηκαν διάφορες απόψεις και στο τέλος των συζητήσεων έγιναν δεκτές και οι παρακάτω θέσεις, που αποδείχθηκαν χρήσιμος οδηγός για τα κράτη της περιοχής:

- Να γίνει (όπου δεν έχει εφαρμοσθεί ήδη) το ταχύτερο δυνατό ο διάχωρισμός του θεσμικού φορέα από αυτόν (ή αυτούς) της παροχής υπηρεσιών.
- Να αυξηθεί κατά το δυνατό το επίπεδο των επνδύσεων για τις τηλεπικοινωνίες.
- Να εγκατασταθούν εργοστάσια εθνικής παραγωγής τηλεπικοινωνιακού υλικού (όπου δεν υπάρχουν και το μέγεθος της αγοράς το δικαιολογεί), προκειμένου να υπάρξει εξοικονόμηση συναλλάγματος και απασχόληση εντόπιου πληθυσμού.
- Να πραγματοποιηθεί μελέτη για τα εφαρμοζόμενα τέλη.

- Να δοθεί έμφαση στην επανεπένδυση των κερδών από τις ΤΥ στο δίκτυο (και όχι να χρηματοδοτούν άλλες ανάγκες).

Συνέδρια ,όπως το παραπάνω, έχουν γίνει σήμερα θεσμός και η σημασία τους δεν μπορεί να παραγνωρισθεί. Δυστυχώς η Ελλάδα, ενώ μπορεί να μετέχει ενεργά σε πολλά από αυτά και να επωφελείται ανάλογα, από μία ανεξήγητη τάση απομονωτισμού σχεδόν μόνιμα απέχει ή το πράττει περιορισμένα και ασυντόνιστα.

3.2 Συμφωνίες παροχής υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται συμφωνίες μεταξύ ΤΟ για την παροχή υπηρεσιών ειδικής φύσης (π.χ. data μεγάλης ταχύτητας, οδηγιών προς ναυτιλόμενους κ.λ.π.). Στην περίπτωση αυτή δεν δημιουργείται νέα υποδομή, αλλά γίνεται καλύτερη εκμετάλλευση της υφισταμένης για την προσέλκυση πελατών ιδιαίτερης κατηγορίας (π.χ. αεροπορικές εταιρείες). Λόγοι ανταγωνισμού υποχρεώνουν τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς να συνεταιρίζονται με εμπορικά κριτήρια για την παροχή υπηρεσιών. Τυπικό παράδειγμα αποτελεί η (εμπορική) συμφωνία με την επωνυμία SKYPHONE μεταξύ της BT (Αγγλίας), της Tele (Νορβηγίας) και του ST (Σιγκαπούρης) για την παροχή τηλεφωνίας και data μέσω του συστήματος INMARSAT προς αεροσκάφη, που εκτελούν διηπειρωτικές πτήσεις. Παρόμοια συμφωνία έχουν συνάψει η COMSAT (ΗΠΑ), η KDD (Ιαπωνίας) και η Arine Services, για την προσφορά των ιδίων υπηρεσιών, με την επωνυμία GLOBALINK.

Ανάλογες είναι και οι συμφωνίες τύπου "PAC" για την παροχή υπηρεσιών πακέτων δεδομένων (Data – packets).

3.3 Συμφωνίες παροχής υπηρεσιών VAS

Οι τεράστιες δυνατότητες, που προσφέρουν οι υπηρεσίες αυτές (VAS), έχουν δημιουργήσει πυρετό για την εκμετάλλευση τους. Δεδομένου ότι τέτοιες εξατομικευμένες υπηρεσίες (Virtual Private Services & Networks) εξυπηρετούν μεγάλους χρήστες με διαπεριοχική ή διεθνική δραστηριότητα, οι μεγάλοι ΤΟ

έχουν αποδυθεί σε αγώνα δρόμου για την συνομολόγηση μεταξύ τους αναλόγων συμφωνιών παροχής υπηρεσιών, σε παγκόσμια κλίμακα, σε μια προσπάθεια προσέλκυσης μεγάλων πελατών και καθιέρωσης τους στην αγορά.

Οι κοινοπραξίες αυτές δεν περιορίζονται σε συμφωνίες παροχής υπηρεσιών, αλλά επεκτείνονται και σε αγορές μέρους των μετοχών, σε κοινά προγράμματα Έρευνας και Ανάπτυξης ή ακόμα και σε ανάπτυξη νέας υποδομής.

3.4 Μνημόνια συνεργασίας (MOU)

Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών σε περιοχική βάση χρειαζόταν παλαιότερα η υπογραφή διακρατικής συμφωνίας. Κάτι τέτοιο όμως συχνά είναι εξαιρετικά χρονοβόρο και γραφειοκρατικό. Για να ξεπεράσουν τέτοιου είδους δυσκολίες οι ΤΟ δεν συνομολογούν συγκεκριμένη εμπορική συμφωνία, αλλά αναλαμβάνουν υποχρέωση για την προσφορά υπηρεσίας κοινού ενδιαφέροντος. Αυτή η πρόσθεση εκφράζεται με ένα «Μνημόνιο Συνεργασίας» (Memorandum Of Understanding/MOU)

Τέτοια MOUs έχουν αποδεχθεί οι χώρες της ΕΕ και της ΕΖΕΣ για ένα Πανευρωπαϊκό Σύστημα Τηλεειδοποίησης (PAGING) με την επωνυμία ERMES, για το ψηφιακό σύστημα κυψελωτής κινητής τηλεφωνίας (GSM), για την παροχή των υπηρεσιών μέσα από το Ψηφιακό Δίκτυο Ενοποιημένων Υπηρεσιών (ISDN) κ.λ.π. Παρόλο ότι δεν συνομολογείται εμπορική συμφωνία, τα MOUs δεν είναι απαλλαγμένα υποχρεώσεων. Η τήρησή τους επιβάλλεται μέσα από τις Οδηγίες της ΕΕ καθώς και από την ανάγκη εκπόνησης και εφαρμογής κοινών προτύπων και κανόνων εκμετάλλευσης.

3.5 Γενική συμφωνία δασμών και εμπορίου – GATT

Η GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) επιδιώκει, όπως και ο τίτλος δηλώνει, μια συμφωνία, κύρια μεταξύ των δυο πλευρών του Ατλαντικού, σε θέματα δασμών και εμπορίου. Ακριβέστερα ξεκίνησε σαν μια απόπειρα

σύναψης συμφωνίας μεταξύ ΗΠΑ στην Ευρώπη , η πρόθεση για μια τέτοια συμφωνία επεκτάθηκε σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ. Έτσι πέρα από τις ΗΠΑ και την ΕΕ συμπεριέλαβε και τις χώρες της ΕΖΕΣ, την Ιαπωνία, τον Καναδά, την Αυστραλία, την Ν. Ζηλανδία και την Τουρκία. Σήμερα, μετά την υπογραφή μεταξύ ΗΠΑ, Καναδά και Μεξικού ανάλογης προς την της ΕΖΕΣ συμφωνίας (NAFTA/North Atlantic Free Trade Association),στις ενδιαφερόμενες για την GATT χώρες της Ασίας και Αμερικής που θα θελήσουν σύντομα να προσχωρήσουν στη συμφωνία.

Ιστορικά, οι συνομιλίες που κατέληξαν στην τελευταία συμφωνία (Δεκέμβριος 1993) ξεκίνησαν το 1985 με τον αποκλησθέντα «Γύρο της Ουρουγουάης». Το πολυσχιδές της συμφωνίας τον Δεκέμβριο του 1993.

Σε αυτήν περιλαμβάνονται όροι για:

- α. Το παραδοσιακό εμπόριο.
- β. Τα αγροτικά προϊόντα.
- γ. Την παροχή υπηρεσιών (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι τηλεπικοινωνίες)
- δ. Τα δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας .

Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, η GATT συνιστά στην ουσία όχι μια αλλά πολλές συμφωνίες. Απώτερος στόχος της είναι η μεγαλύτερη δυνατή «φιλελευθεροποίηση» στην διακίνηση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών, η άρση δηλαδή του προστατευτισμού από τα κράτη που θα την υπογράψουν, καθώς και η εξομάλυνση των τυχόν υπάρχουσών ανισορροπιών σε δασμούς και τέλη. Υπ' αυτή την έννοια η GATT προφανώς αφορά και τις τηλεπικοινωνίες, τόσο ως τομέα παροχής υπηρεσιών όσο και ως μέσο εξυπηρέτησης άλλων δραστηριοτήτων.

Σε ποιο βαθμό η GATT θα επηρεάσει τις τηλεπικοινωνίες είναι ζήτημα που θα φανεί στο μέλλον. Άλλωστε το υπογραφέν κείμενο της συμφωνίας και η ανάγκη επέκτασής της σε άλλους τομείς εκ των πραγμάτων θα οδηγήσει σε νέες αναθεωρήσεις της στο μέλλον.

3.6 Συμφωνίες πολυμέσων

Στα προηγούμενα εδάφια αναφέρθηκαν στοιχεία που αφορούν τους διεθνείς και περιφερειακούς συμβουλευτικούς οργανισμούς και τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και την GATT (General Agreement on Tariffs and Trade), η οποία αναμένεται να τις επηρεάσει στο άμεσο μέλλον. Από τις αρχές του 1990 άρχισε να συζητείται και ένα νέο είδος «συνεταιρισμού», το οποίο προβλέπεται ότι θα αποτελέσει ριζοσπαστική καινοτομία στον χώρο των τηλεπικοινωνιών. Πρόκειται για τα πολυμέσα.

Μέχρι το τέλος του 1970, η παροχή των ΤΥ γινόταν ως επί το πλείστον από τους κρατικούς ΤΟ. Αλλά η σύζευξη των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής, μαζί με την ψηφιακοποίηση, διηύρυναν τον ορίζοντα άρχισαν παράλληλα προς τους ΤΟ, να εμφανίζονται σταδιακά και Παροχείς Υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας (VAS). Η παραπέρα ανάπτυξη του ISDN και του B-ISDN, μαζί με τις τεχνικές του SDH, ATM και IN, διηύρηναν ακόμη περισσότερο το πεδίο των δυνατοτήτων και διαμόρφωσαν την έννοια των πολυμέσων. Αυτή η δυνατότητα, όπως προαναφέρθηκε, οδήγησε στην ιδέα σύναψης συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων θεάματος και ΤΟ και στη δημιουργία μεγάλων consortia.

Η ιδέα των πολυμέσων προέκυψε αρχικά από τον ανταγωνισμό μεταξύ των φορέων παροχής των τριών ειδών (εικόνας, ΤΥ και Πληροφορικής), όταν με την "απελευθέρωση" (Liberalization ή deregulation) καταργήθηκε το μονοπώλιο και μπορούσε ο ένας φορέας να παρέχει και υπηρεσίες του άλλου. Πιο συγκεκριμένα, το θέμα δημιουργήθηκε όταν δόθηκε η δυνατότητα σε φορείς καλωδιακής τηλεόρασης ή σε εταιρείες πληροφορικής να παρέχουν και ΤΥ, μέσω της υποδομής τους. Το επόμενο βήμα ήταν η συνεργασία αντί του ανταγωνισμού, με συνέπεια να προκύψουν Κοινοπραξίες (joint ventures) για τα πολυμέσα, δηλαδή φορείς για παροχή θεάματος ή εικόνας κατά βούληση ή Video-on-Demand (VOD) σε συνδυασμό, με ΤΥ ή και υπηρεσίες πληροφορικής. Οι συνδυασμοί των VAS που προκύπτουν είναι πάμπολλοι και το πεδίο των εφαρμογών τεράστιο. Ήδη δημιουργήθηκαν τα πρώτα μεγάλα

consortia, ενώ διεθνείς οργανισμοί, κατασκευαστές και ιδρύματα εργάζονται για την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που ανακύπτουν, ώστε μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1990 τα πολυμέσα να μπορούν να τεθούν σε ευρεία εμπορική εκμετάλλευση .

Πρωτοπόρος στα πολυμέσα ήταν οι ΗΠΑ, που μέχρι το τέλος του 1993 είχαν δημιουργήσει αρκετά consortia γι' αυτό τον σκοπό.

Έτσι :

A. Η Bell Atlantic απέκτησε την πλειοψηφία των μετοχών της TCI (Tele-Communications Inc), εταιρείας καλωδιακής τηλεόρασης. Η νέα εταιρεία σκοπεύει να παρέχει υπηρεσίες πολυμέσων όχι μόνο στις ΗΠΑ , αλλά παγκόσμια. Ήδη ξεκινά με τα 22 εκατ. των συνδρομητών που διαθέτει.

B. Σαν πρώτο βήμα διεθνοποίησης η Bell Atlantic απέκτησε το 49% της Televisa, θυγατρικής της TCI στο Μεξικό. Παράλληλα διαπραγματεύεται την αγορά του 42% του δευτέρου ΤΟ του Μεξικού (Grupo Iusacell SA), ο οποίος έχει διασυνδέσεις με χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Γ. Σαν δεύτερο βήμα η Bell Atlantic διαπραγματεύεται τη σύναψη συμφωνίας με τη Γερμανική DBT και την SIP της Ιταλίας για παροχή εικόνας κατά βούληση (Video - On - Demand/VOD).

Δ. Παρόμοιες συμφωνίες επιδιώκει η Bell Atlantic, μέσω των εταιρειών που ελέγχει, είτε απευθείας είτε μέσω της TCI, στην Αγγλία, Νορβηγία, Σουηδία, Ισραήλ, Ιρλανδία, Νέα Ζηλανδία, Τσεχία, Ιαπωνία. Βρισκόταν δηλαδή, στο τέλος του 1993, σε εξέλιξη η δημιουργία μιας τεράστιας πολυεθνικής πολυμέσων.

Ε. Ανάλογη δραστηριότητα έχουν αναπτύξει και άλλες εταιρείες. Η bell South διαπραγματεύεται την αγορά του 22% της Prime Mmmt Co (εταιρείας καλωδιακής τηλεόρασης) για την παροχή υπηρεσιών πολυμέσων. Παρόμοια η Nynex Corp. επεδίωκε συμφωνία με την Viacom Inc, με προοπτική επένδυσης 1,2 εκατ. \$ ΗΠΑ. Το ίδιο και us West επεδίωκε την αγορά του 25% της Time Warner Entertainment, καθώς και η Southwestern Bell της Hauser Communications, η οποία διαθέτει δύο καλωδιακά δίκτυα στην περιοχή της Washington.

Ανάλογες δραστηριότητες είχαν αρχίσει και άλλοι μεγάλοι ΤΟ,φορείς και ιδρύματα. Συγκεκριμένα :

1. Η ΒΤ έχει αναγγείλει ότι σκοπεύει να αρχίσει από το 1994 την παροχή VOD.

2. Στις αρχές του 1993 η Royal Society of Chemistry της Βρετανίας δημοσίευσε κείμενο σχετικό με την «μορικακή σύνθεση» (τεχνική που μπορεί να συμβάλει στην κατασκευή τερματικής διάταξης πολυμέσων).

3. Στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών (CERN)στη Γενεύη, όπου ήδη υπάρχουν LAN και ισχυροί Η/Υ με εκατοντάδες τερματικά πληροφορικής, ετοιμάζεται η μετάδοση πολυμέσων, στην πενταετία 1994-1998.

4. Τον Ιούλιο του 1993 η ομάδα μελετητών της Internet οργάνωσε στο Amsterdam σεμινάριο για τα πολυμέσα, το οποίο παρακολούθησαν 500 περίπου εκπρόσωποι από 16 χώρες. Από τις συζητήσεις έγινε φανερό ότι η μετάδοση «πακεταρισμένης» εικόνας και ήχου μέσα από μεγάλα δίκτυα μπορεί να καταστεί δυνατή και οικονομική σύντομα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Από τα όσα κατατέθηκαν στα προηγούμενα Κεφάλαια— προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι ο τομέας των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα έχει φθάσει σήμερα σε ένα σχετικά καλό επίπεδο ανάπτυξης, αλλά παράλληλα παρουσιάζει σειρά από σοβαρές αδυναμίες και προβλήματα.

Εξάλλου, γενικότερα γίνεται αποδεκτό ότι οι τηλεπικοινωνίες είναι βασικός συντελεστής ανάπτυξης των σύγχρονων οικονομικών και σαν αυτοτελής οικονομικός κλάδος και με την σημαντική επίδραση που ασκεί σε άλλες οικονομικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες.

Τα προσεχή χρόνια θα είναι κρίσιμα για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, ενόψει της σύγκλισης και της ενσωμάτωσης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σύμφωνα με την συνθήκη του Μάαστριχτ που τέθηκε σε εφαρμογή από 1.11.93.

Είναι επομένως αναγκαίο να αξιοποιηθεί πλήρως η συμβολή του τομέα των τηλεπικοινωνιών στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας. Αλλά για να γίνει αυτό εφικτό, θα πρέπει ο ίδιος ο τομέας να εξυγιανθεί και να τεθεί στη σωστή αναπτυξιακή τροχιά. Σε αυτό αποβλέπουν οι προτάσεις που ακολουθούν.

A. Ρύθμιση θεσμικών ζητημάτων

Όπως ανφέρθηκε, ο Ν. 2075/92 αποτέλεσε ένα πρώτο σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της αναμόρφωσης και του εκσυγχρονισμού της εκλλληνικής τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας. Αλλά οι διατάξεις του μερικά μόνο εφαρμόζονται, ενώ έχουν επισημανθεί ασάφειες και προβλήματα στην εφαρμογή. Είναι λοιπόν αναγκαίο να αναθεωρηθεί και να συμπληρωθεί το νέο θεσμικό πλαίσιο ,που θα διέπει τον τομέα των τηλεπικοινωνιών στο μέλλον, με τις πρόσθετες αναγκαίες διοικητικές και νομοθετικές πράξεις.

Συγκεκριμένα, για την αντιμετώπιση του προβλήματος, θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

α. Αναθεώρηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν. 2075/92 που αναφέρονται:

- Στην οριοθέτηση των ρόλων του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
- Στη σύνθεση και τις αρμοδιότητες της εθνικής κανονιστικής αρχής (ΕΕΤ).
- Στον καθορισμό και τον έλεγχο των τιμολογίων των ΤΥ.
- Στη θεσμοθέτηση της συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων φορέων (ΟΤΕ, Βιομηχανία, χρήστες, ΕΔ κ.τ.λ.).

β. Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις Οδηγίες της ΕΕ που εκδόθηκαν μετά το 1992 και προς την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών του Ιουνίου 1993.

γ. Εκπόνηση πλήρους μελέτης για την οργάνωση και λειτουργία της ΕΕΤ και γενικότερα για την ολοκλήρωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας του τομέα των τηλεπικοινωνιών στο μέλλον.

δ. Εκδοση των ΠΔ και Αποφάσεων για την εφαρμογή του Νόμου και τη συγκρότηση και λειτουργία της ΕΕΤ.

Β. Μελλοντικό καθεστώς του ΟΤΕ.

Το ζήτημα του ΟΤΕ είναι σήμερα σε εκκρεμότητα, εφόσον μετά την πρόσφατη κυβερνητική αλλαγή αναμένεται η τροποποίηση (ή πλήρης κατάργηση) του Νόμου 2167.93 (ο οποίος τυπικά ισχύει) και γενικότερα η αποσαφήνιση της πολιτικής που θα εφαρμοσθεί. Πιο συγκεκριμένα, τα ζητήματα που σχετίζονται με τον ΟΤΕ και θα πρέπει στο άμεσο μέλλον να αντιμετωπισθούν – ίσως με την ψήφιση ενός νέου νόμου για τον ΟΤΕ - είναι τα ακόλουθα:

α. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς οι δυνατές εναλλακτικές λύσεις συνοπτικά είναι οι ακόλουθες:

- Διατήρηση του σημερινού σχήματος.
- Διατήρηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος με ταυτόχρονη μεταρρύθμιση του σχήματος διοίκησης- διαχείριση (MANA-GMENT).

- Μερική ιδιωτικοποίηση (μέχρι 49 %) και μεταρρύθμιση του σχήματος διοίκησης – διαχείρισης.

- Μερική ιδιωτικοποίηση και εκχώρηση της διοίκησης – διαχείρισης σε στρατηγικό επενδυτή.

- Πλήρης ιδιωτικοποίηση.

β. Η αποδέσμευση από το κράτος. Θα πρέπει αυτή να κατοχυρωθεί θεσμικά με συγκεκριμένα μέτρα και να εξασφαλισθεί η λειτουργία του οργανισμού σαν ανεξάρτητος Επιχείρησης.

γ. Ο κοινωφελής χαρακτήρας του ΟΤΕ. Θα πρέπει ο κοινωνικός ρόλος του ΟΤΕ να συνδυασθεί κατάλληλα και να εναρμονισθεί με την επιχειρησιακή του λειτουργία.

δ. Η δομή της διοίκησης – διαχείρισης. Θα πρέπει να κατοχυρωθεί νομοθετικά η αδιάβλητη σύνθεση των οργάνων διοίκησης και διαχείρισης του Οργανισμού με κριτήρια επιχειρησιακά και αξιοκρατικά .

ε. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Σε ότι αφορά την φωνητική τηλεφωνία και την εκμετάλλευση της δικτυακής υποδομής επιβάλλεται να ισχύσει η Απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ (Ιούνιος 1993) για παράταση του μονοπωλίου μέχρι 1.1.2003 υπάρχει όμως πρόβλημα καθορισμού της πολιτικής του Οργανισμού ως προς τις άλλες ΤΥ. Επ' αυτού η καλλίτερη λύση είναι η επιχειρηματική εμπλοκή του ΟΤΕ με διάφορες μορφές (άμεσα, με συμμετοχή σε Κοινοπραξίες κ.τ.λ.) σε όλες τις υπηρεσίες που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον (π.χ. επικοινωνίες data, Videotex κ.τ.λ.), έστω και ανταγωνιστικά με άλλους φορείς. Για τις VAS δεν ενδείκνυται η λύση αυτή, ενώ για την ΚΤΞ βλέπε παρακάτω (παραγρ. Γ)

στ. Ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας του ΟΤΕ. Αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει την άσκηση διοίκησης με επιχειρησιακά κριτήρια, τη θέσπιση ευέλικτης και αποτελεσματικής δομής των υπηρεσιών του, την ορθολογική κατανομή και εκπαίδευση του προσωπικού, την θέσπιση μεθόδων βελτίωσης της παραγωγικότητας κ.τ.λ.

ζ. Η επέκταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ΟΤΕ. Θα πρέπει να υλοποιηθεί με τη συμμετοχή σε Κοινοπραξίες και τη σύσταση θυγατρικών

επιχειρήσεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, κατά το πρότυπο της δράσης συναφών ξένων οργανισμών (π.χ. η ισπανική TELEFONICA).

η. Η διατήρηση και κατοχύρωση του εθνικού ρόλου του ΟΤΕ. Αυτό αφορά την τηλεπικοινωνιακή υποστήριξη των Εδτης χώρας και την εξυπηρέτηση εθνικά ευαίσθητων περιοχών.

Σε ό,τι αφορά ειδικά στο κρίσιμο θέμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ΟΤΕ, επισημαίνεται ότι εκείνο που προέχει – και θα πρέπει να διασφαλισθεί οπωσδήποτε – είναι η διατήρηση από το κράτος του ελέγχου της διοίκησης – διαχείρισης (MANAGEMENT) του Οργανισμού, ενώ το ζήτημα της έκδοσης και πώλησης ορισμένου ποσοστού μετοχών (το πολύ μέχρι 49%) θεωρείται δευτερεύον. Οι λόγοι που στηρίζουν την άποψη αυτή ανάγονται κύρια στον στρατηγικό ρόλο του ΟΤΕ για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, στην διασφάλιση της εθνικής άμυνας και στην εξυπηρέτηση γενικότερων εθνικών και αναπτυξιακών στόχων.

Γ. Ανάπτυξη των υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών

Όπως αναφέρεται οι κινητές επικοινωνίες (κινητή τηλεφωνία, τηλεειδοποίηση κ.τ.π.) παρουσιάζουν ταχύτατη εξέλιξη και έχουν σαν υπηρεσίες ιδιαίτερο ενδιαφέρον από άποψη εκμετάλλευσης και εσόδων. Γι' αυτό και κατά κανόνα οι ΤΟ όλων των χωρών είτε διατηρούν οι ίδιοι την εκμετάλλευση τους είτε συμμετέχουν σε σχετικές Κοινοπραξίες.

Στην Ελλάδα, όπως είναι γνωστό, η μεν τηλεειδοποίηση παρέχεται από τον ΟΤΕ ήδη από το 1987, ενώ για την ΚΤΞ – που αναμφίβολα είναι η σημαντικότερη από τις κινητές υπηρεσίες – έχει δοθεί η γνωστή λύση της ανάπτυξης από δύο ιδιωτικούς φορείς χωρίς τη συμμετοχή του ΟΤΕ.

Επισημαίνεται ότι, όταν προ τριετίας γινόταν συζήτηση ως προς τη λύση που θα έπρεπε να υιοθετηθεί για την ΚΤ, είχε υποστηριχθεί ότι η ορθότερη λύση ήταν η χορήγηση άδειας σε ένα φορέα, στον οποίο θα συμμετείχε και ο ΟΤΕ.

Τα γεγονότα που επακολούθησαν και η μέχρι σήμερα πορεία της υπόθεσης φαίνεται να δικαιώνουν την άποψη αυτή. Επειδή δε το θέμα ανακινείται και

πάλι, κρίνεται σκόπιμο να τονισθεί ότι σε περίπτωση αναθεώρησης της λύσης που έχει δοθεί, θα πρέπει αυτή να γίνει στη βάση της παραπάνω πρότασης.

Ανάλογη λύση θα πρέπει να υιοθετηθεί και σε ότι αφορά την ανάπτυξη του νέου Πανευρωπαϊκού Ψηφικού Συστήματος Τηλεειδοποίησης (ERMES).

Δ. Ανάπτυξη του τομέα παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού

Ο χώρος της ελληνικής τηλεπικοινωνιακής αγοράς διαμορφώνεται σήμερα από τα ακόλουθα βασικά δεδομένα:

1. Είναι αναγκαία η πραγματοποίηση επενδύσεων εκσυγχρονισμού – ανάπτυξης ύψους 3.6 τρις. Δρχ. (εκ των οποίων τα 2.3 τρις. Δρ. θα επενδυθούν στον ΟΤΕ) μέσα στη προσεχή δεκαετία (1994-2003).

2. Αποτελεί επείγουσα ανάγκη εισαγωγή των νέων ΤΥ (τηλεπληροφορικής και κινητών επικοινωνιών) για την αρτιότερη οργάνωση των επιχειρήσεων και ειδικά του κλάδου των υπηρεσιών.

3. Ο ΟΤΕ θα παραμείνει σαν κύριος φορέας παροχής ΤΥ με σημαντικά προβλήματα και ανάγκη εκσυγχρονισμού.

4. Ο κλάδος της ελληνικής τηλεβιομηχανίας είναι δυναμικός, υγιής και σταθερά αναπτυσσόμενος.

5. Η Κοινοτική Νομοθεσία (σχετική Οδηγία 90/531/ΕΕC0 έχει εξαιρέσει την Ελλάδα μέχρι το 1998 από την υποχρέωση διεξαγωγής (γενικά) διαγωνισμών για τις προμήθειες τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.

6. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών καλωδίων τα υπάρχοντα στην Ελλάδα εργοστάσια είναι σε θέση να καλύπτουν τα προγράμματα του ΟΤΕ, δεδομένου ότι κατασκευάζουν όλους τους τύπους των χρησιμοποιούμενων καλωδίων.

7. Γενικότερα οι ελληνικές τηλεβιομηχανίες παράγουν όλα σχεδόν τα είδη των τηλεπικοινωνιακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τον ΟΤΕ με υψηλά ποσοστά ΕΠΑ.

8. Οι ελληνικές τηλεβιομηχανίες πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και έχουν επιτύχει αξιόλογες εξαγωγές.

Ενόψει αυτών των δεδομένων, η οποιαδήποτε πολιτική πρέπει να αποβλέπει στην αξιοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων για ικανοποίηση των αναγκών της εσωτερικής αγοράς και για την ανάπτυξη “Know – how” των ελληνικών φορέων και υπηρεσιών. Επίσης παράλληλα, μέσω των επενδύσεων, πρέπει να υποστηριχθεί η ελληνική τηλεβιομηχανία, ώστε να καταστεί ανταγωνιστική σε συγκεκριμένους τομείς και να είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί υφιστάμενες επενδυτικές ευκαιρίες σε ξένες τηλεπικοινωνιακές αγορές.

Ένα συγκεκριμένο και αποτελεσματικό μέτρο, το οποίο συνάδει προς την ανωτέρω πολιτική, είναι η αναγκαιότητα συνέχισης του προγράμματος ψηφιακοποίησης του δικτύου του ΟΤΕ στα πλαίσια των δυο τεχνολογιών, ενώ παράλληλα είναι ενδεδειγμένη και η σύναψη προγραμματικών συμφωνιών, τόσο για την προμήθεια καλωδίων όσο και για την προμήθεια ψηφιακών κέντρων, από τον ΟΤΕ.

Επίσης θα πρέπει να ληφθούν άμεσα τα αναγκαία θεσμικά μέτρα για το άνοιγμα των αγορών, με στόχο την ενίσχυση της ζήτησης νέων ΤΥ και ειδικότερα υπηρεσιών τηλεματικής, κινητών επικοινωνιών και άλλων σύγχρονων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (VAS) και εφαρμογών.

Ε. Χρηματοδότηση αναπτυξιακών προγραμμάτων

Από τη σχετική ανάλυση, που γίνεται στο οικείο μέρος της μελέτης προκύπτει ότι τα επενδυτικά προγράμματα, που θα πρέπει να εκτελεσθούν για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των ελληνικών τηλεπικοινωνιών κατά την προσεχή δεκαετία (1994-2003), έχουν συνολικό ύψος 3,6 τρισεκ. Δρ. Από το ποσό αυτό τα 2,3 τρισεκ. Δρχ. περίπου αφορούν τα προγράμματα που θα εκτελεσθούν από τον κύριο φορέα των τηλεπικοινωνιών, δηλαδή τον ΟΤΕ.

Αναφορικά με τη χρηματοδότησή του προγράμματος αυτού του ΟΤΕ, σημειώνεται ότι με βάση τα σημερινά δεδομένα μπορεί να καλυφθεί ποσό της τάξης των 1,3 τρισεκ.δρχ. από τον ίδιο τον ΟΤΕ, δηλαδή από τους πόρους επενδύσεων του Οργανισμού (αποσβέσεις, μέρος εφάπαξ εισφοράς κ.τ.λ.) και από το θετικό αποτέλεσμα της εκμετάλλευσής του (κέρδη). Απομένει όμως να

καλυφθεί ποσό της τάξης του 1 τρισεκ. Δρχ., και το πρόβλημα αυτό θα πρέπει οπωσδήποτε να αντιμετωπισθεί.

Αναφέρεται σχετικά ότι στην κατανομή των κονδυλίων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που είχε γίνει από την προηγούμενη κυβέρνηση, ουσιαστικά είχε εξαιρεθεί ο ΟΤΕ (είχε προβλεφθεί μόνο το 0,5%, δηλαδή ποσό περίπου 30 δις. Δρχ.) λόγω της σχεδιαζόμενης ιδιωτικοποίησης. Ήδη όμως, επειδή, όπως έχει δηλωθεί, η πολιτική αυτή εγκαταλείπεται, θα πρέπει κατά την επικείμενη αναθεώρηση της κατανομής των κονδυλίων του Β' ΚΠΣ να περιληφθεί και ο ΟΤΕ. Αν αυτό γίνει, το σχετικό άνοιγμα περιορίζεται αφαιρουμένου του ποσού που θα περιληφθεί τελικά για τηλεπικοινωνιακά έργα στο ΚΠΣ.

Για την κάλυψη του ανοίγματος αυτού προσφέρονται δύο λύσεις: Πρώτον, η άντληση κεφαλαίων από την χρηματιστηριακή αγορά με πώληση μέρους των μετοχών της Επιχείρησης και δεύτερον, ο δανεισμός. Στην πράξη μπορεί να εφαρμοσθεί είτε μια από τις δύο λύσεις είτε συνδυασμός των δυο.

ΣΤ. Τιμολόγια τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Το πρόβλημα των τιμολογίων των ΤΥ έχει δύο σκέλη : το πρώτο αφορά τα τιμολόγια των υπηρεσιών του ΟΤΕ και το δεύτερο τα τιμολόγια των ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών (π.χ. της ΚΤΞ).

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο, ο Ν.2075/92 προβλέπει ότι θα υπόκεινται στην έγκριση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Εν πάσει περιπτώσει όμως, αν ο Οργανισμός παραμείνει υπο κρατικό έλεγχο όπως προτείνεται, η διαμόρφωση των τιμολογίων θα γίνεται με ουσιαστική συμμετοχή του κράτους.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση που έχει γίνει στη μελέτη, υπάρχει θέμα εξορθολογισμού και εξομάλυσης των τιμολογίων του ΟΤΕ. Εξάλλου, σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες, το βασικό κριτήριο για το ύψος των τιμολογίων των ΤΥ πρέπει να είναι το κόστος των υπηρεσιών αυτών.

Είναι όμως φανερό ότι στην Ελλάδα κατά την διαμόρφωση των τιμολογίων, ειδικά του ΟΤΕ, δεν είναι δυνατό να αγνοηθούν τα κοινωνικά κριτήρια και οι εθνικές σκοπιμότητες. Επίσης θα πρέπει να προβλεφθεί, μέσω των

τιμολογίων, και η χρηματοδότηση μέρους του αναπτυξιακού προγράμματος του ΟΤΕ, όπως ήδη αναφέρθηκε.

Συμπερασματικά, η διαμόρφωση των τιμολογίων του ΟΤΕ θα πρέπει να γίνεται με συνδυασμό των παρακάτω παραμέτρων.

Κόστος παρεχόμενης υπηρεσίας.

Κοινωνικά και εθνικά κριτήρια.

Χρηματοδότηση αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τα τιμολόγια των κυκλωμάτων, που θα εκμισθώνονται από τον ΟΤΕ σε άλλους παροχείς υπηρεσιών, θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από τις Κοινοτικές Οδηγίες που αναφέρονται στην παροχή ανοικτού δικτύου (ONP).

Βιβλιογραφία

Εφημερίδες:

Καθημερινή

Το βήμα της Κυριακής

Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία

Ελεύθερος Τύπος

Περιοδικά:

Οικονομικός Ταχυδρόμος

Τηλεπικοινωνίες

Δελτίο Διοίκησης Επιχ/σεων

Αγορά

Multimedia

Βιβλία:

ΙΟΒΕ: Ο τομέας των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα.

Συνεντεύξεις στον ΟΤΕ, Telestet, Panafon.

